

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
Spółka z o.o. w Kielcach**

25-004 Kielce, ul. Paderewskiego 31, tel./fax (041) 34-426-34

**Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr/...../ 11 Rady Miejskiej w Małogoszczu
z dnia 21 czerwca 2011 r.**

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

MIASTA I GMINY MAŁOGOSZCZ

**WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE
ZMIANA STUDIUM**

**UCHWALONA UCHWAŁĄ NR 21/187/05
RADY MIEJSKIEJ W MAŁOGOSZCZU
Z DNIA 22 CZERWCA 2005**

***WRAZ ZE ZMIANĄ NR 1
DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY
MAŁOGOSZCZ – ZMIANA STUDIUM
UCHWALONĄ UCHWAŁĄ NR
RADY MIEJSKIEJ W MAŁOGOSZCZU Z DNIA 21 czerwca 2011r.***

KIELCE MAJ 2011 R.

Zmiana Nr 1 do zmiany studium... została zainicjowana Uchwałą Nr 19/156/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009 roku, w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz i zmieniona uchwałą Nr 22/179/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22 lipca 2009 roku, w sprawie zmiany Uchwały Nr 19/156/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz, rozszerzająca zakres opracowania zmiany Nr 1 oraz zmieniona Uchwałą Nr 30/247/10 Rady Miejskiej Małogoszczu z dnia 25 czerwca 2010 roku, w sprawie zmiany Uchwały Nr 19/156/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz. uchylającą załącznik do uchwały określający potencjalne miejsce lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Zgodnie z powyższymi uchwałami zmiana Nr 1 do zmiany studium... dotyczy:

- zmiany części podstawowego układu komunikacyjnego na terenie miasta i gminy Małogoszcz;
 - zmiany kierunków rozwoju miasta Małogoszcz, polegającej na wprowadzeniu zmiany układu komunikacyjnego w obrębie miasta, wprowadzeniu nowych obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i innych funkcji wynikających z aktualnych potrzeb rozwojowych, w granicach administracyjnych miasta;
 - zmiany kierunków rozwoju gminy Małogoszcz, polegającej na wprowadzeniu nowych obszarów potencjalnego rozwoju osadnictwa i obszarów rozwoju osadnictwa z możliwością rozwoju funkcji rekreacyjnej, obszarów potencjalnego rozwoju funkcji leśnej, obszarów potencjalnego rozwoju działalności gospodarczej, na terenie sołectw: Bocheniec, Henryków, Kozłów, Leśnica, Ludwinów, Mieronice, Mniszek, Rembieszycy, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Wygnanów, Zakrucze, Złotniki, Żarczyce Duże i Żarczyce Małe;
 - wprowadzenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych,
- wraz ze zmianami jakie wynikną w trakcie prac nad zmianą studium

Zmiana Nr 1 do zmiany studium... obejmuje część tekstową i część graficzną zmiany studium..., w zakresie niezbędnym dla określenia obszarów stanowiących przedmiot zmiany oraz zasad ich funkcjonowania i zagospodarowywania.

W trakcie prac projektowych m.in. w wyniku zgłoszenia licznych wniosków przez instytucje opiniujące – uzgadniające, na etapie opiniowania i uzgadniania do rysunku i tekstu zmiany studium... wprowadzono również inne korekty, nie znane na etapie przystępowania do opracowania a wynikające z rozpoznania stanu istniejącego dotyczące m.in. istniejących nowych złóż udokumentowanych i ich eksploatacji, nowych nr rejestrowych WSKZ, istniejącego zagospodarowania w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zmienianych, zmiany przepisów szczególnych i prawa miejscowego w szczególności z zakresu ochrony środowiska i dostępu do informacji o środowisku, ochrony przyrody, wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych .

W wyniku wyłożenia do publicznego wglądu do Burmistrza Małogoszcza, wpłynęły uwagi do rozwiązań przyjętych w opracowanej zmianie Nr 1 do studium... W wyniku przyjęcia tych uwag jako zasadnych wprowadzono zmiany w opracowaniu i powtórzono w zakresie niezbędnym procedurę planistyczną.

Wprowadzone zmiany dotyczą:

- zmiany przebiegu projektowanej drogi wojewódzkiej nr 762, klasy głównej, stanowiącej dotychczas południową obwodnicę Małogoszcza, na nowy jej przebieg usytuowany na północ i zachód od miasta i Cementowni Lafarge;
- poszerzenia obszarów potencjalnego budownictwa w rejonie ulicy Pustowójtówny;
- oraz korekty obszarów potencjalnego rozwoju osadnictwa w Leśnicy, na północ od obwodnicy, jako sprostowanie oczywistej pomyłki.

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst zmiany studium, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 1 do zmiany studium..., które dla odróżnienia zostały zapisane czcionką Times New Roman, kursywa, 11.

Spis treści

1. Informacje ogólne	3
1.1. Podstawa prawna opracowania.....	3
1.2. Zespół autorski	5
1.3. Obszar opracowania i zakres zmian.....	5
1.4. Cele i zadania studium	8
1.5. Materiały wejściowe do opracowania	8
2. Diagnoza stanu gminy	11
2.1. Położenie, powierzchnia, ludność, podstawowe funkcje i pozycja gospodarcza gminy.....	11
2.2. System powiązań zewnętrznych gminy	13
2.2.1. Powiązania przyrodnicze.....	13
2.2.2. Powiązania w zakresie infrastruktury ekonomicznej.....	13
2.2.3. Powiązania w zakresie infrastruktury społecznej	14
2.2.4. Powiązania komunikacyjne	15
2.2.5. Powiązania infrastrukturą techniczną	15
2.3. Gmina Małogoszcz w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa”	16
2.4. Środowisko przyrodnicze	19
2.4.1. Rzeźba terenu	19
2.4.2. Budowa geologiczna	19
2.4.3. Kopaliny mineralne, obszary i tereny górnicze	20
2.4.4. Wody powierzchniowe i ochrona przed powodzią.....	25
2.4.5. Wody podziemne	26
2.4.6. Warunki glebowe.....	29
2.4.7. Szata roślinna.....	30
2.4.8. Klimat	31
2.4.9. Powietrze, atmosfera, hałas	31
2.4.10. Obszary prawnie chronione.....	34
2.5. Środowisko kulturowe	42
2.5.1. Rys historyczny	42
2.5.2. Obiekty i zespoły środowiska kulturowego.....	43
2.5.3. Strefy ochrony konserwatorskiej i krajobrazowej	46
2.6. Rolnictwo	49
2.6.1. Miejsce rolnictwa gminy w strategii rozwoju województwa oraz w wojewódzkich programach branżowych.....	49
2.6.2. Pozycja funkcji rolniczej na tle województwa oraz zewnętrzne uwarunkowania rozwoju.....	49
2.6.3. Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju funkcji rolnej	51
2.6.4. Główne problemy przestrzenne w rolnictwie.....	54
2.7. Leśnictwo	55
2.7.1. Uwarunkowania rozwoju funkcji leśnej wynikające z diagnozy stanu istniejącego.....	55
2.7.2. Uwarunkowania rozwoju funkcji leśnej.....	55
2.8. Ludność	57
2.9. Mieszkalnictwo.....	61
2.10. Infrastruktura ekonomiczna	65
2.10.1 Diagnoza bazy ekonomicznej.....	65
2.10.2. Działalność gospodarcza	67
2.10.3. Budżet miasta i gminy Małogoszcz	71
2.11. Infrastruktura społeczna	73
2.11.1. Oświata i wychowanie	73
2.11.2. Ochrona zdrowia.....	74
2.11.3. Opieka społeczna	74
2.11.4. Kultura, sport, turystyka, wypoczynek.....	75
2.12. Komunikacja* ¹	76
2.12.1. Komunikacja drogowa	76
2.12.2. Komunikacja kolejowa	81

2.12.3. Komunikacja zbiorowa.....	81
2.12.4. Zaplecze motoryzacji.....	82
2.13. Infrastruktura techniczna.....	83
2.13.1. Zaopatrzenie w wodę.....	83
2.13.2. Retencja wodna.....	84
2.13.3. Gospodarka ściekowa i kanalizacja deszczowa.....	85
2.13.4. Zaopatrzenie w gaz.....	86
2.13.5. Wysypisko odpadów stałych.....	86
2.13.6. Elektroenergetyka.....	87
2.13.7. Odnawialne źródła energii*1.....	89
2.13.8. Telekomunikacja.....	92
3. Bariery i predyspozycje rozwojowe.....	93
3.1. Główne uwarunkowania zewnętrzne.....	94
3.2. Główne uwarunkowania wewnętrzne.....	95
3.2.1. Predyspozycje rozwojowe.....	95
3.2.2. Bariery rozwojowe.....	96
3.2.3. Problemy i konflikty przestrzenne wynikające z dotychczasowego zagospodarowania.....	97
4. Cele rozwoju miasta i gminy Małogoszcz.....	99
4.1. Cele ekonomiczne.....	99
4.2. Cele społeczne.....	100
4.3. Cele przestrzenne.....	100
4.4. Cele przyrodnicze.....	101
4.5. Cele kulturowe.....	102
5. Kierunki rozwoju przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz.....	103
5.1. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.....	104
5.1.1. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego.....	104
5.1.2. Kierunki ochrony dóbr kultury.....	106
5.2. Kierunki rozwoju funkcji rolniczej.....	108
5.3. Kierunki rozwoju funkcji leśnej.....	111
5.4. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług.....	113
5.5. Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła.....	116
5.6. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji.....	117
5.7. Kierunki rozwoju komunikacji*1.....	118
5.8. Kierunki rozwoju infrastruktury.....	123
5.8.1. Zaopatrzenie w wodę.....	123
5.8.2. Gospodarka ściekowa i kanalizacja deszczowa.....	123
5.8.3. Zaopatrzenie w gaz.....	124
5.8.4. Wysypisko odpadów stałych.....	124
5.8.5. Elektroenergetyka.....	125
5.8.6. Energetyka niekonwencjonalna *1.....	126
5.8.7. Telekomunikacja.....	127
6. Aspekty obronności i bezpieczeństwa państwa w mieście i gminie Małogoszcz.....	129
6.1. Potrzeby bezpieczeństwa państwa.....	129
6.2. Zagrożenia dla miasta i gminy.....	129
6.3. Stan obronności miasta i gminy.....	129
6.4. Działania w zakresie obronności państwa niezbędne do uwzględnienia w planach i decyzjach o warunkach zabudowy.....	130
7. Tereny wskazane do sporządzenia planów miejscowych.....	131

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

1. Informacje ogólne

1.1. Podstawa prawna opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz zostało uchwalone Uchwałą Nr 21/205/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 18 czerwca 1998 r.

Studium wykonane zostało na podstawie obowiązującej wówczas Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późniejszymi zmianami).

Okolo sześcioletni okres obowiązywania powyższego dokumentu spowodował stopniową dezaktualizację jego zapisów, zarówno w świetle nowych oczekiwań społecznych jak i wymogów wynikających z ciągłej zmiany podstawowych aktów prawnych, dotyczących zagospodarowania przestrzennego.

W dniu 11 lipca 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami), stawiająca nowe wymogi merytoryczne i formalne dla tego dokumentu.

Wydane zostało również Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233), uszczegółowiające zakres obowiązującej problematyki, formę i zasady sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zmiana przepisów wzmocniła rolę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w hierarchii opracowań planistycznych dotyczących jednostki administracyjnej, poprzez wprowadzenie obowiązku zgodności wszystkich planów zagospodarowania przestrzennego wykonywanych w granicach gminy, z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Stało się to podstawową komplikacją w przeznaczeniu terenów na różne cele inwestycyjne w planie zagospodarowania przestrzennego, bez wcześniejszych zmian zapisów studium. Upływ czasu oraz potrzeba dostosowania szeregu przepisów do standardów Unii Europejskiej spowodowały również zmianę innych przepisów związanych integralnie z problematyką studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ponadto w minionym okresie wykonane zostały inwestycje związane z infrastrukturą techniczną, powodujące dezaktualizację zapisów studium w tym zakresie.

Powyższe przesłanki spowodowały podjęcie przez Radę Miejską w Małogoszczu Uchwały Nr 12/112/04 z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz”.

Zmiana studium została wykonana na podstawie Umowy Nr 2/2004 z dnia 19 lutego 2004 r. zawartej pomiędzy Gminą Małogoszcz a Związkowym Biurem Planowania Przestrzennego w Kielcach.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz została opracowana z uwzględnieniem następujących przepisów:

- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233),
- Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity z 2004 r. Dz. U. Nr 121, poz. 1266),
- Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r., Nr 56, poz. 679 z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami),
- Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 września 2002 r., w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczególnych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 179, poz.1490),

- Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r., Prawo geologiczne i górnicze, (tekst jednolity z 2001 r., Dz. U. Nr 110, poz. 190, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw,
- Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568),
- Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086),
- Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późniejszymi zmianami),
- oraz inne przepisy, rozporządzenia, zarządzenia lokalne.

W wyniku przeprowadzonej w lutym 2009 r., analizy dokumentów planistycznych, zgodnie z art.32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami), obowiązujących na terenie miasta i gminy Małogoszcz, zaistniała potrzeba wprowadzenia zmian do obowiązującej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, uchwalonej uchwałą Nr 21/187/05 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22 czerwca 2005 r., dotyczących w szczególności weryfikacji kierunków rozwoju komunikacji na terenie miasta i gminy, wprowadzenia nowych obszarów potencjalnego rozwoju osadnictwa, rozwoju funkcji rekreacyjnej, rozwoju funkcji leśnej oraz możliwości lokalizacji alternatywnych źródeł pozyskiwania energii elektrycznej.

Zmiana Nr 1 do zmiany studium... została zainicjowana Uchwałą Nr 19/156/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009 roku, w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz i zmieniona Uchwałą Nr 22/179/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22 lipca 2009 roku, w sprawie zmiany Uchwały Nr 19/156/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz, rozszerzając zakres opracowania zmiany Nr 1, oraz zmieniona Uchwałą Nr 30/247/10 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 25 czerwca 2010 roku, w sprawie zmiany Uchwały Nr 19/156/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz, uchylając załącznik do uchwały określający potencjalne miejsce lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Zgodnie z powyższymi uchwałami zmiana Nr 1 do zmiany studium... dotyczy:

- zmiany części podstawowego układu komunikacyjnego na terenie miasta i gminy Małogoszcz;
- zmiany kierunków rozwoju miasta Małogoszcz, polegającej na wprowadzeniu zmiany układu komunikacyjnego w obrębie miasta, wprowadzeniu nowych obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i innych funkcji wynikających z aktualnych potrzeb rozwojowych, w granicach administracyjnych miasta;
- zmiany kierunków rozwoju gminy Małogoszcz, polegającej na wprowadzeniu nowych obszarów potencjalnego rozwoju osadnictwa i obszarów rozwoju osadnictwa z możliwością rozwoju funkcji rekreacyjnej, obszarów potencjalnego rozwoju funkcji leśnej, obszarów potencjalnego rozwoju działalności gospodarczej, na terenie sołectw: Bocheniec, Henryków, Kozłów, Leśnica, Ludwinów, Mieronice, Mniszek, Rembieszycy, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Wygnanów, Zakrucze, Złotniki, Żarczyce Duże i Żarczyce Małe;
- wprowadzenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych. *1

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

W ramach zmiany Nr 1 wprowadzono również zmiany wynikające ze zmiany przepisów szczególnych w istotny sposób powiązane z przedmiotem zmian oraz procedury związanej z opracowaniem i uchwalaniem zmiany studium.

Zmiana Nr 1 do zmiany studium... obejmuje część tekstową i część graficzną zmiany studium..., w zakresie niezbędnym dla określenia obszarów stanowiących przedmiot zmiany.

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst zmiany studium, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 1 do zmiany studium..., które dla odróżnienia zostały zapisane czcionką Times New Roman, kursywa, 11 i oznaczone odnośnikiem .^{*1}.

1.2. Zespół autorski

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz została wykonana w Związkowym Biurze Planowania Przestrzennego w Kielcach, przez zespół w składzie:

- mgr inż. arch. Barbara Godzisz-Grychowska
 - gł. projektant nr upr. 1256/92
- mgr inż. Marian Olech
- mgr inż. Bogumiła Ruzikowska
- mgr Sylwia Gola
- mgr inż. Małgorzata Bogdał
- tech. arch. Maria Chodkowska

Zmiana Nr 1 do zmiany studium... została wykonana w Związkowym Biurze Planowania Przestrzennego w Kielcach, przez zespół w składzie:

- mgr inż. arch. Barbara Godzisz-Grychowska
 - gł. projektant nr upr. 1256/92
 - nr wpisu na listę OIU w Katowicach KT-109
- mgr Bożena Rumas
- mgr inż. Małgorzata Bogdał
- mgr Halina Piersiala
- mgr Paulina Grychowska arch.krajobrazu.^{*1}

1.3. Obszar opracowania i zakres zmian

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz obejmuje obszar całej gminy.

Zgodnie z Ustawą z dnia 27.03.2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zakres zmiany studium) został rozszerzony i uszczegółowiony w stosunku do zakresu wynikającego z Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym i dotyczy uwzględnienia m.in.

- lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, wynikających z art. 9 ust. 1 ustawy,
- uwarunkowań, wynikających z art. 10 ust. 1 ustawy:
 - o stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
 - o zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
 - o potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
 - o występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
 - o występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- określenia zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy, w szczególności:
 - o kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów,
 - o obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
 - o obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów , o których mowa w art. 48 ust 1 ustawy,

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- o obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
- o obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- o obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- o obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochrony,
- o innych obszarach problemowych, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projekt zmiany studium powinien zawierać dodatkowo:

- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań,
- oraz syntezę ustaleń projektu studium.

Część powyższej problematyki została uwzględniona w poprzedniej edycji studium, część wymaga uzupełnień na etapie zmiany studium.

W oparciu o powyższe wytyczne, poparte uaktualnionymi danymi wejściowymi wprowadza się nowe zapisy do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Małogoszcz w części tekstowej, jak i graficznej, dotyczące w szczególności:

- uwarunkowań zewnętrznych wynikających z uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
- uwarunkowań przyrodniczych wynikających ze zmiany dokumentów ustalających formy ochrony przyrody oraz zmiany przepisów w zakresie ochrony środowiska,
- uwarunkowań rozwoju wynikających z postępu w uzbrojeniu terenu objętego studium w podstawowe media techniczne oraz zmianę zapotrzebowania energetyki zawodowej na rezerwy terenu dla przebiegu projektowanej linii 400 kV,
- zmiany klasyfikacji układu komunikacyjnego,
- nowych potrzeb terenowych zgłoszonych w ramach wniosków do zmiany studium,
- potrzeb uzupełnienia zapisów studium o problematykę wynikającą z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- potrzeb uzupełnienia tekstu studium o uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium.

Część zapisów studium zachowuje nadal aktualność i jest pozostawiona zarówno w części tekstowej, jak i graficznej.

W trakcie opracowania zmiany Nr 1 do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz tekst zmiany studium opisany w nawiasie: ^{*1}

- [w tekście studium **czcionką standardową** został przedstawione te fragmenty studium, które zachowały swoją aktualność i pozostawia się bez zmian w wersji zatwierdzonej Uchwałą Nr 21/205/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 18.06.1998 r. Tekst dodany do studium zatwierdzonego Uchwałą Nr 21/205/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 18.06.1998 r., jak i tekst wymieniony w całości w niektórych rozdziałach (ze względu na zmianę obecnych uwarunkowań i przepisów prawnych) został przedstawiony **kursywą**], *został potraktowany jako tekst jednolity zmiany studium i zamieniony na czcionkę standardową Times New Roman 11, natomiast zmiany wniesione w trakcie zmiany Nr 1 do zmiany studium... wprowadzone zostały czcionką Times New Roman kursywą 11. ^{*1}*

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- część graficzna studium składa się rysunków analitycznych w skali 1:10 000 i 1:5 000 obejmujących :
 - zmianę uwarunkowań przyrodniczych,
 - wnioski do zmiany studium, wraz ze zmianami w infrastrukturze technicznej,
 oraz rysunku zmiany studium – kierunki rozwoju przestrzennego, zawierającym nadal aktualną treść studium uchwalonego Uchwałą Nr 21/205/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 18 czerwca 1998 r. oraz zmiany wynikające z powyższych analiz, na ujednocionym rysunku w skali 1:10 000 i 1:5 000 wykonanym w technice barwnej o zróżnicowanym natężeniu barw dla treści nadal aktualnych (małe nasycenie) i zmienionych (duże nasycenie).

Przedmiotem uchwalenia przez Radę Miejską w Małogoszczu jest niniejszy tekst „Zmiany Studium...”, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały oraz rysunek „Zmiany Studium...” – „Kierunki rozwoju przestrzennego” w skali 1 : 10 000, stanowiący załącznik Nr 2 a i w skali 1 : 5 000, stanowiący załącznik Nr 2 b do uchwały.

Zmiana Nr 1 do zmiany studium... obejmuje wyznaczone fragmenty terenu w poszczególnych sołectwach, określonych w uchwałach inicjujących opracowanie oraz teren miasta Małogoszcz w jego granicach administracyjnych.

Zgodnie z powyższymi uchwałami zmiana Nr 1 do zmiany studium dotyczy:

- zmiany części podstawowego układu komunikacyjnego na terenie miasta i gminy Małogoszcz;
- zmiany kierunków rozwoju miasta Małogoszcz, polegającej na wprowadzeniu zmiany układu komunikacyjnego w obrębie miasta, wprowadzeniu nowych obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i innych funkcji wynikających z aktualnych potrzeb rozwojowych, w granicach administracyjnych miasta;
- zmiany kierunków rozwoju gminy Małogoszcz, polegającej na wprowadzeniu nowych obszarów potencjalnego rozwoju osadnictwa i obszarów rozwoju osadnictwa z możliwością rozwoju funkcji rekreacyjnej, obszarów potencjalnego rozwoju funkcji leśnej, obszarów potencjalnego rozwoju działalności gospodarczej, na terenie sołectw: Bocheniec, Henryków, Kozłów, Leśnica, Ludwinów, Mieronice, Mniszek, Rembieszyce, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Wygnanów, Zakrucze, Złotniki, Żarczyce Duże i Żarczyce Małe;
- wprowadzenia obszarów potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych, wraz ze zmianami jakie wynikną w trakcie prac nad zmianą studium.

Zmiana Nr 1 obejmuje część tekstową i część graficzną zmiany studium, w zakresie niezbędnym dla określenia obszarów stanowiących przedmiot zmiany.

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst zmiany studium, został uzupełnieniowy o zapisy dotyczące zmiany Nr 1 do zmiany studium, które dla odróżnienia zostały zapisane czcionką Times New Roman, kursywa, 11.

Ustalenia tekstowe i graficzne dotyczące zmiany Nr 1 do zmiany studium opracowane zostały zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w zakresie niezbędnym dla określenia nowych terenów rozwojowych oraz zasad ich kreowania ich rozwoju, oraz z uwzględnieniem nowych przepisów szczególnych i prawa miejscowego dotyczącego obszaru i przedmiotu zmiany.

Przedmiotem uchwalenia przez Radę Miejską w Małogoszczu jest niniejszy tekst „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz – zmiana studium wraz ze zmianą Nr 1 do „Studium... ”, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały, oraz rysunki:

- „Zmiana Nr 1 do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz – zmiana studium” – „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego” w skali 1 : 10 000, stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały;*

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz wraz ze zmianą Nr 1*” – „*Kierunki rozwoju przestrzennego*” w skali 1 : 10 000, stanowiący załącznik Nr 3 do uchwały;
- *Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń zmiany Nr 1 do „Studium...”, stanowiące załącznik Nr 4 do uchwały;*
- *Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do zmiany Nr 1 do „Studium...”, stanowiące załącznik Nr 5 do uchwały. *¹*

1.4. Cele i zadania studium

Studium (zmiana studium) uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedynym dokumentem planistycznym sporządzanym dla obszaru całej gminy. Jest najważniejszym dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej prowadzonej przez samorząd.

Podstawowymi zadaniami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstaw do koordynacji planów miejscowych, (wymóg zgodności),
- stworzenie materiałów służących promocji gminy.

1.5. Materiały wejściowe do opracowania

1. Inwentaryzacja urbanistyczna wykonana w listopadzie 1995 roku, przez Biuro Planowania Przestrzennego w Kielcach, Przedsiębiorstwo Państwowe.
2. Opracowanie ekofizjograficzne – Teren gminy Małogoszcz – wykonane przez Biuro Geologiczno-Fizjograficzne „GEO-FIZ” w Kielcach, ul. Daleka 3/21 w listopadzie 1995 r.
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz zostało uchwalone Uchwałą Nr 21/205/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 18 czerwca 1998 r.
4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego uchwalony Uchwałą Nr XXIX/399/02 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26.04.2004 r.
5. Wnioski do zmiany studium wniesione po ogłoszeniu o przystąpieniu do zmiany studium.
6. Rocznik Statystyczny Województwa Świętokrzyskiego, 2000, 2001, 2002, 2003. - Urząd Statystyczny w Kielcach.
7. Gminny program ochrony środowiska na lata 2004-2011. Praca zbiorowa pod redakcją Renaty Janus. Małogoszcz 2004 r.
8. Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina miejsko – wiejska Małogoszcz. Powiat Jędrzejowski. Województwo Świętokrzyskie” Praca zbiorowa pod redakcją Alicji Zajęc. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań i Powszechny Spis Rolny. Urząd Statystyczny w Kielcach.
9. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w roku 2003. Raport. Biblioteka monitoringu środowiska, Kielce 2004. Inspekcja ochrony środowiska wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach.

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Materiały wejściowe do opracowania zmiany Nr 1 do zmiany studium...stanowią:

1. *Inwentaryzacja urbanistyczna fragmentów terenu miasta i gminy wykonana w lipcu i sierpniu 2009, przez Związkowe Biuro Planowania Przestrzennego w Kielcach.*
2. *Opracowanie ekofizjograficzne do zmiany Nr 1 do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium” oraz zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Małogoszcz w granicach administracyjnych i części sołectw: Leśnica, Zakrucze, Bocheniec i Mieronice, obejmującego m.in. teren górniczy „Małogoszcz” i teren górniczy „Głuchowiec II”, wykonane przez Związkowe Biuro Planowania Przestrzennego w Kielcach w lipcu 2009 r*
3. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz – zmiana studium, uchwalona Uchwałą Nr 21/187/05 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22 czerwca 2005 r*
4. *Wnioski do zmiany Nr 1 do zmiany studium... wniesione po ogłoszeniu o przystąpieniu do opracowania.*1*

**1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

2. Diagnoza stanu gminy

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność, podstawowe funkcje i pozycja gospodarcza gminy

Gmina Małogoszcz położona jest w środkowo – zachodniej części województwa świętokrzyskiego.

Graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi:

miasto i gmina Chęciny	– od wschodu,
gmina Sobków	– od południowego wschodu,
miasto i gmina Jędrzejów	– od południa,
gmina Oksa	– od południowego zachodu,
miasto i gmina Włoszczowa	– od zachodu,
gmina Krasocin	– od północnego zachodu,
gmina Łopuszno	– od północy,
gmina Piekoszów	– od północy.

Charakterystyczne parametry bezpośrednich sąsiadów Małogoszcza przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Podstawowe parametry gmin sąsiednich Rocznika Statyst. Woj. Świętokrzyskiego 2003

nazwa gminy	obszar w km ²	ludność	l. mieszk. na 1 km ²	l. sołectw
miasto i gmina Chęciny	127	14598	114,9	m+20 soł.
gmina Sobków	146	8276	57,1	25 soł.
miasto i gmina Jędrzejów	228	29578	129,7	m+37 soł.
gmina Oksa	90	5036	56,0	26 soł.
miasto i gmina Włoszczowa	254	20503	80,7	m+25 soł.
gmina Krasocin	194	10819	55,8	26 soł.
gmina Łopuszno	177	8932	50,5	27 soł.
gmina Piekoszów	103	14801	143,7	19 soł.

Gmina Małogoszcz znajduje się w zasięgu administracyjnym Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie.

Miasto Małogoszcz położone jest centralnie w stosunku do obszaru gminy.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1995r. w sprawie nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz. U. Nr 153, poz. 780 z 1995r.), miasto odzyskało prawa miejskie utracone w 1869r. Małogoszcz jest ponownie miastem od 1 stycznia 1996r.

Gmina Małogoszcz podzielona jest na 19 sołectw i miasto Małogoszcz.

Według danych na dzień 31.12.2002 r., gminę zamieszkiwało ogółem 11 746 osób, w tym: 5 901 mężczyzn i 5 845 kobiet.

Średnia gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi 80,5 osób.

Miasto Małogoszcz pełni funkcję ośrodka gminnego skupiającego podstawowe instytucje administracyjno-usługowe.

Charakter wsi podstawowych posiadają: Bocheniec, Karsznice, Kozłów, Leśnica, Mieronice, Rembieszyce, Wygnanów, Złotniki, Żarczyce Duże.

Pozostałe wsie mają charakter wsi elementarnych.

Powierzchnia, gęstość zaludnienia, użytkowanie terenów

Gmina Małogoszcz zajmuje, zgodnie z danymi zawartymi w Roczniku Statystycznym 2003 r. 146 km², powierzchni, w tym miasto 10 km².

Średnia gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosi 80,5 osób/km², natomiast w mieście

średnia gęstość zaludnienia wynosi 397,6 osoby/km².

Około 18 % powierzchni gminy stanowią tereny zabudowane, wody powierzchniowe, drogi itp., pozostałe tereny stanowią użytki rolne scharakteryzowane w poniższej tabeli.

Tabela 2. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych wg danych z NSPLiM oraz PSR 2002

Wyszczególnienie	Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne	
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach
Ogółem	10 684	100,0	10 631	100,0
Użytki rolne	8 718	81,6	8 666	81,5
Grunty orne	6 940	60,7	6 438	60,6
w tym: odłogi	1 405	13,2	1 353	12,7
ugory	160	1,5	160	1,5
Sady	25	0,2	25	0,2
Łąki	1 779	16,7	1 779	16,7
Pastwiska	423	4,0	423	4,0
Lasy i grunty leśne	1 161	10,9	1 161	10,9
Pozostałe grunty	805	7,5	803	7,6

Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo, uzupełniającą przemysł i rekreacja.

Zgodnie z dotychczasowymi opracowaniami planistycznym m.in. miejscowym planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Małogoszcz uchwalonym Uchwałą Nr VII/33/90 Rady Gminy w Małogoszczu z dnia 27 października 1990 r. (aktualnie nie obowiązującym) teren gminy Małogoszcz został podzielony na odrębne jednostki strukturalne posiadające następujące funkcje:

Jednostka A, obejmująca miasto i sołectwo Małogoszcz, Zakrucze, Leśnicę, posiada dominującą funkcję mieszkaniowo – usługową o znaczeniu ogólnogminnym i ponadgminnym (podośrodek rozrządowy rekreacji zbiornika „Chęciny”) oraz funkcję przemysłową, funkcję uzupełniającą – rolnictwo.

Jednostka B, obejmująca sołectwa: Bocheniec, Karsznice, Rembieszyce, Kopaniny-Wrzosówka, dominująca funkcja - rekreacja o znaczeniu regionalnym (zbiornik wodny „Chęciny”) oraz rolnictwo.

Jednostka C, obejmująca sołectwo Ludwinów, dominująca funkcja rekreacja o znaczeniu ogólnogminnym, rolnictwo i leśnictwo.

Jednostka D, obejmująca sołectwa: Kozłów, Henryków, Wiśnicz, Lasochów - dominująca funkcja – rolnictwo.

Jednostka E, obejmująca sołectwa Złotniki, Wygnanów, Żarczyce Małe, Żarczyce Duże, Mieronice, Wola Tesserowa, Lipnica i Miniszek, dominująca funkcja rolnictwo.

Pozycja gospodarcza gminy

Dobra kondycja ekonomiczna gminy zapewnia jej wysoką lokatę na tle pozostałych gmin województwa kieleckiego. Atutem gminy jest prężnie działający i rozwijający się przemysł, oparty na bogatych złożach surowców skalnych (głównie wapieni i margli), eksploatowanych na potrzeby przemysłu mineralnego. W powiązaniu z dobrym układem komunikacyjnym oraz szeroko rozwiniętą siecią usług transportowych, tworzy on na terenie gminy podstawową bazę ekonomiczną. W tworzeniu bazy ekonomicznej gminy bierze również udział rolnictwo, które specjalizuje się głównie w produkcji zbóż i trzody chlewnej. Ponadto, znaczne korzyści ekonomiczne zapewnia gminie liczna i różnorodna sfera usługowa, świadcząca o dużej aktywności mieszkańców.

2.2. System powiązań zewnętrznych gminy

2.2.1. Powiązania przyrodnicze

Gmina Małogoszcz znajduje się w obrębie następujących systemów przyrodniczych (istniejących i proponowanych form ochrony):

- południowo – zachodnia część terenu gminy zlokalizowana jest w obrębie Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- północny fragment gminy zlokalizowany jest w obrębie Konecko – Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- wschodnie obrzeże gminy zlokalizowane jest w granicach Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego i *Chęcińsko – Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu*,^{*1}
- północne, północno – wschodnie, wschodnie i południowo – wschodnie obrzeże gminy znajduje się w korytarzu ekologicznym o randze krajowej, który łączy trzy obszary węzłowe o numerach: 18 K – Obszar Przedborski, 31 M – Obszar Świętokrzyski i 32 M – Obszar Buski, we wschodniej części gminy zlokalizowany jest korytarz ekologiczny o randze międzynarodowej posiadający nr 31 M – Obszar Świętokrzyski, zaś w północnej części opracowania zlokalizowany jest korytarz ekologiczny o randze krajowej posiadający nr 18 K – Obszar Przedborski.
- *południowo-wschodnie i północne obrzeża gminy znajdują się w granicach obszarów Natura 2000 - specjalne obszary ochrony siedlisk „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie” i „Dolina Białej Nidy”*.^{*1}
- na pograniczu z gminami: Włoszczowa, Oksa, Chęciny, Piekoszów i Łopuszno znajdują się większe kompleksy leśne Lasów Państwowych,

2.2.2. Powiązania w zakresie infrastruktury ekonomicznej

Przemysłowo – rolnicza funkcja gminy, powiązana układem komunikacji drogowej i kolejowej, tworzy warunki do zewnętrznych powiązań ekonomicznych. Prężny rozwój zakładów przemysłowych gminy ma rozległe powiązania zewnętrzne zarówno z terenem województwa, jak również kraju i poza jego granicami. Są to:

- Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz (produkcja cementu i klinkieru) wraz z zakładami kooperującymi: Cementownia „Małogoszcz” spółka z o.o. (spedycja i transport cementu), Przedsiębiorstwo Wielobranżowe (przygotowanie paliwa węglowego do opalania pieców obrotowych Cementownia „Małogoszcz” S.A. oraz transport samochodowy cementu luzem),
- Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. w Kielcach (produkcja pyłu stearynowanego dla potrzeb górnictwa węglowego),
- ZUMiO – Zakład Urządzeń Mechanicznych i Odpylających (produkcja i montaż urządzeń mechanicznych i odpylających),
- Zakłady Obuwnicze „ELDAM” – w likwidacji (produkcja obuwia).

Ponadto, na terenie gminy Małogoszcz we wsi Lasochów, prowadzi swoją działalność Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna z siedzibą w Oksie.

W sektorze prywatnym, na ogólną liczbę zarejestrowanych (wg stanu na 31 grudnia 1995 r.) 265 podmiotów gospodarczych, dla 124 podmiotów terenem działalności jest obszar całego kraju.

Są to w większości:

- usługi transportowe osobowe (dowóz pracowników z terenu gminy Jędrzejów do Cementowni „Małogoszcz”),
- usługi transportowe ciężarowe (związane z działalnością zakładów przemysłowych),
- usługi budowlane,
- usługi weterynaryjne (działalność na terenie gminy Oksa i Nagłowice),

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- usługi przemysłu drzewnego (teren działalności – Nadleśnictwo Jędrzejów).

Ponadto, 42 podmioty gospodarcze zamieszkujące poza gminą, prowadzą działalność gospodarczą głównie na terenie miasta Małogoszcz. Są to w większości usługi transportowe i handel obwoźny.

Obecnie, wg Rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego 2003, na terenie miasta i gminy Małogoszcz zarejestrowanych jest 670 podmiotów gospodarki, w tym:

- 71 podmiotów gospodarki w przetwórstwie przemysłowym,
- 110 podmiotów gospodarki w budownictwie,
- 221 podmiotów gospodarki w handlu i naprawach,
- 64 podmioty gospodarki w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności,
- 59 podmiotów gospodarki w obsłudze nieruchomości i firm oraz nauce,
- 145 podmiotów gospodarki prowadzi działalność w innych dziedzinach.

Warunkiem zewnętrznych powiązań ekonomicznych, jest dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna. Gmina Małogoszcz posiada dogodne powiązania komunikacji drogowej z gminami sąsiednimi oraz najbliższymi miastami, takimi jak: Jędrzejów, Włoszczowa, Kielce.

Przez północną część gminy przebiega linia kolejowa Kielce – Częstochowa z bocznicą kolejową Cementowni „Małogoszcz”.

2.2.3. Powiązania w zakresie infrastruktury społecznej

Szkolnictwo średnie i wyższe

W zakresie szkół średnich i wyższych funkcję usługową pełnią szkoły miast: Jędrzejowa, Kielc, Krakowa, Warszawy, Wrocławia i inne.

Ochrona zdrowia

Opiekę lekarską specjalistyczną dla mieszkańców gminy Małogoszcz sprawuje Przychodnia Przystępna Szpitala Rejonowego w Jędrzejowie.

Opiekę szpitalną sprawuje Szpital Rejonowy w Jędrzejowie.

Kultura

Dostęp do obiektów kultury w zakresie ponadpodstawowym pełni miasto wojewódzkie – Kielce:

- Kieleckie Centrum Kultury w Kielcach,
- Teatr im. St. Żeromskiego,
- Filharmonia Kielecka,
- Teatr Lalki i Aktora „Kubuś”,
- Muzeum Narodowe w Kielcach.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Małogoszczu jest inicjatorem i organizatorem szeregu imprez artystycznych i intelektualnych o zasięgu ponadgminnym.

Turystyka i wypoczynek:

Na terenie gminy zlokalizowane są ośrodki wypoczynkowe o znaczeniu ponadgminnym: w Bocheńcu:

- Ośrodek P.U.S.B. „Wiarna”,
- Ośrodek Uniwersytetu Warszawskiego,
- Ośrodek „Ptaszyniec” – prywatny,

w Ludwinowie:

- Ośrodek „Słupki”.

Administracja i Sądownictwo

Obsługa z zakresu administracji samorządowej odbywa się w Starostwie Powiatowym w Jędrzejowie.

Obsługa w zakresie sądownictwa odbywa się w Sądzie Rejonowym w Jędrzejowie.

2.2.4. Powiązania komunikacyjne

Obszar gminy położony poza bezpośrednim wpływem najważniejszych dróg powiązany jest:

- z drogą międzynarodową (E-77) Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne – (Budapeszt) poprzez drogę wojewódzką nr 762 Kielce – Chęciny – Małogoszcz,
- z drogami międzyregionalnymi nr 74 (Piotrków Trybunalski) – Sulejów – Kielce – Kraśnik (Lublin) i nr 78 (Śląsk) – Siewierz – Jędrzejów – Chmielnik drogą wojewódzką nr 728 Grójec – Końskie – Jędrzejów.

Powyższe drogi wojewódzkie wiążą również Małogoszcz z ośrodkami usługowymi wyższego rzędu: Kielcami, Jędrzejowem, Końskimi oraz gminnymi: Chęcunami, Łopusznem i Piekoszowem. Pozostałe powiązania z Włoszczową, Krasocinem, Oksą realizowane są drogami powiatowymi o odpowiednich parametrach technicznych.

Kolejowe powiązania realizowane są linią dwutorową zelektryfikowaną Kielce – Częstochowa – Opole poprzez stację kolejową w Małogoszczu i bocznice kolejową Cementowni „Małogoszcz”.

Obszar gminy obsługiwany jest autobusową komunikacją pasażerską przez Przedsiębiorstwa PKS w Jędrzejowie i w coraz większym zakresie przez prywatnych przewoźników (mikrobusy).^{*1}

2.2.5. Powiązania infrastrukturą techniczną

Wywożenie odpadów stałych z terenu miasta i gminy w Małogoszczu na wysypisko śmieci w Promniku, gmina Piekoszów.

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

2.3. Gmina Małogoszcz w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa”

Prace dotyczące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz”, wykonywane były w sytuacji, nie posiadania przez województwo świętokrzyskie (wówczas kieleckie), uchwalonego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa, stąd w ówczesnej edycji posłużono się materiałami studialnymi dotyczącymi strategii rozwoju województwa opracowanej przez prof. dr hab. Elżbietę Wysocką, w celu określenia podstawowych uwarunkowań wynikających z dokumentów planistycznych wyższego rzędu.

Aktualnie, na mocy uchwały Nr XXIX/399/02 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26.04.2002r., województwo posiada uchwalony Plan Zagospodarowania Przestrzennego, określający podstawowe uwarunkowania i kierunki rozwoju dla terenu województwa.

Zgodnie z udostępnionymi dokumentami obszar miasta i gminy Małogoszcz znalazł się na pograniczu trzech obszarów funkcjonalnych:

- C – obszaru koncentracji wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych;
 - E – obszaru restrukturyzacji rolnictwa;
 - F – obszaru wielofunkcyjnego rozwoju, z przewagą turystyki;
- oraz zakwalifikowany został do następujących obszarów problemowych:
- obszar „niedosłużenia infrastruktury” o znaczeniu krajowym,
 - obszar „degradacji krajobrazu” o znaczeniu regionalnym,
 - obszar wzmoczonej ochrony wód podziemnych – GZWP,
 - obszar koncentracji złóż kopalin mineralnych i eksploatacji surowców mineralnych,
 - obszar predysponowany do rozwoju eksploatacji surowców mineralnych,
 - obszar zagrożony degradacją krajobrazu przyrodniczego i kulturowego,
 - teren z zachowanym układem urbanistycznym zabytkowym (w tym historyczne skupisko ludności żydowskiej),
 - obszar największego nasycenia zabytkami ruchomymi,
 - obszar na historycznym „Szlaku Kościuszki” – do upamiętnienia i oznakowania,
 - obszar koncentracji funkcji turystyczno-rekreacyjnej,
 - obszar niezgazyfikowany,
 - ośrodek ponadlokalny miejski – miasto Małogoszcz,
 - ośrodek gminny o wiodącej funkcji przemysłowej – miasto Małogoszcz,
 - ośrodek o głównej funkcji kierunkowej „aktywizacji społeczno-gospodarczej” – miasto Małogoszcz.

Z powyższych uwarunkowań wynikają zróżnicowane preferencje rozwojowe dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych:

Obszar występowania, wydobywania i przetwórstwa surowców skalnych — „C” – podobszar C1, obejmujący centralną i północną część gminy i miasto Małogoszcz.

Preferowane kierunki działań przestrzennych, które powinny dominować na tym obszarze w okresie perspektywicznym to:

- oszczędne i racjonalne gospodarowanie występującymi tu zasobami surowców,
- utrzymanie ciągłości eksploatacji złóż ważnych dla gospodarki regionu,
- rekultywację terenów pogórnich, przyjmującą kierunek leśny lub wodny (z możliwością wprowadzenia innych, ekologicznych form zagospodarowania terenów poeksploatacyjnych),
- udostępnienie nowych złóż, pod warunkiem, że działalność gospodarcza związana z wydobywaniem surowców uwzględniać będzie wymagania środowiskowe,
- stosowanie nowoczesnych technologii, zmniejszających uciążliwość eksploatacji i przeróbki dla środowiska,
- dostosowanie sieci dróg obsługujących zakłady wydobywania i przeróbki surowców skalnych do występującego i prognozowanego ich obciążenia ruchem.

Wymagania środowiskowe:

- uwzględnienie w dokumentacjach opracowanych dla obszarów wydobywania, zagadnień ochrony środowiska, stosownie do obowiązujących przepisów,

- stosowanie zieleni osłonowej na osiach widokowych terenów degradacji przemysłowej krajobrazu,
- ochrona terenów złóż udokumentowanych, przed trwałym zainwestowaniem, ograniczającym potencjalną eksploatację (zabudowa, zalesianie),
- stały monitoring wydobywania i zagospodarowania surowców.

Obszar restrukturyzacji rolnictwa — „E” – podobszar E1, obejmujący południową i południowo-zachodnią część gminy.

Preferowane kierunki działań przestrzennych, które powinny dominować na tym obszarze to:

- restrukturyzacja rolnictwa w kierunku głębszych przekształceń struktury agrarnej, tworzenia dużych obszarowo gospodarstw oraz modernizacji rynkowej usług z otoczenia rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
- kształtowanie sieci dróg i wyposażenia w infrastrukturę techniczną w aspekcie rozwoju wielofunkcyjnego oraz szerszego wprowadzenia funkcji pozarolniczych i komplementarnych,
- zagospodarowanie gruntów nieopłacalnych w rolnictwie na różne cele pozarolnicze z preferencją dla zalesień;
- lokalny rozwój agroturystyki, ekoturystyki i gospodarki rybackiej;
- tworzenie warunków do zwiększenia i zróżnicowania rynku pracy w małych miastach i lokalnych ośrodkach obsługi, mogących przejąć część nadwyżek siły roboczej z rolnictwa;
- zapobieganie rozpraszaniu drobnotowarowej zabudowy zagrodowej oraz innych funkcji, stwarzających ograniczenie wymiany i scalania gruntów dla potrzeb gospodarstw towarowych.

Wymagania środowiskowe:

- wzbogacenie przestrzeni rolniczej w zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne pełniące funkcje ekologiczne (m.in. wiatrochronne, glebochronne, bariera biologiczna dla spływu biogenów);
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach Kamiennej, Białej Nidy, Mierzawy i Wschodniej;
- maksymalne ograniczenia emisji przemysłowych zanieczyszczeń do środowiska;
- eliminowanie kolizji środowiskowych;
- wzbogacanie struktury wiekowej, gatunkowej i przestrzennej kompleksów leśnych, stosowanie naturalnych metod ochrony lasu oraz właściwe kształtowanie strefy ekotonowej;
- opracowanie i wdrożenie programów wspierania finansowego rolnictwa ekologicznego, głównie na obszarach chronionego krajobrazu oraz połączenie rozwoju tej funkcji z agroturystyką.

Podobszar E1 — jędrzejowsko-sędziszowski — bazował będzie na rolnictwie, wspomaganym funkcją przemysłową, koncentrującą się w głównych ośrodkach osadniczych oraz w kształtujących się pasmach aktywizacji. Lokalnie funkcją uzupełniającą będzie turystyka zwłaszcza agroturystyka.

Obszar wielofunkcyjny — „F” – podobszar F1, obejmujący wschodnią część gminy i podobszar F3, obejmujący północno-zachodnią część gminy.

Preferowane kierunki działań przestrzennych, które powinny dominować na tym obszarze to:

- rekonstrukcja przestrzeni otwartej z preferencją dla gospodarki leśno-wodnej, gospodarki turystycznej skorelowanej z ochroną cennych walorów środowiskowych oraz rolnictwa ekologicznego (zwłaszcza o pracochłonnych kierunkach specjalizacji),
- wielofunkcyjny rozwój osadnictwa wiejskiego, bazujący na funkcjach nierolniczych,
- podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną w aspekcie zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej dla turystyki, mieszkalnictwa i nieuciążliwej przedsiębiorczości usługowo-przemysłowej,
- tworzenie warunków dla rozwoju nowych segmentów usług w gospodarce komunalnej i turystycznej oraz ochronie środowiska i dziedzictwa kulturowego,
- modernizacja przemysłu mleczarskiego wraz z preferencjami dla większych obszarowo gospodarstw hodowlanych, zapewniających poprawę jakości surowca mlecznego,
- znaczące zwiększenie lesistości.

Wymagania środowiska przyrodniczego:

- polityka przestrzenna na obszarach prawnie chronionych (Świętokrzyski Park Narodowy, parki krajobrazowe) musi być podporządkowana wymogom prawnym określonym w ustawie o

- ochronie przyrody, planach ochrony oraz aktach prawnych ustanawiających te obszary;
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach Pilicy, Kamiennej, Nidy i Czarnej Staszowskiej z uwzględnieniem stref ochronnych GZWP i ujęć wód;
- opracowanie i wdrożenie programów wspierania finansowego rolnictwa ekologicznego w szczególności na obszarach parków (wraz z otulinami), a także na obszarach chronionego krajobrazu oraz powiązanie tej funkcji z agroturystyką;
- wzbogacanie struktury wiekowej, gatunkowej i przestrzennej kompleksów leśnych, stosowanie naturalnych metod ochrony lasu oraz właściwe kształtowanie strefy ekotonowej;
- maksymalne ograniczenia emisji przemysłowych zanieczyszczeń do środowiska;
- renaturalizacja obszarów, na których zanikł negatywny wpływ antropopresji (np. tereny najsłabsze glebowo, obecnie nie uprawiane rolniczo);
- upowszechnienie gospodarki rolno-środowiskowej oraz intensyfikacja retencji wodnej.

Podobszar F1 — chęcińsko-kielecki — rozciągający się od Kielc w kierunku połuniowo-zachodnim aż do Jędrzejowa, obejmuje Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy oraz tereny wokół projektowanego zbiornika „Chęciny”. Podobszar ten stanowił będzie główną bazę rekreacyjno-wypoczynkową Aglomeracji Staropolskiej oraz skupiał świąteczny ruch turystyczny z sąsiednich aglomeracji.

Podobszar F3 — konecko-włoszczowski — rozciągający się od Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, poprzez Lasy Koneckie, aż do Włoszczowy. Będą to tereny rozwoju wielofunkcyjnego z preferencją dla turystyki, gospodarki leśno-wodnej oraz nieuciążliwego przemysłu, skupiającego się w większych ośrodkach osadniczych.

Plan Zagospodarowania Województwa Świętokrzyskiego przeprowadził wstępną klasyfikację i rekomendację inwestycji na terenie województwa, mogących stanowić potencjalne zadania rządowe i samorządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych do których zaliczył m.in.:

- budowę zbiornika „Chęciny” – zadanie rządowe na pograniczu gmin Małogoszcz, Chęciny i Sobków,
- budowa gazociągu wysokoprężnego Busko – Jędrzejów – Włoszczowa – zadanie samorządu województwa,
- modernizacja dróg wojewódzkich, budowa obejść miejscowości Małogoszcz – zadanie samorządu województwa.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa, tworzy warunki do lokalizacji celów i zadań związanych z rozwojem regionu, określonych w „Strategii rozwoju województwa”. Zawiera informacje przestrzenne niezbędne do sporządzenia krótko i średnioterminowych programów zadań wojewódzkich o znaczeniu ponadlokalnym.

2.4. Środowisko przyrodnicze

2.4.1. Rzeźba terenu

Pod względem morfologicznym, teren gminy Małogoszcz położony jest w całości w granicach podprowincji Wyżyny Środkowopolskiej, przy czym północno – wschodnia jej część stanowi fragment mezoregionu Pasma Przedborsko – Małogoskiego, a środkowa i południowa – mezoregionu Niecki Włoszczowskiej.

Pasma Przedborsko – Małogoskie ma charakter podwójnego grzbietu monoklinalnego osiągającego 60 – 100 m wysokości względnej. Ciągłość pasma rozbita jest licznymi obniżeniami i przełomowymi dolinkami.

Pasma to biegnie od doliny rzeki Łośnej ku zachodowi, gdzie północno-wschodnia granica gminy przecina skalne grzbiety wzniesień Czubatki, Brodowej i Bolmińskiej. Najwyższe wzniesienie w gminie stanowi Góra Brodowa – 326 m npm.

Południowo – zachodnia część gminy wchodzi w obręb mezoregionu Niecki Włoszczowskiej. Obszar ten charakteryzują rozległe garby zbudowane z margli i opok, rozdzielone szerokimi dolinami z dobrze rozwiniętą siecią rzeczną odwadniającą wyniesienia pasma Małogoskiego w kierunku południowym do rzeki Lipnicy.

W miejscu spływu Białej Nidy i Łośnej, znajduje się najniżej położony na terenie gminy punkt terenowy – 213,3 m npm.

Na terenie gminy istnieje szereg miejsc, gdzie nastąpiły zmiany pierwotnej rzeźby terenu w wyniku urbanizacji i rozwoju przemysłu, w szczególności wydobywczego (rozległe wyrobiska i hałdy).

Rzeźba terenu na obszarze gminy, na przeważających obszarach nie stwarza ograniczeń dla budownictwa

Obszary nieprzydatne dla budownictwa to przede wszystkim:

- zbocza o nachyleniu powyżej 12%,
- dna dolin rzecznych silnie nawodnione.

Obszary ograniczające swobodę zabudowy i uzbrojenia to tereny o nachyleniu zboczy 5 – 12 %.

2.4.2. Budowa geologiczna

Obszar gminy położony jest w południowo – wschodnim obrzeżeniu mezozoicznej osłony trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich.

Główną rolę w budowie obszaru odgrywają kompleksy skał węglanowych wieku górnokredowego i górnokredowego. Mniejszą rolę odgrywają skały krzemionkowe dolnej kredy.

Skały starsze występują bezpośrednio na powierzchni lub pod nakładem utworów czwartorzędu o zróżnicowanej miąższości od kilku do ponad 30 m.

W obrazie geologicznym starszego podłoża skalnego wyróżnia się kilka jednostek fałdowych: fragment skrzydła antykliny Bolmina, fragment skrzydła antykliny Mieczyna, synklinę Małogoszczy oraz antyklinę Bocheńca.

Jura na obszarze gminy reprezentowana jest przez jej górne ogniwo. Osady te wykształcone są w postaci wapieni. Występują one bezpośrednio na powierzchni lub pod cienkim zazwyczaj nakładem zwietrzliny.

Kreda reprezentowana jest przez skały krzemionkowe wykształcone w postaci piaskowców i piasków zaliczanych do jej dolnego ogniwa. Kreda górna reprezentowana jest przez opoki, gezy oraz margle budujące równiny węglanowe – pokryte zwietrzeliną pylasto – gliniastą o miąższości 1-2,5 m.

Czwartorzęd, najmłodsze osady reprezentowane przez plejstocen i holocen, zalegają nieciągłą pokrywą w formie płatów na całym obszarze gminy.

Plejstocen tworzą osady lodowcowe i wodnolodowcowe, deluwialne, peryglacjalne i rzeczne. Osady lodowcowe i wodnolodowcowe wykształcone są w postaci glin zwałowych plastycznych i twaroplastycznych oraz piasków z gładzikami w stanie średniozagęszczonym i zagęszczonym. Powyższe grunty nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków. Utwory deluwialne reprezentowane są przez mułki zastoiskowe mające właściwości wodochłonne. Osady

rzeczne i peryglacjalne wykształcone w postaci piasków ze żwirem i wkładkami mułków w stanie średniozagęszczonym i zagęszczonym – charakteryzujące się odpowiednią nośnością i są korzystne dla budownictwa, szczególnie mało zawadnione. Miejscami na zboczach stoków i wzgórz i u ich podnóża występują gliniasto-rumoszowo-piaszczyste osady deluwialne. Są to grunty nieskonsolidowane, o bardzo zróżnicowanych parametrach nośności, niekorzystne dla budownictwa.

Holocen reprezentowany jest przez grunty eoliczne (piaski), aluwialne rzeczne (piaski, mułki) oraz grunty bagienne w postaci torfów i namułów torfiastych, silnie nawodnionych.

Piaszczyste osady eoliczne (miejscami w wydmach) są gruntami luźnymi i nieprzydatnymi dla budownictwa.

Osady rzeczne (aluwia) występują w obrębie dna dolin rzecznych jako luźne i średniozagęszczone, przemyte piaski od grubych do drobnych. W stropie piasków występują torfy i namuły torfiaste oraz mady. Powyższe utwory stanowią grupę gruntów słabonośnych, nieprzydatnych do bezpośredniego posadowienia budynków.

W obszarach powstałych w wyniku działalności gospodarczej człowieka, niwelacji, przekopywania i nadsypywania, występują nasypy mineralno – gruzowe o zróżnicowanych własnościach fizyczno – mechanicznych, wymagające każdorazowo badań w celu określenia ich przydatności dla budownictwa.

2.4.3. Kopaliny mineralne, obszary i tereny górnicze

Na terenie miasta i gminy Małogoszcz znajdują się następujące kopaliny:

a) eksploatowane:

- złoża margli i wapieni „Leśnica – Małogoszcz” – Nr 1 – na rysunku,
- złoża wapieni „Głuchowiec” – Nr 2 – na rysunku,
- złoża wapieni i gez „Gnieździska – Góra Maćkowa” – Nr 3 – na rysunku,
- złoża piasków kwarcytowych „Czostków” – Nr 4 – na rysunku,
- złoża piasków „Karsznice” – Nr 16 – na rysunku,
- złoża piasków „Karsznice – Łuny” – Nr 17 – na rysunku
- złoża piasków „Kozłów” – Nr 18 – na rysunku, *1

b) nie eksploatowane:

- złoża wapieni „Głuchowiec II” – Nr 5 – na rysunku,
- złoża margli, wapieni marglistych i wapieni „Cieśle” – Nr 6 – na rysunku,
- złoża wapieni „Małogoszcz – Góra Krzyżowa” – Nr 7 – na rysunku,
- złoża krzemieni „Bocheniec” – Nr 8 – na rysunku,
- piaski budowlane z obszaru „Henryków I” Nr 9a – na rysunku i „Henryków II” – Nr 9b – na rysunku,
- piaski budowlane z obszaru „Żarczyce Duże” – Nr 10 – na rysunku,
- złoża torfów „Caców” – Nr 11 – na rysunku,
- złoża torfów „Dolina Lipnicy” – Nr 12 – na rysunku,
- złoża torfów „Gnieździska” – Nr 13 – na rysunku,
- torfy z obszaru „Małogoszcz – Kopaniny” – Nr 14 – na rysunku,
- torfy z obszaru „Rembieszce – Rudki” – Nr 15 – na rysunku.

Największym na terenie gminy złożem jest złożo „Leśnica – Małogoszcz”, z którego eksploatowane są wapień i margle wykorzystywane dla potrzeb Lafarge Cement Polska Cementownia Małogoszcz S.A.. Stanowi ono surowiec zupełny do produkcji cementu portlandzkiego, a także mączki nawozowej i kruszywa budowlanego. Zasoby złoża w kat. „B” i „C₂” zatwierdzono decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa znak: KZK/2/6425/94/95 z dnia 22.03.1995 r. *Zasoby geologiczne bilansowe złoża, równe są zasobom przemysłowym i wynoszą wg Bilansu Zasobów, stan na 31.XII.2008r., 256 743 tys. t., wydobycie wynosi 2 028 tys.t*1.*

Z pośród udokumentowanych zasobów aż 115 mln t zalega pod powierzchnią zwierciadła wody GZWP „Małogoszcz” i dlatego jego eksploatacja będzie wymagać odwodnienia górotworu. Obecnie z wyrobiska wypompowywana jest woda deszczowo – infiltracyjna. Na odprowadzenie tych wód Kopalnia posiada pozwolenie wodnoprawne. Przy prowadzeniu eksploatacji złoża, w taki sposób

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

jak dotychczas, może ono posłużyć jeszcze przez około 100 lat. W złożu istnieje nadwyżka czystych wapieni i dla skorygowania ich składu potrzebne są dodatki margli lub iłów. Istniejące pokłady margla ilastego zalegające w Górze Spinkowej nie nadają się do eksploatacji, ze względu na zbyt duży nadkład (50 m) z piasków i piaskowców, nie przydatnych do produkcji.

Na północ od wyrobiska znajduje się zwałowisko nadkładu zebranego z terenu eksploatacji. Ma ono powierzchnię 10 ha i kubaturę 1 350 000 m³, a rocznie przyrasta ok. 60 000 m³/rok. Zwałowisko to jest już zrekultywowane w części zachodniej, poprzez zalesienie.

Docelowo po zakończeniu eksploatacji w wyrobisku proponuje się w ramach rekultywacji terenu utworzyć zbiornik wodny, a hałdy powydobywcze proponuje się zalesić.

Eksploatacja złoża „Leśnica – Małogoszcz” jest częściowo konfliktoza ze względu na jego położenie w granicach GZWP nr 416 i możliwej eksploatacji złoża położonego poniżej poziomu wody. Ponadto konfliktozość tego złoża związana jest z bezpośrednim sąsiedztwem miasta i zagrożeniem jego powierzchni tąpnięciami, ponieważ skutkiem stosowania materiałów wybuchowych jest powstawanie: drgań parasejsmicznych, powietrznej fali uderzeniowej i rozrzutu odłamków skalnych.

Granice obszaru i terenu górniczego „Małogoszcz” wyznaczone zostały w Koncesji na wydobywanie Nr 35/99 z dnia 22.09.1999 r. wydanej przez Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Koncesja ta została zmieniona decyzją znak: DGwk/AG/487-621/99 z dnia 27.12.1999 r. wydaną przez Ministra Środowiska. Zmiana ta odnosi się jedynie do wprowadzenia nazwy nowego właściciela, którym stał się Lafarge Cement Polska S.A. z siedzibą w Małogoszczu. Zgodnie z wyżej wymienioną koncesją obszar górniczy posiada powierzchnię 2 976 955 m², a teren górniczy 10 494 230 m². Ponadto zawiera ona informacje dotyczące:

- wydobywania kopaliny metodą odkrywkową,
- nienaruszalności praw właścicieli nieruchomości gruntowych,
- przejęcia przez cementownie obowiązków dotyczących ochrony środowiska, powstałych w wyniku dotychczasowej działalności górniczej prowadzonej na złożu „Leśnica – Małogoszcz”,
- czasu na jaki udziela się koncesji, czyli 15 lat od dnia 29.10.1999 r. do dnia 29.10.2014.

Dla kopalni „Małogoszcz” został wydany Plan ruchu zakładu górniczego. Dokument ten zatwierdzony został decyzjami wydanymi przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach:

- część podstawowa znak: OUG-009/0234/0054/03/03567/ZS z dnia 23.12.2003 r.,
- część szczegółowa znak: OUG-009/0234/0055/03/03568/ZS z dnia 23.12.2003 r.,

Powyższe decyzje są ważne od dnia 01.01.2004 r. do 28.10.2014 r. – dla części podstawowej i od dnia 01.01.2004 r. do 31.12.2006 r. dla części szczegółowej.

*Decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach, z dnia 20.10.2009r, znak KIE/0234/0200/09/04476/PC, zatwierdzono dodatek nr 6 do Planu Ruchu – część szczegółowa dla Zakładu Górniczego „Małogoszcz” w Małogoszczu na okres od 01.01.2007r. do 31.12.2009r., z przedłużeniem na okres 01.01.2010 r. – 31.12.2011r.*¹*

Dla złoża „Leśnica – Małogoszcz” wykonany jest „Projekt zagospodarowania złoża” przyjęty przez Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach, Wydział Środowiska i Rolnictwa, decyzją znak: ŚR. V-7417/4/2003 z dnia 09.05.2003 r.. Projekt ten przewiduje m.in. zbliżenie się z eksploatacją do południowej i południowo-wschodniej granicy złoża oraz wykonanie dwóch wałów ochronnych przy południowo-wschodniej i zachodniej granicy złoża.

Drugim eksploatowanym obszarem jest złożo wapieni jurajskich „Głuchowiec”. Zasoby złoża w kat. „A”, „B” i „C₁” zatwierdzono decyzją Prezesa Centralnego Urzędu Geologii znak: KZK/012/W/4927/85 z dnia 24 sierpnia 1985 r.

*Zasoby geologiczne bilansowe wg Bilansu Zasobów, stan na 31.XII.2008r., wynoszą 6 022 tys. t., zasoby przemysłowe wynoszą 4 938 tys. t., wydobywanie wynosi 112 tys. t.*¹*

Różnica zasobów wynika z ustanowienia filara ochronnego w zachodniej części złoża, tuż za budynkiem przemiałowni. Jego zadaniem jest umocnienie fundamentów tego obiektu i ochrona przed pracami strzałowymi. Urobek skalny ze złoża wykorzystywany jest do produkcji kruszyw dla drogownictwa i budownictwa ogólnego.

Zasoby całego złoża znajdują się powyżej zwierciadła wody podziemnej GZWP nr 416, ale w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla mieszkaniowego w Małogoszczu. Dla ochrony osiedla od strony

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

północnej wyrobiska z mas ziemnych i skalnych formowany jest wał ochronny, który docelowo zostanie zalesiony. Ma on powierzchnię ok. 2 ha i kubaturę ok. 100 000 m³, a rocznie przyrasta ok. 2 500 m³/rok. Obecnie zrehabilitowany jest jedynie niewielki zachodni fragment wału. Pozostałe masy ziemne i skalne zbierane są w dwa zwałowiska: zachodnie i tymczasowe wschodnie, które może zostać przeniesione w inne miejsce lub też może być wykorzystane do rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji.

Wydobycie złoża w 2003 r. było niewielkie i wyniosło około 53 tys. t/rok. Przy takim wydobywaniu zasoby złoża mogą być eksploatowane przez około 200 lat. Ponieważ wydobywanie jest nieznaczne, nie dojdzie do przekroczenia poziomu zwierciadła wód podziemnych. Częściową kolizyjność złoża to zawdzięcza sąsiedztwu z zabudową miasta Małogoszcz. Przy eksploatacji złoża do poziomu 270,00 m n.p.m. na terenie nie powstaną zagłębione wyrobiska, a teren zostanie jedynie zniwelowany, co po właściwej rekultywacji nie powinno obniżyć atrakcyjności krajobrazu.

Kopalnia „Głuchowiec” posiada projekt zagospodarowania złoża zaopiniowany przez Okręgowy Urząd Górniczy w Kielcach postanowieniem znak: OUG-009/5332/0001/03/00368/MR z dnia 28.02.2003 r.

Granice obszaru i terenu górniczego „Głuchowiec II” wyznaczone zostały w decyzji koncesyjnej Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 16.06.2003 r., znak: ŚR.V.7412-22/03. Powyższa koncesja udzielona została Kopalniom Odkrywkowym Surowców Drogowych S.A. w Kielcach, na wydobywanie wapieni jurajskich z części złoża „Głuchowiec”, położonego w miejscowości Małogoszcz. Zgodnie z tą koncesją obszar górniczy posiada powierzchnię 98 360 m², a teren górniczy 819 788,5 m². Ponadto zawiera ona informacje dotyczące:

zasobów przemysłowych, które wynoszą: w kategorii „B” QP = 1 669,80 tys. Mg, w kategorii „C1” QP = 3 746,10 tys. Mg, zasoby możliwe do wydobywania wynoszą Q_w = 4 020,20 tys. Mg,

- wydobywania kopaliny metodą odkrywkową, systemem ścianowym w wyrobisku stokowo – wgłębnym i w oparciu o projekt zagospodarowania złoża,
- obowiązku nałożonego na przedsiębiorcę do działalności: zgodnej z wymogami przewidzianymi w obowiązujących przepisach prawa oraz decyzjami podejmowanymi na ich podstawie, w szczególności dotyczącymi ochrony i wykorzystywania zasobów środowiska, w sposób nie naruszający miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zachowania bezpieczeństwa powszechnego, działalności wykluczającej powstawanie zanieczyszczeń w środowisku gruntowo – wodnym, w tym zabezpieczenia maszyn i urządzeń przed ewentualnymi wyciekami produktów ropopochodnych do gruntu i wód, zachowania w części południowej wyrobiska górniczego pasów ochronnych o szerokości 6 m,
- działań Przedsiębiorcy w przypadku wygaśnięcia lub cofnięcia koncesji, który zobowiązany jest do: rozliczenia zasobów złoża przez opracowanie dodatku do dokumentacji geologicznej, zabezpieczenia wyrobiska pod względem bezpieczeństwa powszechnego, w tym poprzez złagodzenie skarp w złożu, podjęcia działań dla ochrony środowiska na terenach przekształconych działalnością człowieka,
- nienaruszalności praw właścicieli nieruchomości gruntowych i zwolnienia z obowiązku przestrzegania wymagań określonych przepisami, zwłaszcza prawa geologicznego i górniczego, ochrony i kształtowania środowiska, ochrony gruntów rolnych i leśnych, wód i przyrody,
- przejęcia wszelkich obowiązków dotyczących ochrony środowiska powstałych w wyniku dotychczasowej działalności górniczej prowadzonej na złożu,
- czasu na jaki udziela się koncesji, czyli 50 lat od dnia 16.06.2003 r. do dnia 16.06.2053 r.

Dla kopalni „Głuchowiec” zatwierdzony został Plan ruchu zakładu górniczego decyzją znak: OUG-009/0234/0032/03/01922/ZS z dnia 03.07.2003 r., obowiązujący w okresie od 01.06.2003 r. do 31.05.2008 r.

*Decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach, z dnia 06.05.2010 r., znak KIE/0234/0059/10/02033/AB, zatwierdzono dodatek nr 1 do Planu Ruchu sporządzonego w formie uproszczonej dla Zakładu Górniczego – Kopalni Odkrywkowych Surowców Drogowych S.A. – Kopalni „Głuchowiec” w Małogoszczu na okres od 01.06.2008 r. do 31.05.2013 r.*1*

Trzecie eksploatowane złożo posiada nazwę „Gnieździska – Góra Maćkowa” i położone jest na granicy gmin Małogoszcz i Łopuszno. Ze złoża tego eksploatowane są: wapień, wapień krzemionkowy i gezy. Zasoby złoża w kat.C₁ z jakością w kat.B zostały zatwierdzone w dokumentacji

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

geologicznej zatwierdzonej przez Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22.05.1989 r. znak: KZK/012/M/5465/88/89.

*Geologiczne zasoby bilansowe wg Bilansu Zasobów stan na 31.XII.2008 r. są równe zasobom przemysłowym i wynoszą 1 318 tys. t., wydobycie wynosi 320 tys.t*1*

Wapienie wydobywane ze złoża przydatne są do produkcji kamienia łamanego, kruszywa łamanego drogowego oraz kamienia wapiennego, natomiast wapienie krzemionkowe i gezy mogą znaleźć zastosowanie w produkcji kamienia łamanego, kruszywa łamanego do betonu oraz kruszywa łamanego drogowego.

Eksploatacja złoża prowadzona jest w oparciu Decyzję Koncesyjną Wojewody Kieleckiego Nr W-33/93 z dnia 25.05.1993 r., znak: OS.II-7512/7/92/93 wraz z jej późniejszymi zmianami.

Pierwotnie Koncesja na wydobycie wapieni jurajskich ze złoża „Góra Maćkowa” została udzielona Spółdzielni Pracy „Kopaliny Mineralne” z siedzibą w Kielcach przy ul. Wspólnej 5. Po wejściu w życie Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze Wojewoda Kielecki w decyzji z dnia 19.04.1995 r., znak: OS.II-7512/8/95 zmienił koncesję z dnia 25.05.1993 r. i zaktualizował jej warunki, a w szczególności dla złoża „Góra Maćkowa” ustanowił obszar górniczy „Góra Maćkowa” o powierzchni 10 ha 811 m² oraz teren górniczy „Góra Maćkowa” o powierzchni 78 ha 7 724 m². Następnie decyzją z dnia 26.03.2002 r. znak: ŚR.V-7412/23/2002 Wojewoda Świętokrzyski, za zgodą Spółdzielni Pracy „Kopaliny Mineralne” w Kielcach, przeniósł tę koncesję na rzecz Zakładu Produkcyjno – Handlowego Artura Widłaka w Micigoździe 78, 26-065 Piekoszów. Przeniesienie koncesji spowodowało również przeniesienie praw i obowiązków wynikających z innych decyzji podjętych na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Ze względu na zmianę nazwy firmy, Pan Artur Widłak zwrócił się z wnioskiem z dnia 05.11.2002 r. o zmianę koncesji na wydobycie wapieni jurajskich. Wojewoda Świętokrzyski decyzją z dnia 20.12.2002 r., znak: ŚR.V.7412-71/02 udzielił Polskiemu Górnictwu Skalnemu „Minerał”, Artur Widłak, Podzamcze 37 G, 26-065 Piekoszów, koncesji na wydobywanie wapieni i gez jurajskich ze złoża „Góra Maćkowa”, położonego w miejscowości Gnieździska, gmina Łopuszno i miejscowości Wrzosówka, gmina Małogoszcz.

*Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, znak: OWŚ.V.7511-13/09 z dnia 10.06.2009 r., zmieniono udzieloną koncesję w zakresie zmiany adresu przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą określoną w koncesji.*1*

Koncesji udziela się na okres do dnia 31 grudnia 2027 r.

Obecnie wydobycie kopaliny wynosi około 150 tys. t/rok i jest prowadzone w północnej i centralnej części złoża na terenie gminy Łopuszno. W późniejszym etapie eksploatacja przesunie się na teren gminy Małogoszcz. Eksploatacja tego złoża jest częściowo konfliktowa dla środowiska ze względu na położenie na GZWP „Małogoszcz”.

Czwartym złożem są piaski kwarcytowe udokumentowane w kat C₁ pod nazwą „Czostków”, zlokalizowane na granicy gmin Małogoszcz i Krasocin. W skład tego złoża wchodzi cztery pola złożowe oznaczone symbolami A, B, C i D. Na terenie gminy Małogoszcz znajduje się jedynie pole D, którego powierzchnia wynosi 63,7 tys. m². Piaski kwarcytowe eksploataowane z tego złoża przydatne są do produkcji betonów komórkowych. Obecne zasoby geologiczne bilansowe złoża „Czostków” wynoszą 759 tys. t, a zasoby przemysłowe – 587 tys. t. Aktualne wydobycie wynosi ok. 27 tys. t.

Eksploatacja złoża prowadzona jest w oparciu o aktualną Koncesję na wydobycie z dnia 26.11.2001 r. udzieloną przez Wojewodę Świętokrzyskiego w decyzji koncesyjnej znak: OSR.V – 7412/15/2001. Została ona wydana dla Zakładu Produkcji Sylikatów „Ludynia” w Ludyni. Koncesja jest ważna przez okres 20 lat, czyli do dnia 31.12.2021 r. Zgodnie z koncesją Przedsiębiorca może wydobywać piaski kwarcytowe z pól A, B, C. Koncesja ustanawia obszary i tereny górnicze osobno dla każdego z wyżej wymienionych pól, jednak ich zasięg nie obejmuje terenu gminy Małogoszcz.

*Eksploatacja złoża piasków „Karsznice”, prowadzona jest na podstawie Koncesji Starosty Jędrzejowskiego z dnia 23.11.2007 r., znak: OŚRiL.IV-7511-1/07, udzielonej Pani Marii Olesińskiej zam. Rembieszyce 50A, 28-366 Małogoszcz. Koncesja zezwala na wydobywanie piasków ze złoża kruszywa naturalnego, zlokalizowanego w granicach działki o nr ewid. 869, w obrębie Karsznice, gmina Małogoszcz oraz ustanawia obszar górniczy o pow. 17 405,83 m² i teren górniczy o pow. 27 542,17 m². Koncesji udzielono na 10 lat tj. do 30 listopada 2017 r.*1*

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Złoże kruszywa naturalnego udokumentowano w kat. C₁ decyzją Starosty Jędrzejowskiego z dnia 05.05.2000 r., znak: OŚRiL.IV-7510/1/00. Geologiczne zasoby bilansowe wg Bilansu Zasobów stan na 31.XII.2008 r. wynoszą 93 tys. t., wydobycie wynosi 1,0 tys. t.

Eksploatacja złoża piasków „Karsznice – Łuny”, prowadzona jest na podstawie Koncesji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29.05.2008 r., znak: OWŚ.V.7511-9/08, udzielonej Panu Zbigniewowi Pańczykowi, zam. Rembieszyce 44, 28-366 Małogoszcz. Koncesja zwała na wydobycie kopaliny ze złoża piasków czwartorzędowych, położonego w obrębie działki o nr ewid. 900/2, w miejscowości Karsznice, gmina Małogoszcz, oraz ustanawia obszar górniczy „Karsznice – Łuny” o pow. 36 007 m² i teren górniczy „Karsznice – Łuny” o pow. 45 563,9 m². Koncesji udzielono na 8 lat tj. do 29.05.2016 r.

Decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach, z dnia 13.08.2008 r., znak KIE/0234/0155/08/04009/MR, zatwierdzono Plan Ruchu Zakładu Górniczego „Karsznice – Łuny”, sporządzonego w formie uproszczonej na okres od 07.08.2008 r. do 06.08.2013 r.

Złoże kruszywa naturalnego udokumentowano szczegółowo w kat. A+B+C₁ decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10.10.2007 r., znak: OWŚ.V.7512-11/07. Geologiczne zasoby bilansowe wg Bilansu Zasobów stan na 31.XII.2008 r. wynoszą 330 tys.t.

Eksploatacja złoża piasków „Kozłów”, prowadzona jest na podstawie Koncesji Starosty Jędrzejowskiego z dnia 28.04.2006 r., znak: OŚRiL.IV-7511-4/05, udzielonej Panu Zbigniewowi Machnikowi zam. Włoszczowa, ul. Spokojna 18, 29-100 Włoszczowa. Koncesja zezwala na wydobywanie piasków ze złoża piasków, zlokalizowanego w granicach działek o nr ewid. 357/2, 374/1 i 376, w obrębie wsi Kozłów, gmina Małogoszcz oraz ustanawia obszar górniczy i teren górniczy w pokrywających się granicach o pow. 15,416 m². Koncesji udzielono na 10 lat tj. do 31 maja 2016 r.

Złoże kruszywa naturalnego udokumentowano w kat. C₁ decyzją Starosty Jędrzejowskiego z dnia 27.01.2005 r., znak: OŚRiL.IV-7510/1/04. Geologiczne zasoby bilansowe wg Bilansu Zasobów stan na 31.XII.2008 r. wynoszą 121 tys. t., wydobycie wynosi 14 tys.t.*¹

Do obecnie nie eksploatowanych kopalin zaliczamy:

- Złoże wapieni jurajskich „Głuchowiec II”, będące przedłużeniem złoża „Głuchowiec” posiada zasoby w kat. „C₂” zatwierdzone decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa znak: KZK/012/J/5701/89/90 z dnia 15 października 1990 r. Obecne geologiczne zasoby bilansowe wynoszą 43 650 tys. t. Z pośród udokumentowanych zasobów część znajduje się poniżej zwierciadła wody. Eksploatowane ze złoża wapienie nadają się do produkcji kruszyw dla drogownictwa i budownictwa. Przy założeniu wydobycia tego złoża do poziomu nie głębszego niż obecna eksploatacja prowadzona w złożu „Głuchowiec” poziom wodonośny nie ulegnie naruszeniu. Należy jednak zaznaczyć, że wg kwalifikacji R. Rubinowskiego złoże to kwalifikuje się jako częściowo kolizyjne dla środowiska.
- Złoże wapieni i margli jurajskich „Cieśle” przewidywane jest do wydobycia dla potrzeb produkcji cementu przez Cementownię „Małogoszcz” jako baza surowca niskiego. Zasoby złoża w kat. C₂ zatwierdzono decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa znak: KZK/012/F/6286/94 z 29.04.1994 r. Obecne geologiczne zasoby bilansowe wynoszą 47 113,6 tys. t. Złoże to posiada powierzchnię 277,5 m² i przykryte jest nadkładem o miąższości 0,2 – 8,5 m. Miąższość złoża wynosi od 31,5 do 79,2 m, a jego eksploatacja do poziomu 235 m n.p.m. nie będzie wymagać odprowadzenia wody.
- Złoże wapieni jurajskich „Małogoszcz – Góra Krzyżowa” zarejestrowane zostało w 1958 r. Obecne bilansowe zasoby geologiczne wynoszą 3 361 tys. t. Wapienie z tego złoża przydatne są dla przemysłu wapienniczego, chemicznego i drogownictwa. Eksploatacja tego złoża po krótkim użytkowaniu została zaniechana. Obecnie zaleca się odstąpienie od planów ewentualnego wydobycia ze względu na położenie w obszarze GZWP i na wzgórzu o dużych walorach krajobrazowych. Złoże to wg kwalifikacji R. Rubinowskiego uznano za kolizyjne.
- Złoże krzemieni „Bocheniec” zarejestrowane w 1980 r. Obecne bilansowe zasoby geologiczne tego złoża wynoszą 24 tys. t. Krzemienie zaliczane są do kopaliny rzadko spotykanych w kraju. Wykorzystywane są one głównie do produkcji galanterii, wyrobów pamiątkarskich i jubilerskich. Eksploatacja tego złoża jest kolizyjna dla środowiska ze względu na położenie w obrębie GZWP

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

nr 416 „Małogoszcz”, na terenie Ch – K PK i strefie brzegowej projektowanego zbiornika „Chęciny”. Ewentualna eksploatacja złoża „Bocheniec” wymaga indywidualnego określenia warunków jej przeprowadzenia, dokonanego przez Dyрекcję Ch – K PK.

- Piaski na obszarze „Henryków” wstępnie rozpoznano w wyniku prac zwiadowczych wykonanych w 1978 r. i ustalono zasoby szacunkowe odrębnie dla dwu obszarów: „Henryków I” wynoszące 672 tys. m³, „Henryków II” – 360 tys. m³ (łącznie 1 032 tys. m³). Większość piasków z obszaru „Henryków I” znajduje się na terenie gminy Oksa. Piaski te przydatne są do celów budowlanych. Ich ewentualne wydobycie jest kolizyjne dla środowiska ze względu na znaczne zawodnienie, położenie w granicach GZWP i W-J O Ch K.
- Piaski na obszarze „Żarczyce Duże” wstępnie rozpoznano w wyniku prac zwiadowczych w 1975 r. Zasoby kopaliny określono szacunkowo na 162,5 tys. m³. Po uzyskaniu niezbędnych pozwoleń może być eksploatowane w celu pozyskania piasków dla budownictwa, ale niezbędne jest wcześniejsze udokumentowanie jego zasobów. Piaski te położone są powyżej zwierciadła wody, pod niewielkim nadkładem z gleby i są dorywczo eksploatowane przez miejscową ludność. Eksploatacja złoża byłaby częściowo kolizyjna dla środowiska ze względu na położenie w granicach GZWP.

Złoża torfów z obszaru gminy Małogoszcz nie są ujęte w „Bilansie zasobów” Ich zasoby zostały wstępnie rozpoznane i ujęte w „Geologicznej ocenie perspektyw surowcowych obszarów woj. kieleckiego” przeprowadzonej w 1967 r. Torfy te mogą być wykorzystywane do celów: rolniczych, ogrodnictwa, do produkcji nawozów i kompostów, jako materiał opałowy oraz w przemyśle farmaceutycznym. W wyniku tego rozpoznania torfy następująco zakwalifikowano:

- Złoże „Caców” o zasobach bilansowych wynoszących 6 632 tys. m³ i zasobach pozabilansowych wynoszących 3 668 tys. m³. Na terenie gminy Małogoszcz występują w obszarach pozabilansowych.
- Złoże „Dolina Lipnicy” o zasobach bilansowych wynoszących 247 tys. m³ i zasobach pozabilansowych wynoszących 1 704 tys. m³. Na terenie gminy Małogoszcz występuje 11 obszarów pozabilansowych oznaczonych jako pola: A, B, C, D, I, J, K, L, T, R, S oraz jeden obszar bilansowy – pole P.
- Złoże „Gnieździska” o zasobach bilansowych wynoszących 2 519 tys. m³ i zasobach pozabilansowych wynoszących 1 727 tys. m³. Na terenie gminy Małogoszcz występują dwa pola torfów bilansowych: A₅ i częściowo A₄.
- Obszar „Małogoszcz – Kopaniny” o zasobach pozabilansowych wynoszących 386 tys. m³. Na terenie gminy Małogoszcz występują pola A i B,
- Obszar „Rembieszyce – Rudki” o zasobach pozabilansowych wynoszących 1 543 tys. m³. Na terenie gminy Małogoszcz występuje 11 obszarów pozabilansowych oznaczonych jako pola: A, B, E, F, G, I, J, K, L, Ł, M.”

2.4.4. Wody powierzchniowe i ochrona przed powodzią

Obszar gminy pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu Nidy – lewobrzeżnego dopływu Wisły. Odwadniany jest w części północno – wschodniej przez rzekę Łososinę – Wierną Rzekę, na pozostałym obszarze przez Białą Nidę i jej lewobrzeżny dopływ – Lipnicę.

Rzeka Biała Nida, będąca dopływem rzeki Nidy, ma charakter wyżynny o deszczowo – śniegowo – gruntowym reżimie zasilania i koncentracji odpływów w okresach wiosennych wezbrań roztopowych i letnich deszczowych. Według stacji wodowskazowej w Mniszku (Pz=217,95 m nad poziomu zera normalnego NN), średni wieloletni stan wody w rzece wynosi 182 cm. Największy stan – 366 cm – zanotowano w 1962 r., a najniższy wynosił 135 cm. Rocznie ze zlewni rz. Białej Nidy odpływa średnio 110 mln m³ wody.

Czystość Białej Nidy, w klasyfikacji ogólnej, w roku 2003, w górnym źródłowym biegu mieściła się w III klasie ze względu na przekroczenia stężeń azotynów i fosforu ogólnego, na odcinku od wlotu Wiernej Rzeki do miejscowości Żerniki mieści się w II klasie czystości ze względu na przekroczenia stężeń azotynów, fosforu ogólnego i m.Coli. Docelowo zakłada się uzyskanie przez wody tej rzeki I klasy czystości.

Rzeka Łososina – Wierna Rzeka jest dopływem Białej Nidy. Rzeka ma charakter górsko – wyżynny. Płyynie wzdłuż północno – wschodniej granicy gminy. Charakteryzuje się gwałtownymi i

wysokimi wezbraniami zarówno wiosennymi, jak i letnio-jesiennymi. Według stacji wodowskazowej w Bocheńcu (Pz=216,25 m nad NN) charakteryzuje się podobnymi stanami wody jak w punkcie pomiarowym w Mniszku na rz. Białej Nidzie. Rocznie ze zlewni Łososiny odpływa ok. 75 mln m³ wody.

Czystość Wiernej Rzeki jest badana w jednym punkcie pomiarowym w Bocheńcu, tuż przy ujściu do Białej Nidy. W 2003 r. miała ona II klasę czystości ze względu na przekroczenie ChZT-Cr, fosfor ogólny, azotyny i m.Coli. Docelowo zakłada się uzyskanie przez wody tej rzeki I klasy czystości.

Zachodni rejon gminy odwadniany jest przez lewobrzeżny dopływ Białej Nidy – rzekę Lipnicę wraz z jej bocznymi dopływami. W obrębie ww. zlewni niekorzystna sytuacja hydrograficzna wód powierzchniowych jest pogłębiana naturalnym krasowym ich drenażem.

Na rzece tej nie jest prowadzona kontrola jakości płynących nią wód. Największym jej lewobrzeżnym dopływem jest bezimienny ciek zaczynający swój bieg w okolicach Ludwinowa.

Na obszarze gminy obserwuje się regionalny kryzys wody, potęgowany odwadniającym wpływem górnictwa skalnego i wieloletnimi niedoborami opadów atmosferycznych. Budowa zbiorników małej retencji zapobiega pogłębianiu się tego zjawiska. Dla potrzeb przemysłowych Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz wybudowany został zbiornik „Małogoszcz” na Wiernej Rzece, o powierzchni 24 ha i pojemności 0,4 mln m³. Rolę retencyjną spełniają również stawy rybne w okolicy Lasochowa.

Największym zamierzeniem hydrotechnicznym jest duży zbiornik wodny na Białej Nidzie „Chęciny”. Projektowany zbiornik o powierzchni 1 652 ha ma gromadzić ok. 75 mln m³ wody w tym 49 mln m³ objętości użytecznej.

Dolina Wiernej Rzeki i Białej Nidy zagrożona jest okresowym zalaniem przez wielkie wody powodziowe (Q 1 %). Na obszarach zalewowych obowiązuje szereg ograniczeń w użytkowaniu terenu. Wynikają one z art.83, ust.1. Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z nią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a w szczególności:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk,
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód oraz brzegu morskiego.

W celu zapobieżenia małym, lokalnym podtopieniom należy też zadbać o stan rowów odwadniających wykonanych zarówno na terenach rolnych, jak i wzdłuż dróg tak, aby spływająca nimi woda nie natrafiała na przeszkody umożliwiające jej rozlanie się. Aby zapewnić właściwy odpływ wody w rowach należy zadbać o ich częstą konserwację i wykaszanie.

2.4.5. Wody podziemne

Wody podziemne występujące na terenie gminy Małogoszcz można podzielić na płytkie wody czwartorzędowe i wglębne wody mezozoiczne.

Wody czwartorzędowe zalegają głównie w dnach dolin rzecznych, gdzie utrzymują się w piaszczystych utworach plejstocenu i holocenu. Występują one na głębokości od 1 do 3,5 m p.p.t. Zwierciadło tych wód ma charakter swobodny. Na obszarze wyżynnym wody te związane są głównie z bezodpływowymi zagłębieniami terenu, gdzie gromadzą się w piaskach podścielonych glinami. Mogą one pojawiać się miejscowo już 1 – 2 m p.p.t. jak i na głębokości od 2 do kilkunastu m p.p.t. Wody te mają charakter głównie wód zawieszonych i nie mają gospodarczego znaczenia przy zaopatrywaniu ludności i przemysłu w wodę.

Wglębne wody mezozoiczne gromadzą się w skałach węglanowych górnourajskich i dolnokredowych. Teren opracowania położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 416 „Małogoszcz”, GZWP nr 409 „Niecka Miechowska SE” i GZWP nr 408 „Niecka Miechowska NW”.

Zbiornik nr 416 „Małogoszcz” ma powierzchnię 211 km² i zasoby dyspozycyjne w ilości 40 800 m³/d tj. 1 700 m³/h. Ma on charakter szczelinowo-krasowy. Poziom wodonośny znajduje się w wapieniach i marglach wytworzonych w okresie górnej jury. Zbiornik ten nie ma opracowanej dokumentacji hydrogeologicznej. GZWP „Małogoszcz” w zachodniej części, ma wody czyste i bardzo czyste klasy Ia i Ib możliwe do spożycia bez uzdatniania. Woda ujmowana jest studniami o głębokościach nie przekraczających 100 m.

Na terenie objętym opracowaniem znajduje się jeden punkt monitoringu o nr 62 zlokalizowany jest w Bocheńcu należący do Świętokrzyskiej Stacji Naukowej Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego. W punkcie tym w roku 2003 stwierdzono wodę klasy Ib, czyli o bardzo dobrej jakości. Dużo gorsza jakość wody jest w najbliższym punkcie pomiarowym – w Tokarni (nr 63), gdzie woda ujmowana w 2002 r. miała III klasę jakości. Ze względu na brak szczelnego pokrycia utworów wodonośnych, silne skrasowienie i niskie właściwości sorbcyjne tych skał, zbiornik ten jest bardzo podatny na migrację zanieczyszczeń z powierzchni terenu.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Niecka Miechowska SE” Nr 409 posiada dokumentację geologiczną zatwierdzoną przez Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją znak: DG kdh/BJ/489-6227/99 z dnia 14 lipca 1999 r. Dokumentacja ta zawiera ustalenia warunków hydrogeologicznych tego zbiornika, zatwierdza jego granice i wyznacza strefę ochronną zbiornika. „Niecka Miechowska SE” ma powierzchnię 2 975 km² i zasoby dyspozycyjne równe 437 962 m³/dobę. Ze względu na swoje rozmiary zajmuje część województw małopolskiego i świętokrzyskiego. Zbiornik ten ma charakter szczelinowo – porowy i szczelinowo – krasowy w formacji górnokredowej. Zasilanie zbiornika odbywa się przez bezpośrednią infiltrację wód opadowych, przez dopływ wód z piętra czwartorzędowego na obszarze, gdzie brak jest izolacji oraz przez dopływ wód podziemnych z terenów sąsiednich.

Na terenie gminy Małogoszcz brak jest punktów monitoringu badających jakość wód w Niece Miechowskiej SE. Najbliższe punkty kontrolne znajdują się w Jędrzejowie: nr 84 – ujęcie komunalne, nr 85 – oczyszczalnia ścieków, w punktach tych w 2003 r stwierdzono wodę klasy III.

Wody podziemne nie są równomiernie chronione przed zanieczyszczeniami. Znaczna część zbiornika nie posiada izolacji w postaci warstwy nieprzepuszczalnej, przez co jest silnie zagrożona zanieczyszczeniami. Na podstawie „Dokumentacji hydrogeologicznej GZWP Niecka Miechowska SE” ochroną objęto tą część zbiornika, w której pionowe przesiąkanie zanieczyszczeń następuje w czasie krótszym niż 25 lat. Obszar ochronny zbiornika ma powierzchnię 2 404 km² w tym 2 379 km² znajduje się na obszarze występowania zbiornika, a pozostała część w jego otoczeniu.

Obszar ochronny całego zbiornika został podzielony na rejony „A”, „B”, „C” i „D” w zależności od sposobu zagospodarowania. Na terenie opracowania i w jego bezpośrednim sąsiedztwie występuje obszar „B” i „C”.

Obszarem „B” zostały objęte uprawy rolne wraz z terenami zabudowy wiejskiej. W strefie tej obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska, a w szczególności wysypisk odpadów i wylewisk nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża, budowania rurociągów transportujących substancje niebezpieczne dla środowiska, przeładunków i dystrybucji substancji ropopochodnych.

Wymagana jest kontrola intensywnej produkcji rolnej oraz ograniczenie bezściełowej hodowli zwierząt. Konieczne jest zlikwidowanie dzikich wysypisk odpadów oraz uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej. Niezbędne jest też stosowanie środków ochrony roślin o okresie połowicznego rozpadu w glebie, krótszym niż 6 miesięcy. Konieczne jest też zlikwidowanie punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód podziemnych.

Obszarem „C” zostały objęte obszary leśne. Na terenach tych niezbędne jest zachowanie dotychczasowego stanu zagospodarowania. Zabrania się też lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, mogących pogorszyć stan środowiska. Konieczne jest badanie oddziaływania na wody podziemne środków ochrony stosowanych przy nawożeniu lasów, a użyte środki powinny mieć okres połowicznego rozpadu krótszy niż 6 miesięcy.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Niecka Miechowska NW” nr 408 posiada dokumentację geologiczną zatwierdzoną przez Ministra Środowiska decyzją znak: DG kdh/BJ/489-6247/99 z dnia 27.12.1999 r. Dokumentacja ta zawiera ustalenia warunków hydrogeologicznych tego zbiornika, określa jego granice i wyznacza strefę ochronną zbiornika.

Zbiornik nr 408 ma powierzchnię 3 194 km². Zbudowany jest z utworów szczelinowo –

porowych z okresu kredy górnej i szczelinowo – krasowo – porowych z okresu jury górnej. Na terenie opracowania nie ma punktów monitoringu jakości wód ujmowanych z tego zbiornika. Najbliższe punkty znajdują się we Włoszczowie: nr 26 – ujęcie komunalne i w Dankowie: nr 25 – wodociąg wiejski, w punktach tych w 2003 r. stwierdzono wodę klasy Ib – czyli o bardzo dobrej jakości.

Dla tego zbiornika wydzielono strefę ochronną o powierzchni 3 429 km², w której wyodrębniono tereny różniące się zakresem działań ochronnych. Tereny te dzielą się na wewnętrzne, czyli „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F”, znajdujące się w granicach GZWP nr 408 oraz tereny zewnętrzne, przyległe do granic tego zbiornika, obejmujące obszar ograniczony 25 letnim czasem dopływu wód podziemnych do granic zbiornika.

Na terenie opracowania występuje obszar „I B”, obejmujący grunty rolne, zaliczany do I strefy wód, stanowiącej wody dobrej jakości nadające się do picia i na potrzeby gospodarcze bez uzdatniania. Tereny najkorzystniejsze do lokalizacji ujęć wód podziemnych. Dla tego obszaru obowiązują nakazy zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i wód podziemnych:

Dla opisywanego typu terenu można sformułować następujące ograniczenia i zalecenia:

- stosować nawozy w dawkach i terminach umożliwiających pełne wykorzystanie przez rośliny,
- używać chemicznych środków ochrony roślin tak jak w strefach ochronnych źródeł i ujęć wód podziemnych, według wykazu podawanego corocznie przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi,
- przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne powinno być poprzedzone oceną wpływu na wody podziemne.

Głównym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, a w miarę możliwości przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz zachowanie naturalnej funkcji tych wód w ekosystemie.

Eksploatacja wód podziemnych na terenie opracowania prowadzona jest studniami wierconymi. Ich wykaz został przedstawiony w tabeli 3 i na załączniku graficznym. Strefy ochrony posiadają ujęcia zawarte w tabeli 4 i pokazane na załączniku graficznym. W każdej strefie obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia. Znajdują się one w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Strefy te dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. W ramach strefy pośredniej wyróżnia się część wewnętrzną przylegającą do terenu ochrony bezpośredniej oraz część zewnętrzną.

Dla wszystkich ujęć można sformułować następujące wspólne zalecenia i zakazy (wyciąg z decyzji wodnoprawnych):

W związku z ustanowieniem stref ochronnych ujęcia wody **zobowiązuje się użytkownika do:**

A. W strefie bezpośredniej:

1. Ogrodzenia strefy w ustanowionych granicach i zabezpieczenia przed wejściem osób nieupoważnionych.
2. Zagospodarowania strefy zgodnie z projektem i utrzymywania na nim bezwzględnej czystości.
3. Zapewnienia odprowadzenia wód opadowych tak, aby nie przedostały się do obudowy studni.
4. Umieszczenia na bramie ogrodzenia tablicy informacyjno – ostrzegawczej o treści: Obiekt wodociągowy, bezpośrednia strefa ochrony ujęcia wody, niezatrudnionym wstęp wzbroniony.

B) W strefie pośredniej:

1. W zasięgu stref (wewnętrznej i zewnętrznej) ustawienia tablic informacyjno – ostrzegawczych z podanymi zakazami i ograniczeniami, w charakterystycznych punktach terenu np. przecięcia się granic z drogami, rowami itp.
2. Zasięg terenu wewnętrznego i zewnętrznego strefy winien zostać naniesiony na miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W strefach ochronnych ujęcia wody wprowadza się następujące **zakazy:**

A) W strefie bezpośredniej:

1. Budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu.
2. Zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody.
3. Zamieszkiwania ludzi.
4. Przebywania osób nie związanych z pracą wodociągu
5. Wprowadzania i pobytu zwierząt.
6. Rolniczego i ogrodniczego wykorzystywania terenu.

Tabela 3. Wykaz studni wierconych na terenie miasta i gminy Małogoszcz

Nr	Miejscowość	Użytkownik	Rok	Głębokość studni [m]	Zwierciadła wody [m]		Dane eksploatacyjne			Nr karty studni
					Nawiercone	Ustabilizowane	Wydajność Q [m ³ /h]	Depresja s [m]	Promień leja R [m]	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1.	Kozłów	Agronomówka	1970	30,0	9,5	9,2	20,85	7,4	110	–
2.	Kozłów	Wodociąg grupowy	1996	70,0	19,6	19,6	40,00	8,0	224	2545
3.	Henryków	Gajówka	1967	25,0	9,0	1,1	2,70	8,0	–	1652
4.	Ludwinów	Baza Kółka Rolniczego	1975	26,5	13,0	1,2	5,70	11,0	76	1578
5.	Słupiek	Ośrodek Rekreacyjny	1988	25,0	12,0	1,8	15,90	8,1	158	2265
6.	Lasochów	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna	–	56,0	8,0	2,2	9,20	19,2	–	2257
7.	Żarczyce Duże	Szkoła Podstawowa	1964	22,0	11,8	8,8	19,80	0,5	36	194
8.	Leśnica	Miasto Małogoszcz i Leśnica	1971/86	40,0	14,0	17,2	102,00	4,1	212	2539
9.	Leśnica	Miasto Małogoszcz i Leśnica	1971/86	40,0	17,5	18,0	87,05	5,0	232	2538
10.	Małogoszcz	Prywatna	–	22,0	–	16,1	1,40	2,5	–	–
11.	Małogoszcz	Cementownia Małogoszcz	1971	75,0	25,0	13,35	135,00	10,0	161	–
12.	Małogoszcz	Cementownia Małogoszcz	1975	85,0	20,0	16,15	210,00	13,6	375	1850
13.	Małogoszcz	GSSCh - Piekarnia	1971	30,0	14,0	12,9	5,70	2,15	3,3	1159
14.	Małogoszcz	Miasto Małogoszcz	1964/65	90,0	10,0	2,5	5,70	45,0	–	–
15.	Małogoszcz	Zakład Obuwniczy	1960	39,0	17,0	16,1	10,20	11,9	–	777
16.	Zakrucze	Miasto Małogoszcz	1966	60,0	32,5	32,5	1,60	6,0	40,0	–
17.	Małogoszcz	Kopalnia Głuchowiec	1970	150,0	63,3	63,3	3,50	43,3	106	1081
18.	Mieronice	Baza Sprzętu Melioracyjnego	1958	50,5	11,0	6,34	11,10	6,34	–	257
19.	Mieronice	Wodociąg wiejski	1984	90,0	37,0	7,1	11,90	10,2	160	2131
20.	Bocheniec	Szkoła Podstawowa	1985	25,0	7,1	7,1	35,00	5,7	220	1983
21.	Bocheniec	Ośr. Szkol. Samop. Chłopskiej	1962	60,0	23,0	16,5	15,00	5,59	67	359
22.	Bocheniec	Ośrodek Wypoczyn. „Wierna“	–	26,0	15,0	8,4	17,60	4,4	131	1846

c.d. Tabeli 3

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
23.	Bocheniec	Ośrodek Wypocz. Cementowni	1994	30,0	15,8	9,2	6,00	4,4	71	2507
24.	Wygnanów	Szkoła	1986	30,0	6,0	1,6	4,32	14,0	113	2179
25.	Złotniki	Zlewnia mleka	1974	30,0	14,0	3,5	9,90	9,0	96	1451
26.	Złotniki	Baza G.S. Małogoszcz	–	30,0	20,0	10,8	5,0	8,0	–	–
27.	Złotniki	Szkoła Podstawowa	1978	30,0	11,0	2,8	5,30	7,4	30	1700
28.	Złotniki	Wodomistrzówka	1967	30,0	20,0	4,5	5,60	6,5	8	–
29.	Wola Tesserowa	Zlewnia mleka	1974	30,0	12,5	0,5	10,20	9,3	92	1452
30.	Nowa Wieś	Wodociąg grupowy	1985	35,0	18,0	16,2	42,00	4,2	190	2108
31.	Nowa Wieś	Wodociąg – studnia awaryjna	1995	40,4	18,0	16,5	42,00	5,5	181	2537
32.	Mniszek	Zakład Utylizacji	1965	45,0	24,8	2,35	28,40	12,45	103	172

Tabela 4. Strefy ochronne ujęć wody podziemnej

Nr	Ujęcie wody w miejscowości	Nr studni zgodny z Tab. 1.	Decyzja ustanawiająca strefy ochrony	Strefa bezpieczeństwa [m]	Stefa pośrenia wewnętrzna [m]	Stefa pośrednia zewnętrzna [m]
1	2	3	4	5	6	7
1.	Kozłów	2	OS.I.-6210/193/96 z 23.04.91996 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego	118,5 x 22,5 x 119,0 x 23,0	R = 126,0	R = 832
2.	Leśnica	8 studnia zasadnicza	OS.I.-6210/71/97 z 23.04.1997 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego	33,5 x 19,5 x 40,2 x 44,5	R = 222,0 mierzona od studni nr 8 (zasadniczej)	R = 1967,0 mierzona od studni nr 8 (zasadniczej)
3.	Leśnica	9 studnia awaryjna				
4.	Małogoszcz	11 studnia zasadnicza	OS.I.-6210/261/94 z 25.01.1995 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego	20,0 x 20,0 studnia zasadnicza	–	–
5.	Małogoszcz	12 studnia awaryjna		23,0 x 20,0 studnia awaryjna	–	–
6.	Małogoszcz	17	OŚRiL-6210/IV/4/99 z 10.06.1999 r. wydana przez Starostę Jędrzejowskiego	12,0 x 12,0	–	–
7.	Mieronice	19	OS.I.-6210/69/97 z 30.04.91997 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego	21,0 x 26,0	R = 27,0	R = 460,0
8.	Nowa Wieś	30 studnia zasadnicza	OS.I.-6210/70/97 z 30.04.91997 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego	23,0 x 30,0 x 14,0 x 13,0 x 15,0 x 43,0 x 20,0	R = 110,0 mierzona od studni zasadniczej	R = 1019,0 od zasadniczej, od południa ograniczona wododziałem
9.	Nowa Wieś	31 studnia awaryjna				

7. Lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp.
8. Wjazdów pojazdów poza niezbędnymi do usuwania awarii lub wykonywania remontów urządzeń służących do poboru wody.

B) W strefie pośredniej ujęcia wody:

B 1 – Zewnętrznej

1. Budowy nowych ujęć wód podziemnych dla zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę i dla działalności gospodarczej.
2. Lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska.
3. Lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych.
4. Przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych.
5. Wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi.
6. Rolniczego wykorzystania ścieków i gnojowicy.
7. Zakładania nowych cmentarzy i grzebania zwierząt.
8. Budowy osiedli mieszkaniowych bez równoczesnej kanalizacji.
9. Lokalizacji przemysłowych ferm chowu zwierząt.
10. Lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp.

B 2 – Na terenie strefy wewnętrznej obowiązują zakazy wymienione w B 1 i dodatkowo:

1. Budowy nowych ujęć wód podziemnych.
2. Składowania lub gromadzenia śmieci i odpadów, które mogą zanieczyszczać wody gruntowe.
3. Składowania obornika na nieuszczelnionym podłożu.
4. Urządzania pastwisk i pojenia zwierząt gospodarskich.
5. Budowy dróg publicznych.
6. Mycia pojazdów mechanicznych.
7. Lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt.
8. Budowy nowych zabudowań gospodarczych i mieszkalnych
9. Budowy magazynów nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.
10. Zakładania gospodarstw ogrodniczych i sadowniczych o intensywnej uprawie owoców i warzyw.
11. Stosowania nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.
12. Wydobywania kopaliny.
13. Wykonywania odwodnień górniczych i budowlanych.
14. Wykonywanie robót melioracyjnych i wykopów ziemnych.

2.4.6. Warunki glebowe

Użytki rolne gminy charakteryzują się średnio niską wartością jakości rolniczej, o czym świadczy przeciętny wskaźnik bonitacyjny gruntów wynoszący 0,84 pkt. Oznacza to, że średni areal przeliczeniowy tych użytków usytuowany jest nieco powyżej V klasy bonitacyjnej. W układzie przestrzennym przydatność rolnicza gruntów wykazuje znaczne zróżnicowanie.

Zależy to przede wszystkim od występującej powierzchni skały macierzystej, podlegającej procesom glebotwórczym, położenia i stosunków wodnych.

Najcenniejsze rolniczo grunty koncentrują się w południowej części gminy, tworząc zwarty układ pasmowo-płatowy, obejmujący wsie: Złotniki, Wygnanów, Żarczyce Duże i Małe, Lasochów, Ludwinów oraz wschodnią część Kozłowa. Są to rędziny brunatne wykształcone ze skał kredowych o odczynie obojętnym lub lekko zasadowym. Grunty te w zależności od ukształtowania terenu i warunków wodnych zaliczone zostały do kompleksów nr 2 lub 3 o najwyższej w gminie przydatności rolniczej. Stanowią one wyłącznie grunty orne. Drugim co do znaczenia obszarem koncentracji gruntów o wyższej przydatności rolniczej jest usytuowane równoległe do omawianego pasma rędzin brunatnych, przebiegające w centralnej części gminy przez wsie: Karsznice, Wola Tesserowa, Bocheniec, Mieronice oraz południową część Małogoszcza i Leśnicy. Gleby te utworzone są z twardych wapieni górnourajskich z dużą ilością części szkieletowych w warstwie górnej. Charakteryzują się relatywnie niższą przydatnością rolniczą i zalicza się je do kompleksu 3-go, rzadziej 2-go. Są trudniejsze w uprawie mechanicznej.

Pozostały obszar gruntów ornych zajmują w znacznej części gleby brunatne, wylugowane i kwaśne, wytworzone z piasków luźnych lub słabogliniastych. Zalicza się je w większości do

kompleksów o niskiej lub bardzo niskiej przydatności rolniczej, podatnych na przesuszanie. Gleby te w większych masywach występują w zachodniej części gminy, a ponadto we wsiach: Mniszek, Nowa Wieś, Rembieszyce, w północnej części Małogoszcza i Bocheńca oraz w południowej części wsi Wygnanów.

Pozostałe typy gleb mineralnych jak bielicowe i pseudobielicowe oraz czarne ziemie, zajmują niewielki obszar gruntów w kompleksach 4, 5, 6, 7 i 9 i nie odgrywają większej roli gospodarczej.

Użytki zielone skupiają się w dolinach głównych rzek: Łośnej, Lipnicy i Białej Nidy oraz ich dopływów i zalicza się je do kompleksów 2z i 3z, o średniej i niskiej przydatności rolniczej.

Większą część łąk i pastwisk, w tym duże masywy glebowe we wsiach Złotniki, Żarczyce Małe, Mniszek, Kozłów, Bocheniec i Małogoszcz stanowią grunty organiczne jak: torfy niskie, mursze i murszowate, lokalnie w dolinie Lipnicy i Łośnej występują również najcenniejsze – mady. Użytkom zielonym, zwłaszcza w południowej i wschodniej części gminy towarzyszą gleby okresowo nadmiernie uwilgotnione, stanowiące kompleksy nr 9 i nr 8, część z nich stanowią gleby organiczne. Wszystkie gleby podlegają w różnym stopniu procesom erozyjnym spowodowanym różnymi czynnikami. Działania przeciwezyjne, fitomelioracyjne i specjalne zabiegi techniczne są niezbędne w celu ograniczenia i zatrzymania degradacji gleb.

2.4.7. Szata roślinna

Lasy na terenie gminy zajmują ok. 27,1 % powierzchni ogólnej i skupiają się w północnej i zachodniej części gminy. Największe obszarowo i zwarte kompleksy leśne występują w północnej części gminy, koncentrując się na zboczach grzbietów górskich i pagórków jurajskich wokół miejscowości Małogoszcz (od strony północnej, zachodniej i wschodniej) przechodząc na tereny gmin sąsiadujących.

Lasy te charakteryzują się występowaniem najcenniejszych pod względem przyrodniczym i gospodarczym typów siedliskowych, jak: las mieszany świeży i bór mieszany świeży. Siedliska te cechują się dwupiętrowym i wielogatunkowym drzewostanem, posiadają bardzo korzystne warunki bioklimatyczne i względnie najwyższą zdrowotność. Z uwagi na dużą zdolność regeneracji są najbardziej przydatne dla rekreacji i wypoczynku. W lokalnych obniżeniach terenu towarzyszy im cenny gospodarczo, i spełniający funkcje wodochronne, ale mało korzystny bioklimat dla celów rekreacji. Występują tu liczne gatunki rzadkich i chronionych roślin naczyniowych. Ze względu na duże walory geobotaniczne, teren ten proponowany jest do objęcia ochroną rezerwatową.

Wysokie walory geobotaniczne reprezentują również lasy łąkowe, bory mieszane i świetliste dąbrowy, jakie zachowały się w rezerwacie „Milechowy” w obrębie Wzgórz Bolmińskich, wzniesienia Czubatka oraz wzgórz na północ od cementowni i na zachód od Małogoszczy. Występuje tutaj duże bogactwo roślin chronionych. Część tych terenów przewiduje się do objęcia ochroną rezerwatową. Wartość florystyczną stanowią też zbiorowiska roślinności muraw kserotermicznych, zgrupowanych na wychodniach górnourajskich wapieni. W obrębie tych zbiorowisk występuje duża ilość roślin chronionych.

Na uwagę zasługują też zbiorowiska i zespoły wodne, bagienne i torfowiskowe przewidywane do ochrony w formie użytków ekologicznych. W obrębie tych zbiorowisk występują stanowiska ptaków zagrożonych wyginięciem i objętych ochroną gatunkową.

Mniejsze kompleksy lasu mieszanego i boru mieszanego występują również wzdłuż rzeki Lipnicy we wsiach: Kozłów, Wiśnicz, Żarczyce Małe oraz w zachodniej części Mieronic.

Kolejnym pod względem roli gospodarczej przydatności rekreacyjnej siedliskiem, na obszarze gminy, jest bór świeży, występujący w największych masywach we wsiach: Kopaniny (na północ od linii kolejowej Kielce – Częstochowa), w miejscowości Małogoszcz (wokół bocznicy kolejowej cementowni i na wschód od Łososiny), w Bocheńcu i Nowej Wsi (dolina Łososiny) oraz w mniejszych kompleksach w Ludwinowie i Mniszku. Siedlisko to posiada średnią wartość gospodarczą oraz ograniczoną przydatność do celów rekreacyjnych.

Pozostałe typy siedlisk leśnych na terenie gminy to: bór suchy, bór wilgotny, bór mieszany wilgotny. Są to siedliska suche lub nadmiernie wilgotne o niekorzystnym bioklimacie, nie nadają się do celów rekreacyjnych.

Najcenniejszym zespołem leśnym o naturalnym charakterze są bagienne lasy liściaste, łągi olszynowe i olsy porastające podmokłą i zatorfioną dolinę zwaną Wilczą Hacią.

Tabela 5. Główne parametry klimatyczne obszaru gminy Małogoszcz

Charakterystyki klimatyczne	wartości od - do
1	2
Średnia temperatura powietrza w roku	7.5 °C
Średnia temperatura powietrza w lipcu	18.0 °C
Średnia temperatura powietrza w styczniu	-3.5 °C
Średnie dzienne usłonecznienie rzeczywiste (godz.):	
a) w lecie (VI – VIII)	6.5 – 7.0
b) w zimie (XII – II)	1.3 – 1.5
Promieniowanie słoneczne całkowite MJ/m2d:	
a) rok	10.00 – 10.25
b) okres wegetacyjny (IV – X)	14.25 – 14.50
Średnie daty ostatnich przymrozków wiosennych (T < 0 °C)	1 – 10 V
Średnie daty pierwszych przymrozków jesiennych (T < 0 °C)	6 – 15 X
Średnia liczba dni z temperaturą > 0 °C	130 – 140
Średnia suma opadu atmosferycznego w ciągu roku w [mm]	626
Średnia maksymalna suma opadu atmosferycznego w ciągu roku [mm]	876
Średnia minimalna suma opadu atmosferycznego w ciągu roku [mm]	451
Liczba dni z opadem ≥ 0.1 mm/rok	158.4
Liczba dni z opadem ≥ 1.0 mm/rok	106.6
Liczba dni z opadem ≥ 10 mm/rok	16.3
Średnie parowanie terenowe [mm]	550 – 600
Średnie sumy parowania potencjalnego [mm]	650 – 700
Średnia liczba dni z burzą w roku	20
Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną w roku	80 – 100
Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną o grubości:	
a) ≥ 10 cm w roku	30
b) ≥ 20 cm w roku	20
Maksymalna wartość zapasów wody w pokrywie śniegowej [mm]	150
Średnia liczba ciągów dni bezopadowych co najmniej 15-dniowych:	
a) maj – czerwiec	0.2 – 0.3
b) lipiec – sierpień	0.2
c) wrzesień – październik	0.6
Średnia liczba dni z opadem gradu (IV – X)	1.5
Częstość zim mroźnych [%]	20 – 30
Częstość zim łagodnych [%]	20 – 30
Średnie daty początku pierwszych odwilży glebowych	25 – 31 XII
Średnie daty ostatnich odwilży glebowych	10 – 15 III
Początek okresu z ustaloną średnią dobową temperat. gleby na głębokości 10 cm:	
a) temperatura gleby > 0.0 °C	1 – 10 III
b) temperatura gleby > 6.0 °C	10 IV
c) temperatura gleby > 10.0 °C	30 IV
d) temperatura gleby > 12.0 °C	5 V
Bonitacja klimatyczna dla rolnictwa w skali od 0 do 100	93
Okres gospodarczy T dobową ≥ 2.5° /ilość dni	25 III – 16 XI /237
Sezon wegetacyjny T dobową ≥ 5.0° /ilość dni	5 IV – 1 XI /211
Fenologiczne pory roku:	
a) zaranie wiosny (zakwitanie leszczyny i podbiału)	26 III – 31 III
b) wczesna wiosna (zakwitanie czeremchy i mniszka lekarskiego)	30 IV – 5 V
c) pełnia wiosny (zakwitanie lilaka i kasztanowca)	10 V – 15 V
d) wczesne lato (zakwitanie żyta ozimego i grochodrzewu)	5 VI – 10 VI
e) lato (zakwitanie lipy drobnolistnej, początek żniw żyta ozimego)	10 VII
f) wczesna jesień (początek dojrzewania kasztanowca i pełnia zakwitania wrzosu)	5 IX
g) jesień (zmiana barw liści kasztanowca, opadanie liści brzozy)	10 X – 15 X

Źródło: Kowalkowski A. (red.), „Inwentaryzacja przyrodnicza gmin województwa kieleckiego. Gmina Małogoszcz”, 1995

2.4.8. Klimat

Obszar gminy Małogoszcz położony jest w klimatycznej krainie Gór Świętokrzyskich, w obrębie tzw. Małogoskiego Regionu Klimatycznego. Klimat Gór Świętokrzyskich to klimat charakterystyczny dla obszarów wyżynnych, o podwyższonych opadach i dłuższym czasie zalegania pokrywy śnieżnej, niższych temperaturach powietrza i większej prędkości wiatrów. Główne parametry klimatyczne gminy Małogoszcz zestawiono w tabeli 5.

Na terenie gminy Małogoszcz wyróżniono następujące topoklimaty – uzależnione od rzeźby terenu na którym występują:

- równiny i wierzchowiny – topoklimat umiarkowany, wietrzny; (dobre warunki solarne, termiczne, wilgotnościowe, przewietrzania, mała częstotliwość mgieł);
- zbocza nasłonecznione (ekspozycja południowa) – ciepły; (bardzo dobre warunki solarne, termiczne, przewietrzania, krótki okres zalegania pokrywy śniegowej, mała częstotliwość występowania mgieł);
- zbocza zacienione (ekspozycja północna) – topoklimat chłodny; (najsłabsze warunki solarne, przeciętne warunki termiczne i wilgotnościowe, dobre warunki wietrzne, dłuższe zaleganie pokrywy śniegowej);
- doliny, kotliny, tereny podmokłe – topoklimat wilgotny, zastoiskowy (przymrozkowy); (gorsze warunki solarne, niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe, duża częstotliwość mgieł, słaba wentylacja, przygruntowe przymrozki, utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń, występowanie niekorzystnego zjawiska inwersji termicznej);
- lasy i zadrzewienia – topoklimat umiarkowany, wilgotny (osłabienie promieniowania słonecznego, duża zacisłość, wyrównany profil termiczny, podwyższona wilgotność, bakteriostatyczne oddziaływanie olejków eterycznych).

Teren gminy charakteryzuje się korzystnymi naturalnymi warunkami topoklimatycznymi i bioklimatycznymi.

2.4.9. Powietrze, atmosfera, hałas

Zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego są wszystkie te substancje, które zmieniają skład atmosfery. Zanieczyszczenia przenikają do atmosfery zarówno z procesów naturalnych jak i pod wpływem działalności człowieka. Do naturalnych zanieczyszczeń możemy zaliczyć: pyły i gazy pochodzące z wybuchów wulkanów i pożarów lasów, aerozole emitowane z powierzchni mórz, gazy powstające na skutek wyładowań elektrycznych, zarodniki, pyłki kwiatowe, wirusy i bakterie. Do antropogenicznych źródeł zanieczyszczeń możemy zaliczyć: źródła punktowe (np. kominy), obszarowe (np. przydomowe kotłownie) i ruchome (np. środki transportu).

Północna część gminy Małogoszcz od połowy lat 70-tych znajduje się w zasięgu oddziaływania przemysłu wydobywczego – przetwórczego produkcji mineralnych materiałów, głównie cementu, wapna i kruszywa łamanego. Ten przemysłowy obszar znany jest jako Kielecki Okręg Eksploatacji Surowców Węglanowych, czyli inaczej „Białe Zagłębie”. Gmina Małogoszcz znajduje się w bezpośrednim zasięgu oddziaływania trzech zakładów wywierających bardzo negatywny wpływ na stan środowiska przyrodniczego. Tymi zakładami są Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz, Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. w Kielcach oraz Zakład Przemysłu Wapienniczego „Bukowa”. Ponadto na stan sanitarny powietrza atmosferycznego mają również wpływ Cementownia „Nowiny” S.A. i Zakład Przemysłu Wapienniczego „Trzuskawica” S.A. w Sitkówce, położone w centrum „Białego Zagłębia”. Wpłynęło to na zakwalifikowanie obszaru gminy Małogoszcz do Podkieleckiego Obszaru Ekologicznego Zagrożenia wyróżnionego wśród 27 takich obszarów w kraju.

Jak wynika z danych GUS ewidencjonujących emisje substancji zanieczyszczających powietrze z ponad 70 największych zakładów w województwie, wyemitowane z powiatu jędrzejowskiego pyły stanowią 5,5 % emisji pyłów ogółem w regionie, natomiast zanieczyszczenia gazowe stanowią 4,4 %.

Pyły cementowo-wapiennicze z cementowni w Małogoszczu według danych GUS stanowią 84 % pyłów ogółem emitowanych z powiatu.

Na terenie miasta i gminy Małogoszcz przez wiele lat znacznie przekraczane były normy dotyczące zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego zarówno w zakresie zapylenia jak i emisji gazowych. Obecnie ze względu na modernizację zakładów, stosowanie coraz to nowszych urządzeń oczyszczających, filtrów i elektrofiltrów notuje się znaczną poprawę w zakresie wskaźników zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Cementownię „Małogoszcz S.A.” obowiązują wartości stężeń zanieczyszczeń powietrza określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 06.06.2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87, poz. 796). Zgodnie z tym Rozporządzeniem dopuszczalny poziom pyłu zawieszonego dla terenu kraju, z wyłączeniem obszarów parków narodowych i obszarów ochrony uzdrowiskowej wynosi 40 µg/m³rok. Wyżej wymienione rozporządzenie określa również dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu:

- dwutlenek siarki (SO₂) 20 µg/m³rok,
- dwutlenek azotu (NO₂) 40 µg/m³rok,
- tlenki azotu (NO_x) 30 µg/m³rok,
- tlenek węgla (CO) 10000 µg/m³rok.

Pomimo, że obecnie wielkość emisji pyłu i gazów z zakładów przemysłowych działających na terenie miasta i gminy Małogoszcz nie przekracza norm dopuszczalnych, to i tak można zauważyć ujemny wpływ działalności przemysłu na komponenty środowiska przyrodniczego. Dostające się do powietrza atmosferycznego zanieczyszczenia pochodzące z zakładów przemysłu cementowo-wapienniczego ulegają przemianom pod wpływem temperatury, wilgoci, promieniowania elektromagnetycznego i procesów biologicznych. Przemiany te powodują powstawanie zanieczyszczeń wtórnych, które niejednokrotnie są groźniejsze dla środowiska niż zanieczyszczenia pierwotne.

Tabela 6. Charakterystyka emisji zanieczyszczeń z terenu Cementowni Małogoszcz S.A. w 2003 r. wg „Gminnego programu ochrony środowiska na lata 2004-2011”

Zanieczyszczenie	2003 r Mg/rok
Zanieczyszczenia pyłowe:	283
– ze spalania paliw	6
– cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	266
– węglowo-grafitowe, sadza	11
Zanieczyszczenia gazowe:	713 137
– dwutlenek siarki (SO ₂) z procesów technologicznych	84
– tlenki azotu (NO _x) ze spalania paliw	164
– tlenki azotu (NO _x) z procesów technologicznych	11
– tlenek węgla (CO)	1 770
– dwutlenek węgla(CO ₂)	709
– metan (NH ₄)	710 391
– podtlenek azotu (N ₂ O)	-
– węglowodory	4
– pozostałe	4
Emisja toksycznych i szczególnie szkodliwych zanieczyszczeń (Cr, Co, Mn, Ni, Pb, Tl, Cu, Hg, HF, HCl, węglowodory)	8,702

Wskutek wcześniejszego wieloletniego przekraczania norm emisji zanieczyszczeń na terenie miasta i gminy Małogoszcz nastąpiły znaczne zmiany chemizmu gleb, polegające na ich bardzo silnej alkalizacji. Skutkami ekologicznymi oddziaływania zanieczyszczeń przemysłowych na atmosferę są także szkody w drzewostanach, szczególnie szpilkowych i zmian warunków asymilacji oraz zmiany we florze otwartych terenów zdegradowanych. Należy jednak podkreślić, że pyły alkaliczne wywierają pozytywny wpływ na stan środowiska przyrodniczego, gdyż rozproszone w powietrzu redukują związki siarki z emitorów przemysłowych. Dzięki temu maleją skutki kwaśnych deszczy.

Pośrednim efektem takiej redukcji związków siarki jest pojawienie się podwyższonych zawartości siarczanów wapnia w glebach, wodach powierzchniowych i podziemnych.

Na stan warunków aerosanitarnych w znacznym stopniu wpływa hałas, którego natężenie związane jest z eksploatacją surowców, komunikacją, hałasem przemysłowym i środowiskowym.

Na terenie gminy brak jest prowadzenia badań monitoringowych w zakresie emisji hałasu z poszczególnych rodzajów terenów. W związku z powyższym należy stosować wartości dopuszczalnych poziomów hałasu określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz.826).^{*1} Wartości te zostały zestawione w poniższych tabelach 7 i 8

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	55	50	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	60	50	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	65	55	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.^{*1}

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu [dB]			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej, c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno –wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

¹⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.*¹

2.4.10. Obszary prawnie chronione

(w związku z tym, że obszary objęte zmianą nr 1 do zmiany studium... znajdują się w granicach obszarów objętych różnorodnymi wielkoprzestrzennymi formami ochrony środowiska, zapisy dotyczące granic, zasad ochrony i gospodarowania w tych obszarach, zostały zweryfikowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie dostosowanym do przedmiotu zmiany studium...)*¹

Na terenie objętym opracowaniem, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się szereg ciekawych i cennych obiektów przyrodniczych, które zostały objęte ochroną. Chronione są zarówno pojedyncze obiekty pomników przyrody, rezerwat „Milechowy”, jak i wielkoprzestrzenne obszary, na których utworzono park krajobrazowy i obszary chronionego krajobrazu.

Wschodnia część gminy znajduje się w granicach Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego i Chęcińsko – Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.*¹

Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy został utworzony Rozporządzeniem nr 17/96 Wojewody Kieleckiego z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 52, poz. 202 z 1996 r.). Powierzchnia parku wynosi 20 505 ha, a powierzchnia jego otuliny (obecnie Chęcińsko – Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu)*¹ wynosi 11 123,8 ha. Załącznik Nr 2 do tego Rozporządzenia określa walory przyrodnicze, historyczne i kulturowe tego parku i umotywowanie jego utworzenia.

Park reprezentuje najwyższe wartości przyrodnicze w zakresie przyrody żywej i nieożywionej. Na jego terenie występują na powierzchni skały prawie wszystkich okresów geologicznych.

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Szata roślinna jest wyjątkowo urozmaicona i należy do najbogatszych w geobotanicznej Krainie Gór Świętokrzyskich. Jedną trzecią powierzchni parku zajmują zbiorowiska leśne. Mozaikowość ekosystemów zdecydowała o uznaniu parku za węzeł ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym (31 M).

Zasady ochrony oraz zagospodarowania na terenie Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego zostały określone w Rozporządzeniu Nr 75/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1936, z późniejszymi zmianami). Przebieg granic Parku zamieszczony został w załączniku Nr 1 do powyższego rozporządzenia.

Zgodnie z § 3 w/w Rozporządzenia do szczegółowych celów ochrony Parku należy:

- zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory i fauny,
- zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu,
- racjonalne wykorzystywanie zasobów złóż kopalin,
- zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy),
- zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych i torfowisk,
- zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także licznych miejsc pamięci narodowej,
- preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
- zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych,
- zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych,
- ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Zgodnie z § 4 powyższego Rozporządzenia na obszarze Parku zakazuje się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późniejszymi zmianami),
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Chęcińsko – Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (Ch–K OChK) został utworzony w obszarze dawnej otuliny Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego. Przebieg granic Obszaru, działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy obowiązujące na terenie Obszaru określa Rozporządzenie Nr 83/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1944, z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z § 2 w/w Rozporządzenia na terenie Obszaru ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk tąg i torfowisk;
- zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych i wodno-błotnych;
- zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Zgodnie z § 3 w/w Rozporządzenia na terenie Obszaru zakazuje się:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.*1

Na terenie gminy Małogoszcz znajdują się dwa obszary szczególnej ochrony rzeźby i krajobrazu:

- „Bolmin – Milechowy” obejmujący teren Grząbów Bolmińskich wraz ze wzgórzami położonymi na południowy zachód od Podpolichna oraz Górę Milechowską z terenem przyległym od północy, zachodnią granicą obszaru jest rzeka Łososina,

- „Bocheniec – Małogoszcz” obejmujący teren Wzgórz Bochenieckich wraz z fragmentem doliny Wiernej Rzeki poniżej sztucznego zbiornika zaporowego.

Północna część obszaru gminy znajduje się w obrębie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (K-Ł OChK), a południowa w granicach Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (W-J OChK). Oba wymienione obszary powstały na podstawie Rozporządzenia Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 21, poz. 145 z 1995 r.).

Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu ma powierzchnię 101 041 ha; najważniejszą jego funkcją jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Sprawia to węzłowe położenie na obszarach źródłiskowych rzek oraz na terenach zasilania zbiorników wód podziemnych. Duża jest też rola klimatotwórcza i aerosanitarna tego obszaru dla jakości powietrza na terenach aglomeracji kieleckiej. Obszar ten posiada duże walory dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej.

Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu ma powierzchnię 69 090 ha; najważniejszą jego funkcją jest ochrona wód w zlewniach Pilicy i Nidy oraz ochrona kredowego zbiornika wód podziemnych „Niecka Miechowska”. Ponadto pełni on funkcję retencyjną na obszarze źródłiskowym rzek Pilicy i Nidy. Obszar ten ze względu na bogactwo naturalnej szaty roślinnej i świata zwierząt pełni rolę ekologicznego „banku genów”. Ważna jest jego rola klimatotwórcza dla centralnej części województwa świętokrzyskiego.

Przebieg granic Konecko – Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (K-Ł OChK) i Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (W-J OChK), działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy obowiązujące na terenie obydwu Obszarów określa Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 156, poz. 1950, z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z § 3 w/w Rozporządzenia na terenie obydwu Obszarów ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne; *1

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.
Zgodnie z § 4 w/w Rozporządzenia na terenie obydwu Obszarów zakazuje się:
- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;^{*1}
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub równoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.^{*1}

Północno – wschodnia część obszaru gminy Małogoszcz graniczy z rezerwatem przyrody „Milechowy”, ustanowionym Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1978 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180). Według rejestru *Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach*^{*1} rezerwat ten posiada nr R 40. Jego powierzchnia wynosi 133,73 ha. Rezerwat został utworzony w celu ochrony i zachowania zbiorowisk leśnych o cechach zespołów naturalnych oraz kserotermicznych zespołów zaroślowych i murawowych, z licznymi gatunkami roślin chronionych. Obejmuje on Górę Milechowską (326 m n.p.m.), Górę Bolmińską (313,2 m n.p.m.), Górę Brodową (325 m n.p.m.) oraz okoliczne niewielkie wzniesienia pokryte lasami.

Zgodnie z art. 15 ust.1 i 2^{*1} ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami^{*1}) w rezerwacie przyrody zabrania się:

- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;^{*1}
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;^{*1}
- połowu ryb i innych organizmów wodnych^{*1}, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;^{*1}

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;
 - wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; *1*
 - ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; *1*
 - umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
 - zakłócania ciszy;
 - używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; *1*
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
 - biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; *1*
 - prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – *bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska; *1*
 - wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
 - wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
 - organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody *regionalnego dyrektora ochrony środowiska. *1*
- Zakazy, o których mowa powyżej, nie dotyczą:*
- *wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;*
 - *prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;*
 - *wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;*
 - *obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego. *1*

Na terenie rezerwatu „Milechowy” znajduje się jaskinia „Piekło”, uznana za pomnik przyrody nieożywionej. Objęta jest ona ochroną na podstawie Orzeczenia Prezydium WRN w Kielcach Nr 8 z dnia 2 listopada 1952 r. Jaskinia wg rejestru *Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach *1* posiada nr 007. Znajduje się ona na stokach Góry Milechowskiej w Paśmie Grzębów Bolmińskich w głęboko wcięтым wąwozie. Jest to forma krasowa rozwinięta wzdłuż spękań ciosowych utworzona w wapieniach górnourajskich.

Ponadto na terenie gminy znajdują się następujące pomniki przyrody:

- Lipa szerokolistna nr 306 (wg rejestru *RDOŚ *1*), objęta ochroną na podstawie Rozporządzenia Wojewody Kieleckiego Nr 8/93 z dnia 12.08.1993 r., zlokalizowana w miejscowości Wygnanów,
- Dąb szypułkowy nr 705 (wg rejestru *RDOŚ *1*), objęty ochroną na podstawie Uchwały Nr 6/44/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 11.03.1999 r., zlokalizowany na cmentarzu z I wojny światowej w sołectwie Karsznice,
- Wychodnia skalna nr 750 (wg rejestru *RDOŚ *1*), objęta ochroną na podstawie Uchwały Nr 4/46/03 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 24.06.2003 r., zlokalizowana w obrębie Góry Czubatki, w sołectwie Bocheniec.

**1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

W obrębie wychodni skalnej zgodnie z powyższym rozporządzeniem zabrania się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
 - niszczenia mchów, porostów i innych roślin pokrywających skały,
 - niszczenia na nim napisów i znaków, z wyjątkiem napisów o jego ochronie,
 - zaśmiecania terenu wokół obiektu.
- *Lipa drobnolistna nr 768 (wg rejestru RDOŚ), objęta ochroną na podstawie Rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 9/2006 z dnia 29.05.2006 r., zlokalizowana w obrębie Żarczyce Duże, Nadleśnictwo Jędrzejów, oddział 29s, Leśnictwo Małogoszcz,*
- *Lipa drobnolistna nr 769 (wg rejestru RDOŚ), objęta ochroną na podstawie Rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 9/2006 z dnia 29.05.2006 r., zlokalizowana w obrębie Żarczyce Duże, Nadleśnictwo Jędrzejów oddział 29s, Leśnictwo Małogoszcz.*1*

Zgodnie z art. 45 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z *późniejszymi zmianami**) dla pozostałych pomników przyrody (oprócz wychodni skalnej), zlokalizowanych na terenie gminy, *zabrania się:**

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Na terenie gminy Małogoszcz znajdują się obszary objęte ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej w państwach Unii Europejskiej. W skład sieci Natura 2000 wchodzi:

- *Obszary Specjalnej Ochrony (OSO) - wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków, tzw. "Ptasiej", dla gatunków ptaków wymienionych w załączniku I do Dyrektywy*
- *Specjalne Obszary Ochrony (SOO) - wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. "Siedliskowej", dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I oraz siedlisk gatunków zwierząt i roślin wymienionych w załączniku II do Dyrektywy.*1*

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Na terenie gminy utworzono dwa Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO): „Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie” oraz „Dolina Białej Nidy”.

„Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie” to obszar o wysokiej różnorodności biologicznej: zidentyfikowano tu 7 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 12 gatunków z załącznika II tej Dyrektywy. Notowano występowanie ponad 1000 gatunków flory naczyniowej, w tym 69 gatunków chronionych prawnie, 12 chronionych częściowo, 42 rzadkie i zagrożone w Polsce lub lokalnie. Znajdują się tu też liczne stanowiska rzadkich bezkręgowców (motyle) oraz zimowiska nietoperzy. Obszar ma też wyjątkowe walory geologiczne i geomorfologiczne oraz historyczno-kulturowe. Odnaleziono tu pierwsze ślady pobytu człowieka paleolitycznego, był to też jeden z najstarszych ośrodków osadniczych Małopolski. Unikatem są występujące tu płaty bardzo dobrze wykształconych świetlistych dąbrów (zwłaszcza okolice Małogoszczy), a także cenne florystycznie łąki trzęślicowe. Regionalnym unikatem są płaty nawapiennych buczyn ze storczykami.

„Dolina Białej Nidy” stanowi interesujący z przyrodniczego punktu widzenia zespół podmokłych siedlisk łąkowych i leśnych oraz licznych stawów rybnych. Jest to jeden z najbogatszych obszarów w siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (14 typów). Niemal wszystkie są dobrze i bardzo dobrze zachowane, stanowią miejsce bytowania dla wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Ostoja zabezpiecza ciąg dolin i wyniesień wzdłuż rzeki Białej Nidy i jej dopływów, ciekę częściowo uregulowanego, ale z obecnością rzadkich zbiorowisk włosieniczników i tzw. "lili wodnych" ze związku Potamion i Nympheion, związanych z wodami czystymi i zasobnymi w substancje odżywcze. SOO „Dolina Białej Nidy” to obszar występowania bardzo dobrze zachowanych zbiorowisk lasów bagiennych, głównie łęgów olszowo-jesionowych Fraxino-Alnetu. Na uwagę zasługują rozległe kompleksy łąk świeżych ekstensywnie użytkowanych a także zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych Molinion W Dolinie Białej Nidy wykształciły się szczególne warunki hydrologiczne związane z rodzajem podłoża geologicznego, rzeka przepływa przez utwory węglanowe. Dolna terasa zalewowa rzeki to wykształcone cenne torfowiska niskie. Ogólnie obszar ma dobre i stabilne warunki wilgotnościowe dlatego też stanowi gwarancję dla zachowania silnych populacji mięczaków. Na odcinku rzeki gdzie bardzo spokojny nurt i płaska powierzchnia wyraża się meandrowaniem rzeki i występowanie licznych rozlewisk porośniętych turzycami i pałką wodną. Zawodnione o stabilnym poziomie lustra wody siedliska są zasiedlone przez poczwarówkę jajowatą *Vertigo moulinsiana*. Obszar ostoji z uwagi na tendencję sukcesyjną stanowi bardzo korzystne siedliska dla rozwoju populacji poczwarówki zwężonej *Vertigo angustior*. Czyste i naturalne środowisko rzeki stanowi bardzo dobre warunki dla gatunku skójki gruboskorupowej *Unio crassus*.

Zgodnie z art. 33 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami) na obszarach objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną wyznaczonych obszarów, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 34 ust 1 jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

*Natura 2000, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. *1*

Cenne przyrodniczo tereny zostały również objęte siecią ekologiczną ECONET, która nie ma mocy prawnej ale wskazuje na rejony mające naturalne powiązania przyrodnicze, w obrębie której wyznaczono węzły i korytarze ekologiczne.

Południowo – wschodni fragment obszaru gminy, zgodnie z „Koncepcją krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA”, znajduje się w obrębie węzła ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym nr 31 M – Obszar Świętokrzyski.

Węzeł ten obejmuje rejon gdzie zbiegają się przełomowe doliny Wiernej Rzeki, Białej Nidy i Hutki. Północny kraniec terenu gminy zaliczony został do terenów objętych węzłem ekologicznym o znaczeniu krajowym. Węzeł ten ma numer 18 K – Obszar Przedborski. Obejmuje on duże kompleksy leśne i torfowiskowe. W obrębie obszarów węzłowych wyróżniono biocentra, które stanowią nagromadzenie największych walorów przyrodniczych. Otoczone są one strefami buforowymi, które mają wyróżniające się walory, ale nie tak wysokie jak biocentra. Na terenach tych należy prowadzić działania ochronne i tak optymalizować formy zagospodarowania, aby zachować istniejące i przywrócić utracone wartości przyrodnicze.

Opisywany teren, w swojej północno – wschodniej części znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego o randze krajowej. Korytarz ten został określony w „Koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA”. Łączy on trzy obszary węzłowe o numerach: 18 K – Obszar Przedborski, 31 M – Obszar Świętokrzyski i 32 M – Obszar Buski. Korytarz ten stanowi łącznik między obszarami szczególnie cennymi przyrodniczo, przyczyniając się do migracji świata roślinnego i zwierzęcego.

Dla terenów tych można sformułować następujące zalecenia dotyczące zagospodarowania:

- preferowanie rozwoju trwałych użytków zielonych na terenach bezpośrednio przylegających do rzek,
- działania mające na celu likwidowanie i nie wprowadzanie do środowiska barier poprzecznych ograniczających przepływ powietrza i wód,
- ochrony i uzupełnienia biologicznej obudowy rzek (zadrzewienia przywodne).

**1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

2.5. Środowisko kulturowe

Jednym z komponentów współtworzących środowisko antropogeniczne są zespoły dziedzictwa kulturowego, trwałe elementy zagospodarowania przestrzennego obszaru czy struktury przestrzennej o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych czy artystycznych.

Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią istotny element tożsamości świadczą o ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

Występowanie zjawisk kulturowych posiada nierozzerwalny związek z historią.

2.5.1. Rys historyczny

Najstarsze ślady pobytu człowieka w rejonie Małogoszcza pochodzą ze schyłkowego okresu paleolitu. Wskazują na to liczne znaleziska archeologiczne z terenu samego Małogoszcza i pobliskich wsi: Bocheńca, Zakrucza, Lasochowa i Kozłowa.

Znacznie bogatsze są w tym rejonie świadectwa egzystencji człowieka neolitycznego. Liczne znaleziska archeologiczne w rejonie Jarkowa i Ptaszyńca są niewątpliwie wyrazem ciągłości osadniczej w tych okolicach.

W okresie neolitu, ludność, w rejony Małogoszcza przyciągał surowiec do produkcji narzędzi – krzemień. Ponadto, na osadnictwo w tym rejonie, wpływ miała gęsta sieć rzeczna; w której ówczesny człowiek znajdował wodę, ryby, bobry oraz gęste bory; w których polował na dzikie zwierzęta, zbierał miód, w dolinach rzek Nidy i Łososiny uprawiał gleby.

Brak jest danych sytuujących jednoznacznie miejsce grodu kasztelańskiego. Zwiadowcze prace archeologiczne nakazują przypuszczać, że kasztelański gród małogoski był zlokalizowany na Ptaszyńcu. Najprawdopodobniej funkcjonował już za Bolesława Chrobrego i pełnił rolę strażnicy wewnętrznej, jak i ośrodka administracyjnego.

Funkcję strategiczną i gospodarczą spełniał Małogoszcz do drugiego najazdu Tatarów na Polskę, do roku 1259. Zimą tego roku Tatarzy spalili doszczętnie gród i podgrodzie na Ptaszyńcu.

Ocalała ludność osiedliła się w kotlinie oddalonej o 3 km w kierunku zachodnim od Łososiny, dając w ten sposób początek „Nowemu Małogoszczowi”.

O wyborze nowego miejsca zdecydowało szereg przyczyn, a w szczególności krzyżowanie się szlaków handlowych przebiegających z południa na północ oraz ze wschodu na zachód.

Na dzisiejszym miejscu Małogoszcz został zlokalizowany w 1270 r., na prawie magdeburskim. Stosunkowo, w krótkim czasie wybudowano, z drewna i wapienia wydobywanego w „Głuchowcu”, kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty i Mikołaja. Obok kościoła, głównie w kierunku wschodnim, rozrastało się po woli miasto. Korzystne położenie i bogata baza surowcowa spowodowały ożywienie gospodarcze, a także rozwój urbanistyczny miasta.

Data przyznania praw miejskich, ówczesnemu Małogoszczowi, nie jest jednoznacznie określona. Mogło to nastąpić w 1408r. z rąk Władysława Jagiełły lub już w 1273r. w trzy lata po lokacji miasta, z rąk Bolesława Wstydliviego, przy założeniu, że rok 1408 przyniósł potwierdzenie praw miejskich dla Małogoszcza.

Dynamiczny rozwój miasta za czasów Zygmunta III Wazy spowodowany został przeniesieniem stolicy Polski z Krakowa do Warszawy. Małogoszcz znalazł się wtedy na jednym z głównych szlaków handlowych. W oparciu o lokalne surowce rozwinęło się garncarstwo, szewstwo, płóciennictwo i bednarstwo. Wzrost dochodów miasta wpłynął na rozbudowę obiektów t.j. kościoły (3), szpital-przytułek, szkoła, plebania.

W 1629 r. miasto zostało spalone przez Szwedów, wojny zahamowały rozwój miasta.

Znaczącą rolę odegrał Małogoszcz w powstaniu kościuszkowskim w 1794 r. Na ówczesnej plebanii zlokalizowany został szpital, z którego korzystał m.in. ranny Bartosz Głowacki. Na terenie Małogoszcza pochowani zostali generałowie; Wodzicki i Grochowski.

Na mocy traktatu rozbiorowego w 1795 r. Małogoszcz wszedł we władanie Austriaków do 1809 r., później należał do Rosjan. Miasto miało również swój udział w powstaniu styczniowym 1863 r. Za pomoc powstańcom rząd carski surowo ukarał miasto zabierając mu w 1869 r. prawa miejskie. Fakt ten spowodował upadek rzemiosła i handlu.

Kolejne wydarzenia historyczne nie oszczędziły Małogoszcza. Przez Małogoszcz na przełomie 1914 i 1915 r. przebiegała linia frontu I wojny światowej. Druga wojna światowa również odbiła swoje piętno na mieszkańcach i zabudowie miejscowości.

Po II wojnie światowej nastąpił sukcesywny rozwój Małogoszcza. Efektem starań jego mieszkańców jest obecne miasto z pełną gamą obiektów mieszkalno-usługowych. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19.XII.1995 r. w sprawie nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz. U. Nr 153, poz.780 z 1995 r.), miasto odzyskało prawa miejskie utracone w 1869 r. Małogoszcz jest ponownie miastem od 1 stycznia 1996 r.

2.5.2. Obiekty i zespoły środowiska kulturowego

Zasoby dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Małogoszcz stanowią:

- **stanowiska archeologiczne** – stanowiące pozostałości śladów osadniczych i przebiegów historycznych traktów komunikacyjnych.

Największe skupiska wytypowanych przez Wojewódzki Ośrodek Archeologiczny, stanowisk archeologicznych objętych częściową ochroną, znajduje się na terenie gruntów wsi Bocheniec, Karsznice, Złotniki, Lasochów, Wiśnicz, Małogoszcz oraz pojedyncze stanowiska we wsiach Leśnica, Zakrucze, Kozłów, Żarczyce Małe i Duże.

Ze względu na brak szczegółowego przebadania terenu gminy pod kątem występowania zjawisk archeologicznych, wskazane byłoby objęcie nadzorem archeologicznym wszelkich działań budowlanych w rejonie miasta Małogoszcza i wsi Złotniki, Kozłów, Bocheniec i Mniszek. Ewentualne znaleziska w tych rejonach mogą być związane z występowaniem w rejonie Bocheńca i na pograniczu z gminą Piekoszków, śladów hutnictwa i górnictwa, w rejonie Mniszka, śladów dawnego przemysłu metalurgicznego i czerpalnictwa papieru.

- **układ urbanistyczny miasta Małogoszcza** – stanowiący element historycznych przekształceń struktury przestrzennej i kompozycji urbanistycznej miasta.

Miasto Małogoszcz powstało w latach 1260-1273 założone zostało na prawie magdeburskim. Centrum Małogoszcza stanowił wówczas czworokątny rynek o wymiarach 100 x 80 m, w środku którego wybudowano murowany piętrowy ratusz. Z centrum miasta wychodziły cztery główne ulice, w przeciwnych sobie kierunkach. Przy każdej z ulic wylotowych zlokalizowane były prawdopodobnie bramy zamykane na noc.

Wzdłuż ulic i pierzei rynku lokalizowane były jednopiętrowe murowane kamieniczki z warsztatami rzemieślniczymi w parterach i mieszkaniami na piętrach, kościół parafialny, budynek szkolny, schroniska dla ubogich i chorych, kilka karczm. Dla zwiększenia bezpieczeństwa mieszczańskie granice miasta były prawdopodobnie ufortyfikowane.

Szczególny rozkwit budownictwa w Małogoszczu przypadł na przełom XVI i XVII w. Wzniesiono wtedy wiele nowych budynków mieszkalnych, obiekty użyteczności publicznej oraz budowle sakralne. Wybudowano trzy kościoły: kościół parafialny Wniebowzięcia NMP (istniejący do dziś), kościółek na wzniesieniu Babinek p.w. Św. Stanisława (aktualnie kaplica cmentarna) oraz kościół Św. Krzyża (nie istniejący już), budynek dla chorych i starców „Betania”, szkołę, budynek plebanii, łaźnię miejską oraz osiem karczm.

Od połowy XVI w. nastąpiło ożywienie w mieszczańskim ruchu budowlanym wiązało się to ze wzrostem dochodów Małogoszczan. W 1629 r. miasto liczyło 175 budynków, w przeważającej części były to budynki drewniane, jedynie domy w rynku były murowane. Późniejsze wydarzenia historyczne (najazd szwedzki) oraz liczne pożary spustoszyły miasto, zmniejszając jego zasoby mieszkaniowe.

Ożywienie ruchu budowlanego w mieście nastąpiło dopiero w epoce Stanisławowskiej i trwało do trzeciego rozbioru. Zabudowa odbywała się wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych przechodzących przez miasto. Początkowo budowano przy trakcie do Karsznic i Chęcín, później przy drogach wychodzących w kierunku Warszawy i Krakowa.

Historyczny układ urbanistyczny Małogoszcza zachował się do dnia dzisiejszego pomimo modernizacji osady i lokalizacji cementowni i jej zaplecza socjalnego.

- **Zabytkowe układy przestrzenne wsi** – obszar gminy odzwierciedla procesy kształtowania się współczesnego układu przestrzennego wsi kieleckiej.

Teren gminy był zasiedlony już prawdopodobnie we wczesnym średniowieczu (pierwsze wzmianki o wsiach Rembieszyce, Złotniki, Żarczyce pochodzą z XII w.). Stabilizacja układów nastąpiła w wiekach średnich. Wsiom średniowiecznym i późniejszym układom osadniczym

towarzyszył niwowy układ pól i trójpolowa gospodarka.

Pod względem etnograficznym obszar ten należał do dwóch grup etnograficznych – Sandomierzan i Krakowian. Różnice kulturowe między tymi grupami tkwią głównie w strojach ludowy, mniej w innych dziedzinach kultury.

Na układ przestrzenny wsi urządzanych do poł. XIX w. znaczący wpływ miały stosunki własnościowe panujące na przedmiotowym terenie. Typowe stare układy przestrzenne (średniowieczne ?), na terenie gminy to ulicówki np. Rembieszyce i wielodrożnice np. Wola Tesserowa, Mieronice, Żarczyce Duże. Część wsi została częściowo przebudowana np. w oparciu o istniejące stare drogi t.j. Mniszek i Złotniki, część natomiast posiada całkowicie nową lokalizację np. Leśnica. Wsie urządzane w poł. XIX w. otrzymywały kształt rzędówki, lokalizowanej po jednej stronie drogi, najczęściej północnej oraz ulicówki zabudowywane obustronnie. Wskazanie ewentualnych form pierwotnych wsi wymaga odpowiednich badań archiwalnych. Kolejne przeobrażenia i przebudowy wsi spowodowały, że do czasów dzisiejszych przetrwały nieliczne pojedyncze fragmenty, podobnie stało się z konkretnymi obiektami zabudowy.

– **Obiekty znajdujące się w całości lub części w rejestrze zabytków ŚWKZ**

KOZŁÓW

- zespół kościoła par. p.w. Narodzenia NMP, nr rej. 110/1-2 z dnia 08.07.2008r.,
 - dzwonnica,
 - kościół,
- ogrodzenie z bramkami i 4 kapliczkami, mur. XIX w.(poza rej.)
- plebania, drewn., l.30 XX w. (poza rej.)

LASOCHÓW

- zespół podworski nr rej 11/1-2(św) z dnia 16.08.2007r.,
 - budynek dworu,
 - fragment parku obwiedziony z trzech stron rowem z wodą,
- gorzelnia, mur. 2 poł. XIX, przebud. na magazyn 1943 (poza rej.)

LEŚNICA

- założenie pofolwarczne nr rej 111 z dnia 08.07.2008r.,

MAŁOGOSZCZ

- zespół kościoła par. p.w.Wniebowzięcia NMP, nr rej. 112/1-3 z 08.07.2008r..
 - kościół,
 - dzwonnica,
 - plebania,
- ogrodzenie z bramkami i schodami, mur.XVII-XIX (poza rej.)
- kościół fil. p.w. św. Stanisława, nr rej.113 z dnia 08.07.2008r.,
- cmentarz żydowski nr rej. 114 z dnia 08.07.2008r.,

MIERONICE

- park, nr rej 115 z dnia 08.07.2008r.,
- zabudowania gospodarcze i zespołu dworskiego (poza rej.)

REMBIESZYCE

- kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła, nr rej. 116 z dnia 08.07.2008r.,
- dzwonnica (poza rej.),
- ogrodzenie z kapliczkami i bramkami (poza rej.)

ZŁOTNIKI

- kościół parafialny p.w. Wszystkich św.nr rej. 117 z dnia 08.07.2008r.,*1

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

– *Pozostałe obiekty znajdujące się w ewidencji adresowej ŚWKZ*

BOCHENIEC

- kapliczka, mur. 4 ćw. XIX w.,

DOŁKI

- kapliczka, mur., 1952,

LEŚNICA

- dom nr 59, wł. Franciszek Dudek, drewn. 1900,

LIPNICA

- kapliczka, św. Jana Nepomucena mur. ok. 1880

MAŁOGOSZCZ

- układ urbanistyczny, XIV-XV,

- kapliczka św. Jana Nepomucena ul. Chęcińska, mur. 1905

- kapliczka, ul. Grochowska, mur. XIX

- kapliczka przy drodze do Łopuszna, mur. XIX

- szkoła, ob. sklep, ul. Warszawska nr 12, mur. 1910

- dworzec kolejowy, mur. 1890, arch: Jan Rybicki
ul. Chęcińska

- dom nr 13, drewn. 2 poł. XIX,

- dom nr 15, drewn.-mur. ok. 1900,

- dom nr 30, drewn. ok. 1910,

- dom nr 50, drewn. ok. 1900,

ul. Kościelna

- dom nr 1, mur. ok. 1900,

- dom nr 2, mur., 4 ćw. XIX,

pl. Kościuszki

- dom nr 9, mur. drewn. 2 poł. XIX,

- dom nr 10, mur., ok. 1900,

ul. 3 Maja

- dom nr 26, ob. nie użytkowany, drewn., ok. 1900,

- dom nr 32, mur., ok. 1910,

ul. Warszawska

- dom nr 21, drewn. ok. 1909,

- dom nr 25, drewn. ok. 1900,

- dom nr 45, drewn. 1949,

- dom nr 47, drewn. 1947,

- dom nr 53, drewn. ok. 1930,

ul. Włoszczowska

- dom nr 20, mur. 1902,

- dom nr 34, drewn. 2 poł. XIX,

- dom nr 1, przy drodze do Kozłowa (poza ulicami) wł. Zofia Pietrala drewn. ok. 1920,

MIERONICE

- dom nr 25, drewn., k. XIX,

- dom nr 69, wł: Marian Mroziński, drewn., k. XIX,

MNISZEK

- kapliczka, mur., XIX,

NOWA WIEŚ

- dom nr 59, wł.: Marian Gajek, pocz. XX*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

ZŁOTNIKI

- dom nr 37, drewn., ok. 1915. *1

Wszystkie obiekty zabytkowe, stanowiące obiekty kultu religijnego lub obiekty użyteczności publicznej znajdują się w dobrym stanie technicznym i są użytkowane. W gorszej sytuacji są budynki mieszkalne, często opuszczone, o standardach odbiegających od wymagań egzystencjonalnych.

– Walory krajobrazowe

Istotnym elementem podnoszącym atrakcyjność gminy są walory krajobrazowe, głównie w części nieprzekształconej przez człowieka oraz fragmenty terenu przekształconych w harmonii z otaczającym krajobrazem:

- sylweta Małogoszcza, widoczna z dróg dojazdowych i z okolic cmentarza żydowskiego,
- krajobraz wzgórz okalających miasto Małogoszcz,
- fragmenty odkrywek geologicznych w sąsiedztwie miasta Małogoszcza,
- inne punkty widokowe.

– Cmentarze:

- Kozłów – cmentarz przykościelny,
- Kozłów – cmentarz parafialny rzymsko-kat.,
- Małogoszcz – cmentarz przykościelny,
- Małogoszcz – cmentarz parafialny rzymsko-kat.
- Małogoszcz – cmentarz żydowski,
- *Małogoszcz – cmentarz wojenny (ok.1915) - cmentarz na wzgórzu Babinek,*
- *Małogoszcz - Stacja – cmentarz wojenny zachowane 2 mogiły z 1915r.,*
- *Małogoszcz - Stacja – cmentarz wojenny z ok.1915r.,*
- *Małogoszcz - Stacja – cmentarz wojenny z ok.1915r.,*
- *Mieronice – cmentarz wojenny z ok.1915r.,*
- *Nowa Wieś – cmentarz wojenny z ok.1915r.,*
- *Nowa Wieś – cmentarz wojenny z ok. 1915r., *1*
- Rembieszyce – cmentarz przykościelny ,
- Rembieszyce – cmentarz parafialny rzymsko-kat.
- Złotniki – cmentarz przykościelny,
- Złotniki – cmentarz parafialny rzymsko-kat.
- *Żarczyce Duże – cmentarz wojenny z ok.1915r., *1*
- Żarczyce Małe – cmentarz parafialny rzymsko-kat.

– Miejsca pamięci:

- tablica Pamięci Kierownika Szkoły Józefa Mroza – zamordowanego w 1944r. w Gross Rosen - Kozłów, w budynku Szkoły Podstawowej,
- pomnik popiersie Tadeusza Kościuszki w rynku Małogoszcza (zdemontowany przez mieszkańców przed wejściem Niemców do miasta, później ponownie usytuowany w rynku),
- pomnik Kpt. Stanisława Jaszowskiego powstańca 1863r. – Małogoszcz, cmentarz katolicki,
- mogiła Powstańców 1863r., Małogoszcz, cmentarz katolicki,
- pomnik Żołnierzy AK i Legionisty – Małogoszcz, cmentarz katolicki.

2.5.3. Strefy ochrony konserwatorskiej i krajobrazowej

Istniejące na terenie gminy elementy środowiska kulturowego zostały objęte działaniami ochronnymi wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Układ urbanistyczny miasta, wraz z obiektami zabytkowymi stanowi najcenniejszy zasób środowiska kulturowego w tym rejonie.

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

W celu sprecyzowania wniosków i wytycznych konserwatorskich wprowadza się i uściśla kilka typów stref ochrony konserwatorskiej:

STREFA „A” – pełnej ochrony konserwatorskiej obejmującej obszary szczególnie wartościowe o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej do bezwzględneho zachowania.

W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich i konieczność opracowania planu szczegółowego i rewaloryzacji.

STREFA „B” – ochrony konserwatorskiej, która obejmuje obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania, istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy.

Możliwe są tu modyfikacje układu funkcjonalno-przestrzennego, przy czym zakres wymagań konserwatorskich i ramy dopuszczalnej ingerencji współczesnej urbanistyki muszą być określone indywidualnie dla każdego zespołu

STREFA „E” – ochrona ekspozycji, która obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych, głównie poprzez wyznaczenie terenów wyłączonych spod zabudowy lub określenia jej nieprzekraczalnych gabarytów.

W zależności od konfiguracji oraz wyniosłości obiektów dominujących, obszar objęty ochroną ekspozycji może być bardzo różny. Dlatego też graficznie wyznaczona na planach strefa „E” najczęściej sygnalizuje tylko problem niezbędnej ekspozycji elementów zabytkowego układu przestrzennego. Strefę tę wprowadza się, gdy analizowany zespół przedstawia wybitne walory sylwetowe.

STREFA „K” – ochrona krajobrazu, która obejmuje obszar krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym.

STREFA „W” – ochrony archeologicznej, która obejmuje rozpoznane i potencjalne obszary eksploatacji archeologicznej, które winny być wyłączone spod zabudowy.

W przypadku Małogoszcza w obrębie poszczególnych stref obowiązują następujące szczegółowe wytyczne konserwatorskie:

STREFA „A”

1. Zachowanie bezwzględne zabudowy zabytkowej i mającej charakter historyczny,
2. Możliwe jest adaptowanie, odrestaurowanie lub wymiana zabudowy w celu przystosowania jej na zaspokajanie współczesnych potrzeb społeczeństwa.
3. Teren rynku wraz z przyległą zabudową winien być przedmiotem opracowania szczegółowego, mającego na celu określenie docelowej formy przestrzenno – estetycznej. Postuluje się eliminację zieleni publicznej jako formy wynikowej powojennej polityki zazieleniania układów staromiejskich.

STREFA „B”

Obejmuje ulice wraz z zabudową, stanowiące historyczne drogi komunikacji wylotowej z miasta.

1. Postuluje się stopniowe eliminowanie zabudowy zagrodowo – gospodarczej i przekształcanie jej na miejską, zachowując skalę i formę istniejącej substancji budowlanej.
2. Ulice te winny mieć określone ściśle linie zabudowy, stanowiące jedną z wytycznych wskazań lokalizacyjnych.
3. Wysokość zabudowy II kondygnacje.

STREFA „E”

Stanowiące powiązanie widokowe wzgórza cmentarnego wraz z kościołem Św. Stanisława z dominantą przestrzenną kościoła parafialnego.

1. Wszelkie poczynania inwestycyjne winny uwzględniać eksponowanie obu elementów i podkreślać ich współzależność funkcjonalno-przestrzenną.
2. Nie dopuszcza się lokalizacji obiektów, które mogłyby destrukcyjnie wpłynąć na eksponowanie tej

kompozycji urbanistycznej.

STREFA „K”

Istniejące wglądy widokowe na sylwetę miasta powinny być podporządkowana potrzebie zachowania rolniczo-leśnego krajobrazu.

STREFA „W”

Nie występuje na terenie gminy Małogoszcz, istnieją jedynie liczne stanowiska archeologiczne podlegające częściowej ochronie biernej, polegającej na informowaniu ośrodka archeologicznego o podjęciu prac ziemnych związanych z inwestowaniem i wykonywaniem ich pod nadzorem Ośrodka Archeologicznego.

Wejście w życie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z póź. zm.) spowodowało utratę mocy obowiązującej dotychczasowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, uchwalonych przed 1995r., zapewniających ciągłą ochronę obiektów i układów zabytkowych, również tych nie figurujących w rejestrze zabytków.

Aktualnie kontynuacja działań ochronnych w przypadku obiektów nie objętych rejestrem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, możliwa jest jedynie poprzez ustalenie zasad ochrony w nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, co wynika z art.7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z póź. zm.)

Obiekty podlegające ochronie i obszary objęte poszczególnymi formami ochrony zostały przedstawione na rysunku „Studium w skalach 1:10 000 i 1:5 000.

2.6. Rolnictwo

2.6.1. Miejsce rolnictwa gminy w strategii rozwoju województwa oraz w wojewódzkich programach branżowych

W opracowanej przez IGPiK w Warszawie „Strategii rozwoju województwa kieleckiego” miasto i gmina Małogoszcz zostały zaliczone do południowego obszaru rolniczego, w obrębie którego (w tej części regionu) dominują funkcje przemysłowe z rolnictwem, leśnictwem i turystyką, zaś funkcja rolnicza znajduje się pod wpływem procesów urbanizacyjnych. W strukturze produkcji rolniczej (charakterystycznej dla omawianej części regionu) przeważa produkcja zwierzęca o charakterze drobnoskalowym i znacznym udziale samozaopatrzenia.

Głównym kierunkiem zagospodarowania obszarów wiejskich, wynikającym z ww. „Strategii rozwoju ...”, powinien być rozwój wielofunkcyjny z przewagą funkcji pozarolniczych.

W wojewódzkich programach branżowych gminę Małogoszcz wyróżniono natomiast w produkcji towarowej zbóż oraz w rozwoju chowu bydła mlecznego w powiązaniu z OSM Włoszczowa, specjalizującej się w produkcji serów dojrzewających.

Korzystny na tle województwa jest także stopień zwodociągowania gospodarstw. Odnotowuje się również funkcjonowanie trzech gospodarstw agroturystycznych. Do najważniejszych ograniczeń rozwoju zalicza się rozdrobnienie rolnictwa charakteryzującego się działaniem w odosobnieniu (poza obszarem szerszej informacji) bez możliwości wejścia na większe rynki zbytu.

Jako niezbędny warunek poprawy sytuacji w rolnictwie uznaje się rozwój lokalnych grup marketingowych, związków branżowych i zespołów rolniczych inicjujących małą przedsiębiorczość.

2.6.2. Pozycja funkcji rolniczej na tle województwa oraz zewnętrzne uwarunkowania rozwoju

Rolnicza przestrzeń produkcyjna miasta i gminy obejmuje areał 8 787 ha użytków rolnych, co stanowi 1,37 % powierzchni ogólnej tych użytków w województwie. Średni areał jednego gospodarstwa w gminie Małogoszcz wynosi 4,34 ha użytków rolnych, podczas gdy w województwie areał ten kształtuje się na poziomie 3,62 ha. Stan ten świadczy o tym, że przestrzeń produkcyjna pojedynczego gospodarstwa w gminie jest korzystniejsza niż średnia w województwie świętokrzyskim.

Bardzo zbliżona do średniej w województwie jest bonitacja gleb. Lokalny wskaźnik bonitacji użytków rolnych wynosi bowiem 0,83 pkt, a w regionie 0,82 pkt. Znacznie mniej korzystna jest natomiast bonitacja agroklimatu (gmina – 9,6 pkt., województwo – 10,5 pkt.) oraz warunków wodnych w glebie (gmina – 2,5 pkt., województwo – 3,4 pkt.).

Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmujący całokształt warunków agroekologicznych jest z tego powodu niższy od średniwojewódzkiego i wynosi 53,2 pkt. podczas, gdy w województwie – 68,1 pkt. (Dane J.U.N.G Puławy).

W uproszczeniu można zatem przyjąć, że miejscowe warunki przyrodnicze dla rolnictwa są słabsze niż przeciętne w województwie o około 22 %, a bezwzględna wielkość omawianego wyżej wskaźnika lokuje gminę na 56 miejscu w regionie.

Powierzchnie upraw rolnych poszczególnych ziemiopłodów (tabela 9) różnią się od średniej wojewódzkiej. W gminie Małogoszcz uprawy zbóż zajmują 82,1 % powierzchni ogólnej, gdy tymczasem w województwie jest to tylko 72,2 %, uprawy strączkowe, przemysłowe i warzywne mają w Małogoszczu znaczenie marginalne – a w woj. stanowią odpowiednio 1,4 % i 3,6 % i 4,1 % powierzchni ogólnej zasiewów. Podobne powierzchnie do średniej wojewódzkiej zajmują natomiast w Małogoszczu uprawy ziemniaków i roślin pastewnych. Powyższy podział procentowy areałów zasiewów w gminie Małogoszcz potwierdza gorsze warunki przyrodnicze niż w województwie i zmusza rolników do preferowania mniej wymagających upraw.

Tabela 9. Powierzchnie zasiewów głównych ziemiopłodów wg danych z NSPLiM i PSR 2002 oraz wg Rocznika Statystycznego Woj. Święt. 2003

Wyszczególnienie	Ogółem		Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne	
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach
	Województwo		Gmina Małogoszcz			
Ogółem	377 708	100,0	4 925	100,0	4 925	100,0
Zboża ogółem	272 574	72,2	4 042	82,1	4 042	82,1
w tym: pszenica	83 154	22,0	755	20,3	755	20,3
żyto	50 919	13,5	1 496	40,3	1 496	40,3
jęczmień	52 361	13,9	679	18,3	679	18,3
owies	20 410	5,4	341	9,2	341	9,2
pszenżyto	24 788	6,6	444	11,9	444	11,9
Strączkowe jadalne na ziarno	5 346	1,4	2	0,0	2	0,0
Ziemniaki	45 865	12,1	630	12,8	630	12,8
Przemysłowe	13 681	3,6	11	0,2	11	0,2
Pastewne	17 907	4,7	213	4,3	213	4,3
Pozostałe	22 335	5,9	26	0,5	26	0,5
w tym: warzywa	15 493	4,1	16	0,3	16	0,3

Na terenie gminy Małogoszcz obsada bydła w hodowli (tabela 10) wynosi 40,2 szt/100ha użytków rolnych i jest większa niż w województwie gdzie wynosi jedynie 32,9 szt/100 ha uż rol.; w gminie Małogoszcz jest mniejsza obsada trzody chlewnej bo wynosi jedynie 45,8 szt/100 ha uż rol a w województwie 76,5 szt/100 ha uż rol. Ilości hodowanych koni i owiec są podobne jak w województwie. Zbliżone są gminne i wojewódzkie obsady zwierząt w przeliczeniu na sztuki duże.

Tabela 10. Zwierzęta gospodarskie wg danych z NSPLiM i PSR 2002 oraz wg Rocznika Statystycznego Woj. Święt. 2003

Wyszczególnienie	Gospodarstwa indywidualne		Ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	
	w sztukach	w sztukach na 100 ha		w sztukach	w sztukach na 100 ha
	województwo		Gmina Małogoszcz		
Bydło	202 900	32,9	3 509	3 509	40,2
w tym: krowy mleczne	116 600	18,9	2 127	2 127	24,4
Trzoda chlewna	471 100	76,5	3 993	3 993	45,8
w tym: lochy	60 700	9,9	426	426	4,9
Owce	4 300	0,7	14	14	0,2
Konie	23 800	3,9	100	100	1,1
Obsada zwierząt gospodarskich w sztukach dużych na 100 ha użytków rolnych	257 100	41,7	3 507	3 507	40,2

Mniej korzystne są również warunki społeczno – zawodowe. Udział gospodarstw dwuzawodowych szacuje się w oparciu o dane ankietowe na około 55 % (w woj. – 24,8 %) zaś udział gospodarstw bez następców wynosi około 15 % (region – ok. 9 %).

Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju funkcji rolniczej na obszarze gminy determinuje przede wszystkim ogólna sytuacja ekonomiczna kraju i województwa, która stwarza w rolnictwie następujące zasadnicze ograniczenia:

- niska (mimo dynamicznej poprawy w ostatnich latach) dostępność kredytów inwestycyjnych, a zwłaszcza linii kredytowych na utworzenie gospodarstwa i na zakup gruntów oraz niedobór kapitału inwestycyjnego z zewnątrz),
- brak możliwości interwencyjnego zagospodarowania nadwyżek surowców rolniczych przez właściwe agencje rządowe i związane z tym silne wahania opłacalności produkcji poszczególnych artykułów rolnych,
- niekorzystna dla rolników utrzymująca się od dłuższego czasu dezorganizacja w sferze skupu i zagospodarowania surowców rolniczych, której sprzyja słaba integracja producentów na wszystkich szczeblach gospodarczych (od gminnego po wojewódzki),
- mała rentowność produkcji rolniczej powodująca m.in. to, że grunty o najniższej bonitacji stały się praktycznie nieopłacalne w użytkowaniu rolniczym,
- kryzys dotychczasowego systemu organizacji usług rolniczych i słaby rozwój tego rodzaju usług w sektorze prywatnym.

Stosunkowo korzystne warunki zewnętrzne występują natomiast w dziedzinie realizacji uzbrojenia technicznego rolnictwa (wodociągowanie i telefonizacja wsi) oraz zagospodarowania leśnego gruntów marginalnych.

W zakresie **położenia względem zewnętrznych rynków zbytu artykułów rolnych** gmina Małogoszcz znajduje się w strefie żywicielskiej – oddalonej Aglomeracji Śląskiej, jak również w strefie oddziaływania rynku żywnościowego miasta Kielc. Powiązania z Kielcami występują zarówno w dziedzinie przetwórstwa rolno-spożywczego w tym zwłaszcza mięsnego, zbożowego i drobiarskiego, jak również w sferze handlu hurtowego i detalicznego. W przyszłości znaczną część obrotu artykułami rolnymi może również przejąć organizowana w ośrodku wojewódzkim giełda rolna.

Pewną rolę w omawianej dziedzinie spełnia ponadto targowisko w Jędrzejowie oraz znajdujące się w tym mieście placówki handlu art. rolnymi.

Omawiany system powiązań żywnościowych gminy nie obejmuje produkcji mleka, które zagospodarowywane jest przez Zakłady Mleczarskie OSM Włoszczowa. Należy dodać, że jest to najsprawniejsze ogniwo w sieci skupowej, a efekty dobrej współpracy z producentami mleka uwidoczniły się już w strukturze produkcji zwierzęcej.

W okresie perspektywicznym istotne znaczenie w zagospodarowaniu artykułów rolnych może mieć rozwój funkcji turystyczno-letniskowej, zwłaszcza wokół projektowanych zbiorników wodnych.

2.6.3. Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju funkcji rolnej

Warunki agroekologiczne

Gmina Małogoszcz zalicza się do grupy gmin województwa kieleckiego o średnio – słabych warunkach przyrodniczo – glebowych.

Grunty o najwyższej przydatności rolniczej nadające się do uprawy szerokiego asortymentu roślin polowych, w tym o najwyższych wymaganiach glebowych zajmują łącznie 29,3% areálu terenów rolnych z tym, że ok. 30% tych gruntów znajduje się w silnym rozproszeniu tworząc mozaikę glebową, utrudniającą racjonalną organizację produkcji roślinnej nawet w skali pojedynczego gospodarstwa. Charakterystycznym zjawiskiem jest przy tym silne zróżnicowanie warunków glebowych, zarówno w poszczególnych wsiach jak i w obrębie gminy.

Drugą istotną cechą gleb na omawianym terenie jest wysoki udział ekosystemów rolniczych **okresowo lub trwale nadmiernie przesuszanych**, które zajmują 78,4 % areálu gruntów ornych. Gleby te zapewniają względnie wierne plony w latach mokrych i przy prawidłowym rozłożeniu opadów atmosferycznych. W okresach utrzymującej się suszy cechują się natomiast wysoką zawodnością plonowania, stwarzając duże ryzyko gospodarowania.

Do najistotniejszych uwarunkowań agroekologicznych rozwoju funkcji rolnej należy zaliczyć ponadto:

- zbliżony do średniwojewódzkiego (a zatem dość wysoki) poziom zakwaszenia gleb (gleby o odczynie b. kwaśnym i kwaśnym zajmują 57 % areálu użytków rolnych),
- mało korzystny agroklimat, nieodpowiedni do uprawy towarowej w gruncie roślin ciepłolubnych,
- niska zawartość magnezu i potasu, odpowiednio, na około 70 % i 80 % gruntów rolnych, co w przypadku utrzymującego się zakwaszenia gleb może radykalnie zmniejszać plonowanie roślin,

- znaczny udział użytków zielonych w ogólnym areale użytków rolnych (ponad 21 %) predysponujący większość wsi do rozwoju chowu bydła,
- wysoki, bo wynoszący ok. 32% areal najslabszych rolniczo gruntów kompleksu żytnio-lubinowego, z których większość pozostaje aktualnie niezagospodarowana,
- niewielkie zagrożenie erozją wodną w stopniu silnym i bardzo silnym oraz mały areal gruntów trudnych w uprawie.

Szczegółowe zróżnicowanie warunków glebowych przedstawiono natomiast na mapach inwentaryzacji rolniczej oraz uwarunkowań przyrodniczych i kulturowych w skali 1:10 000 „studium...” i przyjmuje się jako aktualne. Dodać należy, że ww. mapa uwarunkowań przyrodniczych stanowi podstawę do sprecyzowania kierunków zagospodarowania terenów rolnych, a także ostatecznej delimitacji obszarów przestrzeni rolniczej w tym wyłączonych z uwagi na konieczność ochrony tych terenów na cele produkcji polowej.

Uwarunkowania wynikające z prawa własności gruntów

Dominującym zdecydowanie w strukturze władania ziemią jest sektor indywidualnych gospodarstw rolnych, który użytkuje 87,7% terenów rolnych. Następnymi w kolejności właścicielami gruntów są: rolnicze spółdzielnie produkcyjne – 3,8% t.r., Skarb Państwa – 2,4% t.r. oraz miasto i gmina Małogoszcz – ok. 2% terenów rolnych.

Marginalny areal gruntów użytkują ponadto wspólnoty gruntowe, parafie rzymsko-katolickie, ogrody działkowe, lasy państwowe, a także inne jednostki i osoby prawne.

W ramach wymienionych grup właścicieli gruntów kluczowe znaczenie dla prowadzenia racjonalnej polityki przestrzennej posiadają **grunty komunalne** a zwłaszcza wielkość arealu i rozmieszczenie przestrzenne zasobów tych gruntów przeznaczonych na cele budowlane.

Na terenie miasta i gminy Małogoszcz większość arealu gruntów komunalnych stanowią drogi dojazdowe do pól oraz lokalne ulice i drogi w większych ośrodkach osadniczych. Grunty przeznaczone na cele budowlane zajmują zaledwie 41 ha, z czego 22 ha stanowią grunty już zabudowane a tylko 12 ha użytki rolne przeznaczone pod zabudowę w planach miejscowych. Dodatkowym ograniczeniem wykorzystania tych zasobów jest ich przypadkowe rozproszenie oraz silna presja społeczna i finansowa na sprzedaż działek budowlanych zwłaszcza korzystnie położonych, związana z koniecznością uzupełnienia budżetu gminnego.

Niedobór gruntów na cele publiczne już obecnie ogranicza realizację ważnych zadań społecznych zaś możliwości pozyskania gruntów prywatnych na te cele drogą zakupu lub wywłaszczenia są w praktyce bardzo niewielkie i wywołują ostre i długotrwałe konflikty społeczne.

Biorąc pod uwagę wymienione wyżej uwarunkowania finansowe i prawne należy stwierdzić, że w najbliższej przyszłości **tworzenie zasobów gruntów komunalnych** wyprzedzająco pod planowane inwestycje publiczne jak również na cele wymiany gruntów oraz utworzenia atrakcyjnej oferty terenów uzbrojonych (względnie łatwych do uzbrojenia) dla przyciągnięcia większych inwestorów kreujących rozwój gospodarczy stanie się **jednym z podstawowych instrumentów realizacji polityki przestrzennej** na szczeblu gminy i musi znaleźć właściwe miejsce w działaniach samorządu.

Do podstawowych uwarunkowań rzutujących na rodzaj i sposób zabudowy obszarów wiejskich należy także zaliczyć **stopień rozdrobnienia gospodarstw rolniczych** wyrażający się przeciętną wielkością arealu jednego gospodarstwa indywidualnego. Gmina Małogoszcz, mimo nieco większej, niż średnia w województwie, powierzchni gospodarstw, zalicza się do grupy gmin w regionie i w kraju o niekorzystnej strukturze agrarnej, stwarzającej silne ograniczenia rozwoju produkcji towarowej i unowocześnienia rolniczego warsztatu pracy. Cechą charakterystyczną gminy jest również znaczne zróżnicowanie wielkości gospodarstw w poszczególnych wsiach, co pokazano na załączonej mapce.

Uwzględniając fakt, że nawet w sprzyjających warunkach ekonomicznych poprawa struktury agrarnej jest procesem długotrwałym i wymaga równoległego podejmowania kosztownych działań osłonowych (tworzenia nowych miejsc pracy poza rolnictwem, uzupełnienia kwalifikacji, pomocy kredytowej, przyspieszenia scaleń i wymiany gruntów, rozwoju opieki społecznej dla rolników w wieku emerytalnym, itp.) należy przyjąć, że w dającej się przewidzieć przyszłości, dotychczasowy charakter zabudowy wiejskiej nie ulegnie większym zmianom, co jednak nie oznacza potrzeby kształtowania nowych jej struktur zwłaszcza determinowanych rozwojem gospodarki rynkowej i potrzebami dostosowania się do standardów EWG. Dotyczyć to będzie przede wszystkim przedsiębiorczości prywatnej, stanowiącej otoczenie produkcji rolniczej, która ze względu na

uciażliwość lub brak warunków rozwojowych (np. z uwagi na gabaryty działek) nie może być lokalizowana na terenach zabudowy zagrodowej względnie na jej zapleczu. W wyniku polaryzacji ekonomicznej gospodarstw rolnych stopniowo tworzyć się będzie również grupa liderów wiejskich zwiększających areał gruntów i podejmujących produkcję zwierzęcą na skalę farmową. Warunki lokalizacji tych gospodarstw winny przede wszystkim zapewniać prawidłową organizację produkcji rolniczej, w tym dogodne powiązanie z areałem, co nie zawsze jest możliwe w obrębie dotychczasowych terenów budowlanych. W takich przypadkach uzasadnione byłoby stworzenie możliwości swobodnej lokalizacji gospodarstwa w strefie produkcji polowej na terenach powiązanych z infrastrukturą techniczną wsi. Z drugiej strony, proces koncentracji ziemi powodował będzie zwiększenie się grupy gospodarstw drobnych oraz użytkowników ziemi nie stanowiących gospodarstw, z których część może znaleźć zatrudnienie w charakterze pracowników rolnych. Zabudowa tej grupy gospodarstw winna być w miarę możliwości skoncentrowana w obrębie zwartych terenów budowlanych, jak najbliższej centrów usługowo-mieszkaniowych.

Trudno jest jednak określić dokładniej tempo i zakres pożądaných zmian w zabudowie wiejskiej. W związku z tym problematyka ta winna być systematycznie analizowana i uściślana.

W ramach omawianych uwarunkowań wynikających z prawa własności ziemi, kolejny istotny problem stwarza **rosnący i silnie rozproszony areał gruntów Skarbu Państwa, a także gruntów prywatnych pozostających w odłogowaniu**, które skupiają się na najsłabszych glebowo obszarach rolniczych, w oddaleniu od zabudowy zwłaszcza we wsiach wschodnich i północno-zachodnich. Część tych gruntów z uwagi na położenie w potencjalnej strefie rolno-leśnej, może zostać zagospodarowana na cele leśne, zaś grunty położone w strefie zabudowy mogłyby stanowić zaczątek organizacji zasobów gruntów komunalnych. Generalnie problem zagospodarowania gruntów odłogujących może jednak zostać rozwiązany w wyniku poprawy opłacalności gospodarowania w rolnictwie, co wiąże się również z poprawą struktury agrarnej.

Do innych nie mniej ważnych ograniczeń rozwoju obszarów wiejskich zaliczyć należy:

- tendencje do rozdrabniania gospodarstw i rozpraszania zabudowy rolniczej spowodowane przede wszystkim brakiem miejsc pracy w miastach oraz ograniczeniem zatrudnienia chłoporobotników,
- wzrost bezrobocia na wsi, w tym tzw. „ukrytego bezrobocia agrarnego” nie rejestrowanego w rejonowych urzędach pracy,
- pauperyzacja znacznych warstw ludności rolniczej gminy,
- narastający problem rolników w wieku starczym.

Uwarunkowania wynikające z obecnego stanu produkcji rolniczej i organizacji obsługi rolnictwa

Aktualna, wielogałęziowa struktura produkcji rolniczej gminy jest wypadkową możliwości przyrodniczo-glebowych oraz warunków ekonomicznych, a zwłaszcza opłacalności produkcji poszczególnych artykułów rolnych i możliwości ich zbytu.

Głównym kierunkiem produkcji rolnej jest chów bydła, zwłaszcza mlecznego, a następnie trzody chlewnej oraz produkcja zbóż i ziemniaków. Pozostałe gałęzie produkcji posiadają znaczenie marginesowe i nie odgrywają większej roli gospodarczej.

W strukturze przestrzennej gminy nie występują wyodrębniające się obszary specjalizacji rolniczej, jak również brak jest utrwalonych kierunków produkcji towarowej. Rolnictwo gminy posiada charakter surowcowy. Poza piekarniami (6 obiektów) i młynami gospodarskimi (3 młyny czynne) brak jest zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego, które mogłyby stabilizować produkcję rolniczą.

Niekorzystna sytuacja występuje również w zakresie usług rolniczych, zwłaszcza mechanizacyjnych i naprawczych sprzętu rolniczego (funkcjonują wyłącznie drobne usługi między sąsiedzkie). W zakresie uzbrojenia technicznego rolnictwa potrzeby melioracyjne gminy są w zasadzie zaspokojone za wyjątkiem konieczności zmeliorowania łąk w dolinie rz. Lipnicy.

Powszechnymi problemami sygnalizowanymi przez sołtysów, wymienionymi w ankietach są ponadto:

- niedobór miejsc pracy we wszystkich wsiach (potwierdzający tezę o znacznym nadmiarze rąk do pracy w gospodarstwach indywidualnych),
- brak przetwórstwa rolno – spożywczego (jako rozwojowe wymienia się branże: ziemniaczaną i mięsną),
- niewłaściwe funkcjonowanie skupu surowców rolnych prowadzące do zaniżania cen uzyskiwanych przez producentów,

- odczucie braku perspektyw dla rolnictwa (większość sołtysów rozwój swojej miejscowości wiąże z funkcjami nierolniczymi),
- zwiększenie zalesień na terenach gleb klas bonitacyjnych VI i V, znajdujących się w niekorzystnym położeniu.

2.6.4. Główne problemy przestrzenne w rolnictwie

W świetle analizy uwarunkowań rozwoju funkcji rolniczej, za główne problemy przestrzenne w tym dziale gospodarki uznaje się:

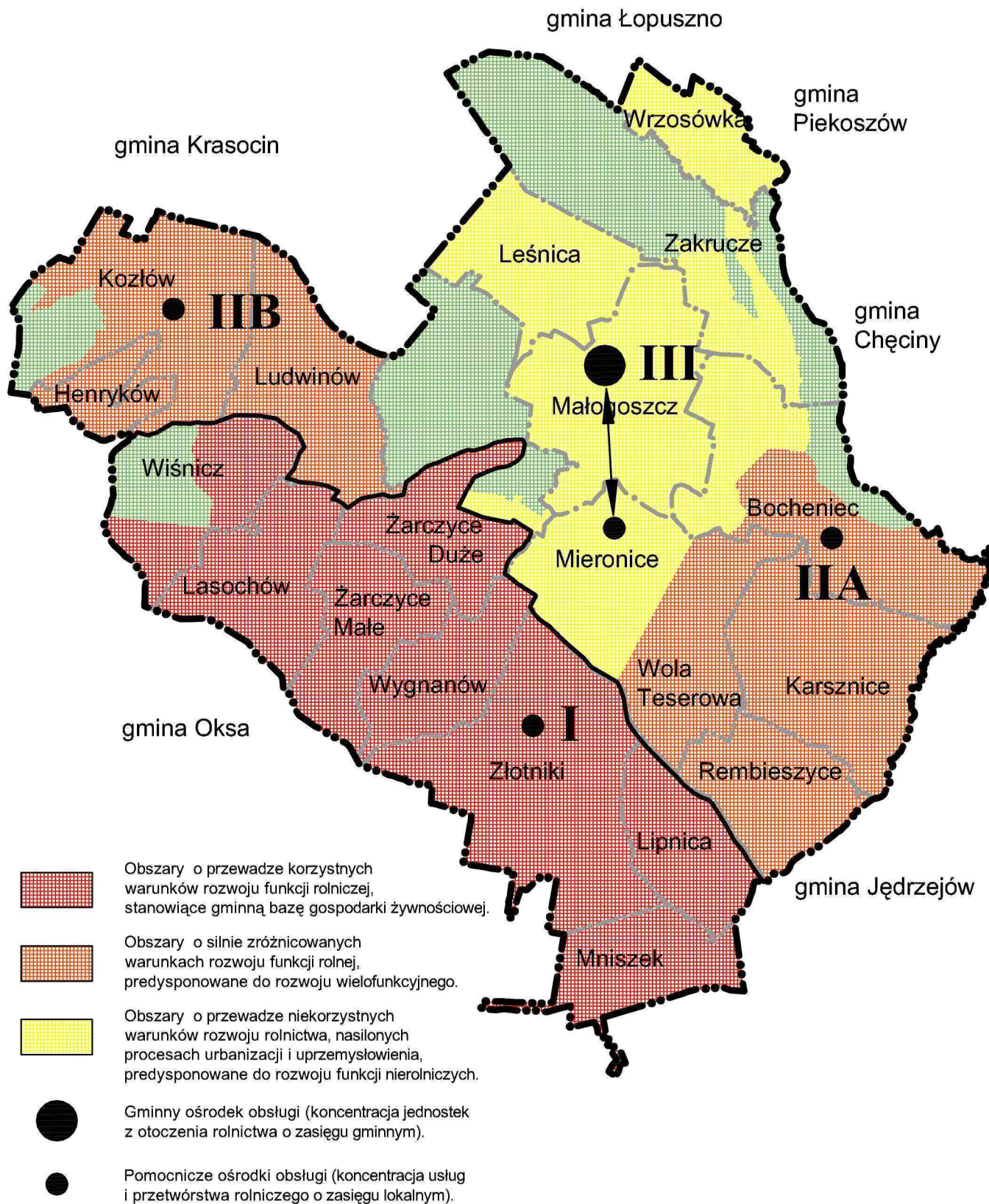
- niedostosowanie zagospodarowania obszarów wiejskich do wymogów gospodarki rynkowej i przewidywanych przekształceń w strukturze zabudowy,
- utrzymujące się dysproporcje pomiędzy produkcją a zagospodarowaniem surowców rolniczych,
- nieracjonalna gospodarka gruntami, w tym zwłaszcza gruntami komunalnymi,
- niedostateczne przeciwdziałanie dalszemu rozproszeniu zabudowy drobno – towarowej i o charakterze nierolniczym,
- mało skuteczna ochrona najcenniejszych rolniczo obszarów gleb dla potrzeb towarowej produkcji rolnej,
- niedobór pozarolniczych czynników aktywizacji na terenach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (zalesienia, zagospodarowanie turystyczne, rozwój przedsiębiorczości, mała retencja itp.),
- brak decyzji o realizacji zbiornika „Chęciny” powodujący „zamrożenie” znacznego areału terenów rolnych,
- nieład przestrzenny i zły stan sanitarny znacznej części zabudowy rolniczej, stwarzający ograniczenie zagospodarowania, zwłaszcza na terenach atrakcyjnych krajobrazowo i turystycznie.

Zróżnicowanie przestrzenne uwarunkowań i problemów rozwoju rolnictwa obrazuje poniższa mapka pogładowa.

W opracowanej przez IGPIK w Warszawie „Strategii rozwoju województwa kieleckiego” miasto i gmina Małogoszcz zostały zaliczone do południowego obszaru rolniczego, w obrębie którego (w tej części regionu) dominują funkcje przemysłowe z rolnictwem, leśnictwem i turystyką, zaś funkcja rolnicza znajduje się pod wpływem procesów urbanizacyjnych. W strukturze produkcji rolniczej (charakterystycznej dla omawianej części regionu) przeważa produkcja zwierzęca o charakterze drobnoskalowym i znacznym udziale samozaopatrzenia.

„STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY MAŁOGOSZCZ - ZMIANA STUDIUM”

OBSZARY PROBLEMOWE W ROLNICTWIE

2.7. Leśnictwo

2.7.1. Uwarunkowania rozwoju funkcji leśnej wynikające z diagnozy stanu istniejącego

Lasy na terenie miasta i gminy Małogoszcz zajmują 27,1 % powierzchni ogólnej (w województwie 27,5 % p.o.) i są jednym z głównych elementów zagospodarowania przestrzeni zwłaszcza w północnej części gminy.

Jak wynika z danych zawartych w inwentaryzacji rolniczej i leśnej, podstawową rolę w gospodarce leśnej odgrywają lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa, które zajmują ok. 58 % areалу terenów leśnych. Lasy państwowe znajdujące się pod zarządem Nadleśnictwa Jędrzejów skupiają się w północnej części gminy i stanowią 41,8% powierzchni leśnej.

Cele i zadania gospodarki leśnej w lasach państwowych realizowane są w oparciu o plan urządzenia lasów Nadleśnictwa Jędrzejów, opracowany na lata 2003 – 2012, lasów Nadleśnictwa Kielce na lata 1999 – 2008 oraz lasów Nadleśnictwa Włoszczowa. Zasady gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych ustalają natomiast programy zagospodarowania lasów, względnie uproszczone plany urządzenia (nowa generacja planów) opracowywane na okresy 10-cio letnie.

Lasy w środowisku miasta i gminy spełniają wielorakie funkcje, począwszy od gospodarczej i ochronnej, po turystyczno-rekreacyjne (rejon Bocheńca), osłonową (lasy skupione wokół Cementowni Małogoszcz) oraz obudowy biologicznej rzek i zbiorników wodnych (rzeki: Wierna Rzeka, Nida i Lipnica, zbiornik wodny w Zakruczu, stawy rybne w Lasochowie).

W ramach zagrożeń obszarów leśnych gminy największe szkody powodują zagrożenia przemysłowe. Cały obszar, lasów państwowych, objęty opracowaniem zalicza się do II strefy zagrożeń przemysłowych (tzw. uszkodzeń średnich), zaś największy kompleks – uroczysko „Małogoszcz”, znajdujący się na północ od cementowni uznany został za las ochronny wykazujący uszkodzenia przemysłowe drzewostanów.

W lasach niepaństwowych dodatkowym zagrożeniem jest nieracjonalne gospodarowanie zasobami jak, również rabunkowe pozyskiwanie grubizny, związane z utrzymującą się atrakcyjną ceną drewna. Lokalnie występują również niekorzystne tendencje do zabudowy terenów leśnych zabudową mieszkaniową i gospodarczą.

Problemem dotyczącym całości drzewostanów jest także okresowe pojawianie się szkodników drzew, powodujących znaczne szkody m.in. z uwagi na osłabienie odporności drzew w wyniku oddziaływania pyłów i gazów przemysłowych oraz wieloletniego przesuszenia terenów leśnych.

W strukturze drzewostanów najważniejszą rolę odgrywa sosna, która jest gatunkiem panującym na około 75 % powierzchni leśnej (w borach świeżych i borach mieszanych). Lokalnie w północnych kompleksach lasów państwowych, na siedliskach lasu mieszanego i lasu świeżego oraz w rejonie Wiernej Rzeki gatunkiem panującym jest dąb i buk.

W strukturze wiekowej w Lasach Państwowych przeważają drzewostany do 80 lat (w III i IV klasie wieku). W lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa przeważają natomiast drzewostany do 40 lat (II klasa wiekowa).

Pod względem funkcjonalnym największy areal (ok. 68 % powierzchni leśnej) zajmują lasy gospodarcze, przy czym całość lasów niepaństwowych posiada funkcję gospodarczą.

Lasy ochronne (głównie wodochronne) skupiają się wyłącznie w lasach państwowych.

(Szczegółowe dane dotyczące granic własności lasów, rozmieszczenia lasów ochronnych oraz zróżnicowania przyrodniczego i gospodarczego zawierają opracowania wejściowe do studium gminnego tj. inwentaryzacja miasta i gminy oraz opracowanie ekofizjograficzne).

2.7.2. Uwarunkowania rozwoju funkcji leśnej

Gmina Małogoszcz (jako jedna z 10-ciu gmin w województwie) została przewidziana do objęcia preferencjami zalesieniowymi w „Krajowym programie zwiększenia lesistości ...”. Ponadto, gmina została zakwalifikowana w „Wojewódzkim programie zwiększenia lesistości ...” do grupy gmin o korzystnych uwarunkowaniach zagospodarowania leśnego, przy czym priorytet w zakresie dolesień posiadałyby tereny wchodzące w skład Kielecko-Chęcińskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Z uwagi na wyodrębnienie w obowiązującym miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Małogoszcz, terenów do zalesienia, w sposób odpowiadający wymogom przepisów o lasach, preferencje zalesieniowe posiadają także sołectwa posiadające wyznaczoną granicę rolno – leśną.

Do podstawowych uwarunkowań rozwoju i kształtowaniu funkcji leśnej zalicza się:

- znaczny areal gruntów nieekonomicznych dla rolnictwa, który skupia się na terenach przyleśnych we wschodniej i północno-zachodniej części gminy,
- możliwości powiązania zalesień z rozwojem zabudowy turystycznej i turystyczno-letniskowej,
- duże i zwarte areale lasów państwowych nadające się do wykorzystania turystycznego, zwłaszcza w północnej części gminy,
- korzystne warunki do zwiększenia lesistości wzdłuż głównych cieków wodnych, których doliny spełniają funkcje korytarzy ekologicznych i wymagają obudowy biologicznej,
- możliwości zwiększenia zalesień w obrębie stref ochronnych cementowni „Małogoszcz” oraz w jej sąsiedztwie co usprawniłoby izolację przestrzenną od innych funkcji miasta,
- potrzeba dalszego rozwoju funkcji ochronnych lasów, zwłaszcza wokół projektowanego zbiornika wodnego „Chęciny”.

Na planszach inwentaryzacji gruntów leśnych i rolnych oraz uwarunkowań przyrodniczych i kulturowych w skali 1:10 000 określone zostały zarówno granice własności lasów zgodnie z obowiązującymi planami urządzenia, jak również wprowadzono aktualny podział na lasy gospodarcze i ochronne. Wyodrębniono także optymalną, w aspekcie poprawy funkcjonowania środowiska przyrodniczego, granicę rolno-leśną. W dalszym toku prac nad studium gminnym granica ta stanowić będzie podstawę do sprecyzowania obszarów do zalesienia, które będą objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Potencjalne potrzeby zalesieniowe wg sołectw

1. Bocheniec	27,00 ha
2. Henryków	18,00 ha
3. Karsznice	184,00 ha
4. Kozłów	66,50 ha
5. Lipnica	36,00 ha
6. Lasochów	7,00 ha
7. Leśnica	11,00 ha
8. Ludwinów	95,00 ha
9. Małogoszcz	22,00 ha
10. Mniszek	73,00 ha
11. Rembieszycy	86,00 ha
12. Wiśnicz	71,00 ha
13. Wrzosówka	7,50 ha
14. Wygnanów	4,00 ha
15. Zakrucze	19,50 ha
16. Złotniki	114,00 ha
17. Żarczyce Duże	9,50 ha
18. Żarczyce Małe	24,50 ha

2.8. Ludność

Zgodnie z danymi uzyskanymi w wyniku Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań gminę Małogoszcz w 2002 r. zamieszkiwało 11 745 osób, z czego 5 912 osób to mężczyźni, 5 833 osoby to kobiety (tabela 11). Najliczniej reprezentowany jest przedział wiekowy reprezentowany przez młodzież w wieku 15 – 19 lat – 1076 osób oraz młodzież w wieku 20 – 24 lata – 995 osób. Najmniej liczne są grupy wiekowe seniorów w wieku 75 – 79 lat – 298 osób oraz starszych od 80 lat – 263 osób.

W młodym pokoleniu da się zauważyć wyraźną przewagę w liczbie mężczyzn i chłopców nad kobietami i dziewczętami. Najwyraźniej widać ją w grupie 15 – 19 lat gdzie na 100 stu chłopców przypada 86 dziewcząt oraz w grupie 30 – 34 lat gdzie na 100 mężczyzn przypada 87 kobiet. Różnica w liczbie kobiet i mężczyzn wyrównuje się dopiero w grupie wiekowej 45 – 49 lat. W kolejnej grupie wiekowej występuje już przewaga liczbie kobiet nad liczbą mężczyzn. Najwyraźniej tą tendencję widać wśród najstarszych mieszkańców w wieku ponad 80 lat gdzie na 100 mężczyzn przypada aż 177 kobiet.

Tabela 11. Ludność według płci i wieku – stan na 2002 r. - dane wg danych z NSPLiM oraz PSR

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	W odsetkach struktura pionowa			Na 100 mężczyzn przypada kobiet
				ogółem	mężczyźni	kobiety	
1	2	3	4	5	6	7	8
0 – 4	705	361	344	6,0	6,1	5,9	95
5 – 9	807	407	400	6,9	6,9	6,9	98
10 – 14	914	451	463	7,8	7,6	7,9	103
15 – 19	1076	577	499	9,2	9,8	8,6	86
20 – 24	995	509	486	8,5	8,6	8,3	95
25 – 29	910	483	427	7,7	8,2	7,3	88
30 – 34	718	384	334	6,1	6,5	5,7	87
35 – 39	683	357	326	5,8	6,0	5,6	91
40 – 44	807	425	382	6,9	7,2	6,5	90
45 – 49	971	485	486	8,3	8,2	8,3	100
50 – 54	876	467	409	7,5	7,9	7,0	88
55 – 59	450	233	217	3,8	3,9	3,7	93
60 – 64	383	173	210	3,3	2,9	3,6	121
65 – 69	424	187	237	3,6	3,2	4,1	127
70 – 74	465	196	269	4,0	3,3	4,6	137
75 – 79	298	122	176	2,5	2,1	3,0	144
80 i więcej	263	95	168	2,2	2,6	2,9	177
Ogółem	11745	5912	5833	100,0	100,0	100,0	99

Zestawienie liczby ludności w poszczególnych sołectwach zostało opracowanych wg danych uzyskanych w Urzędzie Gminy na dzień 31.12.2003 r. (tabela 12). Zgodnie z nimi ogólna liczba ludności w gminie wzrosła w stosunku do roku poprzedniego i wynosi obecnie 12 042 osoby zameldowane na pobyt stały oraz 93 osoby zameldowane na pobyt czasowy, co łącznie daje 12 091 osób, w tym ludność miasta Małogoszcz wynosi łącznie 4 213 osoby.

Najliczniejsza ludność zamieszkuje sołectwa: Złotniki – 870 osób oraz Kozłów – 819 osób, najmniejsze zaludnienie występuje na terenie sołectwa Henryków – 60 osób.

W ciągu roku 2003 dało się odczuć wyraźną przewagę ilości wymeldowań – 157 osób na ilością zameldowań – 108 osób.

Tabela 12. Ewidencja ludności – stan na 31.12.2003 r. – dane wg Urzędu Gminy w Małogoszczu

L.p.	Nazwa miejscowości	Pobyt stały	Pobyt czasowy	Razem	Wyborcy	Zameldowania	Wymeldowania	Urodzenia	Zgony	Śluby
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Małogoszcz	4164	49	4213	3292	43	63	42	28	42
2.	Bocheniec	510	2	512	373	6	10	2	9	2
3.	Góry Lasochowskie	26	-	26	21	-	-	-	-	-
4.	Henryków	60	-	60	45	-	2	-	1	2
5.	Karsznice	494	-	494	369	2	1	4	4	5
6.	Kopaniny	57	-	57	41	-	1	-	-	-
7.	Kozłów	813	6	819	603	7	3	10	7	6
8.	Lasochów	193	3	196	143	-	6	2	1	4
9.	Leśnica	590	2	592	424	8	13	6	4	5
10.	Lipnica	303	2	305	230	-	3	4	2	1
11.	Ludwinów	323	1	324	249	4	4	2	9	2
12.	Mieronice	580	-	580	442	3	11	5	-	10
13.	Mniszek	220	3	223	163	-	1	2	1	5
14.	Pierzchnica	1	-	1	1	-	-	-	-	-
15.	Rembieszycze	348	8	356	252	3	1	9	2	-
16.	Stacja Małogoszcz	92	-	92	69	-	7	-	1	3
17.	Wiśnicz	259	4	263	194	5	-	5	3	2
18.	Wola Tesserowa	389	3	392	285	2	1	8	3	2
19.	Wrzosówka	188	-	188	129	10	3	-	2	1
20.	Wygnanów	427	1	428	314	2	7	4	8	5
21.	Zakrucze	210	-	210	155	-	3	1	2	1
22.	Złotniki	867	3	870	664	7	13	11	8	7
23.	Żarczyce Duże	521	5	526	401	6	1	3	5	7
24.	Żarczyce Małe	407	1	408	305	-	3	5	-	2
Razem		12042	93	12091	9164	108	157	125	100	114

Struktura demograficzna

ludności w 2002 roku w gminie Małogoszcz przedstawia się następująco:

liczba ludności		11 745	L
w tym mężczyzn		5 912	Lm
w tym kobiet		5 833	Lk
liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)		3 076	Ld
w tym chłopców		1 519	Ldm
w tym dziewcząt		1 557	Ldk
liczba ludności w wieku produkcyjnym (M 18-64 lat, K 18-59 lat)		6 798	Lp
w tym mężczyzn		3 616	Lpm
w tym kobiet		3 182	Lpk
liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (M 65 lat i więcej, K 60 lat i więcej)		1 660	Ls
w tym mężczyzn		600	Lsm
w tym kobiet		1 060	Lsk
liczba dzieci i młodzieży		3 502	
w wieku 0-2 lat		423	
w tym chłopców		217	
w tym dziewcząt		206	
w wieku 3-6 lat		611	
w tym chłopców		307	
w tym dziewcząt		304	
w wieku 7-15 lat		1 607	
w tym chłopców		795	
w tym dziewcząt		812	
w wieku 16-19 lat		861	
w tym chłopców		399	
w tym dziewcząt		462	
współczynniki charakteryzujące strukturę demograficzną ludności			
współczynnik feminizacji Wf [%]	98,6 %		100xLk/Lm
współczynniki obciążenia ekonomicznego (stosunek liczby ludności w grupach produkcyjnych):			
Wdz [%] (przedprodukcyjnych do produkcyjnych)	51,5 %		100xLd/Lp
Ws [%] (poprodukcyjnej do produkcyjnej)	24,0 %		100xLs/Lp
Wo [%] (łącznie nieprodukcyjnej do produkcyjnej)	70,0 %		100x(Ld+Ls)/Lp
współczynnik starości dem. Wsd [%]	14,0 %		100xLs/L

Podsumowując strukturę demograficzną gminy można stwierdzić przewagę liczby mężczyzn nad liczbą kobiet oraz przewagę liczby ludności w wieku produkcyjnym nad pozostałymi dwiema grupami wieku ludności tj. przedprodukcyjnej i poprodukcyjnej.

Na stan ludności w gminie ma wpływ liczba zawieranych małżeństw, liczba dzieci w rodzinie oraz wymieralność i migracja. W gminie Małogoszcz da się zaobserwować wzrost liczby zawieranych małżeństw w stosunku do województwa, gdzie występuje tendencja spadkowa; maleje natomiast liczba urodzeń, co pokrywa się z tendencją wojewódzką. Liczba zgonów w poszczególnych latach jest zmienna, ale ogólny przyrost naturalny jest malejący choć utrzymuje się w wartościach dodatnich, co jest korzystną tendencją w stosunku do województwa, gdzie przyrost naturalny w ostatnich latach jest ujemny. Ogólne saldo migracji z gminy jest ujemne, ale utrzymuje się na stałym poziomie.

Tabela 13. Liczba zawieranych małżeństw, przyrost naturalny i migracja w gminie Małogoszcz na tle województwa

Rok	Liczba zawieranych małżeństw	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny	Migracja		
	na 1000 MK /dla wsi w województwie	na 1000 MK /dla wsi w województwie	na 1000 MK /dla wsi w województwie	na 1000 MK /dla wsi w województwie	Napływ	Odływ	Saldo
1985	61	244	126	118	150	200	-50
	5/6,7	20,1/18,8	10,4/12,2	9,7/6,6			
1992	66	175	110	65	138	133	+5
	5,3/6,7	14,2/15,2	12,3/8,9	2,9/5,3			
1999	84	156	113	43	113	174	-61
	6,9/5,8	12,7/9,8	9,2/8,8	3,5/1,1			
2000	90	147	117	30	113	180	-67
	7,4/5,7	12,0/9,6	9,6/10,1	2,5/-0,5			
2001	86	154	110	53	108	150	-42
	7,0/5,3	12,6/9,4	8,3/10,2	4,3/-0,8			
2002	84	137	128	9	118	159	-47
	7,0/5,5	11,5/9,1	10,7/10,4	0,8/-1,3			

2.9. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe gminy Małogoszcz, zgodnie z inwentaryzacją urbanistyczną wykonaną na potrzeby „Studium ...”, wynosiły ogółem 2856 mieszkań, z czego 793 mieszkania w budownictwie wielorodzinnym (własność komunalna), a 2063 w budownictwie jednorodzinym i zabudowie zagrodowej (własność prywatna). Ilość mieszkań oddawanych do użytku w województwie malała z roku na rok. (tabela 14) Obecnie na terenie gminy utrzymała się malejąca tendencja oddawania mieszkań do użytku, natomiast w skali województwa nastąpił niewielki wzrost liczby oddawanych mieszkań.

Tabela 14. Ilość oddanych mieszkań w latach 1992-2002 według Roczników Statystycznych woj. kieleckiego 1993-1996 i Rocznika Statystycznego woj. świętokrzyskiego 2003

Wyszczególnienie	1992	1993	1994	1995	2002
Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach					
gmina Małogoszcz	80	65	28	21	10
średnia wojewódzka	49,4	37,7	30,7	25,9	26,9

Standardy zamieszkiwania na terenie gminy Małogoszcz są zbliżone do średniej wojewódzkiej. Większe rozbieżności wykazuje porównanie standardów zamieszkiwania w stosunku do sąsiednich miast i gmin (tabela 15).

Największa liczba izb w mieszkaniu występuje na terenie gminy Sobków – 4,21 izby, jest wartość zarówno większa od gm. Małogoszcz – 3,69 jak i śr. wojewódzkiej – 3,76 izby, najmniejsza w gminie Sitkówka – 3,49 izby. Przeciętnie w województwie na 1 mieszkanie przypada 3,64 osoby, w gm. Małogoszcz ta wartość jest nieco wyższa i wynosi 3,77 osób/1 mieszk., najwięcej osób na jedno mieszkanie przypada w Łopusznie i w Piekoszowie: 4,25 osób/1mieszk., najmniej we Włoszczowie – 3,14 osób/1mieszk.

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania największa jest w gm. Sobków i wynosi 94,1 m², jest to więcej niż śr. wojewódzka – 78,1 m² i śr wartość dla gminy Małogoszcz – 78,0 m², najmniejsza średnia powierzchnia użytkowa jednego mieszkania występuje w gm. Sitkówka 64,7 m². W gminie Sobków również przypada największa powierzchnia użytkowa na 1 mieszkańca i wynosi ona 23,1 m²/osobę i jest to więcej o 2,5 m²/osobę w stosunku do gm. Małogoszcz która wynosi 20,6 m²/osobę.

Tabela 15. Analiza standardów zamieszkiwania w oparciu o dane zawarte w Roczniku Statystycznym Woj. Świętokrzyskiego w 2002 r.

Wyszczególnienie	liczba izb w mieszkaniu	Przeciętna			
		liczba osób		powierzchnia użytkowa w [m ²]	
		w 1 mieszkaniu	na 1 izbę	1 mieszkania	na 1 osobę
Małogoszcz	3,69	3,77	1,02	78,0	20,6
średnia województwa	3,76	3,64	0,97	78,1	21,4
Gm. Sitkówka	3,49	3,54	1,02	64,7	18,2
m Chęciny	3,86	3,54	0,92	73,8	20,7
Gm. Chęciny	3,95	3,80	0,96	76,3	20,0
Gm. Sobków	4,21	4,06	0,96	94,1	23,1
m. Jędrzejów	3,58	3,16	0,89	62,2	19,6
Gm. Jędrzejów	3,67	3,44	0,94	70,4	20,4
Gm. Oksa	3,92	3,92	1,00	87,9	22,3
m. Włoszczowa	3,63	3,14	0,87	66,2	21,0
Gm. Włoszczowa	3,66	3,43	0,93	73,8	21,4
Gm. Krasocin	3,79	3,91	1,03	81,1	20,7
Gm. Łopuszno	3,95	4,25	1,08	86,3	20,2
Gm. Piekoszków	4,12	4,25	1,03	80,1	18,8

Z ogólnej liczby 3 165 mieszkań w sieć wodociagową wyposażone jest 2 771 mieszkań (tabela 16), z tego z sieci zaopatrywane jest 2 258 mieszkań a z lokalnego źródła 513 mieszkań. Ustęp spłukiwany posiada 2 334 mieszkań z tego do sieci kanalizacyjnej podłączone jest jedynie 1 127 mieszkań, a do szamb 1 207 mieszkań.

Tabela 16. Mieszkania zamieszkane wg wyposażenia w wodociąg i ustęp oraz okres budowy – dane NSPLiM oraz PSR 2002

Wyszczególnienie		ogółem	W tym mieszkania wyposażone w					
			Wodociąg			ustęp spłukiwany		
			razem	z sieci	Lokalny	Razem	z odprowadzeniem	
m – mieszkania								
l – ludność							do sieci	do szamba
Ogółem	m	3165	2771	2258	513	2334	1127	1207
w tym zamieszkane stale	m	3112	2735	2225	510	2308	1105	1203
	L	11719	10701	8369	2332	9370	3789	5581
Mieszkania wybudowane w latach:								
przed 1918	m	69	44	36	8	15	11	4
1918 – 1944	m	179	112	95	17	47	25	22
1945 – 1970	m	794	599	482	117	402	125	277
1971 – 1978	m	1097	1055	941	114	991	731	260
1979 – 1988	m	538	498	350	148	445	102	343
1989 – 2002	m	461	437	328	109	412	127	285
w tym w 2001 – 2002	m	51	49	38	11	47	19	28
będących w budowie	m	16	16	16	-	13	3	10
nie ustalono	M	11	10	10	-	9	3	6
w tym mieszkania stanowiące własność osób fizycznych	M	2658	2270	1794	476	1851	692	1159

Z ogólnej liczby 3 165 mieszkań łazienkę posiada jedynie 2 369 mieszkań (tabela 17), z tego w ciepłą wodę wyposażone jest 1 927 mieszkań. Ciepłą wodę z sieci posiadają tylko 164 mieszkania, pozostałe 1 763 ogrzewa wodę w mieszkaniu.

Gazu sieciowego nie ma na terenie miasta i gminy, natomiast z gazu butlowego propan – butan korzysta 2 808 mieszkań.

Tabela 17. Mieszkania zamieszkane wg wyposażenia w łazienkę, ciepłą wodę i gaz oraz okres budowy – dane NSPLiM oraz PSR 2002

Wyszczególnienie m – mieszkania l – ludność		Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w						
			łazienkę	ciepłą wodę bieżącą		Gaz		z sieci	z butli
				Razem	ogrzewaną				
					poza mieszka- niem	w mieszka- niu			
Ogółem	m	3165	2369	1927	164	1763	-	2808	
w tym zamieszkane stale	m	3112	2344	1916	162	1754	-	2782	
	l	11719	9528	8083	583	7500	-	1093 7	
Mieszkania wybudowane w latach:									
przed 1918	m	69	16	12	-	12	-	40	
1918 – 1944	m	179	46	41	-	41	-	129	
1945 – 1970	m	794	418	363	-	363	-	642	
1971 – 1978	m	1097	998	686	140	546	-	1039	
1979 – 1988	m	538	453	406	3	403	-	497	
1989 – 2002	m	461	415	395	21	374	-	435	
w tym w 2001 – 2002	m	51	47	44	-	44	-	49	
będących w budowie	m	16	14	14	-	14	-	16	
nie ustalono	m	11	9	10	-	10	-	10	
w tym mieszkania stanowiące własność osób fizycznych	m	2658	1891	1728	130	1598	-	2321	

W roku 2002 – zgodnie z danymi pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonym w 2002 r. – na terenie gminy Małogoszcz znajduje się 3 165 mieszkań o ogólnej powierzchni użytkowej 244 761 m² (tabela 18). Z powyższej liczby stale zamieszkane przez 11 719 osób jest 3 112 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 242 527 m². Z ogólnej liczby mieszkań własność osób fizycznych stanowi 2 658 mieszkań o ogólnej powierzchni 222 392 m². Na przestrzeni ostatnich 100 lat największa liczba mieszkań powstawała w latach 1971 – 1978, później nastąpił jej systematyczny spadek i tendencja ta utrzymuje się do dnia dzisiejszego.

Centralne ogrzewanie ze zbiorowego źródła ogrzewania posiada 706 mieszkań, a 1457 mieszkań ma centralne ogrzewanie pracujące w oparciu o indywidualne kotłownie. Ogrzewanie starego typu – piece posiada 966 mieszkań. Ogrzewanie innego typu posiada 36 mieszkań. Na przestrzeni ostatnich kilku lat zdecydowana większość nowo wykonywanych obiektów wyposażana jest w centralne ogrzewanie.

Tabela 18. Mieszkania zamieszkane według sposobu ich ogrzewania i okresu budowy – dane NSPLiM oraz PSR 2002

Wyszczególnienie		W tym				
		ogółem	centralne ogrzewanie		Piecze	inne
			zbiorowe	indywidualne		
M – mieszkania						
p – pow. użytkowa mieszkań w m ²						
l – ludność						
Ogółem	m	3165	706	1457	966	36
	p	244761	32125	152942	57	2047
w tym zamieszkane stale	m	3112	687	1453	647	36
	p	242527	31499	152658	93656323	2047
	l	11719	2303	6490	2847	79
Mieszkania wybudowane w latach:						
przed 1918	m	69	-	7	52	10
	p	3139	-	451	2170	518
1918 – 1944	m	179	-	30	141	8
	p	6908	-	2607	6702	299
1945 – 1970	m	794	5	294	483	12
	p	53015	272	24535	27538	670
1971 – 1978	m	1097	644	325	126	2
	p	69860	28916	31958	8836	150
1979 – 1988	m	538	35	396	105	2
	p	55998	161522	46421	7812	150
1989 – 2002	m	461	22	385	52	2
	p	50511	1322	44806	4123	260
w tym w 2001 – 2002	m	51	-	45	6	-
	p	6215	-	5716	499	-
będących w budowie	m	16	-	12	4	-
	p	1668	-	1360	308	-
nie ustalono	m	11	-	8	3	-
	p	962	-	804	158	-
w tym mieszkania stanowiące własność osób fizycznych	m	2658	293	1398	931	36
	p	222392	14172	149967	56206	2047

2.10. Infrastruktura ekonomiczna

2.10.1 Diagnoza bazy ekonomicznej

Funkcja ekonomiczna gminy

Bazę ekonomiczną gminy Małogoszcz kształtuje w mieście Małogoszcz przemysł, natomiast na obszarze gminy – rolnictwo. Uzupełnieniem bazy ekonomicznej miasta i gminy jest sfera usługowa.

Pozycja gospodarcza gminy

Dobra kondycja ekonomiczna gminy zapewnia jej wysoką lokatę na tle pozostałych gmin województwa kieleckiego. Atutem gminy jest prężnie działający i rozwijający się przemysł, oparty na bogatych złożach surowców skalnych (głównie wapieni i margli), eksploatowanych na potrzeby przemysłu mineralnego. W powiązaniu z dobrym układem komunikacyjnym oraz szeroko rozwiniętą siecią usług transportowych, tworzy on na terenie gminy podstawową bazę ekonomiczną. W tworzeniu bazy ekonomicznej gminy bierze również udział rolnictwo, które specjalizuje się głównie w produkcji zbóż i trzody chlewnej. Ponadto, znaczne korzyści ekonomiczne zapewnia gminie liczna i różnorodna sfera usługowa, świadcząca o dużej aktywności mieszkańców.

Zewnętrzne powiązania ekonomiczne

Przemysłowo – rolnicza funkcja gminy, powiązana układem komunikacji drogowej i kolejowej, tworzy warunki do zewnętrznych powiązań ekonomicznych. Prężny rozwój zakładów przemysłowych gminy Małogoszcz ma rozległe powiązania zewnętrzne zarówno z terenem województwa, jak również kraju i poza jego granicami.

Są to:

- Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz. (produkcja cementu i klinkieru) wraz z zakładami kooperującymi:
 - o Cementownia Małogoszcz spółka z o.o. (spedycja i transport cementu),
 - o Przedsiębiorstwo Wielobranżowe (przygotowanie paliwa węglowego do opalania pieców obrotowych Cementowni Małogoszcz S.A. oraz transport samochodowy cementu luzem),
- Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. w Kielcach (produkcja pyłu stearynowanego dla potrzeb górnictwa węglowego),
- ZUMiO – Zakład Urządzeń Mechanicznych i Odpylających (produkcja i montaż urządzeń mechanicznych i odpylających),
- Zakłady Obuwnicze „ELDAM” (produkcja obuwia) – w likwidacji.

Ponadto na terenie gminy Małogoszcz we wsi Lasochów, prowadzi swoją działalność Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna z siedzibą w Oksie.

Pozostałe rodzaje działalności gospodarczej dotyczą głównie:

- usługi transportowe osobowe (dowóz pracowników z terenu gminy Jędrzejów do Cementowni Małogoszcz),
- usługi transportowe ciężarowe (związane z działalnością zakładów przemysłowych),
- usługi budowlane,
- usługi weterynaryjne (działalność na terenie gminy Oksa i Nagłowice),
- usługi przemysłu drzewnego (teren działalności - Nadleśnictwo Jędrzejów)
- usługi handlu w tym obwoźnego.

Warunkiem zewnętrznych powiązań ekonomicznych, jest dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna. Gmina Małogoszcz posiada dogodne powiązania komunikacji drogowej z gminami sąsiednimi oraz najbliższymi miastami, takimi jak: Jędrzejów, Włoszczowa, Kielce.

Przez północną część gminy przebiega linia kolejowa Kielce – Częstochowa z boczną kolejową Cementowni Małogoszcz.

Rynek pracy i bezrobocie

Zatrudnienie

Zapoczątkowany w latach 1990-1991 proces reformy gospodarczej spowodował również w gminie Małogoszcz znaczny spadek liczby zatrudnionych i pojawienie się problemu bezrobocia.

Poziomy zatrudnienia na obszarze gminy Małogoszcz ulegają zacych wahaniom. Najwięcej osób pracowało w 1999 r. – 1818 osób (tabela 19). W następnych dwóch latach wartość ta zmalała do 1622 osób w 2001 r., obecnie poziom zatrudnienia wzrósł do 1703 osób w 2002 r. W województwie poziom zatrudnienia jest niższy i cały czas obserwuje się tendencję spadkową od średniej wartości 1142 osób w 1999 r. do 966 osób w 2002 r.

Zatrudnienie w rolnictwie, leśnictwie i łowiectwie systematycznie maleje zarówno w gminie jak w skali całego województwa. Fakt ten jest szczególnie mocno odczuwany w gminie Małogoszcz ponieważ zatrudnienie w tej sekcji gospodarki było dużo niższe niż średnie w województwie i obecnie wynosi jedynie 0,2 % ogółu zatrudnionych, przy średniej wojewódzkiej 2,3 % ogółu zatrudnionych.

Zatrudnienie w przemyśle uległo gwałtownemu zmniejszeniu na terenie gm. Małogoszcz z 43,0 % ogółu zatrudnionych w 1999 r. do 31,5 % w 2002 r. Podobną tendencję choć łagodniejszą w swej formie da się odczuć w skali całego województwa, gdzie na przestrzeni 4 lat zatrudnienie w tej dziedzinie spadło z 36,6 % ogółu zatrudnionych do 34,3 % w 2002 r.

W stosunku do województwa w gm. Małogoszcz korzystniej przedstawia się zatrudnienie w budownictwie, choć i tu da się odczuć spadek liczby zatrudnionych z 16,6 % do 10,7 % ogółu zatrudnionych. W województwie w 2002 r. wartość ta wynosi 4,2 % ogółu zatrudnionych.

W zatrudnieniu w handlu i naprawach zarówno w gminie jak i w województwie nie zachodzą istotne zmiany. Zatrudnienie w ochronie zdrowia i opiece socjalnej na terenie miasta i gminy utrzymuje się ono na poziomie 5 %, natomiast w skali województwa nastąpił jego wzrost do 18,8 % ogółu zatrudnionych.

Istotną różnicę w poziomie zatrudnienia między gminą a województwem da się zauważyć w dziedzinie transportu, składowania i łączności. W sekcji tej w województwie zatrudnienie nieznacznie spada z 6,7 % ogółu zatrudnionych w 1999 r. do 5,6 % w 2002 r. natomiast w gminie wzrosło z 10,2 % do 16,4 % ogółu zatrudnionych w 2002 r.

Podobnie jak i w województwie w gminie Małogoszcz wzrasta zatrudnienie w edukacji z 10,3 % ogółu zatrudnionych w 1999 r. do 13,0 % w 2002 r. W województwie wzrost jest jeszcze większy bo z 14,9 % ogółu zatrudnionych w 1999 r. do 17,9 % w 2002 r.

Tabela 19. Pracujących w gospodarce narodowej według Sekcji EKD w latach 1999 – 2002 wg Roczników Statystycznego Woj. Kieleckiego i Świętokrzyskiego.

Wyszczególnienie		1999		2000		2001		2002	
		osób	%	Osób	%	Osób	%	osób	%
Ogółem w tym:	gm. Małogoszcz	1818	100	1671	100	1622	100	1703	100
	śred. wojew.	1142	100	1066	100	1011	100	966	100
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	gm. Małogoszcz	10	0,5	5	0,3	7	0,4	5	0,2
	śred. wojew.	29	2,5	29	2,7	26	2,6	22	2,3
Przemysł	gm. Małogoszcz	783	43,0	651	39,0	581	35,8	537	31,5
	śred. wojew.	418	36,6	384	36,0	358	35,4	331	34,3
Budownictwo	gm. Małogoszcz	302	16,6	231	13,8	238	14,7	183	10,7
	śred. wojew.	75	6,6	55	5,2	49	4,8	41	4,2
Handel i naprawy	gm. Małogoszcz	89	4,9	80	4,8	72	4,4	77	4,5
	śred. wojew.	79	6,9	73	6,8	65	6,4	65	6,7
Transport, składowanie i łączność	gm. Małogoszcz	185	10,2	164	9,8	144	8,9	279	16,4
	śred. wojew.	76	6,7	72	6,7	64	6,3	54	5,6
Edukacja	gm. Małogoszcz	187	10,3	224	13,4	219	13,5	221	13,0
	śred. wojew.	170	14,9	174	16,3	175	17,3	173	17,9
Ochrona zdrowia, opieka socjalna	gm. Małogoszcz	88	4,8	82	4,9	88	5,4	85	5,0
	śred. wojew.	148	12,9	145	13,6	135	13,3	182	18,8

Bezrobocie

Bezpośrednim wynikiem procesów wolnorynkowych i prywatyzacyjnych związanych z przemianami w gospodarce narodowej, było pojawienie się bezrobocia. Przemiany struktur gospodarczych dotknęły również gminę Małogoszcz.

Ogólna liczba bezrobotnych w gminie Małogoszcz stale rośnie z 975 osób w 1999 r. do 1148 osób w 2002 r. (tabela 20). Jest to tendencja podobna do potykanej w skali województwa, gdzie średnia liczba osób pozostających bez pracy wzrosła z 775 w 1999 r. do 931 osób w 2002. Stopa bezrobocia w gminie Małogoszcz stale wzrasta z 8,14 w 1999 r. do 9,77 w 2002r. Jest to jednak sytuacja dużo korzystniejsza niż średnia wojewódzka, gdzie stopa bezrobocia wzrosła z 15 do 18,5.

Liczba bezrobotnych kobiet w gminie Małogoszcz jak i województwie, po wzroście do roku 2001 obecnie zaczęła się obniżać. W 2002 r. w Małogoszczu bezrobotnych było 659 kobiet, a średnio w województwie bez pracy jest 453 kobiety.

Zarówno w gminie Małogoszcz jak i w województwie wzrasta liczba bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku, w Małogoszczu jest to wzrost z 840 osób w 1999 r. do 1054 osób w 2002 r., w województwie wzrost dotyczył odpowiednio 599 osób w 1999 r. i 798 osób w 2002 r.

W Małogoszczu obserwuje się jeszcze wzrost liczby bezrobotnych absolwentów (z 28 w 1999 r. do 70 w 2002 r.) gdy tym czasem w województwie tendencja ta uległa zahamowaniu.

Zarówno w gminie jak i w województwie obserwuje się spadek zwolnień pracowników z przyczyn zakładów pracy, choć w gminie ta liczba jest i tak wysoka, bo w 1999 r. wynosiła 170 zwolnionych osób, a w 2002 r. 121 osób, gdy w woj. w 2002 r. wyniosła 34 osoby.

Tabela 20. Liczba bezrobotnych w gminie Małogoszcz w latach 1999 – 2002 wg Roczników Statystycznych Woj. Kieleckiego i Świętokrzyskiego

Wyszczególnienie		1999		2000		2001		2002	
		liczba bezrob	stopa bezr.	liczba bezrob	stopa bezr.	liczba bezrob	stopa bezr.	liczba bezrob	stopa bezr.
Ogółem w tym:	Gm. Małogoszcz	975	8,14	1013	8,47	1119	9,32	1148	9,77
	śred. wojew.	775	15,0	852	16,6	936	18,4	931	18,5
Kobiety	Gm. Małogoszcz	637	x	657	x	678	x	659	x
	śred. wojew.	404	x	444	x	472	x	453	x
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	Gm. Małogoszcz	840	x	912	x	1012	x	1054	x
	śred. wojew.	599	x	694	x	772	x	798	x
Bezrobotni Absolwenci	Gm. Małogoszcz	28	x	53	x	64	x	70	x
	śred. wojew.	43	x	51	x	57	x	52	x
Zwolnieni z przyczyn dot. zakładów pracy	Gm. Małogoszcz	170	x	164	x	149	x	121	x
	śred. wojew.	47	x	45	x	44	x	34	x

2.10.2. Działalność gospodarcza

Struktura podmiotów gospodarczych

Na terenie gminy Małogoszcz w 2002 r. przeważały firmy zaliczane do sektora prywatnego – 647 podmiotów z pośród 670 zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej (tabela 21). Podmiotów sektora publicznego było jedynie 23, z tego 13 na obszarze miasta. Przedsiębiorstwo państwowe w gminie było tylko 1, spółdzielni 3, z tego 2 na obszarze miasta; spółek handlowych tylko 13 – zlokalizowanych na terenie miasta. Osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą było 569, z czego 269 osób prowadziło działalność na terenie miasta.

Tabela 21. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów oraz wybranych form prawnych w 2002 r. – dane wg Rocznika Statystycz. woj. świętokrz. 2003

Ogółem	Sektor		Przedsiębiorstwa państwowe	Spółdzielnie	Spółki handlowe	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
	publiczny	prywatny				
miasto i gmina Małogoszcz						
670	23	647	1	3	13	569
W tym miasto						
328	13	315	1	2	13	269

Na terenie gminy Małogoszcz w 2002 r. działalność gospodarczą prowadziły następujące podmioty sektora publicznego:

na obszarze miasta:

- Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz
- Zakład Usług Remontowych i Produkcyjnych „ZURiP” S.A.,
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe - prywatne,
- Spółka Wodno-Ściekowa w Małogoszczu,
- ZUMiO – Zakład Urządzeń Mechanicznych i Odpylających,
- Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. w Kielcach

na obszarze gminy:

- Wrzosówka – Polskie Górnictwo Skalne „Minerał”,
- Mieronice - Wielobranżowa Firma Produkcja Elementów Budowlanych Kielce,
- Mieronice - „Explo Erg” Magazyn Materiałów Wybuchowych,
- Ludwinów – tartaki.

Magazyn Materiałów Wybuchowych „Explo Erg” w Mieronicach posiada strefy ochrony wyliczone na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 października 2002 r. w sprawie pomieszczeń magazynowych i obiektów do przechowywania materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 190, poz.1589), strefy te wynoszą:

- 530,0 m dla zabudowy mieszkaniowej,
- 950,0 m dla obiektów użyteczności publicznej takich jak: szkoły, obiekty sportowe itp.

Z pośród ogólnej liczby 670 podmiotów gospodarki narodowej najwięcej podmiotów prowadziło działalność gospodarczą z zakresu handlu i napraw – 221 (33 % ogółu podmiotów), kolejną pod względem liczebności jest grupa podmiotów trudniących się budownictwem – 110 (16,4 % ogółu) (tabela 22). Jest to tendencja odmienna od średnio wojewódzkiej, w której dominują podmioty sektora przetwórstwa przemysłowego – 27,9 % ogółu podmiotów, a handlem i naprawami – drugą w kolejności grupą podmiotów – zajmuje się jedynie 9,4 % ogółu podmiotów.

Najmniej liczną grupą podmiotów gospodarki narodowej zarówno w woj. jak i gminie Małogoszcz zajmowało się obsługą nieruchomości i firm, odpowiednio 3,9 % i 8,8 %.

Tabela 22. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów oraz wybranych form prawnych w 2002 r. – dane wg Rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego 2003

Wyszczególnienie	Ogółem	Przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	Handel i naprawy	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Obsługa nieruchomości i firm, nauka	Pozostałe sekcje
Miasto i gmina Małogoszcz	670	71	110	221	64	59	145
Gmina Małogoszcz ogółem w %	100,0	10,6	16,4	33,0	9,6	8,8	21,6
w tym miasto	328	40	41	122	31	29	65
Województwo ogółem w %	100,0	27,9	6,7	9,4	4,7	3,9	47,4

Zgodnie z danymi uzyskanymi w Urzędzie Miasta i Gminy w Małogoszczu, wg stanu na dzień 31.06.2004 r., działalność gospodarczą na terenie gminy prowadzi 539 przedsiębiorców – co oznacza zdecydowany spadek ich liczby w stosunku do roku 2002 – w tym 330 prowadzi działalność usługową. Najwięcej jest usług handlu – 120 w tym 50 w mieście, 60 – usług budowlanych, 49 – usług transportowych, 8 – zakładów fryzjerskich.

Na terenie miasta i gminy Małogoszcz występują następujące rodzaje działalności gospodarczej:

- handel,
- gastronomia,
- usługi transportowe,
- usługi budowlane,
- produkcja atrykułów spożywczych,
- skup artykułów spożywczych, żywca, pasz,
- usługi weterynaryjne,
- sprzedaż cementu,
- usługi przemysłu drzewnego,
- bielizniarstwo i krawiectwo,
- produkcja proszków technicznych,
- piekarstwo, młynarstwo,
- produkcja materiałów budowlanych,
- mechanika pojazdowa, lakiernictwo,
- wyrób zniczy,
- kominiarstwo,
- przetwórstwo rybne,
- mierzenie ciśnienia tętniczego,
- usługi pogrzebowe,
- wypożyczalnia sprzętu audio-video,
- produkcja obuwia,
- prowadzenie parkingu strzeżonego,
- stacja paliw,
- zakład rem. – mech. urządzeń odpylających,
- wywóz nieczystości płynnych,
- handel samochodami,
- usługi pralnicze,
- garbowanie skór,
- wideofilmowanie,
- hodowla królików i produkcja pasz treściwych,
- usługi fotograficzne,
- kamieniarstwo, betoniarstwo,
- naprawa sprzętu RTV i AGD,
- usługi szewskie,
- usługi fryzjerskie,
- handel literaturą informatyczną i sprzętem - naprawa,
- wielobranżowe firmy usługowo-produkcyjno-handlowe.
- konfekcjonowanie art. gosp. domowego,
- prowadzenie wczasów i kolonii,

Przemysł

Głównymi gałęziami przemysłu na obszarze gminy Małogoszcz jest przemysł wydobywczy, mineralny oraz w mniejszym stopniu przemysł lekki. Działalność przemysłowa skupiona jest głównie na obszarze miasta Małogoszcz i w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Przemysł stanowi podstawowe źródło utrzymania dla mieszkańców miasta.

Największym zakładem przemysłowym gminy jest Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz. Cementownia „Małogoszcz” S.A. Eksploatuje istniejące złoża wapienia i margla.

Produkuje klinkier i 5 rodzajów cementu. Jest w dobrej kondycji ekonomicznej.

Na najbliższe 10 lat Cementownia „Małogoszcz” planuje rozszerzenie eksploatacji złoża „Leśnica – Małogoszcz” w obecnych granicach terenu górniczego oraz eksploatację złoża „Cieśle”. Nie planuje natomiast zwiększenia zatrudnienia oraz zakładowego budownictwa mieszkaniowego.

*Aktualnie cementownia Małogoszcz nie posiada ustanowionej strefy ochrony sanitarnej ani obszaru ograniczonego użytkowania; zgodnie z obowiązującymi przepisami, wszelkie uciążliwe oddziaływanie prowadzonej działalności musi ograniczać się do granic prowadzonej inwestycji*1.*

Drugim, co do wielkości zakładem przemysłowym są Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. w Kielcach eksploatujące istniejące złoża wapieni. Produkują pył stearynowany dla potrzeb górnictwa węglowego, mączkę bitumiczną oraz kruszywa dla drogownictwa i budownictwa ogólnego.

Ponadto, na terenie miasta występują zakłady przemysłowe o następującej działalności:

- Cementownia „Małogoszcz” Spółka z o.o. Stanowi zaplecze spedycyjne dla cementowni. Działalność: spedycja i transport cementu.
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Małogoszczu. Działalność: eksploatacja obiektów gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy, budowa wodociągów wiejskich, rozbudowa kanalizacji oraz świadczenie usług wodno-kanalizacyjnych.
- ZUMiO – Zakład Urządzeń Mechanicznych i Odpylających. Działalność: projektowanie, produkcja i montaż urządzeń mechanicznych i odpylających.
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe – prywatne. Zatrudnienie 32 osoby. Produkcja podstawowa: przygotowanie paliwa węglowego do opalania pieców obrotowych Cementowni „Małogoszcz” S.A. Działalność dodatkowa: transport samochodowy cementu luzem.
- Zakłady Obuwnicze „ELDAM”. Firma prywatna. Produkcja obuwia. – w likwidacji.

Większość zakładów przemysłowych znajduje się w bardzo dobrej lub dobrej kondycji ekonomicznej, która jest motorem rozwoju gospodarczego gminy. Znaczne środki finansowe przeznaczają zakłady przemysłowe na modernizację oraz inwestują w ochroną środowiska naturalnego.

Rolnictwo

Rolnictwo jest głównym zajęciem i podstawowym źródłem utrzymania ludności zamieszkującej teren gminy. W gminie Małogoszcz dominują indywidualne gospodarstwa rolne ze średnim arealem 5,0 ha. W ogólnej powierzchni gminy, 64,5 % stanowią użytki rolne (średnia województwa bez miast powyżej 50 tys. mieszkańców wynosi 87 %). Z powierzchni użytków rolnych, 77 % stanowią grunty orne, a 22 % łąki i pastwiska.

Potencjalne możliwości rolnictwa są niewielkie. Znaczne obszary gminy zajmuje przemysł, osiedla mieszkaniowe, komunikacja. Gleby ulegają ciągłej degradacji w wyniku działalności przemysłu wydobywczego i przetwórczego. Niska bonitacja gleb powoduje dominację w produkcji roślinnej, głównie zbóż i roślin pastewnych, natomiast w produkcji zwierzęcej chów trzody chlewnej. Najcenniejsze rolniczo grunty koncentrują się w południowo-zachodniej części gminy, które stanowią wyłącznie grunty orne. Nieco gorsze grunty występują w centralnej części gminy, natomiast słabe o niskiej przydatności rolniczej w części południowo-wschodniej.

W zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego oraz obsługi rolnictwa, na terenie gminy działa sektor spółdzielczy i prywatny.

Sektor Spółdzielczy:

- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Oksie. 37,3 ha stawów rybnych w Lasochowie. Produkcja karpia.
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Małogoszczu – w upadłości.
- Bank Spółdzielczy w Małogoszczu – filia Banku w Kielcach.
- Filia Gminnej Spółdzielni „SCh” w Złotnikach – w upadłości.

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- Zlewnie Mleka w Złotnikach i Woli Tesserowej (aktualnie niewykorzystane). Skup mleka odbywa się poprzez bezpośredni odbiór od rolnika transportem OSM.

Sektor Prywatny:

- Stacja paliw w Mieronicach (PAK-BUD s.c. Małogoszcz).
- prywatne piekarnie: 4 w Małogoszczu i po 1 w Mieronicach, Złotnikach, Żarczycach Dużych.
- prywatne młyny w: Małogoszczu, Mniszku, Złotnikach
- (w Żarczycach Dużych i Bocheńcu – nieczynne).

Rolnictwo gminy Małogoszcz charakteryzuje się:

- niskimi dochodami produkcji rolnej,
- dużą ilością gospodarstw rolnych i znacznym rozdrobnieniem gruntów,
- nadwyżką siły roboczej w rolnictwie,
- niewystarczającą siecią usług na rzecz obsługi rolnictwa.

2.10.3. Budżet miasta i gminy Małogoszcz

Na przestrzeni ostatnich czterech lat dochody ogółem zarówno w gminie Małogoszcz jak i w województwie systematycznie rosną. Jednak dochody gminy Małogoszcz znacznie przewyższają dochody średnie województwa, w 2002 r. dochód gminy Małogoszcz wyniósł 180002 tys. zł przy średniej wojewódzkiej wynoszącej 11692 tys. zł. (tabela 23) W gminie wyższe niż średnia wojewódzka są też dochody na 1 mieszkańca i stale rosną. W gminie w 2002 r. było to 1,53 tys. zł, a w woj. 1,29 tys. zł.

Gmina ponosi też ogromne nakłady na inwestycje w stosunku do dochodów ogółem. Rekordowy pod tym względem był rok 1999 gdzie wyniosły one 211,0 % dochodów ogółem. W następnych latach spadły do 24,9 % w 2000 r., 25,79 % w 2001 r. i 20,68 % w 2002 r., ale i tak są większe niż średnia w woj. gdzie w 2002 r. wyniosły 16,47 %.

Dochody budżetu gminy obejmują dochody własne gminy, dotacje i subwencje przekazywane gminie z budżetu państwa (tabela 24). Dochody własne osiągnęte przez gminę Małogoszcz są wyższe niż średnia gmin wojewódzka i wynoszą 55,1 ogółu dochodów (śr. woj. – 37,3 % ogółu dochodów). Dotacje z budżetu państwa oraz subwencje ogólne w gminie Małogoszcz stanowią łącznie 43,4 %, co oznacza, że są dużo niższe niż średnia gmin wojewódzka kształtująca się na poziomie 60,8 %.

Wydatki gminy w - 2002 r – zarówno bieżące jak i na inwestycje kształtują się na podobnym poziomie jak średnia gmin wojewódzka i wynoszą 79,4 % ogółu wydatków przy śr. wojewódzkiej 83,4 %, a na inwestycje odpowiednio, 20,6 % i 16,6 %.

Na wielkość dochodów własnych gminy Małogoszcz, kształtujących się na poziomie 9 921,5 tys. zł w 2002 r. wpływ na wiele rodzajów podatków, z których najistotniejszy dochód daje gminie podatek od nieruchomości – 5 328,9 tys. zł, oraz udział w podatku od osób prawnych – 1 969,3 tys. zł, najmniej istotnie są dochody gminy pochodzące z podatku rolnego – 68,8 tys. zł. (tabela 25).

Dochody i wydatki gminy Małogoszcz na jednego mieszkańca w 2002 r. były podobne: dochody 1 534 zł, wydatki 1 539 zł. (tabela 26). Dochody własne na jednego mieszkańca gminy wyniosły 846 zł, a wydatki inwestycyjne na jednego mieszkańca wyniosły 317 zł.

Tabela 23. Kształtowanie się dochodów i wydatków gminy w stosunku do średniej wojewódzkiej opracowane na podstawie Roczników Statystycznych woj. świętokrzyskiego 2000 – 2003

Wyszczególnienie	1999		2000		2001		2002	
	gmina Małogoszcz	średnia wojewódz.	gmina Małogoszcz	średnia wojewódz.	gmina Małogoszcz	średnia wojewódz.	gmina Małogoszcz	średnia wojewódz.
Dochody ogółem	14285	9532	16947	10148	16721	10880	18002	11692
Dochody na 1 mieszk.	1,19	1,03	1,42	1,10	1,39	1,18	1,53	1,29
Wydatki inwestycyjne	30153	2113	4228	2032	4313	1992	3723	1926
Udział % wydatków na inwestycje w dochodach ogółem	211,00	22,17	24,90	20,00	25,79	18,31	20,68	16,47

Tabela 24. Dochody i wydatki budżetu gminy Małogoszcz w 2002 r. – dane wg Rocznika Statystycznego woj. świętokrzyskiego 2003

Jednostka	Dochody				Wydatki		
	ogółem	Własne	dotacje z budżetu państwa	subwencje ogólne	ogółem	bieżące	na Inwestycje
	W tys. Zł				W tys. Zł		
Gmina Małogoszcz	18002,0	9921,5	1757,9	6050,4	18061,8	14338,2	3723,6
Jednostka	w %				w %		
Gmina Małogoszcz	100,0	55,1	9,8	33,6	100,0	79,4	20,6
Średnia gminna	100,0	37,3	60,8		100,0	83,4	16,6

Tabela 25. Dochody budżetu gminy Małogoszcz w 2002 r. – dane wg Rocznika Statystycznego woj. świętokrzyskiego 2003

Dochody własne	w tym					
	udział w podatku od osób prawnych	udział w podatku od osób fizycznych	podatek rolny	podatek od nieruchomości	podatek od środków transportowych	dochody z majątku
w tys. Zł						
9 921,5	1 969,3	863,8	68,8	5 328,9	274,0	103,5

Tabela 26. Dochody i wydatki budżetu gminy Małogoszcz na jednego mieszkańca w 2002 r. – dane wg Rocznika Statystycznego woj. świętokrzyskiego 2003

Dochody		Wydatki	
ogółem na 1 mieszkańca	z liczby ogółem dochody własne na 1 mieszkańca	ogółem na 1 mieszkańca	z liczby ogółem wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca
w złotych			
1534	846	1539	317

2.11. Infrastruktura społeczna

2.11.1. Oświata i wychowanie

Znaczna liczba mieszkańców gminy to ludzie młodzi, wśród których grupa wiekowa 0-19 lat stanowi ok. 30 % ogółu ludności gminy, a dzieci i młodzieży w wieku szkolnym 21%.

Ze względu na reformę systemu szkolnictwa na terenie miasta i gminy Małogoszcz zaszły radykalne zmiany w organizacji i zasadach obsługi gminy w zakresie usług oświaty i wychowania.

Aktualnie na terenie gminy funkcjonuje:

- 7 szkół podstawowych, w tym 3 z klasami zerowymi
- 1 liceum ogólnokształcące,
- 2 publiczne gimnazja
- 4 przedszkola

Tabela 27. Dane charakteryzujące poszczególne placówki szkolne i przedszkolne zobrazowane zostały w poniższych tabelach, na podstawie danych uzyskanych w Urzędzie Gminy w Małogoszczu.

Nr.	Placówki Oświatowe	Uczniowie (liczba dzieci)			Oddziały (ilość klas)			Nauczyciele (liczba nauczycieli)		
		2001/02	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	2003/04
S Z K O Ł Y										
1.	Małogoszcz									
	Szkoła Podstawowa	426	422	411	19	19	18	40	38	40
	Publiczne Gimnazjum	330	331	324	15	15	15	27	30	29
	Liceum	170	195	191	8	9	8	18	19	15
	Ogólnokształ. Razem	926	948	926	42	43	41	85	87	84
2.	Złotniki									
	Szkoła Podstawowa	165	148	143	8	7	7	11	11	12
	Publiczne Gimnazjum Razem	372	356	329	17	16	15	30	28	29
3.	Kozłów Szkoła Podstawowa	166	169	154	8	8	7	15	14	14
4.	Rembieszycy Szkoła Podstawowa	108	106	102	6	6	6	11	11	11
	Oddział „0”	-	19	21	1	1	1	-	1	
5.	Żarczyce Duże Szkoła Podstawowa	76	75	75	6	6	6	12	11	10
6.	Bocheniec Szkoła Podstawowa	37	31	32	3	3	3	3	3	3
	Oddział „0”	8	11	3	1	1	1	1	1	1
7.	Leśnica Szkoła Podstawowa	24	26	29	3	3	3	3	3	3
	Oddział „0”	17	18	16	1	1	1	1	1	1
P R Z E D S Z K O Ł A										
1.	Małogoszcz Przedszkole Publiczne	107	115	101	5	5	5	10	10	8
2.	Złotniki Przedszkole Publiczne	38	42	41	2	2	2	4	4	3
3.	Kozłów Przedszkole Publiczne	45	44	38	2	2	2	4	4	3
4.	Żarczyce Duże Przedszkole Publiczne	27	26	26	2	2	2	4	4	3

Szkolnictwa zawodowego brak na terenie gminy.

Placówki szkolne, w szczególności zespoły szkolne w Małogoszczu i Złotnikach wyposażone są w podstawowe urządzenia i pomoce dydaktyczne, sale komputerowe, sale gimnastyczne, boiska przyszkolne.

Rozmieszczenie placówek oświatowych na terenie gminy jest równomierne i wystarczające. Dla dzieci i młodzieży mieszkającej poza siedzibami szkół, gmina zapewnia dojazd do szkół ramach umowy z firmą PKS.

2.11.2. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy działają dwa ośrodki zdrowia: gminny w Małogoszczu i wiejski w Złotnikach. W 2002 r. na jeden ośrodek zdrowia w województwie przypadało 4 063 osób, w gminie Małogoszcz wartość ta była mniej korzystna i wyniosła 5 873 osób.

Zgodnie z normami urbanistycznymi, aktualnie nieobowiązującymi, służącymi jedynie w celach porównawczych, jeden ośrodek zdrowia powinien obsłużyć ok. 4000 mieszkańców, a przychodnia specjalistyczna ok. 8000 mieszkańców. W myśl tego na terenie gminy powinny działać trzy ośrodki zdrowia. Istniejący jednak podział na rejony obsługi zdrowotnej przy istniejącym układzie powiązań komunikacyjnych i liczbie ludności w poszczególnych rejonach nie wymusza lokalizacji nowego ośrodka zdrowia. Poprawę stanu obsługi w tym zakresie należy uzyskać poprzez uzupełnienie istniejących ośrodków zdrowia o dodatkowe specjalizacje m.in. okulistyczną i rehabilitacyjną.

Od 2002 r. na terenie miasta Małogoszcz działają 2 apteki

2.11.3. Opieka społeczna

Działalność opieki społecznej na terenie miasta i gminy została opracowana na podstawie danych uzyskanych w Urzędzie Gminy wg stanu na okres od stycznia do czerwca 2004 r.

1. Zasiłki przyznano 65 osobą, w tym: zasiłki stałe dla 29 osób, zasiłki macierzyńskie dla 36 osób.
2. Dofinansowanie posiłków przyznano 663 osobą.
3. Zasiłki celowe w naturze przyznano 326 osobą.
4. Zasiłki przyznane z powodu trudnej sytuacji życiowej:
 - a) potrzeba ochrony macierzyństwa – 66 osób,
 - b) wielodzietność – 73 osób,
 - c) bezrobocie – 258 osób,
 - d) niepełnosprawność – 84 osoby,
 - e) długotrwała lub ciężka choroba – 139,
 - f) bezradność w sprawach opieki i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 123 osoby, w tym: rodziny niepełne – 39 osób, alkoholizm – 6 osób, po zwolnieniu z zakładu karnego – 1 osoba.

Tabela 28. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	ogółem	W tym na wsi	
1	2	3	4
Rodziny ogółem	589	435	2492
w tym: o liczbie osób – 1	53	35	53
o liczbie osób – 2	30	18	60
o liczbie osób – 3	104	58	312
o liczbie osób – 4	151	110	604
o liczbie osób – 5	126	108	630
o liczbie osób – 6 i więcej	125	106	833
Rodziny z dziećmi ogółem	443	347	2148
w tym: o liczbie dzieci – 1	126	82	487
o liczbie dzieci – 2	145	121	645
o liczbie dzieci – 3	112	95	604
o liczbie dzieci – 4	44	38	273
o liczbie dzieci – 5	7	5	54
o liczbie dzieci – 6	5	2	42
o liczbie dzieci – 7 i więcej	4	4	43
Rodziny niepełne ogółem	63	39	208
w tym: o liczbie dzieci – 1	21	12	50
o liczbie dzieci – 2	20	11	58
o liczbie dzieci – 3	18	14	79
o liczbie dzieci – 4 i więcej	4	2	21
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	117	79	412
w tym: o liczbie osób – 1	22	16	22
o liczbie osób – 2	15	10	30
o liczbie osób – 3	26	14	78
o liczbie osób – 4 i więcej	54	39	284

2.11.4. Kultura, sport, turystyka, wypoczynek

Funkcje obsługi ludności w zakresie kultury pełni Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Małogoszczu, Gminna Biblioteka Publiczna wraz z 3 z filiami na terenie gminy, świetlica, Domy Ludowe i strażnice OSP. Jedynie w Henrykowie, Wrzosówce i Wygnanowie brak jest jakiegokolwiek obiektu z zakresu kultury.

W gminie Małogoszcz na jedną bibliotekę przypada 2 937 osób, co jest wartością korzystniejszą niż średnia w województwie wynosząca 4 263 osób.

Obsługę ludności w zakresie sportu pełni boisko sportowe zlokalizowane w mieście Małogoszcz oraz boiska na terenie szkół. Brakuje materiałów porównawczych dla określenia stopnia wyposażenia w usługi sportu w porównaniu ze średnimi wojewódzkimi.

Zgodnie z programem obsługi wsi wg Tadeusza Kachniarza, wystarczającym zabezpieczeniem tej funkcji dla gminy jest gminny ośrodek sportowo-rekreacyjny z boiskiem do piłki nożnej, bieżnią okólną (400 m), rzutniami, skoczniami, widownią na 200-500 miejsc, boiskami do gier małych i ćwiczeń, strzelnicą małokalibrową, pawilonem sportowym z pomieszczeniami klubowymi i salą sportowo-gimnastyczną. Realizacja Gminnego Ośrodka Sportowego w znacznej mierze spełnia powyższe wymogi.

Funkcje w zakresie wypoczynku i rekreacji na terenie gminy pełnią ośrodki wypoczynkowe zlokalizowane w Bocheńcu i Ludwinowie.

Istniejące obiekty pełnią głównie funkcje ponadgminne.

2.12. Komunikacja*¹

2.12.1. Komunikacja drogowa

Sieć drogowa

Gmina Małogoszcz położona jest poza bezpośrednim wpływem najważniejszych dróg międzyregionalnych prowadzących ruch tranzytowy: nr 7 Gdańsk – Warszawa – Kraków - Chyżne (Budapeszt), nr 74 (Piotrków) Sulejów – Kielce - Kraśnik (Lublin), nr 78 (Śląsk) Siewierz - Jędrzejów. Gmina stanowi węzeł dróg wojewódzkich posiadający znaczenie lokalne.

W skład węzła wchodzi dwie drogi wojewódzkie:

- nr 728 (Warszawa) Grójec-Końskie-Łopuszno-Małogoszcz-Jędrzejów, łącząca ośrodki powiatowe (Grójec, Końskie, Jędrzejów) i gminne (Łopuszno, Radoszyce, Małogoszcz), nie mająca większego znaczenia tranzytowego, stanowiąca najkrótsze połączenie poprzez drogę nr 74 z centralnym węzłem drogowym w Polsce,
- nr 762 Kielce-Małogoszcz łącząca Małogoszcz i Okcę z ośrodkiem wojewódzkim, stanowiąca najdogodniejsze połączenie obszaru gminy z trasą tranzytową o znaczeniu międzynarodowym (E- 7).

W ciągu drogi wojewódzkiej nr 728 została wybudowana wschodnia obwodnica miasta Małogoszcz, zmieniająca przebieg drogi na odcinku od rejonu Cementowni Lafarge w Małogoszczu do miejscowości Mieronice włącznie, przejmująca częściowo ruch tranzytowy, w szczególności w kierunku Kielc i Jędrzejowa. Dawny przebieg drogi został włączony do sieci dróg gminnych.

W związku z wybudowaniem obwodnicy droga wojewódzka nr 762 kończy swój przebieg na skrzyżowaniu z drogą nr 728, wcześniejszy fragment drogi został włączony do sieci dróg gminnych.

Drogi wojewódzkie posiadają nawierzchnię bitumiczną, szerokość jezdni 6,00 m÷7,00 m (obwodnica – 7,00 m); szerokość pasa drogowego 12,00 m÷15,00 m (obwodnica – 15,00 m).

Na drogach wojewódzkich znajdują się: most drogowy, wiadukt kolejowy, około 30 przepustów drogowych, oraz utwardzone pobocza o szerokości 1,00 m÷1,50 m przebiegające przez teren miejscowości Bocheniec oraz wzdłuż obwodnicy.

Ogólna długość dróg wojewódzkich na terenie gminy wynosi 22,300 km w tym 10,150 km stanowi obwodnica Małogoszcza i Mieronice.

Węzeł uzupełniają wybrane drogi powiatowe łączące obszar gminny z ośrodkiem powiatowym (Włoszczowa) i gminnymi; Krasocinem, Piekoszowem, Okcą. Obszar gminny obsługiwany jest głównie przez drogi wojewódzkie oraz sieć dróg powiatowych łączących poszczególne wsie z Małogoszczem. Drogi gminne mają jedynie znaczenie pomocnicze obsługując powiązania lokalne – międzywiejskie oraz bezpośrednio tereny budowlane. Podstawowy węzeł drogowy znajduje się w rejonie miasta Małogoszcza, a węzły pomocnicze we wsiach Mieronice, Złotniki i Kozłów.

Aktualny układ komunikacyjny rozwiązuje problem przejezdności i bezpieczeństwa ruchu w rejonie miasta Małogoszcz głównie na kierunku północ-południe, po wschodniej jego stronie, brak natomiast realizacji obwodnicy południowej lub północnej i zachodniej, pozwalającej na całkowitą eliminację ruchu tranzytowego z obszaru zabudowanego miasta.

Pełną segregację ruchu tranzytowego i lokalnego na obszarze gminy oraz podniesienie standardu zamieszkania w Małogoszczu przyniesie realizacja południowej lub północnej i zachodniej obwodnicy stanowiącej kontynuację ruchu komunikacyjnego w ciągu przyszłej drogi wojewódzkiej Małogoszcz – Włoszczowa.

Najważniejsze drogi powiatowe, łączące Małogoszcz z sąsiednimi ośrodkami usługowymi to:

- nr 0152T Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Mieronice – Karsznice – Bizoreda – Miąsowa;
 - nr 0220T (Włoszczowa) gr.powiatu – Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz;
 - nr 0263T (Krasocin) gr.powiatu – Leśnica – Małogoszcz;
- oraz drogi:
- nr 0215T Kozłów – Wiśnicz – Lasochów – dr. powiatowa nr 0152T;
 - nr 0216T Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lipnica – gr.powiatu, łączące południowo-zachodnie obszary gminy z Jędrzejowem.

Pozostałe odcinki dróg powiatowych mają mniejsze znaczenie, służą głównie obsłudze ruchu lokalnego*¹.

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Wykaz dróg powiatowych przebiegających przez teren miasta i gminy Małogoszcz

L.p.	Numer drogi	Przebieg drogi	Długość drogi w granicach m i g Małogoszcz w km.
1	2	3	4
1.	0151T	Mniszek – Mzurowa – Miąsowa	0,500
2.	0152T	Tyniec – Popowice – Oksa – Podlesie – Węgleszyn – Żarczyce Małe – Żarczyce Duże – Mieronice – Karsznice – Jacków – Bizoręda – Szczepanów – Miąsowa	13,180
3.	0214T	gr.powiatu – Lipno – Zakrzów – Węgleszyn – Rembiechowa – Kanice – Mniszek	3,200
4.	0215T	Kozłów – Wiśnicz – Lasochów – dr. powiatowa nr 0152T	7,250
5.	0216T	Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lepnica – gr.powiatu	8,550
6.	0217T	Mieronice – Diament – Złotniki – Pręty – Kanice Nowe	6,730
7.	0218T	Wola Teserowa – Rembieszyce	1,900
8.	0219T	Karsznice – Rembieszyce – dr. wojewódzka nr 728	3,000
9.	0220T	gr.powiatu – Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz	7,695
10.	0222T	gr.powiatu – Henryków – Kozłów	2,830
11.	0263T	gr.powiatu – Leśnica – Małogoszcz	2,200
12.	0264T	gr.powiatu – Leśnica Parcela – Leśnica	3,000

Drogi powiatowe posiadają, w większości nawierzchnię bitumiczną, szerokość jezdni 5,00 m ÷ 5,50 m; szerokość pasa drogowego około 12,0 m. Na drogach powiatowych znajdują się 2 mosty i około 50 przepustów drogowych.

Drogi nr 0152T na odcinku Mieronice – Żarczyce Duże, nr 0216T na odcinku Żarczyce Duże – Złotniki – Lipnica, nr 0220T Kozłów – Małogoszcz, posiadają szerokość jezdni 5,50 m, pozostałe 5,0 m.

Droga nr 151T Mniszek – Mzurowa – Miąsowa, posiada nawierzchnię gruntową, a fragment drogi nr 0152T na odcinku Karsznice – Mosty – Jacków, nawierzchnię tłuczniową.

Ogólna długość dróg powiatowych wynosi aktualnie 60,035 km (w tym na terenie miasta 3,055 km).

Drogi powiatowe na terenie miasta to:

- ul. Sabianów – droga nr 0220T o długości 1,255 km;
- ul. Jaszowskiego – droga nr 0263T o długości 1,800 km.

Drogi powiatowe o nawierzchni bitumicznej stanowią 56,035 km (93,4%); tłuczniowej – 2,00 km (3,3%), gruntowej – 2,000 km (3,3%).

Drogi powiatowe posiadają jedynie parametry dróg lokalnych.

Powyższe drogi powiatowe zostały zaliczone do kategorii dróg powiatowych Uchwałą Nr XXIX/220/05 Rady Powiatu Jędrzejowskiego z dnia 28 grudnia 2005 roku, w sprawie ustalenia przebiegu dróg powiatowych na terenie powiatu jędrzejowskiego.

Uzupełniający układ komunikacyjny stanowią drogi gminne o łącznej długości 44,850 km, w tym o nawierzchni bitumicznej 19,450 km (43,3%), nawierzchni betonowej 0,620 km (1,3%), nawierzchni tłuczniowej 10,310 km (23,0%), nawierzchni gruntowej 14,470 km (32,3%), (w tym ulepszone droga gruntowa 2,960 km). Większość dróg gminnych jest pozaklasowa.

Wśród 34 dróg gminnych 13 z nich stanowią ulice.*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Wykaz dróg gminnych

<i>L.P</i>	<i>Nazwa drogi</i>	<i>Przebieg drogi</i>	<i>Długość (mb)</i>
1	2	3	4
1.	Bocheniec – Karsznice	Od drogi wojewódzkiej nr 762 (Kielce – Małogoszcz) w m. Bocheniec do drogi powiatowej nr 0152 T (Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Żarczyce Duże – Mieronice – Karsznice – Miąsowa) w m. Karsznice	3 055,00
2.	Małogoszcz – Huby – Dołowatka	Od drogi gminnej Małogoszcz, ul. Konarskiego do granic gminy Włoszczowa	8 300,00
3.	Wola Teserowa – Karsznice	Od drogi powiatowej nr 0218 T (Wola Teserowa – Rembieszyce) w m. Wola Teserowa do drogi powiatowej nr 0152 T (Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Żarczyce Duże – Mieronice – Karsznice – Miąsowa) w m. Karsznice	1 200,00
4.	Ludwinów – Góry Lasochowskie	Od drogi powiatowej nr 0220 T (Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz) w m. Ludwinów, do m. Góry Lasochowskie	1 090,00
5.	Wiśnicz – Żarczyce Duże	O drogi powiatowej nr 0215 T (Kozłów – Wiśnicz – Lasochów) w m. Wiśnicz do drogi powiatowej nr 0152 T (Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Żarczyce Duże – Mieronice – Karsznice – Miąsowa) w m. Żarczyce Duże	2 490,00
6.	Złotniki Kolonia – Hektary	Od drogi powiatowej nr 0216 T (Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lipnica) w m. Złotniki, do drogi powiatowej nr 0217 T (Mieronice – Złotniki – Pręty – Kanice)	1 450,00
7.	Mniszek przez wieś	Od drogi wojewódzkiej nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) w m. Mniszek do km 2+770.	2 770,00
8.	Kanice – Złotniki, k/młyna	Od granicy gminy Oksa w m. Kanice do drogi powiatowej nr 0216 T (Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lipnica), w m. Złotniki.	1 600,00
9.	Kozłów – Czostków	Od drogi powiatowej nr 0220 T (Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz) w m. Kozłów do granicy gminy Krasocin, w m. Czostków	1 600,00
10.	Ludwinów – Cieśle	Od drogi powiatowej nr 0220 T (Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz) w m. Ludwinów do granicy gminy Krasocin, w m. Cieśle.	950,00
11.	Lasochów – Dziadówki	Od drogi powiatowej nr 0215 T (Kozłów – Wiśnicz – Lasochów), w m. Lasochów, do km 0+720	720,00
12.	Żarczyce Małe przez wieś	Od drogi powiatowej nr 0216 T (Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lipnica) w m. Żarczyce Małe, do km 0+500	500,00
13.	Żarczyce Duże – Wygnanów	Od drogi powiatowej nr 0152 T (Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Żarczyce Duże – Mieronice – Karsznice – Miąsowa) w m. Żarczyce Duże, do drogi powiatowej nr 0216 T (Żarczyce Duże- Wygnanów – Złotniki – Lipnica), w m. Wygnanów.	2 230,00
14.	Lipnica – Milianów	O drogi powiatowej nr 0216 T (Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lipnica) w m. Lipnica do drogi wojewódzkiej nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) w m. Lipnica	1 060,00
15.	Rembieszyce – Lepnica	Od drogi powiatowej nr 0219 T (Karsznice – Rembieszyce) w m. Rembieszyce, do drogi wojewódzkiej Nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) w m. Lepnica	2 590,00
16.	Leśnica – Parcele	Od drogi gminnej Leśnica – Stacja PKP do drogi powiatowej nr 0264 T (Leśnica Parcela – Leśnica) w m. Leśnica	670,00
17.	Leśnica – Stacja PKP	O d drogi powiatowej nr 0264 T (Leśnica Parcela – Leśnica) w m. Leśnica do drogi wojewódzkiej nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) w m. Zakrucze	3 040,00
18.	Wrzosówka – Kopaniny	O drogi wojewódzkiej nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) w m. Wrzosówka do km. 1+170 (przejazd przez tory)	1 170,00
19.	Leśnica – Zakrucze	Od drogi powiatowej nr 0264 T (Leśnica Parcela – Leśnica) w m. Leśnica do drogi wojewódzkiej nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) w m. Zakrucze	2 359,00

20.	<i>Karsznice – Rembieszyce</i>	<i>Od drogi powiatowej nr 0152 T (Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Żarczyce Duże – Mieronice – Karsznice – Miąsowa) w m. Karsznice do drogi gminnej (Rembieszyce – Lipnica) w m. Rembieszyce</i>	3 680,00
21.	<i>Kozłów-Lipno</i>	<i>Od drogi powiatowej nr 0215 T (Kozłów – Wiśnicz – Lasochów), w m. Kozłów do granicy gminy Oksa w m. Lipno.</i>	2 050,00
22.	<i>Małogoszcz ul. Włoszczowska</i>	<i>Od drogi powiatowej nr 0263 T (Lipie Drugie – Leśnica – Małogoszcz) w m. Małogoszcz ul. Jaszowskiego do drogi powiatowej nr 0263 T (Lipie Drugie – Leśnica – Małogoszcz) w m. Małogoszcz ul. Jaszowskiego.</i>	557,00
23.	<i>Małogoszcz ul. Grochowska</i>	<i>Od drogi gminnej (Małogoszcz ul. Włoszczowska) – droga ślepa do km 0+360.</i>	360,00
24.	<i>Małogoszcz ul. 3-go Maja</i>	<i>Od drogi gminnej (Małogoszcz, ul. Warszawska) do drogi gminnej (Małogoszcz ul. Włoszczowska)</i>	216,00
25.	<i>Małogoszcz ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego</i>	<i>Od ul. Pl. T. Kościuszki do drogi gminnej Małogoszcz, ul. 3-go Maja.</i>	64,00
26.	<i>Małogoszcz ul. Kościelna</i>	<i>Od ul. Pl. T. Kościuszki, do drogi gminnej Małogoszcz, ul. Włoszczowska</i>	83,00
27.	<i>Małogoszcz ul. Langiewiczza</i>	<i>Od ul. Chęcińska, do drogi gminnej Małogoszcz, ul. Warszawska</i>	280,00
28.	<i>Małogoszcz ul. Konarskiego</i>	<i>Od ul. Jędrzejowska do drogi gminnej Małogoszcz – Huby – Doławatka</i>	1 360,00
29.	<i>Małogoszcz ul. Pustowójtówny</i>	<i>Od drogi gminnej Małogoszcz ul. Warszawska do drogi wojewódzkiej nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) – obwodnica Małogoszcz</i>	998,00
30.	<i>Małogoszcz ul. Warszawska</i>	<i>Od drogi wojewódzkiej nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) w m. Małogoszcz – obwodnica do Pl. T. Kościuszki.</i>	1 622,00
31.	<i>Małogoszcz ul. Chęcińska</i>	<i>Dawny odcinek drogi wojewódzkiej nr 762, od drogi wojewódzkiej nr 728 (Grójec – Końskie – Jędrzejów) w m. Małogoszcz – obwodnica, do Pl. T. Kościuszki.</i>	1 412,00
32.	<i>Małogoszcz ul. Pl. T. Kościuszki</i>	<i>Dawna droga wojewódzka nr 728, drogi wokół rynku.</i>	130,00
33.	<i>Małogoszcz ul. Jędrzejowska</i>	<i>Dawna droga wojewódzka nr 728, od Pl. T. Kościuszki do granicy administracyjnej miasta w kierunku m. Mieronice</i>	4 018,00 (w tym droga Małogoszcz - Mieronice)
34.	<i>droga Małogoszcz-Mieronice</i>	<i>Dawna droga wojewódzka nr 728, od granicy administracyjnej miasta do skrzyżowania z obwodnicą w ciągu drogi wojewódzkiej nr 728 w m. Mieronice.</i>	

Przebiegi dróg zaliczonych do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Małogoszcz zostały przyjęte Uchwałą Nr 19/153/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009r. w sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych na terenie gminy Małogoszcz.

Łączna długość dróg publicznych na terenie gminy Małogoszcz wynosi 127,185 km, w tym dróg o nawierzchni bitumicznej 97,785 km (76,88%), nawierzchni tłuczniowej 12,310 km (9,68%), o nawierzchni gruntowej 16,470 km (12,94%), o nawierzchni betonowej 0,620 km (0,49%).

*Pozostałe drogi na terenie miasta i gminy Małogoszcz stanowią drogi wewnętrzne ogólnodostępne obsługujące tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, jednorodzinnej, wielorodzinnej, rekreacyjnej i innych obiektów i urządzeń funkcjonujących na terenie miasta i gminy. *1*

**1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

Ruch drogowy

Ocena wielkości ruchu drogowego dokonana na podstawie pomiarów generalnych wykonywanych w okresach 5-cio letnich wskazuje, że po okresie stagnacji gospodarczej (lata 1975 – 1990) kiedy to ruch utrzymywał się na prawie niezmiennym poziomie, nastąpił jego stopniowy wzrost.

Tabela 29. Ruch drogowy

Nr drogi	Odcinek drogi	Ruch w poj./dobę w roku							
		1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005
728	Łopuszno – Małogoszcz	470	800	850	650	1490	4900	2472	2018
728	Małogoszcz – Jędrzejów	360	700	1500	990	1220	1700	2080	2730
762	Chęciny – Małogoszcz	220	800	1250	840	900	1500	2578	3600

Gwałtowny wzrost ruchu w 1995 roku na odcinku Łopuszno-Małogoszcz nie znalazł potwierdzenia w 2000 roku a zatem można sądzić, że pomiary na tym odcinku nie były właściwe. Podobnie wzrost ruchu w 2005 roku na odcinku Chęciny-Małogoszcz i spadek ruchu na odcinku Łopuszno-Małogoszcz nie odzwierciedlają tendencji.

Przyjmując trend wzrostu ruchu występujący pomiędzy rokiem 1990 a 2000 można sądzić, że ruch w najbliższych 20 – tu latach ulegnie wzrostowi i będzie się kształtował zgodnie z podaną poniżej prognozą.

Tabela 30. Wzrost ruchu na drogach

Nr drogi	Odcinek drogi	Ruch w poj./dobę w roku				
		2005	2010	2015	2020	2025
728	Łopuszno - Małogoszcz	2018	2422	2825	3229	3632
728	Małogoszcz - Jędrzejów	2730	3276	3822	4368	4914
762	Chęciny – Małogoszcz	3600	4320	5040	5760	6480

Ruch o tej wielkości nie powinien spowodować przekroczenia przepustowości poszczególnych odcinków dróg przy założeniu, że zostaną one przebudowane na pełne parametry dróg głównych.

Powiązania wewnętrzne

Istniejące powiązania wewnętrzne drogami utwardzonymi ocenia się jako zadowalające. Połączenia poszczególnych sołectw z Małogoszczem odbywa się na ogół drogami wojewódzkimi i powiatowymi o dobrej nawierzchni i prostym przebiegu. Sołectwa położone w południowo-zachodniej części gminy (Wygnanów, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe, Wiśnicz, Lasochów) mają wydłużony dojazd przez Mieronice z powodu braku bezpośredniego połączenia Żarczyce Dużych z Małogoszczem oraz przebiegu połączenia przez drogi gminne o gorszych parametrach technicznych. W połączeniach międzywiejskich brak jest krótszego powiązania Mieronice z Wygnanowem i Bocheńcem, oraz Ludwinowa z Wiśniczem i Żarczycami Dużymi.*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

2.12.2. Komunikacja kolejowa

Przez gminę Małogoszcz w jej północnej części przebiega na odcinku 4,4 km, linia kolejowa znaczenia państwowego, dwutorowa, zelektryfikowana, Kielce – Częstochowa (Opole).

Na linii tej położona jest stacja kolejowa obsługująca ruch pasażerski (perony przy torach głównych po stronie północnej) i bocznicę kolejową (2,8 km) Cementowni „Małogoszcz”. Z uwagi na niekorzystne usytuowanie stacji w stosunku do terenów zamieszkałych - w strefie 2 km dojazdu do stacji znajduje się jedynie sołectwo Wrzosówka - Kopaniny (245 osób) i część sołectwa Leśnica (ok. 100 osób), wykorzystanie trakcji kolejowej do przewozów pasażerskich jest niewielkie i będzie mieć tendencje malejące. Istnieją natomiast potencjalne szanse lepszego wykorzystania bocznic kolejowej przy zwiększeniu ilości cementu produkowanego na eksport i ewentualnej lokalizacji nowego zakładu na północ od Cementowni „Małogoszcz”.

Tereny kolei (bez bocznic kolejowej), stanowią tereny zamknięte ustanowione decyzją Nr 42 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 28.12.2000 r. (Dz. Urz. Min. Transp. i Gosp. Morskiej Nr 7, poz. 49).

2.12.3. Komunikacja zbiorowa

Gmina Małogoszcz obsługiwana jest masową komunikacją autobusową przez Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Jędrzejowie – Spółka Akcyjna oraz prywatnych przewoźników prowadzących zarobkowy przewóz osób.

Małogoszcz obok połączeń lokalnych posiada pojedyncze połączenia dalekobieżne autobusami pośpieszonymi z Krakowem, Piotrkowem Tryb., Łodzią i Włocławkiem.

PKS Kielce nie wykonuje żadnych kursów na terenie ani przez teren gminy Małogoszcz

PKS Jędrzejów wykonuje całoroczne regularne kursy na trasach:

- Jędrzejów – Karsznice – Mieronice – Złotniki – Lasochów;
 - Kanice – Żarczyce Małe – Żarczyce Duże – Małogoszcz – Małogoszcz cementownia; oraz kursy szkolne:
 - Bocheniec – Małogoszcz;
 - Rembieszycy – Małogoszcz;
- kurs niedzielny Małogoszcz – Bukowa.

Ważną rolę w obsłudze komunikacyjnej ludności gminy Małogoszcz pełnią prywatni przewoźnicy prowadzący zarobkowy przewóz osób, na trasach łączących sołectwa w obrębie gminy i z siedzibą miasta oraz powiatu.

Trasy przewozów komunikacji prywatnej to:

- Kielce – Małogoszcz – Bukowa;
- Małogoszcz – Jędrzejów;
- Małogoszcz – Lasochów;
- Małogoszcz – Mieronice – Karsznice – Rembieszycy – Jędrzejów.

Każdą z linii obsługuje dwóch przewoźników.

Przebieg tras przewozowych i częstotliwość kursów dostosowana jest do potrzeb ludności gminy.

Obszary zainwestowane gminy, poza fragmentem sołectw Karsznice, Złotniki, Henryków, Mniszek, znajdują się w dogodnej 30 minutowej izochronie dojazdu do Małogoszcza. Problemem wymagającym rozwiązania lokalizacja punktu przystankowego autobusowo-busowego oraz wyposażenie wszystkich przystanków w zatoki autobusowe i zadaszenie dla podniesienia standardu i bezpieczeństwa ruchu. Aktualnie punkt przystankowy znajduje się w centrum miasta przy Placu T.Kościuszki.

Ograniczoną obsługę ruchu pasażerskiego świadczy PKP przewożąc ze stacji Małogoszcz do stacji położonych na odcinku Kielce – Częstochowa (7 par pociągów osobowych na dobę) podróży głównie z sołectw Wrzosówka – Kopaniny i Lipnica oraz dojeżdżających z Małogoszcza busami. Podstawowe znaczenie mają tu połączenia z Kielcami i Włoszczową*¹.

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

2.12.4. Zaplecze motoryzacji

Zaplecze motoryzacji jest stosunkowo skromne i ogranicza się do :

- 2 stacji paliw (w Małogoszczu i w Mieronicach)
- 4 warsztatów mechaniki pojazdowej, napraw blacharskich i lakiernictwa w Zakruczu, Mieronicach, Żarczycach Dużych i Złotnikach.

Odczuwa się brak większego obiektu napraw pojazdów mechanicznych - najbliższe znajdują się w Jędrzejowie (10-25 km) i Kielcach (25 - 40 km).

*Na obszarze gminy brak jest większych parkingów ogólnodostępnych dla samochodów osobowych. Swoje parkingi posiada market „Lewiatan” i Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu. Zatoki parkingowe znajdują się na pl. Kościuszki, przy ul. 11 Listopada, ul. Jaszowskiego ul. Jędrzejowskiej (Urząd Pocztowy, Bank Spółdzielczy), na osiedlu zabudowy wielorodzinnej, przy stadionie piłkarskim i na terenie cementowni „Małogoszcz”.*¹*

**¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

2.13. Infrastruktura techniczna

2.13.1. Zaopatrzenie w wodę

Ludność gminy Małogoszcz zaopatrywana jest w wodę z trzech^{*1} własnych ujęć pracujących dla potrzeb wodociągów „Kozłów”, „Małogoszcz”^{*1} i „Bocheniec – Karsznice”, z ujęcia zakładowego pracującego dla potrzeb Cementowni i przyległych terenów oraz z wody czerpanej spoza terenu gminy – z Gnieździsk. Zgodnie ze stanem na koniec 2008r. na terenie miasta i gminy wykonane zostało 120,1 km sieci wodociągowej i 2 346 przyłączy wodociagowych.^{*1}

Wodociąg „Kozłów” pracuje w oparciu o studnię wierconą (nr 2) wykonaną na północ od drogi Kozłów – Ludwinów, o zasobach eksploatacyjnych wynoszących $Q_e = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Ujęcie posiada studnię awaryjną zlokalizowaną w granicach działki ujęcia.^{*1} Pracę wodociągu wspomagają zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 2 \times 100 \text{ m}^3$ wykonane na terenie stacji wodociągowej obok studni. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 225, 160, 110, 90 mm. Wodociąg ten obsługuje sołectwa: Kozłów, Ludwinów, Henryków, Wiśnicz, Lasochów.

Wodociąg „Małogoszcz” pracuje w oparciu o dwie studnie (nr 8 zasadnicza, nr 9 awaryjna) wykonane w lesie na terenie sołectwa Leśnica. Dla ujęcia ustalono zasoby eksploatacyjne w kat. „B” w ilości $Q_e = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Pracę wodociągu wspomagają zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 3 \times 500 \text{ m}^3$ wykonane na terenie Małogoszcza w zachodniej części ul. Konarskiego. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 250, 225, 200, 160, 110, 90, 63 mm. Wodociąg ten obsługuje miasto Małogoszcz i sołectwa: Leśnicę, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe, Wygnanów, Złotniki. W 2005 r. zostały dołączone sołectwa: Lipnica i Mniszek, a w 2007r. sołectwo Mieronice^{*1}.

Wodociąg „Mieronice” pracujący do 2007r^{*1} w oparciu o studnię wierconą (nr 19) wykonaną w południowej części miejscowości, o zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” w ilości $Q_e = 11,9 \text{ m}^3/\text{eksploatacyjnych}$, został włączony do wodociągu Małogoszcz^{*1}. Pracę wodociągu wspomagają zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 3 \times 50 \text{ m}^3$ wykonane na terenie stacji wodociągowej położonej w północno – zachodniej części Mieronice. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 160, 110, 90 mm. Dotychczasowa studnia zasilająca wodociąg, stanowi studnię awaryjną.^{*1}

Powyższe wodociągi zostały spięte w jeden system uzupełniający się, zmniejszający awaryjność systemu w dostawach wody dla mieszkańców.^{*1}

Wodociąg „Bocheniec – Karsznice” pracuje w oparciu o dwie studnie (nr 30 zasadnicza, nr 31 awaryjna) wykonane na południe od zabudowy Nowej Wsi. Dla ujęcia ustalono zasoby eksploatacyjne w kat. „B” w ilości $Q_e = 42,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Pracę wodociągu wspomagają zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 2 \times 100 \text{ m}^3$ wykonane przy drodze z Karsznic do Nowej Wsi na wzgórzach Gorgolowskich. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 225, 160, 110, 90 mm. Wodociąg ten obsługuje miejscowości: Karsznice, Wolę Tesserową, Rembieszyce, Nową Wieś, Bocheniec, Dołki.

Ujęcie Cementowni Małogoszcz pracujące w oparciu o dwie studnie (nr 11 zasadnicza, nr 12 awaryjna) przeznaczone do zasilenia w wodę dla celów socjalnych Cementowni Małogoszcz i spółek zlokalizowanych na jej terenie oraz mieszkańców sołectwa Zakrucze. Dla ujęcia ustalono zasoby eksploatacyjne w kat. „B” w ilości $Q_e = 210,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 110, 90 mm

Sołectwo Wrzosówka – Kopaniny zasilane jest z **wodociągu „Gnieździska”** pracującego w oparciu o studnię wierconą i zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 2 \times 50 \text{ m}^3$ wykonane na terenie tego sołectwa. Studnia ma ustalone zasoby eksploatacyjne w kat. „B” w ilości $Q_e = 138,4 \text{ m}^3/\text{h}$. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 110, 90 mm.

Wszystkie wodociągi działające na terenie gminy mają aktualne pozwolenia wodnoprawne ustanawiające dla nich dozwolone pobory wody (tabela 30), strefy ochrony sanitarnej oraz terminy ich ważności.

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Dane dotyczące studni wierconych oraz stref ochrony ujęć wód zostały zestawione w tabelach w części „wody podziemne”.

Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód posiada jedynie Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz i zostało ono zestawione w tabeli 31.

Zasoby wodne możliwe do pozyskania z wywierconych ujęć wody są wystarczające dla docelowego zaopatrzenia terenu miasta i gminy w wodę.

2.13.2. Retencja wodna

Mała retencja

Zgodnie z zatwierdzonym „Programem małej retencji woj. Kieleckiego” na terenie gminy Małogoszcz projektuje się cztery zbiorniki. Są to:

- 1) Zbiornik „Żarczyce” na cieku od Ludwinowa
 - rzędna piętrzenia max – 237,50 m n.p.m
 - Powierzchnia zalewu max – 500 000 m²
 - Obj. zbiornika max – 808 000 m³
- 2) Zbiornik „Lasochów II” na cieku Lipnica
 - rzędna piętrzenia max – 236,00 m n.p.m
 - Powierzchnia zalewu max – 1 050 000 m²
 - Obj. zbiornika max – 1 270 000 m³
- 3) Zbiornik „Złotniki I” na cieku Lipnica na granicy z gm. Oksa.
 - rzędna piętrzenia max – 228,75 m n.p.m
 - Powierzchnia zalewu max – 1 720 000 m²
 - Obj. zbiornika max – 2 710 000 m³
- 4) Zbiornik „Wola Tesserowa” na cieku od wsi Kopaniny
 - rzędna piętrzenia max – 239,20 m n.p.m
 - Powierzchnia zalewu max – 260 000 m²
 - Obj. zbiornika max – 370 000 m³

Ponieważ równolegle trwały prace przy opracowywaniu „Programu małej retencji woj. Kieleckiego” oraz „Programu gazyfikacji gmin na trasie Busko-Zdrój-Włoszczowa” nastąpiła kolizja zbiornika „Żarczyce” z odgałęzieniem sieci gazu wysokiego ciśnienia do SRP I-go⁰ w Żarczycach Małych.

W związku z powyższym na etapie projektu technicznego należy przeprojektować w/w odgałęzienie sieci gazu wysokiego ciśnienia zgodnie z trasą wyznaczoną w studium gminy. Podobne kolizje występują pomiędzy projektowanymi zbiornikami małej retencji i projektowanymi sieciami energetycznymi wysokiego napięcia.

Zbiorniki „Żarczyce”, „Lasochów II”, „Złotniki I” i „Wola Tesserowa” nie są przewidywane w aktualnym „Programie ochrony środowiska oraz tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju województwa świętokrzyskiego” do realizacji w ciągu najbliższych 15 lat, ze środków finansowanych przez Marszałka Województwa. Ich realizacja jest możliwa w terminie późniejszym lub ze środków własnych gminy.

Duża retencja

Została opracowana przez Hydroprojekt Warszawa Spółka z o.o. wstępna koncepcja zbiornika „Chęciny”. Według niej zbiornik wodny „Chęciny” jest niezbędny dla poprawy zaburzonych stosunków wodnych w rejonie „Białego Zagłębia”, poprzez ograniczenie poboru wód podziemnych dla wodociągów komunalnych rejonu Kielc, wyrównania przepływów w rzece Nidzie oraz dla projektowanej elektrowni Węgleszyn.

Maksymalne piętrzenie zbiornika w powyższej koncepcji zostało ograniczone do rzędnej

Tabela 30. Pozwolenia wodnoprawne na pobór wody

Nr.	Miejscowość Nazwa wodociągu	Nr zgodny z tabelą studni	Zatwierdzone zasoby dyspozycyjne ujęcia w kat. „B”	Pozwolenie wodnoprawne na pobór wody wraz z datą ważności	Zakres obsługi wodociągu (zgodnie z pozwoleniem)	Dozwolony pobór wody		
						Q _{śr. d.} [m ³ /d]	Q _{max d.} [m ³ /d]	Q _{max h.} [m ³ /h]
1.	Kozłów „Kozłów”	2	Q _e = 40,0 m ³ /h przy depresji s = 8,0 m, zatwierdzone decyzją OS.II-7530/40/95 z dnia 21.06.1996 r., wydaną przez Wojewodę Kieleckiego	OS.I-6210/193/96 z 23.09.1996 Wydana przez Wojewodę Kieleckiego. Ważna do 31.12.2006 r.	Ludwinów, Kozłów, Henryków, Lasochów, Wiśnicz	360,2	500,2	40,0
2.	Leśnica „Małogoszcz”	8 zasadnicza	Q _e = 102,0 m ³ /h przy depresji s = 4,1 m, zatwierdzone decyzją OS.II-8530/25/89 z dnia 26.05.1989 r., wydaną przez Wojewodę Kieleckiego	OS.I-6210/6/96 z 31.01.1996 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego, ze zmianą znak: OŚRiL-6210/IV/16/99 z 20.09.1999 r. wydana przez Starostę Jędrzejowskiego. Ważna do 31.12.2005r.	Małogoszcz, Osiedle Cementowni Małogoszcz, Leśnica, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe, Wygnanów, Złotniki, Lipnica, Mniszek	1405,0	1672,0	102,0
		9 awaryjna						
3.	Małogoszcz –	11 zasadnicza	Q _e = 210,0 m ³ /h przy depresji s = 13,6 m, zatwierdzone decyzją GT Vi – 8530/19/81 z dnia 29.09.1981 r., wydaną przez Wojewodę Kieleckiego	OS.I-6210/261/94 z 25.01.1995 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego. Ważna do 31.12.2014 r.	Cementownia + firmy na jej terenie oraz mieszkańcy Zakrucza	581,0	670,0	58,0
		12 awaryjna						
4.	Małogoszcz –	17	Q _e = 3,5 m ³ /h przy depresji s = 43,2 m, zatwierdzone decyzją G.II-421/156/70 z dnia 04.01.1971 r., wydaną przez Wojewodę Kieleckiego	OŚRiL-6210/IV/4/99 z 10.06.1999 r. wydana przez Starostę Powiatu w Jędrzejowie. Ważna do 31.12.2010 r.	Zakład górniczy „Głuchowiec”	10,8	12,2	1,6
5.	Mieronice „Mieronice”	19	Q _e = 11,9 m ³ /h przy depresji s = 10,2 m, zatwierdzone decyzją OS.II.8530/17/85 z dnia 05.02.1985 r., wydaną przez Wojewodę Kieleckiego	OS.I-6210/69/97 z 30.04.1997 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego. Ważna do 31.12.2006 r.	Mieronice	203,6	263,0	11,9
6.	Nowa Wieś „Bocheniec – Karsznice”	30 zasadnicza	Q _e = 42,0 m ³ /h przy depresji s = 4,2 m, zatwierdzone decyzją OS.II.8530/12/86 z dnia 31.01.1986 r., wydaną przez Wojewodę Kieleckiego	OS.I-6210/70/97 z 30.04.1997 r. wydana przez Wojewodę Kieleckiego. Ważna do 31.12.2012r.	Bocheniec, Nowa Wieś, Dołki, Karsznice, Rembieszyce, Woła Tesserowa z przysiółek.	644,6	841,3	42,0
		31 awaryjna						

Tabela 31. Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód

Wydane dla	Nr decyzji i data jej ważności	Zakres pozwolenia
Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz	ŚR.II.6811-19/02 z 30.12.2002 r. wydana przez Wojewodę Świętokrzyskiego. Ważna do 31.12.2012 r.	<ol style="list-style-type: none"> Piętrzenie wody w rzece Łososinie w km 8+840 za pomocą jazu żelbetowego do rzędnej 224,25 m n.p.m. Pobór i retencjonowanie wód powierzchniowych w zbiorniku „Małogoszcz” do NPP 223,00 m n.p.m. Pobór wody dla celów przemysłowych w ilości 580 m³/d

Tabela Pozwolenie wodnoprawne na odprowadzenie wód deszczowych i infiltracyjnych z Kopalni „Leśnica-Małogoszcz

Wydane dla	Nr decyzji i data jej ważności	Zakres pozwolenia
Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz	OSR.II-6811/17/2001 z 27.04.2001 r., wydana przez Wojewodę Świętokrzyskiego, ze zmianą w pkt I decyzją ŚR.II.6811-25/03 z 30.10.2003 r., wydana przez Wojewodę Świętokrzyskiego. Ważna do 31.12.2005 r.	pkt I. – dopuszcza się odprowadzenie wód w ilości: $Q_{\text{śr. d.}} = 1100 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max. d.}} = 1100 \text{ m}^3/\text{d}$, pkt II – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń w odprowadzanych wodach: zawiesina $50 \text{ mg}/\text{dm}^3$ siarczany $250 \text{ mg}/\text{dm}^3$ chlorki $400 \text{ mg}/\text{dm}^3$ ekstrakt eterowy $15 \text{ mg}/\text{dm}^3$

220,30 m n.p.m. (wcześniej piętrzenie maksymalne – 222,5 m), aby zminimalizować zalewy w miejscowościach Mniszek i Bocheniec.

Powierzchnia projektowana 1652 ha (minimalna 1000 ha).

Objętość całkowita 75 mln m³ w tym 49 mln m³ objętości użytecznej.

Wybudowanie zbiorników retencyjnych w gminie:

- poprawi stosunki wodne,
- złagodzi skutki ekstremalnych zjawisk jak susza czy powódź,
- pozwoli wykorzystać je do celów rekreacyjnych przez co gmina stanie się bardziej atrakcyjna.

Lokalizacja powyższego zbiornika wynika z „Koncepcji polityki przestrzennej zagospodarowania kraju – Polska 2000 PLUS. Brak jest materiałów jednoznacznie przesądzających o obszarze niezbędnym dla realizacji zbiornika. W „Studium...” obszar projektowanego zbiornika, wg koncepcji Hydroprojektu Warszawa, przedstawiono wraz ze 100 m strefą ochronną.

2.13.3. Gospodarka ściekowa i kanalizacja deszczowa

Na terenie gminy Małogoszcz pracuje jedna zbiorcza oczyszczalnia ścieków komunalnych w miejscowości Zakrucze oraz dwie lokalne oczyszczalnie w Złotnikach i Rembieszycach.

Oczyszczalnia w Zakruczu obecnie obsługuje teren miasta Małogoszcz, teren Cementowni, oraz miejscowości: Dołki, Bocheniec i Nową Wieś. Istniejąca sieć kanalizacyjna ma średnice ϕ : 500, 400, 300, 250, 200, 150, 110 mm. Jej długość wynosi 23,8 km i posiada 450 przyłączy. Praca sieci kanalizacyjnej jest wspomagana przez 4 pompownie, z których 1 jest na terenie stadionu sportowego w Małogoszczu, 1 w Dołkach a 2 w Bocheńcu.

Oczyszczalnia w Zakuczu jest typu mechaniczno – biologicznego i ma przepustowość 1 200 m³/d. W jej skład wchodzi następujące urządzenia: krata mechaniczna, piaskownik poziomy dwukomorowy, 3 szt. osadników wstępnych typu Imhoff, złożo biologiczne I⁰, złożo biologiczne II⁰, 2 szt. osadników wtórnych, komora mieszania koagulanta, osadnik pokoagulacyjny, 7 szt. poletek osadowych.

Oczyszczalnia posiada aktualne pozwolenie wodnoprawne znak: OŚRiL.IV-6223/8/00 z 14.06.2000 r., wydane przez Starostę Jędrzejowskiego, na odprowadzenie oczyszczonych ścieków do Wiernej Rzeki w km 7+500. Pozwolenie jest ważne do 31.12.2010 r. i zezwala na odprowadzenie oczyszczonych ścieków w ilości:

$$Q_{\text{śr. d.}} = 1\,200 \text{ m}^3/\text{d}, Q_{\text{max. d.}} = 1\,650 \text{ m}^3/\text{d}, Q_{\text{max. h.}} = 120 \text{ m}^3/\text{h}$$

pod warunkiem, że stężenia zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach nie przekroczą:

$$\text{BZT}_5 = 30,0 \text{ mg}/\text{dm}^3, \text{zawiesina ogólna} = 50,0 \text{ mg}/\text{dm}^3, \text{ChZT} = 150,0 \text{ mg}/\text{dm}^3,$$

$$\text{N ogólny} = 30,0 \text{ mg}/\text{dm}^3, \text{P ogólny} = 5,0 \text{ mg}/\text{dm}^3.$$

Oczyszczalnia w Zakruczu ma obecnie jedynie częściowo wykorzystaną przepustowość i przewiduje się ją do dołączenia do niej kolejnych miejscowości.

*Oczyszczalnia ścieków nie posiada żadnej strefy ochronnej ani obszaru ograniczonego użytkowania. Strefa ustalona decyzją znak: BUA.II/8331/39/9/88 z dnia 17.10.1988 r. wydaną przez Urząd Wojewódzki w Kielcach, Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Architektury, została wygaszona decyzją Wojewody Świętokrzyskiego znak:SR.V.6615-118/06/5/07 z dnia 28 lutego 2007r. *1*

Na terenie gminy pracują także dwie lokalne oczyszczalnie ścieków obsługujące szkoły:

- Szkołę Podstawową w Złotnikach – za pomocą oczyszczalni biologicznej typu „Nebraska M7” o przepustowości 5,5 m³/d,
- Szkołę Podstawową w Rembieszycach – za pomocą oczyszczalni biologicznej typu ORMr o przepustowości 5,0 m³/d.

Ze względu na małą przepustowość nie przewiduje się dołączać do tej oczyszczalni nowych użytkowników.

Na terenie gminy brak jest systemu kanalizacji deszczowej. Na terenie miasta istnieją jedynie pojedyncze, lokalne kanały deszczowe. Z obszaru gminy wody opadowe odprowadzane są systemem rowów przydrożnych.

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Na terenie gminy tylko Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzenie wód deszczowych i infiltracyjnych. Decyzja ta została wydana przez Wojewodę Świętokrzyskiego i dotyczy terenu Kopalni „Małogoszcz”. Pozwolenie ma znak: OSR.II-6811/17/2001 z dnia 27.04.2001 r., ze zmianą w pkt I decyzją ŚR.II.6811-25/03 z 30.10.2003 r., i jest ważne do 31.12.2005 r.

Pozwolenie dopuszcza odprowadzenie wód w ilości: $Q_{\text{sr. d.}}=1100 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max. d.}}=1100 \text{ m}^3/\text{d}$, pod warunkiem, stężenia zanieczyszczeń w odprowadzanych wodach nie przekroczą: zawiesina $50 \text{ mg}/\text{dm}^3$, siarczany $250 \text{ mg}/\text{dm}^3$, chlorki $400 \text{ mg}/\text{dm}^3$, ekstrakt eterowy $15 \text{ mg}/\text{dm}^3$.

*W celu uporządkowania gospodarki ściekowej granicach gminy Małogoszcz, Wojewoda Świętokrzyski Rozporządzeniem Nr 28/2005 z dnia 25 kwietnia 2005r., zmienionym Rozporządzeniem Nr 41/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r., wyznaczył aglomerację Małogoszcz, o równoważnej liczbie mieszkańców 5713, z oczyszczalnią ścieków w Zakruczu, obejmującą następujące miejscowości z terenu gminy Małogoszcz: Małogoszcz, Bocheniec, Leśnica i Zakrucze (Dz. Urz. Woj. Św. Nr 89 i Nr 133 z 2005 r.).*¹*

2.13.4. Zaopatrzenie w gaz

Aktualnie gmina Małogoszcz nie jest zgazyfikowana. W ramach gazyfikacji województwa kieleckiego przewiduje się doprowadzenie do gminy Małogoszcz gazu wysokiego ciśnienia z odgałęzienia Busko Zdrój – Włoszczowa.

Gazyfikacja gminy Małogoszcz przewidywana jest w III etapie realizacji gazociągu wysokoprężnego, łącznie z gminami: Nagłowice, Oksa, Krasocin i Włoszczowa, oraz po rozwiązaniu problemu doprowadzenia gazociągu do Kielc.

Obecnie, w ramach związku Międzygminnego „Nida”, do którego należą gminy zgazyfikowane przy budowie gazociągu Busko – Włoszczowa został wykonany program przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia, wraz z podejściem do stacji redukcyjno – pomiarowej w Żarczycach Małych.

W projekcie uwzględniono zużycie gazu na:

- cele gospodarstw domowych: grzanie posiłków, grzanie wody użytkowej, ogrzewanie 90 % mieszkań,
- opalanie kotłowni centralnego ogrzewania w budownictwie wielorodzinnym.

Gaz nie będzie używany do celów technologicznych w Cementowni Małogoszcz.

2.13.5. Wysypisko odpadów stałych

Na terenie gminy powstają odpady dwojakiego rodzaju. Największą ilość spośród wszystkich wytwarzanych odpadów stanowią te pochodzące z działalności przemysłowej. Z ogólnej masy wytwarzanych odpadów przez Cementownię „Małogoszcz S.A.” najwięcej wykorzystuje się gospodarczo lub unieszkodliwia. Bardzo mały procent gromadzi się czasowo albo składowe. Należy przy tym nadmienić, że składowaniu podlegają wyłącznie nie segregowane odpady, podobne do komunalnych. W pełni wykorzystywane gospodarczo są odpady z betonu, pochodzące z rozbiórek i remontów. Prawie w całości wykorzystuje się też złomy metaliczne i stopy metali. Spośród wytwarzanych odpadów niebezpiecznych wykorzystuje się odpady olejowe, baterie i akumulatory ołowiowe oraz lampy fluorescencyjne. Nie wytwarza się natomiast odpadów niebezpiecznych podlegających składowaniu.

Drugim rodzajem odpadów wytwarzanych na terenie gminy są odpady komunalne powstające w wyniku działalności bytowo – gospodarczej człowieka i charakteryzujące się bardzo zróżnicowanym składem. W związku z tym ich szkodliwość dla środowiska przyrodniczego może być równie duża, jak odpadów pochodzących z działalności przemysłowej. Zawarte w tych odpadach substancje organiczne pochodzenia naturalnego w połączeniu z innymi substancjami stanowią zagrożenie wynikające z niekontrolowanych procesów odbywających się w warunkach beztlenowych i samoczynnie w nich przebiegających.

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Odpady komunalne z terenu gminy, są składowane do przystosowanych pojemników stalowych i docelowo wywożone na wysypisko śmieci w miejscowości Promnik. Jest to zgodne z Uchwałą Rady Miasta Małogoszcz Nr 5/58/03 z dnia 11.07.2003 r. o wywozie odpadów na składowisko w Promniku i o rekultywacji dotychczasowego wysypiska w Mieronicach.

2.13.6. Elektroenergetyka

Diagnoza stanu istniejącego

Zagadnienia związane z elektroenergetyką w gminie Małogoszcz należy podzielić na:

- dotyczące dostawy mocy do odbiorców bytowo-komunalnych,
- dotyczące ograniczeń terenowych w związku z przebiegiem przez teren gminy sieci wysokich i najwyższych napięć.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbiorców bytowo – komunalnych

Miasto i gmina Małogoszcz zasilane są w energię elektryczną z układu napowietrznych sieci 15 kV związanych z punktem odłącznikowym zlokalizowanym przy ul. Chęcińskiej w Małogoszczu.

Głównymi liniami zasilającymi układ sieci są dwie równoległe linie 15 kV z przewodami o przekrojach AFL – 70 mm², wyprowadzone ze stacji transformatorowo-rozdzielczej GPZ – 110/15 kV w Gnieździskach.

Z punktu odłącznikowego wyprowadzone są trzy linie 15 kV o przekrojach przewodów AFL – 35 mm², oraz pierścień wokół Małogoszcza.

W/w trzy linie skierowane są do:

- GPZ w Jędrzejowie,
- GPZ w Wolicy (z nawiązaniem do GPZ Karczówka),
- GPZ we Włoszczowie.

Z w/w linii magistralnych wyprowadzonych jest szereg linii odgałęźnych i odczepowych, napowietrznych i częściowo kablowych (na terenie miasta), zasilających stacje transformatorowe w miejscach odbioru mocy. W terenie pracują z reguły stacje napowietrzne starego typu ZH – 15 i STSa 20/100 z transformatorami o małej mocy.

W Małogoszczu ze względu na koncentrację odbiorców i miejski charakter zabudowy, przeważają stacje wewnątrzowe – parterowe i wieżowe, z transformatorami dużej mocy. W trakcie wykonywanej inwentaryzacji zarejestrowano łącznie 71 stacji pracujących na terenie miasta i gminy, z czego: 17 stacji na terenie miasta, o łącznej mocy znamionowej transformatorów wynoszącej 3430 kVA i 54 stacje terenowe o łącznej mocy znamionowej transformatorów wynoszącej 3510 kVA.

Cementownia „Małogoszcz” posiada odrębne zasilanie dwiema liniami 110 kV wyprowadzonymi z rozdzielni wysokiego napięcia w GPZ-cie w Gnieździskach.

Linie wysokich i najwyższych napięć

Elektroenergetyczna sieć przesyłowa

Przez teren gminy przebiega:

- linia 400 kV relacji Kielce – Połaniec (szerokość pasa technologicznego dla tej linii wynosi 80 m – po 40 m w obie strony od osi linii);
- linia 220 kV relacji Rożki (koło Radomia) – Łośnica (na Śląsku) (szerokość pasa technologicznego dla tej linii wynosi 50 m – po 25 m w obie strony od osi linii)

*Linie te włączone są do stacji systemowej „Kielce 400” (Micigózd gm. Piekoszów)*¹.*

Stacja systemowa „Kielce 400” stanowi główny punkt zasilający w energię elektryczną województwo świętokrzyskie.

Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna *¹

Poza w/w trasami linii najwyższych i wysokich napięć, przez teren gminy przebiegają linie wysokich napięć 110 kV relacji:

- GPZ Gnieździska – Cementownia „Małogoszcz” (dwie linie równoległe);
- GPZ Gnieździska – Radkowice (stacja systemowa 220/110 kV) (szerokość pasa technologicznego dla tych linii wynosi 40 m – po 20 m w obie strony os osi linii).*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Istniejące linie najwyższych i wysokich napięć są niezbędnymi elementami układu zasilającego województwo świętokrzyskie w energię elektryczną i w planach energetyki na najbliższe lata pozostawione są bez zmian.

*W pasch technologicznych powyższych linii obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu.*1*

Określenie zapotrzebowania mocy szczytowej

Dla oceny stanu zasilania miasta i gminy Małogoszcz, przedstawiono poniżej szacunkowy bilans mocy dla aktualnych rodzajów odbiorców, przy uwzględnieniu norm zapotrzebowania mocy szczytowej, zalecanych przez:

- Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (pismo TTge – 832/el/84),
- Energetykę („Statystyka elektroenergetyki polskiej”),
- BSiPE „Energoprojekt” („Wskazówki ustalania obciążeń elektrycznych odbiorców bytowo-komunalnych w miejskich sieciach osiedlowych” – 1982r.).

Tabela 32. Zapotrzebowanie na moc

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba obiektów	Moc szczyt. na 1 obiekt kW/1obiekt	Współcz. jednocz.	Ogółem moc szczytowa
1.	Gospodarstwa rolne o pow. 2 ÷ 5 ha	993	6	0,3	1.787
2.	Gospodarstwa rolne o pow. 5 do 10 ha	650	9	0,3	1.755
3.	Budynki jednorodzinne (gaz z butli)	420	6,5	0,43	1.174
4.	Mieszkania w budownictwie wielorodzinnym (gaz z butli)	770	2,9	1	2.233
5.	Odbiorcy komunalni (sklepy, urzędy, szkoły, oświetlenie uliczne, drobne rzemiosło)	10 % poboru mocy przez odb. bytowych	ogółem 1.677	0,8	1.341
6.	Obiekty przemysłowe (bez Cementowni)	-	dane szacunkowe	-	300
RAZEM					8.590

Przy uwzględnieniu współczynnika jednoczesności obciążenia transformatorów równego 0,9, maksymalne zapotrzebowanie na moc szczytową wynosi: $P = 8590 \times 0,9 = 7.731$ kW, co odpowiada mocy pozornej transformatorów: $S = P / \cos \phi = 7.731 / 0,95 = 8.138$ kVA

Po uwzględnieniu niezbędnej 25 % rezerwy mocy w transformatorach, zapotrzebowanie mocy wyniesie: $8.138 \times 1,25 = 10.172$ kVA

Zatem, dla zabezpieczenia obecnych niezbędnych potrzeb energetycznych dla miasta, terenów wiejskich, obiektów publicznych, odbiorców z otoczenia rolnictwa, obiektów działalności gospodarczej, przemysłu, na terenie miasta i gminy Małogoszcz powinny pracować transformatory o łącznej mocy 10.172 kVA.

Stwierdza się więc szacowany niedobór mocy rzędu: $10.172 - (3430 + 3510) = 3.232$ kVA.

Ze względu na faktyczne, czasowe, bardzo niskie, mniejsze niż normatywne wykorzystanie mocy przez odbiorców z terenu miasta i gminy Małogoszcz obecne zasilanie można uznać za wystarczające.

Poprawa stanu zasilania w miarę zwiększania poborów mocy wymaga zanalizowania potencjalnych obszarów niedoborów jak również określonych obszarów rozwojowych w gminie i w następstwie przebudowy sieci zarówno po stronie 15 kV jak i po stronie niskiego napięcia.

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

2.13.7. Odnawialne źródła energii*¹

Energetyka odnawialna to jeden z zasadniczych elementów rozwoju zrównoważonego. Kraje rozwinięte i pretendujące do miana nowoczesnych dostrzegają konieczność ograniczenia emisji z procesów spalania paliw energetycznych oraz konieczność poszukiwania alternatywnych źródeł energii wobec ekonomicznego i fizycznego wyczerpywania się zasobów paliw kopalnych.

Alternatywne źródła energii sprzyjają ograniczeniu zależności od importu energii, a tym samym zapewniają bezpieczeństwo zaopatrzenia w energię. Z tych przyczyn Unia Europejska rozpoczęła promocję technologii wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych.

Obecnie, z uwagi na konieczność intensyfikacji wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) – nie tylko ze względu na obowiązek wynikający z Dyrektywy 2001/77/EC Unii Europejskiej – konieczna jest identyfikacja i analiza środowiska pod kątem zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 r. 15% w 2020 r. i 20% w 2030 r., w strukturze zużycia nośników pierwotnych.

Odnawialne źródła energii mogą stanowić istotny udział w bilansie energetycznym poszczególnych gmin naszego kraju. Mogą przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu, a zwłaszcza do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej.

Potencjalnie największym odbiorcą energii ze źródeł odnawialnych może być rolnictwo, a także mieszkalnictwo i komunikacja. Współczesne gospodarstwa rolne potrzebują coraz większe ilości energii. Główna jej część jest zużywana na potrzeby produkcyjne. Wzrasta również jej zużycie w gospodarstwach domowych. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na terenach typowo rolniczych może przyczynić się do obniżenia kosztów funkcjonowania gospodarstwa. Równie ważnym czynnikiem rozwijania technologii bazujących na odnawialnych źródłach energii jest eliminacja negatywnych zmian stanu środowiska. Intensywne wykorzystanie i przetwarzanie tradycyjnych surowców energetycznych wywiera, bowiem bardzo niekorzystny wpływ na zasoby natury. Do najpoważniejszych zagrożeń środowiska należy groźba zmiany klimatu powodowana podgrzewaniem atmosfery w wyniku wzrastającej koncentracji gazów szklarniowych.

Produkując 1 MWh energii w nieemisyjnym źródle odnawialnym, ograniczamy roczną emisję związków do atmosfery na poziomie: - 7,8 kg SO₂; - 3,2 kg NO₂; - 937 kg CO₂; - 0,2 kg CO; - 1,1 kg pyłów; oraz zaoszczędzimy zużycie paliw stałych na poziomie: – 563 ton węgla kamiennego; czy – 1387 ton węgla brunatnego.

Technologie odnawialnych źródeł energii rozwijają się dosyć szybko i mogą konkurować z konwencjonalnymi systemami energetycznym.

Do źródeł energii odnawialnej zalicza się:

- energię wiatru,
- energię słoneczną,
- energię biomasy,
- gaz wysypiskowy, gaz z oczyszczalni ścieków, inne rodzaje biogazu,
- energię geotermalną, energię geotermalną wód kopalnianych
- energię cieplną nagromadzoną w środowisku
- konwencjonalną energię wodną,
- energię fal morskich i pływów morskich.

Energia wiatru

Zasoby energii wiatru są silnie związane z lokalnymi warunkami klimatycznymi i terenowymi. Obszary o szczególnie dobrych warunkach wiatrowych to wybrzeże Morza Bałtyckiego, zwłaszcza część zachodnia, oraz północno-wschodni kraniec Polski. Aby prawidłowo zweryfikować zasoby wiatru w celach energetycznych należy dokonywać pomiarów wiatru na wysokościach, co najmniej 60 m.

Rozważając budowę elektrowni wiatrowej, można także brać pod uwagę inne tereny, zwłaszcza charakteryzujące się zwiększoną wysokością nad poziomem morza, bez przeszkód terenowych oraz niezalesione obszary wzgórz i wzniesień Polski południowej. Tereny takie można wskazać w Sudetach, Beskidzie Śląskimi Żywieckim, w Bieszczadach, na Pogórzu Dynowskim, Garbie Lubawskim, w okolicach Kielc. Dotychczasowe fragmentaryczne pomiary dokonywane na tych*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

terenach wskazują na istotny potencjał energii wiatru, aczkolwiek dla celów ewentualnych przyszłych inwestycji wiatrowych niezbędne byłoby wykonanie szczególnych pomiarów prędkości wiatru w miejscu jej potencjalnej lokalizacji.

Teren gminy Małogoszcz położony jest wg mapy stref energetycznych wiatru w Polsce prof. Haliny Lorenc, na podstawie danych pomiarowych z lat 1976-2005, w strefie mało korzystnej, średnia prędkość wiatru wynosi tu tylko 2,5 m/s (minimalna prędkość wiatru zapewniająca opłacalność przedsięwzięcia wynosi 5 m/s, przy czym turbina powinna pracować minimum 2 tys. godzin w roku). Warunki wietrzności w gminie są korzystne technicznie i ekonomicznie, uzasadnione byłyby próby wykorzystania tej energii.

Energia słoneczna:

Jednym z coraz popularniejszych rozwiązań pozyskiwania energii jest zastosowanie kolektorów słonecznych do podgrzewania wody.

Teren gminy położony jest na obszarze charakteryzującym się uśrednieniem przekraczającym natężenie roczne globalne 1000kWh/m²/rok, korzystnym dla wykorzystania energii słonecznej.

Uśrednienie, czyli średnia liczba godzin słonecznych w okresie (dotyczy roku), w którym przewidujemy eksploatację systemu słonecznego.

Uśrednienie zależy od długości dnia, zachmurzenia oraz przejrzystości atmosfery. Średnie roczne wartości uśrednienia miasta Kielce wynoszą zgodnie z danymi stacji meteorologicznej – 1717 godzin rocznie.

Wykorzystanie energii słonecznej na terenie gminy powinno mieć miejsce w budownictwie, szczególnie w nowym, poprzez odpowiednie usytuowanie i konstrukcję budynków, zastosowanie odpowiednich technologii i urządzeń umożliwiających wykorzystanie promieniowania słonecznego do ogrzewania ciepłej wody użytkowej oraz ogrzewania pomieszczeń. Biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia okresów pochmurnych, kolektory słoneczne muszą być wtedy dublowane innym sposobem ogrzewania

Na terenie gminy istnieją pojedyncze przypadki wykorzystywania energii słonecznej do celów ogrzewania wody w budynkach mieszkalnych.

Energia z biomasy

Biomasa w Polsce uznana jest za odnawialne źródło energii o największych zasobach, którego wykorzystanie jest na tyle tanie, że już teraz może konkurować z paliwami kopalnymi.

Z wykorzystaniem tego źródła energetyka odnawialna wiąże obecnie największe nadzieje. Może ona być wykorzystywana do celów energetycznych w procesach bezpośredniego spalania biopaliw stałych, gazowych lub przetwarzana na paliwa ciekłe, zarówno do produkcji energii elektrycznej, jak i cieplnej. Obecnie zasoby biomasy stałej związane są z wykorzystaniem nadwyżek słomy i siana, odpadów drzewnych, upraw roślin energetycznych oraz wykorzystania odpadów z produkcji rolnej w tym biogazu. Dlatego też skoncentrowane są one na obszarach intensywnej produkcji rolnej.

W najbliższym dziesięcioleciu przewiduje się wykorzystanie dla celów energetycznych, tj. przetworzenie na energię cieplną następujących produktów rolniczych i roślinnych:

Produkty rolnicze:

- słoma roślin zbożowych;
- gałęzie z przecinek sadów oraz inne odpady produkcji roślin i warzyw;
- zrębki z upraw roślin energetycznych, m.in. wierzby, ślazuca, róży bezkolcowej;
- alkohole (surowce: ziemniak, burak cukrowy, zboże) jako dodatki do benzyn silników gaźnikowych;
- olej rzepakowy (surowce: rzepak uprawiany na gruntach częściowo skażonych) jako paliwo do silników wysokoprężnych;
- biogaz z nawozu organicznego produkcji zwierzęcej;
- biogaz z osadów ściekowych, odpadów komunalnych, płynnych i stałych.

Produkty leśne:

- drzewa i gałęzie z przecinek i cięć sanitarnych lasów;
- gałęzie z cięć produkcyjnych;
- odpady z przemysłu drzewnego, trociny itp.; *1

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- plantacje lasów energetycznych liściastych (grubizna do budowy domów jednorodzinnych), czuby i gałęzie pocięte na pałapki do spalania w piecach grzewczych o mocy cieplnej około 200 kW.

Biomasa jest źródłem wykorzystywanym głównie do produkcji energii cieplnej w obiektach małej i średniej mocy w generacji rozproszonej (indywidualne piece i lokalne kotłownie) oraz do produkcji energii elektrycznej w kondensacyjnych kotłach węglowych elektrociepłowni dużych mocy w procesie współspalania

W przyszłości duże znaczenie będzie miała produkcja energii elektrycznej i cieplnej w jednym procesie technologicznym, czyli tzw. kogeneracji.

Energia biogazu

Biogaz nadający się do celów energetycznych może powstawać w procesie fermentacji beztlenowej:

- odpadów zwierzęcych w biogazowniach rolniczych,
- osadu ściekowego na oczyszczalniach ścieków,
- odpadów organicznych na komunalnych wysypiskach śmieci.

Fermentacja beztlenowa jest złożonym procesem biochemicznym zachodzącym w warunkach beztlenowych. Substancje organiczne rozkładane są przez bakterie na związki proste - głównie metan i dwutlenek węgla.

W czasie procesu fermentacji beztlenowej do 60% substancji organicznej jest zamienione w biogaz. Biogaz składa się głównie z metanu (CH₄) - 55-70%, 32-37% CO₂, 0,2-0,4% N₂ oraz 6g/100m³ H₂S przed odsiarczaniem i poniżej 0,01g/100m³ H₂S po wykonaniu tego zabiegu. Tempo rozkładu zależy w głównej mierze od charakterystyki i masy surowca, temperatury oraz optymalnie dobranego czasu trwania procesu.

Biogaz o dużej zawartości metanu (powyżej 40%) może być wykorzystany do celów użytkowych, głównie do celów energetycznych lub w innych procesach technologicznych.

Typowe przykłady wykorzystania obejmują

- produkcję energii elektrycznej w silnikach iskrowych lub turbinach,
- produkcję energii cieplnej w przystosowanych kotłach gazowych,
- produkcję energii elektrycznej i cieplnej w jednostkach skojarzonych,
- dostarczanie gazu wysypiskowego do sieci gazowej,
- wykorzystanie gazu jako paliwa do silników trakcyjnych/pojazdów,
- wykorzystanie gazu w procesach technologicznych, np. w produkcji metanolu.

Energia geotermalna, energia geotermalna wód kopalnianych

Energia geotermalna pozyskiwana jest z wnętrza ziemi. Wody geotermalne znajdują się pod powierzchnią prawie 80% terytorium Polski, w ilości ok. 6600 km³, a ich temperatura mieści się w granicach 25-150 °C. Zasoby te są dość równomiernie rozmieszczone na znacznej powierzchni Polski, co daje możliwość wykorzystania ich na cele energetyczne.

Jednak należy podkreślić, że polskie wody geotermalne mają stosunkowo niską temperaturę. Zasoby tych wód koncentrują się głównie na obszarze Podkarpacia, pasie od Szczecina do Łodzi oraz regionie grudziącko-warszawskim. Zasoby energii geotermalnej zostały dość dokładnie zbadane, istnieje jednak potrzeba dalszych badań w zakresie możliwości odprowadzania do górotworu wykorzystanych wód geotermalnych.

Poza ogrzewaniem i przygotowywaniem ciepłej wody użytkowej energia geotermalna może być również wykorzystywana w rolnictwie, suszarnictwie, do ogrzewania stawów hodowlanych, w obiektach rekreacyjnych, procesach technologicznych. Wody geotermalne na obszarze Polski od dawna wykorzystywane były również do celów leczniczych.

Ze względu na zbyt niskie temperatury energia geotermalna nie jest w Polsce wykorzystywana do produkcji prądu elektrycznego, jak ma to miejsce np. w Islandii.

Energia ciepła nagromadzona w środowisku

Pompa ciepła jest nowoczesnym urządzeniem umożliwiającym wykorzystanie energii cieplnej*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

nagromadzonej w środowisku naturalnym. Przeznaczona jest do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Za pomocą pompy ciepła można czerpać energię z takich źródeł jak: cieki wodne powierzchniowe i podziemne, powietrze oraz grunt i uzyskać taki sam efekt jak przy tradycyjnym ogrzewaniu przy użyciu pieca węglowego, gazowego czy olejowego. Podstawową zaletą pompy jest to że 75 % potrzebnej do celów grzewczych energii czerpie bezpłatnie ze swego naturalnego otoczenia, a pozostałe 25% stanowi prąd elektryczny, który jest niezbędny do napędu pompy. Pompy ciepła są przyjazne dla środowiska, jako urządzenia elektryczne nie emitują żadnych zanieczyszczeń. Niska energochłonność urządzeń powoduje, że całkowity równoważnik efektu cieplarnianego jest niższy od prawie wszystkich innych systemów grzewczych. Bardzo ważną cechą pozyskiwania energii przy wykorzystaniu pompy ciepła jest fakt korzystania przez użytkownika z energii środowiska „u siebie na miejscu” – bez transportu, magazynowania paliwa itd. Pompy ciepła wykorzystują energię odnawialną np. gruntu za pomocą kolektora gruntowego poziomego jako tak zwane dolne źródło energii. Energia pobierana z gruntu w niskich temperaturach za pomocą kolektora gruntowego transformuje poprzez pompę ciepła na poziom temperatury rzędu 50^oC i przekazywana jest do instalacji ogrzewania budynku.

Konwencjonalna energia wodna

Energetyka wodna ma w Polsce największe tradycje mimo stosunkowo słabych warunków do rozwoju tej branży. Zasoby energii wody zależą od dwu czynników: spadku koryta rzeki oraz przepływow wody. Polska jest krajem nizinnym, o stosunkowo małych opadach i dużej przepuszczalności gruntów, co znacznie ogranicza zasoby tego źródła.

Energia wody jest ekologicznie czysta, ale dostępna jedynie na obszarach posiadających odpowiednio duże zasoby wody oraz korzystne ukształtowanie terenu. Większość krajowych zasobów (około 68%) skupionych jest w obszarze dorzecza Wisły, zwłaszcza jej prawobrzeżnych dopływów.

Dogodne warunki do budowy małych elektrowni wodnych istnieją w Karpatach, Sudetach, na Roztoczu, a także na rzekach Przymorza. Również istotne znaczenie ma potencjał rzeki Odry.

Czynnikiem ograniczającym rozwój dużych obiektów hydroenergetycznych są obawy przed dewastacją naturalnych dolin rzecznych poprzez ich zatapianie. Wobec licznych protestów przeciwko budowie dużych stopni wodnych, w ostatnich latach nie wzrasta liczba elektrowni wodnych o dużych mocach, natomiast notuje się znaczny wzrost liczby małych elektrowni wodnych o mocy poniżej 2 MW. Energia wody wykorzystywana jest do produkcji prądu elektrycznego.

Istniejące w gminie cieki wodne nie stanowią zasobów wodnych umożliwiających realizację obiektów dużej i małej energetyki wodnej.

Energia fal morskich i pływów morskich:

Nie dotyczy.*¹

2.13.8. Telekomunikacja

W gminie Małogoszcz pracują trzy automatyczne centrale telefoniczne:

- w mieście Małogoszcz,
- w Złotnikach,
- w Kozłowie.

Centralne te włączone są do ogólnopolskiej sieci telefonicznej za pomocą automatycznej centrali telefonicznej w Jędrzejowie. Połączenia między centralami na terenie gminy a Jędrzejowem wykonane są za pomocą kabli światłowodowych

Sieć abonencka wykonana jest w większości za pomocą izolowanych kabli, podwieszonych na żerdziach lub sporadycznie, za pomocą gołych przewodów – torów.

Teren całej gminy znajduje się w zasięgu operatorów telefonii cyfrowej. Bazowe stacje tej telefonii znajdują się:

- w Małogoszczu na kominach Cementowni (przełączniki ERY, IDEI, PLUS GSM),
- w Kozłowie na maszcie (przełącznik PLUS GSM),
- w Mniszku na maszcie (przełącznik IDEI),
- ul. Konarskiego w Małogoszczy (przełącznik ERY).

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

3. Bariery i predyspozycje rozwojowe

W Studium określa się w szczególności:

- obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
- obszary zabudowane, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- obszary które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczania ścieżek rowerowych,
- obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania,
- obszary przewidywane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki przestrzennej państwa.

Zgodnie z art. 10.1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z póź. zm.)w studium określa się w szczególności:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów zawierających zadania rządowe, służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym,
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z póź. zm.),
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
- inne obszary problemowe w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

W Studium, może być ponadto miejsce dla poszukiwania i określenia kierunków rozwoju gminy, poprzez waloryzację stanu istniejącego, w kategoriach zagrożeń i szans, wyznaczających zakres przekształceń.

Zagrożenia, to:

- ograniczenia uniemożliwiające pożądane zmiany, wynikające ze złej sprawności funkcjonowania układów przestrzennych bądź infrastruktury oraz trudności w wykorzystaniu możliwości tkwiących w rezerwach materialnych i intelektualnych,
- czynniki hamujące tempo przeobrażeń oddziałujące na całą gminę lub na jej elementy,
- powstające zniekształcenia w zagospodarowaniu przestrzennym, powodujące zakłócenia w prawidłowym funkcjonowaniu układów osadniczych i w ich harmonijnym rozwoju.

Szanse, to:

- stan posiadany, mierzony walorami środowiska przyrodniczego, kulturowego i społecznego oraz jakością funkcjonowania struktur życia społecznego i gospodarczego,
- położenia w stosunku do głównych tras komunikacyjnych drogowych i kolejowych,
- stymulatory materialne i psychospołeczne w postaci ofert, wsparcia finansowego, stworzenia warunków działania bodźców i dostępnych informacji,
- czynniki przyspieszające pożądane przeobrażenia oddziałujące na sposób wykorzystania i zarządzania, a także otwarcie na pozytywne wpływy otoczenia.

Przeciwstawianie się zagrożeniom i wykorzystywanie szans, prowadzi do wyznaczenia celów rozwoju**Wybór kierunku rozwoju pozwala na sformułowanie celów strategicznych gminy****3.1. Główne uwarunkowania zewnętrzne**

Miasto i gmina Małogoszcz położone są w obrębie trzech mezoregionów geograficznych:

- Niecki Włoszczowskiej (południowa część gminy),
- Pasma Przedborsko-Małogoskiego (część środkowa),
- Wzgórz Łopuszniańskich (wsie Wrzosówka, Kopaniny).

W strukturze administracyjnej województwa świętokrzyskiego gminę Małogoszcz zalicza się do subregionu Jędrzejowskiego, którego głównym ośrodkiem jest miasto Jędrzejów, skupiające usługi o standardzie rejonowym.

Gmina posiada wysoką pozycję w regionalnym systemie przyrodniczym przy czym najwyższymi walorami ekologicznymi charakteryzuje się część wschodnia, stanowiąca fragment węzła ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym, na bazie którego został utworzony Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy.

Północnym obrzeżem gminy przebiega korytarz ekologiczny o randze krajowej, łączący Chęcińsko – Kielecki PK z Przedborskim PK.

Pod względem gospodarczym miasto i gmina zaliczane są do kieleckiego obszaru wydobywania i przetwórstwa surowców skalnych, część południowa gminy kwalifikuje się do obszaru rolniczego „Południe” charakteryzującego się korzystnymi warunkami rozwoju funkcji rolniczej.

Do podstawowych uwarunkowań zewnętrznych rozwoju miasta i gminy zalicza się także:

- dogodne powiązania komunikacyjne z Kielcami, Jędrzejowem oraz Aglomeracją Śląską i Krakowską, które stanowią główne zewnętrzne rynki zbytu,
- potencjalne wysokie walory turystyczne w tej części województwa, których pełne wykorzystanie związane jest z budową zbiornika wodnego „Chęciny”, względnie systemu mniejszych zbiorników retencyjnych na Lipnicy i ciekach lokalnych,
- powiązania dużymi i posiadającymi wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, kompleksami leśnymi z gminami; Włoszczowa, Krasocin, Chęciny.

3.2. Główne uwarunkowania wewnętrzne

3.2.1. Predyspozycje rozwojowe

2.1.1. Środowisko przyrodniczo - kulturowe

1. Cenne walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe i turystyczne.
2. Liczne zabytki kultury materialnej.
3. Dobry stan środowiska, stanowiący atrakcję dla mieszkańców Kielecczyzny.
4. Łatwa dostępność komunikacyjna.
5. Warunki terenowe i wodne umożliwiające utworzenie zbiorników retencyjnych na rzekach Białej Nidzie, Łososinie i Lipnicy w celu:
 - ochrony nadmiernie eksploatowanych zasobów wód podziemnych,
 - nawodnienia przesuszonych terenów rolnych na południu gminy, stanowiących lokalną bazę żywnościową,
 - stworzenia atrakcyjnych warunków do rozwoju funkcji wypoczynkowo-wczasowej.
6. Korzystne warunki do rozwoju funkcji turystycznej, głównie w sąsiedztwie dużych kompleksów leśnych i terenów pod projektowane zbiorniki wodne.
7. Położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie regionalnej trasy wycieczek turystyczno-krajoznawczych opartych o zwiedzanie Jędrzejowa i Chęcina.

2.1.2. Rolnictwo i leśnictwo

1. Występowanie, dużych powierzchniowo, obszarów o wysokich klasach bonitacyjnych, umożliwiających intensywną produkcję rolną.
2. Rozległe kompleksy leśne, w tym nadające się do wykorzystania turystycznego.
3. Stosunkowo dużo areał gruntów nadających się do zalesienia.

2.1.3. Przemysł

1. Zasoby surowców mineralnych pozwalające na kontynuację działalności wydobywczej i przetwórczej w oparciu o istniejący potencjał przemysłowy.
2. Istniejący potencjał ludzki.
3. Występowanie gleb o niskich klasach bonitacyjnych przydatnych do inwestowania, w ramach wielofunkcyjnego rozwoju gminy.
4. Możliwość zagospodarowania na cele produkcyjne i usługowe, niewykorzystywanych obiektów obsługi rolnictwa.
5. Korzystne warunki do rozwoju przemysłu turystycznego.

2.1.4. Sprawy społeczne

1. Korzystna struktura demograficzna charakteryzująca się przewagą ludzi młodych.
2. Dobrze rozwinięta baza szkolna i łatwa dostępność do szkolnictwa ponadpodstawowego w Jędrzejowie, Chęcinach i Kielcach.
3. Wystarczające zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie usług podstawowych.

2.1.5 Infrastruktura techniczna

1. Dobre skomunikowanie gminy drogami regionalnymi z trasami międzyregionalnymi przewidzianymi do przebudowy na drogi ekspresowe.
2. Możliwość zagospodarowania na cele przedsiębiorczości terenów do zbocznicowania, w oparciu o istniejący układ komunikacji kolejowej Cementowni „Małogoszcz”.
3. Istniejące wyposażenie gminy w instalacje wodociągowe, kanalizacyjne, oczyszczalnię ścieków oraz zaawansowane prace związane z dobrojeniem gminy.
4. Bliskie sąsiedztwo stacji transformatorowo-rozdzielczej GPZ 110/15kV w Gnieździskach.
5. Rezerwa wody w ujęciach, wodociągowanie sołectw – na ukończeniu.
6. Dobry stan techniczny dróg.

3.2.2. Bariery rozwojowe

2.2.1. Środowisko przyrodniczo – kulturowe

1. Lokalne zanieczyszczenia powietrza z powodu emisji pyłów i gazów ze strony przemysłu wydobywczego i przetwórstwa surowców mineralnych.
2. Występowanie znacznych terenów objętych reżimami ochrony, z określonym ograniczeniem wykorzystania tych terenów na cele inwestycyjne i do intensywnej produkcji rolnej.
3. Występujące zanieczyszczenie wód powierzchniowych (II i III klasa czystości – wymagana I).
4. Istniejący niski stopień retencji wodnej.
5. Zmniejszanie się aktywności biologicznej środowiska glebowego prowadzące do degradacji gleb.

2.2.2. Rolnictwo i leśnictwo

1. Silnie zróżnicowane warunki przyrodniczo-glebowe z przewagą warunków małoekologicznych.
2. Rozdrobniona struktura gospodarstw indywidualnych oraz wysoki poziom zatrudnienia w tym sektorze gospodarki.
3. Surowcowy charakter produkcji rolniczej oraz niedorozwój otoczenia rolnictwa.
4. Duży udział gruntów okresowo lub trwale nadmiernie suchych (ok. 70% terenów rolnych) powodujący wahania w plonowaniu roślin uprawnych.
5. Bardzo niski poziom samoorganizacji rolników zwłaszcza w dziedzinie produkcji i marketingu.
6. Brak kapitału inwestycyjnego w rolnictwie.
7. Brak zainteresowania gminą Małogoszcz regionalnych instytucji i organizacji działających w gospodarce żywnościowej.
8. Ograniczenia w produkcji rolnej z powodu objęcia ochroną prawną znacznych obszarów gminy.
9. Zagrożenie dużych kompleksów leśnych zanieczyszczeniami ze strony przemysłu.
10. Niewykorzystanie możliwości zwiększenia lesistości na obszarze gminy, zwłaszcza na jej obrzeżach oraz powiązania zalesień z rozwojem funkcji turystyczno-letniskowej.

2.2.3. Przemysł

1. Wpływ ogólnie niekorzystnej sytuacji ekonomicznej kraju.
2. Niedobór kapitału własnego na cele inwestycyjne.
3. Niedostateczna baza przetwórstwa rolno-spożywczego mogącego zagospodarować płody rolne gminy.
4. Brak właściwej organizacji skupu płodów rolnych i innych usług z otoczenia rolnictwa.
5. Niedostateczne wsparcie przedsiębiorczości lokalnej poprzez instytucje i organizacje obsługi gospodarki żywnościowej.
6. Mała aktywność społeczeństwa w tworzeniu nowych podmiotów gospodarczych.
7. Brak liderów przedsiębiorczości, szczególnie na terenach wiejskich.
8. Brak środków własnych na doposażenie gminy w obiekty obsługi ruchu turystycznego i bazy czasowo-wypoczynkowej.
9. Obszary niedoborów wody dla celów produkcyjnych.
10. Braki w infrastrukturze technicznej.

2.2.4. Sprawy społeczne

1. Wyludnianie się niektórych sołectw z powodu braku miejsc pracy dla osób w wieku produkcyjnym.
2. Niedostateczna organizacja życia kulturalnego w Wygnanowie, Kozłowie, Wrzosówce-Kopaninach.

2.2.5. Infrastruktura techniczna

1. Nienadążanie budowy sieci kanalizacyjnej za wodociągowaniem gminy.
2. Ograniczenie możliwości pozyskiwania wody ze zbiorników podziemnych.
3. Niedostatek rezerwy mocy w istniejących sieciach 15 kV, szczególnie w sieci relacji Chęciny - Jędrzejów (z nawiązaniem do Małogoszcza).
4. Ograniczenia terenowe związane z przebiegiem istniejących linii elektroenergetycznych.
5. Niewystarczająca przepustowość drogi Grójec – Końskie – Jędrzejów oraz trudne warunki przejazdu na odcinku miasta Małogoszcz.

6. Niedostateczny stan techniczny niektórych dróg gminnych (w szczególności w sołectwach Rembieszyce, Zakrucze, Wrzosówka-Kopaniny).

3.2.3. Problemy i konflikty przestrzenne wynikające z dotychczasowego zagospodarowania

2.3.1. Środowisko przyrodniczo – kulturowe

1. Lokalna degradacja walorów krajobrazowych i przyrodniczych spowodowana eksploatacją surowców mineralnych i ich przetwórstwem.
2. Odczuwalne pogorszenie stosunków wodnych na obszarach wydobywania kopalin mineralnych.
3. Zagrożenia lasów ze strony przetwórstwa mineralnego.
4. Uciążliwości środowiskowe i krajobrazowe linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć m. in. w obszarze otuliny Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego.
5. Przewidywana lokalizacja zbiorników wodnych małej retencji na obszarze gleb wyższych bonitacji, kolidująca również z prywatną własnością gruntów.
6. Przewidywana lokalizacja zbiornika wodnego „Chęciny” na terenie węzła ekologicznego o znaczeniu regionalnym.

2.3.2. Rolnictwo i leśnictwo

1. Niespójność bazy przetwórczej i surowcowej.
2. Ograniczenia w produkcji rolnej z powodu objęcia ochroną znacznych obszarów gminy.

2.3.3. Przemysł

1. Ograniczenia wydobywania kopalin mineralnych z powodu możliwości zanieczyszczenia wód w głębszych.
2. Ograniczenia w lokalizacji obiektów przemysłowych z powodu objęcia ochroną znacznych obszarów gminy.

2.3.4. Sprawy społeczne

1. Brak zabezpieczenia miejsc pracy dla potencjału demograficznego.

2.3.5. Infrastruktura techniczna

1. Brak segregacji uciążliwego tranzytowego ruchu drogowego związanego z transportem cementu od ruchu lokalnego w Małogoszczu.
2. Postępujące ograniczenia w pozyskiwaniu wody z ujęć w głębszych.

4. Cele rozwoju miasta i gminy Małogoszcz

Jako główny cel rozwoju miasta i gminy Małogoszcz przyjmuje się osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju, zaspokajającego bieżące potrzeby mieszkańców, tworzącego warunki wzrostu poziomu życia mieszkańców i przyszłych pokoleń, przy zachowaniu wartości środowiska naturalnego i kulturowego miasta i gminy.

W rozwoju należy zachować właściwe relacje między celami szczegółowymi:

- ekonomicznymi i społecznymi,
- przyrodniczymi, kulturowymi i przestrzennymi.

4.1. Cele ekonomiczne

Za cele ekonomiczne uznaje się stworzenie bazy rolniczo – przemysłowo – usługowej, umożliwiającej zapewnienie miejsc pracy dla obecnych i przyszłych pokoleń, a gminie źródeł dochodu i znaczącego miejsca w skali województwa.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące sposoby, kierunki i zasady:

- rozpoznanie rynku surowcowego pod kątem możliwości uruchomienia nowych form działalności gospodarczej w oparciu o lokalne surowce,
- tworzenie drobnych zakładów produkcyjnych opierających swoją działalność na surowcach lokalnych i nowoczesnych technologiach, mających zastosowanie np. w produkcji płyt chodnikowych, kostki brukowej, prefabrykatów budowlanych, elementów ogrodzeń itp. oraz wykorzystujących surowce wtórne,
- uaktywnienie społeczeństwa w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy w branży usługowej - uzupełniającej stan obecny, np. usługi szklarskie, tapicerskie, stolarskie, naprawy RTV i AGD, naprawy sprzętu rolniczego i samochodów, usługi krawieckie i kuśnierskie, itp.,
- tworzenie nowych rodzajów usług, niezbędnych dla rozwoju ekonomicznego gminy tj. doradztwo prawnicze, ekonomiczne, ubezpieczeniowe, usługi bankowe itp.,
- wzrost i koncentracja produkcji rolniczej zwłaszcza w większych gospodarstwach rodzinnych, mogących sprostać konkurencji na rynku artykułów rolnych,
- zapewnienie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich,
- umożliwienie przeprofilowania i dostosowanie się sfery usług rolniczych do standardów rynkowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- wskazanie atrakcyjnej oferty terenów dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz zamierzających inwestować w lokalnym agrobiznesie,
- położenie nacisku na rozwój mechanizacji rolnictwa i rozwoju zaplecza socjalnego oraz infrastruktury technicznej na terenach rolnych,
- kształcenie kadry rolniczej, propagatorów przemian w rolnictwie,
- uaktywnienie społeczeństwa w kierunku integracji wokół problemów produkcyjnych i przetwórczych,
- dążenie do koncentracji usług dla rolników w rejonach o słabszych glebach i nadwyżce siły roboczej,
- propagowanie nowych form upraw rolnych np. uprawy kwiatowe, szkółkarskie itp.,
- tworzenie wyspecjalizowanych zakładów transportu i spedycji, zajmujących się bezpośrednim odbiorem produktów rolnych od rolników,
- kształtowanie rozwoju funkcji leśnej zgodnie z obowiązującymi planami urządzania lasów,
- pokrycie potrzeb dolesieniowych,
- propagowanie terenu gminy Małogoszcz jako miejsca o dużych walorach przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych, jako bazy dla rozwoju funkcji rekreacyjnej.
- szerzenie świadomości wśród mieszkańców gminy o potrzebie i ewidentnych korzyściach wynikających z planowanej budowy zbiornika „Chęciny”,
- prowadzenie ciągłego skupu nieruchomości w celu stworzenia bazy przestrzennej dla realizacji konkretnych zadań oraz jako tereny do wymiany,
- *propagowanie wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii.*1*

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

4.2. Cele społeczne

Za cele społeczne uznaje się opanowanie negatywnych skutków transformacji systemowej i zapewnienie podstawowych potrzeb społecznych mieszkańców i przyszłych pokoleń w zakresie: mieszkalnictwa, miejsc pracy, wychowania i oświaty, ochrony zdrowia, kultury, sportu, rekreacji, komunikacji i infrastruktury technicznej, mające na celu poprawę warunków życia mieszkańców gminy.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące zasady, kierunki i sposoby:

- tworzenie nowych terenów budownictwa jednorodzinnego, inicjowanie i opracowywanie projektów zagospodarowania przestrzennego, preferując tereny zlokalizowane w sąsiedztwie istniejących obiektów usługowych,
- systematyczne wyrównywanie warunków życia społeczności wiejskiej do poziomu miejskiego,
- uaktywnienie społeczeństwa w celu pozyskiwania nowych rodzajów działalności gospodarczej,
- stworzenie możliwości zagospodarowania tzw. „ukrytego bezrobocia agrarnego”,
- ukierunkowanie szkolnictwa średniego na nowe potrzeby usługowe i przemysłowe,
- uzupełnienie funkcji ochrony zdrowia o nowe punkty usług z zakresu rehabilitacji i innych usług specjalistycznych,
- rozwój bazy turystycznej i rekreacyjnej w celu zapewnienia nowych miejsc pracy i nowych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- budowa obiektów gminnego ośrodka sportowego,
- dalsza budowa wodociągów obsługujących tereny gminy,
- objęcie programem kanalizacji terenu całej gminy,
- poprawa stanu technicznego istniejących dróg gminnych,
- budowa nowych odcinków drogowych niezbędnych dla bezkolizyjnej obsługi komunikacyjnej mieszkańców,
- realizacja telefonizacji gminy,
- systematyczna przebudowa układu sieci 15 kV, na większe przekroje, dla zwiększenia przesyłu mocy dla odbiorców,
- *propagowanie wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii.*1*

4.3. Cele przestrzenne

Za cele przestrzenne uznaje się ochronę i racjonalne gospodarowanie przestrzenią gminy, w celu umożliwienia właściwego korzystania z jej zasobów, ograniczenia sytuacji konfliktowych, przekształcania jej w celu stworzenia właściwych warunków życia mieszkańców przy maksymalnym respektowaniu potrzeb jej ochrony.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące kierunki i zasady działania:

- przestrzeganie podstawowych funkcji poszczególnych terenów w celu unikania kolizji w zagospodarowaniu przestrzeni,
- ograniczenie lokalizacji zabudowy rozproszonej, dążenie do koncentracji zabudowy w obrębie terenów wyznaczonych do rozwoju osadnictwa,
- wypracowanie zbioru cech charakterystycznych dla zespołów zabudowy mieszkaniowej, w oparciu o tradycyjne cechy budownictwa, dla obszarów nie objętych rygorami oraz przestrzegania warunków wynikających z lokalizacji wewnątrz parku krajobrazowego i jego otuliny,
- przestrzeganie form architektonicznych wynikających z uwarunkowań kulturowych – w obrębie terenu miasta, wewnątrz stref ochrony konserwatorskiej,
- ochrona przestrzeni rolniczej przed wykorzystaniem jej na cele pozarolnicze,
- zagospodarowanie na cele nierolne gruntów nieekonomicznych w użytkowaniu rolniczym,
- ochrona terenów leśnych przed nadmiernym wycinaniem drzew oraz sukcesywne powiększanie ich zasobów poprzez zalesianie, w obrębie terenów wytypowanych na te cele – wyrównanie linii brzegowej, łączenie rozproszonych terenów leśnych w większe kompleksy,

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- uzupełnienie i tworzenie pasów zieleni izolacyjnej wokół obiektów uciążliwych dla otoczenia i posiadających kontrowersyjną formę,
- rekultywacja istniejącego wysypiska,
- wyznaczenie obszaru lokalizacji farm wiatrowych w zgodzie z istniejącym i projektowanym zainwestowaniem gminy oraz przepisami szczególnymi.*1

4.4. Cele przyrodnicze

Za cele przyrodnicze uznaje się ochronę i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego gminy, zapewniające sprawiedliwy dostęp do jego zasobów dzisiejszym i przyszłym pokoleniom mieszkańców gminy, traktując je jako wartości o znaczeniu ponadlokalnym, dążąc do poprawy jego stanu.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące sposoby, kierunki i zasady:

- kontynuacja działań ochronnych dla obszarów objętych ochroną, tj.:
 - Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy,
 - Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu,*1
 - Konecko-Łopuszniański OChK,
 - Włoszczowsko-Jędrzejowski OChK,
 - obszary Natura 2000,*1
 - pomników przyrody żywej i nieożywionej,
 - węzły i korytarze ekologiczne,
 - GZWP,
- identyfikacja, propagowanie i podejmowanie działań związanych z ochroną kolejnych obszarów:
 - unikatowe zbiorowiska roślinne i zwierzęce,
 - projektowane rezerваты,
- ograniczanie rozproszonej zabudowy w celu ochrony cennych fragmentów krajobrazu,
- zapewnienie racjonalnej eksploatacji kopalni uwzględniającej wymogi ochrony przyrody i zbiorników wód podziemnych oraz wykorzystania surowców gromadzonych na hałdach,
- zwiększenie retencyjności zbiornikowej na rzekach dla poprawy bilansu wodnego,
- stosowanie technik i technologii niskoenergetycznych i mało szkodliwych dla środowiska,
- realizacja inwestycji przyczyniających się do redukcji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych atmosfery oraz zanieczyszczeń wód i ziemi,
- wprowadzenie technologii ograniczających zużycie wody,
- wprowadzenie technologii niskoodpadowych, w tym wykorzystujących surowce wtórne,
- tworzenie systemów selektywnej zbiórki i zorganizowanego wywozu odpadów,
- realizacja inwestycji związanych z zaopatrzeniem w wodę – ujęć i wodociągów,
- realizacja komunalnych inwestycji proekologicznych w szczególności kolektorów sanitarnych, deszczowych, oczyszczalni ścieków,
- propagowanie modernizacji lokalnych kotłowni w kierunku zmiany nośników energii na przyjazne środowisku,
- ochrona gruntów wysokich klas bonitacyjnych i gruntów organicznych przed zmianą przeznaczenia na cele *rolnicze*,*1
- przeciwdziałanie procesom postępującej degradacji gleb poprzez odpowiednią uprawę i zabiegi zapobiegające erozji,
- poprawa stanu czystości wód płynących poprzez ograniczenie nawożenia, zorganizowane systemy kanalizacji i obudowę biologiczną cieków,
- eliminowanie zagrożeń środowiskowych związanych z intensyfikacją produkcji rolnej,
- rozwój ekologicznej produkcji rolniczej,
- wzmocnienie funkcji ochronnej lasów, zwłaszcza w zakresie ochrony wód, gleb oraz terenów narażonych na zanieczyszczenia,
- kształtowanie leśnych powiązań ekologicznych,
- rozwój funkcji leśnej w aspekcie zwiększenia walorów krajobrazowych i atrakcyjności

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- turystycznej gminy,
- prowadzenie edukacji ekologicznej, kształtowanie właściwych podstaw mieszkańców wobec środowiska przyrodniczego - właściwego korzystania z jego zasobów,
 - uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o ustaleniu warunków zabudowy, postanowień przepisów szczególnych dotyczących ochrony środowiska i walorów krajobrazowych.

4.5. Cele kulturowe

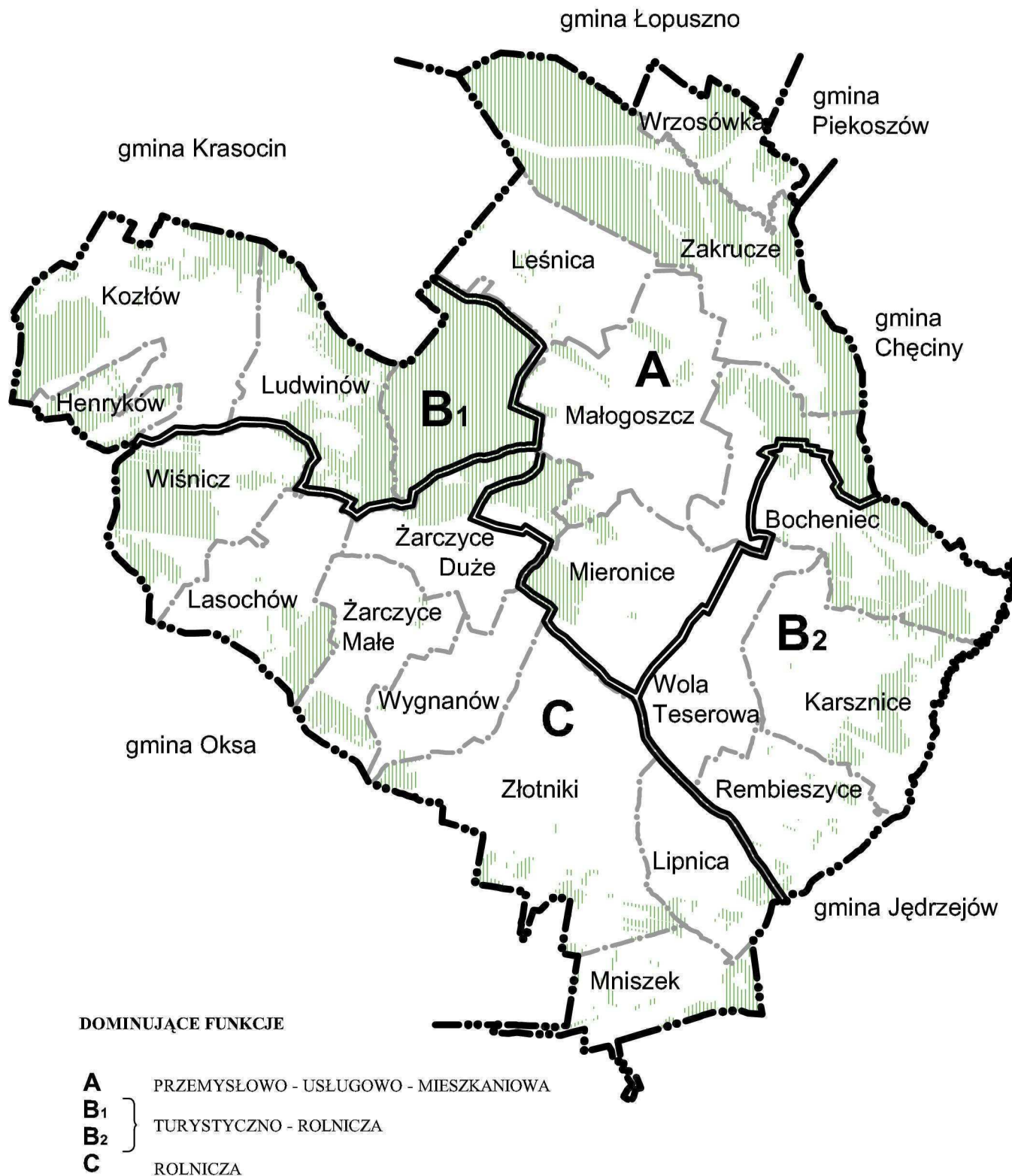
Za cele kulturowe uznaje się ochronę i racjonalne korzystanie z zasobów dziedzictwa kulturowego gminy, stanowiącego istotny element tożsamości i dorobku kulturowego społeczności lokalnej oraz dążenie do kreacji nowych walorów estetycznych krajobrazu kulturowego.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące sposoby, kierunki i zasady:

- kontynuacja działań ochronnych dla obiektów już objętych ochroną konserwatorską, wynikającą z obowiązujących przepisów - rejestr zabytków, spis zabytków i strefy ochrony konserwatorskiej,
- potrzeba rozszerzenia ochrony tych zasobów ze względu na ich wartości dla tożsamości kulturowej,
- poprawa stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego, w tym jakości życia mieszkańców poprzez modernizację czy przekształcenie zasobów, rehabilitację obszarów zdegradowanych,
- kształtowanie nowych wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych i krajobrazowych,
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o ustaleniu warunków zabudowy, postanowień przepisów szczególnych w tym zakresie.

„STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY MAŁOGOSZCZ - ZMIANA STUDIUM”

OBSZARY FUNKCJONALNE

5. Kierunki rozwoju przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz

W oparciu o zebrane informacje o istniejącym i przewidywanym zagospodarowaniu gminy, predyspozycje terenowe oraz przeprowadzone analizy porównawcze, przyjmuje się następujący podział terenu gminy na obszary funkcjonalne:

- A** – Obszar predysponowany dla rozwoju funkcji mieszkaniowej, przemysłowej i usługowej o znaczeniu gminnym.
Obszary o nasilonych procesach urbanizacji i uprzemysłowienia, o niekorzystnych warunkach rozwojowych dla rolnictwa.
Obszar A swym zasięgiem obejmuje miasto Małogoszcz, wieś Małogoszcz, wsie Leśnica, Zakrucze, Mieronice, Wrzosówka. Ośrodkiem wiodącym na tym obszarze jest miasto Małogoszcz, uzupełniającym wieś Mieronice.
- B1** – Obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, o zróżnicowanych warunkach dla rozwoju rolnictwa, z preferowaną funkcją turystyczno-rekreacyjną, lokalizowaną na bazie istniejących kompleksów leśnych i funkcją rolno-przetwórczą.
Obszar B1 swym zasięgiem obejmuje wsie Kozłów, Henryków, Ludwinów.
Ośrodkiem wiodącym na tym obszarze jest Kozłów.
- B2** – Obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, o zróżnicowanych warunkach dla rozwoju rolnictwa, z preferowaną funkcją turystyczno-rekreacyjną, lokalizowaną na bazie projektowanego zbiornika wodnego "Chęciny" i kompleksów leśnych.
Obszar B2 swym zasięgiem obejmuje wsie: Bocheniec, Wola Tesserowa, Karsznice, Rembieszycze.
Ośrodkiem wiodącym na tym obszarze jest Bocheniec.
- C** – Obszar predysponowany do rozwoju funkcji rolniczej, posiadający korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa, stanowiący gminną bazę gospodarki żywnościowej.
Obszar C swym zasięgiem obejmuje wsie: Wiśnicz, Lasochów, Żarczyce Małe, Żarczyce Duże, Wygnanów, Złotniki, Lipnica, Mniszek.
Ośrodkiem wiodącym na tym obszarze są Złotniki.

Rozwój poszczególnych funkcji w obrębie wskazanych obszarów powinien być podporządkowany celom przyrodniczym, kulturowym i przestrzennym.

5.1. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego

5.1.1. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego

Kierunki rozwoju gminy muszą być podporządkowane dążeniom do utrzymania obecnego modelu funkcjonowania przyrody i podejmowaniu działań proekologicznych zmierzających do zahamowania degradacji wód, powietrza atmosferycznego, środowiska przyrodniczego i krajobrazu. Na obszarze gminy utrzymuje się kontynuację działań ochronnych dla wszystkich prawnych form ochrony środowiska przyrodniczego zlokalizowanych na terenie gminy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

Zaliczamy do nich:

- Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy (we wschodniej części gminy),
- *Chęcińsko – Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (we wschodniej części gminy)*1*
- Konecko – Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu (w północnej części gminy),
- Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu (w południowej części gminy),
- *Obszary Natura 2000,*1*
- rezerwat przyrody „Milechowy” (tuż przy wschodniej granicy gminy),
- pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej,
 - jaskinia „Piekło” – nr 007 (na terenie rezerwatu „Milechowy”),
 - lipa szerokolistna – nr 306,
 - dąb szypułkowy nr 705,
 - wychodnia skalna nr 750,
 - *lipa drobnolistna – nr 768,*
 - *lipa drobnolistna – nr 769,*1*
- tereny objęte siecią ekologiczną ECONET (nie objęte ochroną ustawową), ale wskazujące na rejonu mające naturalne powiązania przyrodnicze, w obrębie której wyznaczono węzły i korytarze ekologiczne.

Utrzymuje się ochronę istniejących naturalnych wód podziemnych i powierzchniowych zlokalizowanych na terenie gminy. Zalicza się do nich:

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Małogoszcz” – Nr 416,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Niecka Miechowska – SE” – Nr 409,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Niecka Miechowska – NW” – Nr 408,
- zbiorniki wód powierzchniowych,
- rzeki i ciekі powierzchniowe.

Dodatkowo na terenie gminy proponuje się objąć ochroną najcenniejsze zbiorowiska leśne otaczające od zachodu, północy i wschodu miasto Małogoszcz i wychodzące na teren sąsiednich gmin.

Szczególnie cenne są lasy łąkowe, bory mieszane z fragmentami świetlistej dąbrowy oraz bagienne lasy liściaste, łągi olszynowe i olsy o naturalnym charakterze, reprezentujące wybitne walory geobotaniczne objęte już częściowo ochroną w formie rezerwatu przyrody „Milechowy” na Górze Bolmińskiej. Pozostałe, obecnie nie chronione powyższe lasy proponowane są do objęcia ochroną w formie rezerwatów przyrody: „Wrzosówka”, „Małogoszcz” i „Wzgórza Bocheńskie”. Mniej cenne są zbiorowiska borów mieszanych i dąbrów z fragmentami lasów łąkowych. Lasy te pełnią też funkcje glebochronne i wodochronne.

Proponuje się utworzyć następujące rezerваты przyrody:

- „Wrzosówka” – w pobliżu północnej granicy gminy obejmującego m.in. cenne zbiorowisko bagienne i leśne,
- „Małogoszcz” – położonego po obu stronach boczny kolejowej prowadzącej do Cementowni obejmującego w swojej zachodniej części las bagienno zwany „Wilczą Hacia”, w którym występuje szczególne nagromadzenie roślin bagienno i torfowiskowych z gatunkami roślin ginących, zagrożonych i chronionych w kraju,
- „Wzgórza Bocheńskie” – położonego na wschód od Bocheńca obejmujące całe wzniesienie wraz ze szczytem Górą Czubatą, obszar ten w całości porośnięty jest lasem.

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Cenne przyrodniczo są także zbiorowiska kserotermicznych muraw i ciepłolubnych zarośli z gatunkami roślin ginących, zagrożonych i chronionych w kraju, spotykane na nasłonecznionych bezleśnych szczytowych partiach wapiennych wzgórz zgrupowanych głównie w pobliżu miasta Małogoszcz. Znajdują się one na Górze Kościółek w Leśnicy, na bezimiennym wzgórzu w pobliżu cementowni, na Górze Krzyżowej, w południowych rejonach miasta w okolicy kopalni „Głuchowiec”, na Górze Sabianów i na wzniesieniach Gorgolowskich. Najcenniejsze z pośród powyższych zbiorowisk roślin kserotermicznych znajdują się na Górze Krzyżowej, którą to proponuje się objąć ochroną w formie użytku ekologicznego o nazwie „Małogoszcz”.

Obszary występowania zbiorowiska kserotermicznych muraw częściowo pokrywają się z występowaniem złóż udokumentowanych kopalni przeznaczonych do eksploatacji w terminie późniejszym. Uzyskanie koncesji na eksploatację tych części złóż wymaga wcześniejszego zezwolenia, na czynności podlegające zakazom lub ograniczeniom w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, *Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska*^{*1} (art. 56 ust. 1 i 2 Ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Dz. U. z 2004 r., Nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami). Ostateczne rozstrzygnięcie o sposobie zagospodarowania tych terenów nastąpi na etapie opracowywania planów miejscowych.

Kolejne wartościowe zbiorowiska stanowią zespoły nadwodnej roślinności wraz ze stanowiskami lęgowymi rzadkich i chronionych w kraju ptaków. Znajdują się one w dolinie Wiernej Rzeki w okolicach Zakrucza, na cieku w Kozłowie oraz na stawach w Lasochowie. Stawy te ze względu na szczególne bogactwo gnieźdzących się tam ptaków proponuje się objąć ochroną w formie użytku ekologicznego.

Dodatkowo proponuje się też utworzyć na fragmencie Góry Spinkowej, położonej na północ od miasta, stanowisko dokumentacyjne o nazwie „Spinkowa”, odsłaniające profil geologiczny tego górotworu, powstały w wyniku prowadzonej na tym terenie działalności wydobywczej, prowadzonej przez Cementownię Małogoszcz.

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

5.1.2. Kierunki ochrony dóbr kultury

Liczne obiekty stanowiące historyczną zabudowę miasta i gminy Małogoszcz, stanowią cenne walory kulturowe, podnoszące atrakcyjność turystyczną gminy oraz świadczą o ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

Dla zachowania tych walorów, w celu uatrakcyjnienia pobytu na terenie gminy i pozostawienia przyszłym pokoleniom spuścizny, świadczącej o dorobku przodków należy podjąć szereg działań mających na celu ochronę i wzbogacanie zasobów kulturowych gminy.

W zakresie ochrony dóbr kultury należy podjąć następujące działania:

- Kontynuować działania ochronne dla obiektów już objętych ochroną, wpisanych do rejestru zabytków^{*1}, poprzez uwzględnianie zasad ich ochrony wynikających z decyzji ustanawiających wpis do rejestru, mających na celu zachowanie w możliwie wiernej ich pierwotnej formie, istniejących obiektów, *(rozważyć ewentualne poszerzenie granic ochrony zabytkowych obiektów o ich obrzeże kompozycyjne np. w przypadku pozostałości założenia dworsko-parkowego w Lasochowie o stawy parkowe, część zieleni parkowej z układem drogi dojazdowej, stawy hodowlane, część obiektów gospodarczych, stanowiące historycznie jedną całość kompozycyjną).*^{*1}
- Kontynuować działania ochronne dla obiektów nie znajdujących się w rejestrze zabytków, a posiadających cechy historycznej zabudowy, określonych w tzw. spisie zabytków, poprzez zachowanie ich wartości historycznych, kompozycyjnych i estetycznych, a w uzasadnionych przypadkach doprowadzić do przeniesienia ich do skansenu.
- Kontynuować działania ochronne w celu zachowania zabytkowego układu urbanistycznego, w granicach stref ochrony konserwatorskiej wskazanych na rysunku studium, poprzez zachowanie jego geometrii, ściśle określonych linii zabudowy, dla poszczególnych pierzei i ulic wychodzących z rynku, zachowania historycznych gabarytów zabudowy w wysokości do dwóch kondygnacji nadziemnych z użytkowymi poddaszami w trzeciej kondygnacji w zachodniej pierzei rynku, dwóch kondygnacji w pozostałych pierzejach, z tendencją do obniżania jej wysokości w miarę oddalania się zabudowy od rynku, zachowania skali budynków, symetrii elewacji, rozdrobnienia formy detalu architektonicznego, zachowania elementów dominujących w krajobrazie miejscowości tj sylweta kościoła., złożenie cmentarne z aleją itp.
- Obowiązkowo uzgadniać ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, prowadzenie każdej działalności inwestycyjnej, w obrębie stref ochrony archeologicznej biernej, na etapie planowania i projektowania, w celu określenia uwarunkowań wynikających z konieczności ochrony zabytków archeologicznych oraz prowadzić rozpoznanie i dokumentowanie struktur i nawarstwień naruszalnych, poprzez badania wyprzedzające i nadzory archeologiczne na koszt inwestora.
- Prowadzić ciągłe analizy w celu rozpoznania i oznakowania obiektów nie objętych dotychczas ochroną, a wskazanych do objęcia ze względu na ich wartości dla tożsamości kulturowej, a w szczególności;
 - miejsca lokalizacji grodu kasztelańskiego w Małogoszczu,
 - czerpalni papieru w Mniszku,
 - dawnych zakładów górnictwa i hutnictwa na pograniczu z gminą Piekoszów,
 - pole bitwy pod Małogoszczem z 1863 r,
 - miejsca urodzin Stanisława Konarskiego w Żarczycach.
- Sukcesywnie poprawiać stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego, w tym jakość życia mieszkańców np. poprzez modernizację czy przekształcanie zasobów zabytkowych, rehabilitację obszarów zdegradowanych, szczególnie w obrębie stref ochrony konserwatorskiej.
- Kształtować nowe wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy atrakcyjności krajobrazu, poprzez wypracowanie zespołu cech architektonicznych, charakterystycznych dla terenu miasta i gminy Małogoszcz i popularyzację ich stosowania w budownictwie na terenie gminy.

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- Minimalizować występujących zagrożenia istniejących wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i czynników wywołujących te zagrożenia, np. stworzenia warunków do wykorzystywania na cele usługowe obiektów wymagających opieki konserwatorskiej.
- Uwzględniać w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu potrzeby zachowania wartości historycznych obiektów i układów zgodnie z decyzjami wpisowymi do rejestru dóbr kultury i analizę uwarunkowań przestrzennych oraz określić w planach zagospodarowania przestrzennego szczegółowe wymagania ochronne dla obszarów środowiska kulturowego.

5.2. Kierunki rozwoju funkcji rolniczej

Zgodnie z celami rozwoju funkcji rolniczej, strategicznym kierunkiem działania zagospodarowania przestrzennego, winno być stworzenie dogodnych warunków lokalizacyjnych do jak najszybszej restrukturyzacji i dostosowania się tej funkcji do wymogów gospodarki rynkowej oraz standardów jakościowych i organizacyjnych obowiązujących w Unii Europejskiej.

Realizacji tego zamierzenia powinny towarzyszyć następujące główne działania:

- zwiększenie nowych miejsc pracy w otoczeniu rolnictwa i poza rolnictwem, zwłaszcza w zakresie drobnej i średniej przedsiębiorczości, co umożliwi odpływ nadwyżek siły roboczej z gospodarstw chłopskich, przyspieszenie międzysąsiedzkiego obrotu ziemią i w efekcie zwiększenie średniego areалу indywidualnego gospodarstwa rolnego,
- rozwój infrastruktury technicznej na wsi jak: wodociągów, kanalizacji, zasilania gazem i energią elektryczną oraz telefonizacji, któremu powinno towarzyszyć uelastycznienie gospodarki terenami budowlanymi i dostosowanie ich do potrzeb zagospodarowania wielofunkcyjnego,
- rozwój infrastruktury ekonomicznej rolnictwa jak: skupu artykułów rolnych, zaopatrzenia w środki produkcji, obsługi finansowej oraz innych usług z otoczenia rolnictwa, który winien prowadzić do utworzenia na szczeblu gminnym nowoczesnego i powiązanego ze sobą finansowo systemu produkcji, przetwórstwa i dystrybucji żywności, zdolnego sprostać wymogom wolnego rynku pod względem kosztów produkcji, a także ilościowym i jakościowym,
- ochrona gruntów rolnych o wysokiej przydatności rolniczej przed nieracjonalnym przeznaczeniem na cele nierolne z równoczesnym umożliwieniem zagospodarowania gruntów nieekonomicznych w użytkowaniu rolniczym, stosownie do lokalnych potrzeb i preferencji,
- rozwój proekologicznych sposobów produkcji rolniczej (produkcja zintegrowana, ekologiczna) zwłaszcza na obszarach o zwiększonych wymogach ochronnych oraz przewidywanych do rozwoju funkcji turystycznej,
- stworzenie gminnego systemu preferencji oraz instrumentów wspierania pro rynkowej polityki przestrzennej, zwłaszcza w dziedzinie podatków gospodarki gruntami oraz w sferze instytucjonalnej.

Kierunki i zasady rozwoju oraz rozmieszczenia podstawowych elementów funkcji rolniczej

Budownictwo zagrodowe

Głównym kierunkiem restrukturyzacji zabudowy rolniczej winna być koncentracja nierozwojowej zabudowy drobnotowarowej w wiejskich ośrodkach osadniczych na określonych w „Studium...” **terenach potencjalnego rozwoju osadnictwa**, które równocześnie skupiałyby lokalną przedsiębiorczość i usługi publiczne. Ośrodki te przekształciłyby się z czasem w wiejskie centra mieszkaniowo-usługowe skupiające zabudowę wielofunkcyjną, głównie o charakterze nierolniczym. Kreujące grupę terenów wiejskich **rozwojowe gospodarstwa rolnicze** zwłaszcza zwiększające areal i podejmujące produkcję rolną na skalę towarową lub przetwórstwo rolno-spożywcze mogące stwarzać uciążliwość dla otoczenia, mogłyby być lokalizowane na obrzeżu omawianych terenów w sposób nie kolidujący z innymi funkcjami zabudowy lub też w pewnym oddaleniu na terenach rolnych w sąsiedztwie własnych rozłogów.

Z uwagi na brak unormowań prawnych oraz rozwiązań modelowych w zakresie kształtowania towarowej zabudowy rodzinnej, spełniającej standardy wielkościowe i organizacyjne obowiązujące w Unii Europejskiej przyjmuje się, na okres przejściowy (do czasu ich ustalenia), następujące kryteria lokalizacji tego rodzaju gospodarstw:

- areal użytków rolnych gospodarstwa nie powinien być mniejszy od średniej w danej wsi,
- gospodarstwo powiększa areal lub uzyskało kredyt preferencyjny na zakup ziemi lub rozbudowę i unowocześnienie siedliska rolniczego,
- posiada biznesplan lub program rozwoju produkcji rolnej, uzgodniony z właściwą terytorialnie jednostką doradztwa rolniczego,
- uzyskało pozytywną opinię Komisji Rolnictwa Rady Miasta i Gminy.

Agrobiznes

Zgodnie z najbardziej rozpowszechnionym w krajach Europy Zachodniej systemem organizacji usług z otoczenia rolnictwa, głównym zadaniem w tym zakresie będzie stworzenie w skali gminy lub ponadgminnej nowoczesnego systemu produkcji, przetwórstwa i dystrybucji żywności polegającego na zależności dochodowej poszczególnych członów tego systemu, przy czym producenci rolni będą akcjonariuszami we wszystkich ogniwach systemu, zaś posiadane akcje winny przynosić dywidendę oraz możliwość oddziaływania na decyzje gospodarcze. Utworzenie lokalnego „agrobiznesu” wymagać będzie ustabilizowania istniejących jednostek obsługi rolnictwa i przekształcenia ich w spółki akcyjne jak również powstania nowych ogniw systemu zwłaszcza w dziedzinie standaryzacji produkcji, marketingu i reklamy.

System „agrobiznesu”, w odróżnieniu od dotychczas stosowanej komunalizacji i prywatyzacji jednostek usługowych, stwarza możliwość integracji środowiska wiejskiego wokół problematyki rynku rolnego, a także przywrócenia zaufania społeczności lokalnej do sfery spółdzielczości wiejskiej. Umożliwia, ponadto wytworzenie się pożądanej integracji pionowej np. producenci mleka, obsługa weterynaryjno-zootechniczna, banki spółdzielcze, wytwórnia pasz treściwych dla bydła, zakłady mleczarskie, hurtownie i sklepy firmowe itp.

Uruchomienie „agrobiznesu” będzie wymagało adaptacji istniejących terenów usług rolniczych (o ile nie zostały wcześniej sprzedane lub zagospodarowane na cele nierolnicze) a także wskazania nowych terenów usługowych. Zasadą stosowaną w tym zakresie winna być koncentracja tych usług w ośrodkach o ukształtowanym profilu obsługi rolnictwa oraz na terenach zapewniających dogodną dostępność w rejonie obsługi.

Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Ochrona obszarów rolnych zwłaszcza o wysokiej przydatności gospodarczej winna polegać na rygorystycznym stosowaniu przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zwłaszcza w odniesieniu do dużych powierzchniowo inwestycji nierolniczych mogących oddziaływać negatywnie na sąsiadujące tereny rolne. Równoległe z prawną ochroną gleb o wysokiej bonitacji powinna być stosowana ochrona zwartych masuwów glebowych, zwłaszcza tworzących spójne ekosystemy rolnicze przed nieracjonalnym podziałem i zabudową drobnotowarową o charakterze rozproszonym. W gminie Małogoszcz, preferowane pod tym względem, winny być obszary południowe, na których względnie szybko można uzyskać znaczącą poprawę warunków gospodarowania.

*Ewentualne przeznaczenie znacznych obszarów gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych na cele nierolnicze, dla celów inwestycyjnych określonych w studium, może nastąpić na etapie opracowania planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany.*¹*

W miarę zwiększania się obrotu ziemią i polaryzacji gospodarstw rolniczych konieczne będzie również przeprowadzenie komasacji gruntów rolnych, która winna być poprzedzona sporządzeniem planu urządzania przestrzeni rolniczej stanowiącego uzupełnienie niniejszego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Szczególną ochroną przed zabudową należy także objąć tereny zmeliorowane, położone w obrębie tzw. obszarów konkurencyjnych. W przypadku konieczności ich zabudowy winien być stosowany wymóg dokonania na koszt inwestorów ekspertyzy melioracyjnej określającej warunki ewentualnej renowacji. Istotnym kierunkiem działalności ochronnej będzie również upowszechnianie proekologicznych metod produkcji rolnej zmierzających do ograniczenia lub wyeliminowania stosowania chemicznych środków produkcji. Priorytet w tym zakresie powinny uzyskać obszary wymagające wzmożonej ochrony wód, obszary położone w obrębie parku krajobrazowego i jego otuliny, a także obszary predysponowane do rozwoju funkcji turystycznej.

Główne instrumenty realizacji polityki przestrzennej w rolnictwie

Głównym instrumentem umożliwiającym osiągnięcie założonych celów w rolnictwie jak również i innych dziedzinach sfery gospodarczej będzie utworzenie **gminnych zasobów gruntów komunalnych**, które skupiałyby się w sąsiedztwie głównych ośrodków osadniczych na terenach potencjalnego rozwoju zabudowy. Warunkiem atrakcyjności oferty tych terenów jest ich uzbrojenie we wszystkie główne elementy infrastruktury technicznej.

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Ze względu na duże rozproszenie gruntów komunalnych i Skarbu Państwa omówione zasoby będą tworzone głównie w oparciu o wykup lub zamianę gruntów prywatnych, które należałoby systematycznie pozyskiwać i komasować zwłaszcza pod kątem stworzenia komunalnej oferty terenów usługowo-przemysłowych. Działalność w tym zakresie będzie miała charakter długofalowy i powinna być poprzedzona dokładnym rozpoznaniem możliwości pozyskania gruntów. Nie może też podlegać doraźnym celom politycznym.

Do najważniejszych instrumentów polityki przestrzennej zalicza się też gminny system ulg i preferencji podatkowych dotyczący najważniejszych inwestycji gospodarczych, które warunkują pożądane zmiany przestrzenne i systemowe.

Istotne znaczenie będzie miało także stworzenie na szczeblu gminnym instytucjonalnych form wspierania rozwoju gospodarczego jak np. gminnego centrum wspierania przedsiębiorczości, które zajmować się będzie całokształtem spraw związanych z doradztwem, edukacją i pomocą w nawiązaniu kontaktów gospodarczych, a także marketingiem gminy.

5.3. Kierunki rozwoju funkcji leśnej

Rozwój funkcji leśnej winien być realizowany zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

Granice i powierzchnie lasów istniejących, w tym lasów ochronnych oraz zasady gospodarki leśnej ustalają:

- w zakresie lasów państwowych, plan urządzenia lasów Nadleśnictwa Jędrzejów na okres 2003 – 2012 i dla lasów Nadleśnictwa Kielce na lata 1999 – 2008 oraz Nadleśnictwa Włoszczowa.
- w zakresie lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa, uproszczone plany urządzenia lasów opracowane dla większości wsi.

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania leśnego gminy będzie powszechna i ciągła ochrona lasów istniejących oraz sukcesywne zwiększanie zasobów leśnych. Zakłada się także zwiększenie wykorzystania funkcji społecznych lasów, w tym szczególnie ich walorów turystyczno-rekreacyjnych i krajobrazowych.

W przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuszcza się możliwość przeznaczenia lasów na cele inwestycyjne pod warunkiem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spełniającego wymogi określone w przepisach o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Powyższe ograniczenia nie dotyczą realizowanych na terenie lasów obiektów i urządzeń gospodarki leśnej określonych w art. 3, pkt 2 ustawy o lasach.

Realizacja polityki zalesieniowej

Potrzeby zalesieniowe gminy po roku 2000 będą zaspokajane w ramach określonej w niniejszym studium granicy rolno-leśnej, która jednocześnie wyznacza miejsca pod przyszłe plany miejscowe terenów do zalesienia. Plany te będą sukcesywnie realizowane stosownie do potrzeb społecznych, a także możliwości finansowych i rzeczowych określonych w wojewódzkim programie zwiększenia lesistości opracowanym na lata 2000-2020.

Kryterium podejmowania opracowania planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego terenów do zalesienia, winno być zaspokojenie potrzeb zalesieniowych na obszarze nie mniejszym niż 5 ha i o zróżnicowanej strukturze własnościowej.

Zalesienie gruntów pojedynczych właścicieli, zwłaszcza przylegających do terenów leśnych lub położonych w enklawach i półenklawach leśnych objętych granicą rolno-leśną mogłyby być realizowane w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów, przygotowanych przez osobę posiadającą uprawnienia urbanistyczne pod warunkiem uzgodnienia tej decyzji z właściwym ds. leśnictwa organem administracji rządowej.

W zalesianiu gruntów należy zachować istniejący układ dróg do pól i lasów, zapewniających ogólną dostępność do terenu.

*Przy zalesianiu gruntów zmeliorowanych, systemem rowów melioracyjnych należy uwzględnić potrzebę zapewnienia dostępu do rowów w celu ich konserwacji i odbudowy w pasie ok. 1,5 m od granicy rowu. W przypadku zalesiania terenów zmeliorowanych systematyczną siecią drenarską (sołectwo Wygnanów), przed zalesieniem należy wystąpić do administratora urządzeń melioracyjnych o zmianę ewidencji urządzeń melioracyjnych oraz gruntów zmeliorowanych, w obrębie projektowanych zalesień.*1*

Zagospodarowanie leśne obszarów o głównej funkcji turystyczno – rekreacyjnej powinno być realizowane wyłącznie drogą sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zasady kształtowania rozwoju funkcji leśnej w obrębie obszarów objętych granicą rolno-leśną

Określone w studium gminnym **obszary potencjalnego rozwoju funkcji leśnej**, wyznaczają docelowy model zagospodarowania leśnego obszaru gminy, uwzględniający przede wszystkim aspekty przyrodnicze i przestrzenne.

Na wniosek właściciela terenu lub zarządzającego gminą granica ta może dodatkowo objąć tereny:

- położone w bezpośrednim sąsiedztwie lasów istniejących lub terenów do zalesienia wyznaczonych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- na których lasy stanowią integralny element zagospodarowania (także jak tereny usług turystyczno-letniskowych),

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- pełniące funkcje ochronne z uwagi na przeznaczenie (np. tereny stref ochronnych wokół obiektów uciążliwych) pod warunkiem że są to grunty nieprzydatne na cele rolne, a ich zalesienie nie spowoduje kolizji z funkcjami obszarów sąsiadujących, określonych w niniejszym studium.

Przeznaczenie tych gruntów do zalesienia winno nastąpić w trybie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Rozwój funkcji leśnej w obrębie tych obszarów granicy rolno-leśnej powinien być realizowany z uwzględnieniem następujących zasad:

- kształtowania (przywracania) leśnych ciągów ekologicznych w skali gminy jak również w układzie ponadgminnym,
- eliminowania kolizji funkcji leśnej z innymi funkcjami terenów,
- wyrównywania linii brzegowej lasów,
- koncentracji rozproszonych terenów leśnych w większe kompleksy,
- realizacji zagospodarowania leśnego zgodnie z przepisami ochrony przeciwpożarowej ze szczególnym uwzględnieniem zakazu lokalizacji w odległości mniejszej niż 100 m od granicy projektowanych zalesień inwestycji mogących stwarzać zagrożenie pożarowe.

5.4. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług

Teren gminy Małogoszcz podzielony jest na 19 sołectw i miasto Małogoszcz. Zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa i jednorodzinna w obrębie poszczególnych jednostek administracyjnych, ukształtowana historycznie, była lokalizowana przy głównych ciągach komunikacyjnych, w pobliżu istniejących obiektów usługowych.

Dalszy rozwój osadnictwa na terenie gminy i miasta Małogoszcz musi być podporządkowany następującym celom:

- dążeniu do tworzenia ładu przestrzennego lub jego poprawy,
- ochronie środowiska przyrodniczego oraz dóbr kultury,
- dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców.

Rysunek „Studium..(zmiana)” wraz ze zmianą nr 1 do studium...^{*1} w części określającej kierunki rozwoju przestrzennego wskazuje obszary istniejącej zabudowy o wysokiej intensywności, istniejące zespoły zabudowy o niskiej intensywności, *obszar mieszkalno-usługowy historycznego centrum miejscowości*^{*1}, istniejące zespoły osadnicze, oraz obszary potencjalnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dla miasta) i obszary potencjalnego rozwoju osadnictwa (dla terenu wsi).

Obszary potencjalnego rozwoju osadnictwa, usytuowane na terenie strefy wiejskiej, należy rozumieć jako tereny lokalizacji zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej oraz lokalizacji usług nieuciążliwych, obsługujących te tereny.

Na terenie strefy miejskiej odpowiednikiem tych terenów, są **obszary potencjalnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego**, z tym, że nowa zabudowa zagrodowa powinna być lokalizowana jedynie na obrzeżach miasta, a istniejąca w części centralnej sukcesywnie przekształcana na jednorodzinna.

Obszar mieszkalno-usługowy historycznego centrum miejscowości, stanowi obszar koncentracji zabudowy mieszkaniowo-usługowej potencjalnego centrum miasta Małogoszcz^{*1}.

Dalsza lokalizacja zabudowy mieszkaniowej na terenie poszczególnych sołectw powinna rozwijać się w pierwszej kolejności w obrębie istniejących zespołów osadniczych w formie:

- wymiany istniejących obiektów mieszkalnych w złym stanie technicznym, w celu poprawy walorów estetycznych istniejącej zabudowy,
- rozbudowy i uzupełniania istniejących siedlisk,
- uzupełnianie wolnych działek, między istniejącą zabudową.

W dalszej kolejności powinny być uaktywniane obszary potencjalnego rozwoju osadnictwa, usytuowane w najbliższym sąsiedztwie istniejącej zabudowy, następnie obszary potencjalnego rozwoju osadnictwa, zlokalizowane w oderwaniu od istniejących dużych skupisk zabudowy, wyznaczone w oparciu o ciągi rozproszonej zabudowy i zgłoszone wnioski jako, niezbędne dla pokrycia potrzeb mieszkaniowych gminy. Ponadto kolejność lokalizacji zabudowy powinna być uzależniona od stopnia uzbrojenia działek.

Bez potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą być lokalizowane budynki mieszkalne na działkach posiadających niezależny, normatywny, dojazd z drogi publicznej, jeżeli inne przepisy szczególne nie narzucają obowiązku sporządzenia planu.

Ze względu na lokalizację obszaru gminy w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), priorytetową sprawą jest pełne uzbrojenie terenów budownictwa mieszkalnego w sieć kanalizacyjną, która powinna być budowana równolegle z siecią wodociągową.

Należy dążyć do koncentracji zabudowy mieszkaniowej i przeciwdziałać jej rozpraszaniu.

Istniejące na obrzeżach wyznaczonych terenów urządzenia melioracyjne wymagają ochrony przed ich uszkodzeniem lub zniszczeniem. Wszelkie projekty budowlane przewidziane do realizacji w granicach tych terenów, kolidujące z istniejącymi urządzeniami melioracyjnymi należy uzgadniać ze Świętokrzyskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach, Rejonowy Oddział w Jędrzejowie.^{*1}

Obszary przewidziane na cele rozwoju osadnictwa zostały zwaloryzowane pod względem istniejącego i wymaganego uzbrojenia technicznego, ograniczeń wynikających z elementów ochrony środowiska, dóbr kultury, ochrony gruntów rolnych i warunków fizjograficznych. Wskazuje się również tereny, zlokalizowane w obrębie istniejących obszarów osadniczych i potencjalnych terenów rozwoju osadnictwa, nie wskazane do zabudowy ze względu na lokalizację ich w dolinach rzek.

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

W celu kształtowania ładu przestrzennego na terenie miasta i gminy Małogoszcz, podnoszącego jakość życia mieszkańców i poziom atrakcyjności obszaru gminy, należy położyć nacisk na kształtowanie zabudowy, które dla części terenu miasta podlegają uwarunkowaniom zewnętrznym wynikającym m.in. z lokalizacji wewnątrz stref ochrony konserwatorskiej – teren miasta Małogoszcz oraz obiekty zabytkowe i ich otoczenie.*1

Za zasadne uznaje się potrzebę wypracowania formy architektoniczno-przestrzennej identyfikującej się z elementami historycznej zabudowy, jako elementu powtarzalnego, do wielokrotnego zastosowania.

Do czasu wypracowania, powyższej formy przestrzennej dla budownictwa mieszkaniowego zagrodowego i jednorodzinnego lokalizowanego na obszarze gminy, zaleca się spełnienie określonych poniżej wymagań dotyczących architektury budynków:

- architektura projektowanych budynków powinna posiadać poprawną formę zharmonizowaną z otoczeniem, nawiązywać charakterem, skalą i detalem do wzorów regionalnych,
- zalecana zwarta bryła budynku,
- wysokość budynków mieszkalnych do dwóch kondygnacji, z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne w budynkach jednokondygnacyjnych (preferowana wysokość do 1,5 kondygnacji),
- wysokość budynków gospodarczych do 4 m od powierzchni terenu do okapu budynku, a produkcyjno-usługowych i użyteczności publicznej, nie więcej jak 5 m od poziomu terenu do okapu budynku, w wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się budynki użyteczności publicznej dwukondygnacyjne o wysokości do 8 – 9 m od poziomu terenu do okapu w przypadkach, gdy przepisy szczególne określają podwyższoną wysokość pomieszczeń,
- wysokości podpiwniczeń do max. 1,3 m ponad poziom terenu (w przypadku realizacji podpiwniczenia powyżej 1,3 m, podpiwniczenie takie należy traktować jako kondygnację budynku),
- strome dachy dwuspadowe lub czterospadowe o nachyleniu połaci 35° – 50°, z możliwością zastosowania naczółków i przyczółków,
- zalecane stosowanie poszerzonych okapów (50 – 70 cm) oraz wprowadzenie materiałów kamiennych i drewna do prac wykończeniowych w elewacjach,
- przy użytkowym poddaszu oświetlenie jego pomieszczeń lukarnami nie może powodować zabudowy więcej niż połowy długości połaci dachowej,
- wysokość budynku od terenu do gzymsu lub okapu nie powinna przekraczać 7 m,
- zakaz lokalizacji obiektów budowlanych z dachami płaskimi, pulpitowymi, kopertowymi, uskokowymi i asymetrycznymi oraz stosowania schodkowego zwieńczenia ścian, wykorzystania lusterek, stłuczki szklanej i porcelanowej w elewacjach.

Zagospodarowanie terenów potencjalnego rozwoju osadnictwa (budownictwa mieszkaniowego) powinno mieć na celu ujednoczenie standardów wykorzystania przestrzeni poprzez stosowanie minimalnych wskaźników wielkości i szerokości działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej:

- zwartej (*szeregowej*)*1 – 450 m², przy szerokości – 9,0 m,
- bliźniaczej – 700 m², przy szerokości – 12,0 m,
- wolnostojącej – 800 m², przy szerokości – 18,0 m,

przy zapewnieniu możliwości zabudowy 40 % powierzchni działki i pozostawieniu minimum 30 % powierzchni biologicznie czynnej na działce.

Parametry przestrzenne siedlisk rolniczych powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i jego programem.

Zaleca się wprowadzenie w nowych siedliskach i uzupełnienie w już istniejących; zadrzewień i zakrzewień przydomowych oraz zieleni osłonowej przy obiektach produkcyjnych, usługowych i hodowlanych.

Obszary istniejącej zabudowy i potencjalnego rozwoju osadnictwa, należy również traktować jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych, nieuciążliwych, obsługujących tereny mieszkalnictwa.

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

*Szczególnym obszarem rozwoju usług jest **obszar mieszkalno-usługowy historycznego centrum miejscowości**, gdzie udział funkcji usługowej powinien być uzależniony od faktycznej potrzeby wykreowania centrum usługowego miasta Małogoszcz.*1*

Dla zabudowy usługowej, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców w wielkości minimum 2 miejsc/100 m² powierzchni użytkowej usługi oraz wymogu pozostawienia powierzchni biologicznie czynnej w ilości nie mniejszej niż 30 % powierzchni działki usługowej.

Fronty działek usługowych wraz z ciągami dróg ogólnodostępnych i ciągów pieszych powinny stanowić potencjalne obszary przestrzeni publicznych, wymagające wypracowania spójnego wyrazu architektonicznego, identyfikującego teren przestrzeni publicznych miasta i gminy Małogoszcz.

Na terenie gminy brak jest zasobów terenów komunalnych, położonych centralnie w stosunku do układów osadniczych wsi. Z tego powodu nie ma możliwości wyznaczenia, w oparciu o takie zasoby, potencjalnych terenów rozwoju usług publicznych. Wskazane zostały tereny koncentracji istniejących usług publicznych.

Gromadzenie zasobów gruntów komunalnych dla potrzeb lokalizacji usług publicznych, powinno uwzględniać potrzebę koncentracji ewentualnych obiektów w sąsiedztwie już istniejących, w celu tworzenia czytelnych centr usług publicznych.

W przypadku miasta Małogoszcza, dla którego kreowanie własnego miejskiego wizerunku, w celu podnoszenia prestiżu miasta, ważne jest posiadanie czytelnego układu przestrzennego z wyraźnie zaznaczonym centrum administracyjno-usługowym i systemem przestrzeni publicznych, wymagających wypracowania spójnego wyrazu architektonicznego, identyfikującego teren przestrzeni publicznych miasta i gminy Małogoszcz.

W oparciu o dotychczasowe opracowania planistyczne oraz zasoby gruntów komunalnych zostały wytypowane tereny na lokalizację większych zespołów usług publicznych oraz potencjalne przestrzenie publiczne na terenie miasta.

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

5.5. Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła

Przewiduje się kontynuację rozwoju, istniejących na terenie gminy, gałęzi przemysłu - przemysł wydobywczy i przetwórczy.

Nowe podmioty gospodarcze rozwijające się na bazie istniejących surowców, powinny lokalizować się na terenie już istniejących zakładów lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, *w granicach terenów przemysłu, usług produkcyjnych, magazynów i składów.*

*Obszary potencjalnego rozwoju przemysłu i usług produkcyjnych wskazane zostały w sąsiedztwie istniejącej Lafarge Cement Polska S.A. Cementownia Małogoszcz oraz w innych miejscach na terenie miasta i gminy wynikających, ze sposobu dotychczasowego zagospodarowania terenu i zgłoszonych potrzeb.*¹*

Należy rozpoznać rynek surowcowy gminy pod kątem możliwości uruchomienia nowych zakładów produkcyjnych opierających swą działalność o surowce lokalne.

Podstawą rozwoju nowych gałęzi przetwórczych mogą być również surowce wtórne pozyskiwane na terenie gminy.

Usługi rzemieślnicze nie mające charakteru działalności uciążliwej mogą być lokalizowane w ramach obszarów istniejącej zabudowy i potencjalnych obszarów rozwoju osadnictwa oraz na tzw. obszarach przewidzianych do zagospodarowania wielofunkcyjnego.

Możliwością rozwojową dla gminy jest również przemysł przetwórstwa rolniczego. Lokalizacja tego typu obiektów powinna następować na obszarach gruntów przewidzianych do zagospodarowania wielofunkcyjnego.

Lokalizacja nowych zakładów przemysłowych i rzemieślniczych musi odbywać się w zgodzie z wymogami ochrony środowiska i ładu przestrzennego.

Dla poprawienia aktualnej sytuacji, powinny być spełnione następujące warunki:

- dalsze zmniejszanie *potencjalnej**¹ uciążliwości Cementowni, *nie posiadającej obszaru ograniczonego użytkowania, zobligowanej w oparciu o obowiązujące przepisy do ograniczania uciążliwości do granic władania**¹,
- dla zakładów, na podstawie formalnych ocen oddziaływania na środowisko należy wprowadzać odpowiednie środki łagodzące ich uciążliwości,
- wprowadzenie czystych technologii oraz instalowanie urządzeń technicznych chroniących środowisko,
- likwidacja ujemnych skutków eksploatacji oraz prowadzenie sukcesywnej rekultywacji terenów wyeksploatowanych i zwałowisk, zgodnie z planami ruchu zakładów górniczych,
- eksploatacja kopalni powinna odbywać się na podstawie koncesji wydanej przez właściwy organ administracji rządowej.

Dla zabudowy przemysłowej, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców w wielkości minimum 2 miejsc/100 m² powierzchni użytkowej zakładu oraz wymogu pozostawienia powierzchni biologicznie czynnej w ilości nie mniejszej niż 30 % powierzchni działki przemysłowej m.in. jako zieleni osłonowej na obrzeżu działki.

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

5.6. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji

Ze względu na posiadane walory kulturowe, przyrodnicze i łatwą dostępność komunikacyjną, teren gminy może stać się miejscem rozwoju funkcji turystycznej o znaczeniu ponadgminnym. Istotnym elementem pobudzającym zainteresowanie rekreacją na terenie gminy, mogą być projektowane zbiorniki małej i dużej retencji, a w szczególności projektowany zbiornik „Chęciny”.

Aktualnie istnieją nieliczne zespoły usług turystycznych w Ludwinowie i Bocheńcu. Rozwija się również agroturystyka, na bazie istniejących siedlisk rolniczych posiadających korzystne, dla takiej formy rekreacji, położenie w pobliżu kompleksów leśnych, w oddaleniu od zwartej zabudowy wsi. Agroturystyka ma duże szanse rozwoju, w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na tego rodzaju wypoczynek.

Zgodnie z przyjętą segregacją podstawowych funkcji terenu, do kontynuacji rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej wskazuje się tereny znajdujące się w obrębie obszarów predysponowanych do rozwoju wielofunkcyjnego, w obrębie terenu wsi Kozłów, Henryków, Ludwinów (w oparciu o istniejące kompleksy leśne i walory krajobrazowe) oraz Bocheniec, Wola Tesserowa, Karsznice, Rembieszyce (w oparciu o istniejące kompleksy leśne, rzekę Nidę i projektowany zbiornik „Chęciny”). W razie potrzeby obszary potencjalnego rozwoju funkcji leśnej, mogą również stanowić tereny rozwoju turystyki i rekreacji. Stopień wykorzystania tych terenów na cele rekreacji i zalesień należy uściślić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

*Tereny rekreacji masowej lub indywidualnej, o charakterze ogólnodostępnego terenu parkowo-rekreacyjnego, zagospodarowanego małą architekturą, urządzeniami terenowymi, oczkami wodnymi, ciągami pieszo-jezdnymi, boiskami dla uprawiania sportów terenowych, altanami itp. bez lokalizacji obiektów kubaturowych, dla mieszkańców gminy a w szczególności mieszkańców miasta Małogoszcz, mogą stanowić tereny zlokalizowane na zapleczu zabudowy mieszkaniowej przy ulicach Chęcińskiej i Pustowójtówny.*1*

Preferowane formy turystyki:

- turystyka krajoznawcza – piesza, rowerowa, konna, samochodowo – rowerowa,
- turystyka pobytowa – agroturystyka, ekoturystyka, wypoczynek sobotnio – niedzielny, kolonie, obozy, turystyka edukacyjna (zielone szkoły).

Rozwój turystyki i wypoczynku powinien być zharmonizowany z warunkami naturalnymi i uzależniony od przestrzegania warunków ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych gminy.

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

5.7. Kierunki rozwoju komunikacji*¹

5.7.1. Sieć drogowa

Analizy komunikacyjne wykonane w ramach zmiany studium wykazały potrzebę ochrony podstawowego układu drogowego wiążącego miasto i gminę Małogoszcz z trasami komunikacji zewnętrznej przez:

- maksymalne ograniczenie zabudowy bezpośrednio obsługiwanej przez drogi wojewódzkie i wybrane powiatowe do już istniejących, ukształtowanych terenów;
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej dla nowych terenów zabudowy w oparciu o drogi odciążające lokalizowane równoległe do tych dróg lub z dróg wewnętrznych zlokalizowanych w sąsiedztwie;
- etapową realizację fragmentów dróg na odcinkach nie spełniających wymogów dla wzmożonego ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych, ruchu turystycznego;
- oddzielenie ruchu lokalnego od ruchu tranzytowego i uciążliwego ciężarowego.

Należy również kontynuować prace związane z podnoszeniem standardów zamieszkiwania, poprzez eliminację ruchu uciążliwego z obszarów intensywnej zabudowy mieszkaniowej (Małogoszcz, Mieronice), poprzez budowę dróg przejmujących ruch tranzytowy z dróg zlokalizowanych w centralnej, historycznej części miasta Małogoszcz.

Dla umożliwienia realizacji powyższych założeń należy zachować rezerwy terenu dla przełożenia tras dróg oznaczonych na rysunku studium w postaci korytarzy komunikacyjnych.

Istotne znaczenie dla sformułowania nowych kierunków rozwoju komunikacji mają postępujące prace projektowe i realizacyjne, trwające od kilku lat na terenie miasta i gminy powodujące potrzebę zweryfikowania wcześniejszych założeń kierunkowych.

Podstawowy układ komunikacyjny na terenie miasta i gminy Małogoszcz stanowić będzie:

- droga wojewódzka nr 728 (Warszawa) Grójec – Końskie – Łopuszno – Małogoszcz – Jędrzejów, przewidziana do przebudowy na parametry drogi klasy głównej (G), stanowiąca najkrótsze połączenie poprzez drogę nr 74 z centralnym węzłem drogowym w Polsce;
- droga wojewódzka nr 762 Kielce-Małogoszcz, przewidywana do przebudowy na parametrach drogi klasy głównej (G), stanowiąca najdogodniejsze połączenie obszaru gminy z trasą tranzytową o znaczeniu międzynarodowym (E- 7);
- droga powiatowa nr 0220T (Włoszczowa) gr.powiatu – Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz, przewidywana do włączenia w system dróg wojewódzkich i przebudowy na parametrach drogi głównej (G) z przedłużeniem jej i włączeniem do drogi wojewódzkiej nr 728 poprzez projektowaną północno-zachodnią obwodnicę miasta Małogoszcz;
- wybrane drogi powiatowe, łączące ośrodek gminny z ośrodkami powiatowymi i gminami ościennymi, przewidziane do przebudowy lub projektowane do budowy na parametrach drogi klasy zbiorczej (Z);
- drogi powiatowe i gminne stanowiące lokalne połączenia wewnątrz gminy przewidywane do przebudowy na parametrach drogi klasy lokalnej (L);
- system dróg gminnych przebudowywanych lub projektowanych do budowy na parametrach dróg dojazdowych (D), obsługujących poszczególne skupiska zabudowy mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej i rekreacyjnej;
- pozostałe drogi dojazdowe, wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne.*¹

*¹ Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego miasta i gminy oraz poprawy jakości życia mieszkańców ma wybudowana w ciągu drogi wojewódzkiej nr 728, na parametrach drogi klasy głównej (G), wschodnia obwodnica miasta Małogoszcz, zmieniająca przebieg drogi na odcinku od rejonu Cementowni Lafarge w Małogoszczu do miejscowości Mieronice włącznie, przejmująca częściowo ruch tranzytowy, przebiegający dotychczas przez centrum miasta, w szczególności w kierunku Kielc i Jędrzejowa. Dawny przebieg drogi został włączony do sieci dróg gminnych.

Przyjmuje się za zasadne rozbudowę i przebudowę dróg wojewódzkich w celu usprawnienia i poprawy ruchu na całym odcinku drogi nr 728 i drogi nr 762 poprzez przebudowę ich na parametrach drogi klasy głównej (G).

Projektowane uzupełnienie systemu dróg wojewódzkich o parametrach drogi głównej w oparciu o drogę powiatową nr 0220T, usprawni ruch komunikacyjny na odcinku od drogi nr 728 w kierunku Włoszczowy, eliminując w ten sposób istniejący ruch towarowy odbywający się aktualnie przez centrum miasta. Połączenie drogi nr 728 z istniejącym odcinkiem drogi nr 0220T przewidziane jest po północnej i zachodniej stronie miasta w oparciu o wyznaczony nowy teren pasa drogowego, wykorzystujący m.in. fragmenty istniejących dróg: gminnej lokalnej oraz powiatowej nr 0264T.

Proponowany nowy przebieg obwodnicy miasta zlokalizowany jest w sąsiedztwie terenów przemysłowych oraz wydobywczych (pogranicze obszaru górniczego kopalni Małogoszcz). Projektowana droga na niewielkim fragmencie przebiega w sąsiedztwie istniejącej zabudowy wsi Leśnica.

Ponieważ lokalizacja projektowanej drogi głównej, przebiega miejscami wśród istniejącej obustronnej zabudowy (Kozłów, Ludwinów) oraz terenów rozwojowych dla zabudowy, w sytuacji trudności z uzyskaniem parametrów technicznych klasy G dla tej drogi, w ramach obecnie planowanego korytarza drogi wojewódzkiej Małogoszcz – Włoszczowa, konieczne będzie wprowadzenie zmiany do studium dla alternatywnego rozwiązania jej przebiegu spełniającego wymagane standardy.

Doprowadzenie do parametrów drogi głównej wymagać będzie:

- poszerzenia pasów drogowych do min. 25,0 m,
- poszerzenia istniejących jezdni do min. 7,0 m a koron dróg do min. 10,0 m,
- ograniczenia liczby skrzyżowań,
- budowy dróg dojazdowych obsługujących przyległe zainwestowanie,
- wzmocnienia konstrukcji nawierzchni,
- korekt łuków poziomych i pionowych

Drogi główne przeznaczone głównie dla ruchu tranzytowego powinny być chronione przed dalszą lokalizacją przy nich nowej zabudowy mieszkaniowej. Odległość lokalizacji nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi nie powinna być mniejsza niż 40,0m, licząc od krawędzi istniejącej lub projektowanej jezdni, a dojazd do nich powinien być zapewniony z dróg bocznych lub dróg serwisowych.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów szczególnych.

Do systemu dróg zbiorczych, łączących ośrodek gminny z ośrodkami powiatowymi i gminami ościennymi, przewidzianymi do przebudowy na parametrach drogi klasy zbiorczej (Z), zaliczono wybrane drogi powiatowe:

- nr 0152T Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Mieronice – Karsznice – Bizoreda – Miąsowa (na odcinku od południowej granicy gminy do miejscowości Mieronice);
- nr 0263T (Krasocin) gr.powiatu – Leśnica – Małogoszcz (na odcinku od zachodniej granicy gminy do miasta Małogoszcz z włączeniem do projektowanej zachodniej części obwodnicy miasta Małogoszcz ;
- nr 0215T Kozłów – Wiśnicz – Lasochów (na odcinku od Kozłowa do Ludwinowa, dalej z propozycją przełożenia w ciągu drogi gminnej i włączenia do drogi nr 0152T;*)

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

- nr 0216T Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lipnica z włączeniem do drogi wojewódzkiej nr 728;
- nr 0264T gr.powiatu – Leśnica Parcela – Leśnica (od granic gminy do Leśnicy z włączeniem do obwodnicy miasta).

Doprowadzenie do parametrów drogi zbiorczej wymagać będzie:

- poszerzenia pasów drogowych do min. 20,0 m,
- poszerzenia istniejących jezdni do min. 5,5 – 6,0 m a koron dróg do min. 7,5 – 8,0 m,
- wzmocnienia konstrukcji nawierzchni,
- korekt łuków poziomych i pionowych.

Odległość zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi, od krawędzi jezdni tych dróg, na nowych terenach budowlanych, powinna wynosić minimum 30,0 m od krawędzi istniejącej lub projektowanej jezdni.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów szczególnych.

Pozostałe odcinki dróg powiatowych oraz znaczną część dróg gminnych, mających mniejsze znaczenie, służących głównie obsłudze ruchu lokalnego przewiduje się sukcesywnie przebudowywać na parametrach drogi lokalnej.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg lokalnych (L) określa się na 12,0 – 17,0 m. Mniejsza z tych wielkości może mieć zastosowanie w przypadku przekrojów ulicznych oraz przekrojów drogowych bez rowów odwadniających.

Pasy drogowe dróg lokalnych, w szczególności przebiegających wzdłuż terenów zabudowy powinny umożliwiać lokalizację infrastruktury technicznej obsługującej tereny.

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni dróg lokalnych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 15,0 m od krawędzi jezdni.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów szczególnych.

Pozostałe drogi gminne przewiduje się pozostawić jako drogi dojazdowe o minimalnych wymaganiach przestrzennych.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg dojazdowych (D) określa się na 10,0 – 15,0 m. Minimalne szerokości mogą być stosowane w przypadku krótkich odcinków dojazdowych do niewielkich zespołów zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej niewymagających rowów odwadniających i w przypadkach wymuszonych istniejącą zabudową w dobrym stanie technicznym

Pasy drogowe dróg dojazdowych powinny umożliwiać lokalizację infrastruktury technicznej obsługującej tereny.

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni dróg dojazdowych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 8,0 m od krawędzi jezdni.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów szczególnych.

*Ostateczne określenie szerokości w liniach rozgraniczających dla dróg wszystkich klas powinno nastąpić na etapie sporządzania zmian planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego (teren miasta i gminy posiada pełne pokrycie terenu planami miejscowymi) w skali nie mniejszej niż 1:2000 po uwzględnieniu rozwiązań wysokościowych, sposobu odwodnienia i uwzględnienia urządzeń dodatkowych (ciągów pieszych, rowerowych, sieci infrastruktury technicznej, lokalnego zróżnicowania rzeźby terenu) z założeniem możliwości etapowania rozbudowy czy przebudowy. *1*

**1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

5.7.2. Komunikacja kolejowa

Nie przewiduje się na terenie miasta i gminy Małogoszcz rozbudowy komunikacji kolejowej. Już istniejący układ stacji i linii kolejowej Kielce – Częstochowa (Opole) oraz bocznicę przemysłowej umożliwi realizację przemysłu transportochłonnego na terenach położonych na północ od Cementowni „Małogoszcz”.

Tereny kolei (bez bocznic kolejowej), stanowią tereny zamknięte ustanowione decyzją Nr 42 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 28.12.2000 r. (Dz. Urz. Min. Transp. i Gosp. Morskiej Nr 7, poz. 49).

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu zamkniętego obowiązują ograniczenia lokalizacyjne wynikające z Ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 86, poz. 798 z późniejszymi zmianami). Teren zamknięty wraz ze strefą ochronną został wskazany na rysunku Zmiany Studium....

Wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji celu publicznego w granicach terenów zamkniętych, należy do organów określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

5.7.3. Komunikacja publiczna

Zakłada się, że podstawowym środkiem transportu publicznego pozostanie autobus i M-busy (na liniach o małym natężeniu ruchu). Sieć połączeń autobusowych obsługiwana głównie przez sprywatyzowane przedsiębiorstwa przewoźnicze zasadniczo przebiegać będzie obecnymi trasami linii komunikacyjnych. Relacje o mniejszym natężeniu ruchu obsługiwane będą transportem mikrobusowym - głównie przez prywatnych przewoźników. Wielkość spodziewanego ruchu i rozwój motoryzacji indywidualnej nie uzasadnia potrzeby rozwoju komunikacji publicznej i lokalizacji jednego centralnego dworca obsługującego przyjeżdżających i odjeżdżających.

Przewiduje się uporządkowanie ruchu komunikacji M-busowej poprzez wyznaczenie na terenie miasta kilku miejsc postojowych dla busów, zlokalizowanych poza Rynkiem, lecz w jego pobliżu, w miejscach usytuowanych na kierunku ich tras obsługi.

Dla poprawy standardu obsługi i bezpieczeństwa ruchu wszystkie przystanki autobusowe powinny być wyposażone w zatoki autobusowe i zadaszenia a te położone na obszarach zabudowy w małe punkty handlowe.

5.7.4. Drogi piesze i rowerowe

Stale rosnący ruch kołowy pojazdów samochodowych zwiększa potencjalne zagrożenie wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów. Dlatego też, postuluje się sukcesywną realizację wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż dróg gdzie występuje większy ruch samochodowy (drogi G,Z), w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych.

W planach miejscowych należy przewidzieć odpowiednie szerokości pasów drogowych umożliwiające realizację wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych. Dla uatrakcyjnienia oferty turystycznej przewidziano realizację ścieżek rowerowych trasami zapewniającymi podziwianie atrakcyjnego krajobrazu.

5.7.5. Parkowanie

W granicach miasta i gminy Małogoszcz brak jest większych skupisk miejsc parkingowych dla samochodów osobowych, autokarów turystycznych czy samochodów ciężarowych. Funkcję taką pełnią tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących obiektów usługowych lub przemysłowych.

*Dla zabudowy mieszkaniowej miejsca postojowe dla samochodów właściciela i gości powinny być lokalizowane w granicach działek lub warunkowo wzdłuż dróg lokalnych i dojazdowych, w zależności od natężenia ruchu i specyfiki układu komunikacyjnego tych dróg. Dla zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej kompleksy zabudowy garażowej, powinny stanowić element programu całej inwestycji. *1*

**1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

Dodatkowe miejsca parkingowe powinny być lokalizowane w sąsiedztwie terenów zabudowy na fragmentach terenu nie mogących stanowić potencjalnych terenów zabudowy mieszkaniowej czy usługowej, powstałych w wyniku dokonywanych podziałów związanych z projektowanym układem komunikacyjnym.

Miejsca parkingowe niezbędne dla obsługi projektowanego programu usług i działalności gospodarczej powinny być realizowane w granicach działek przeznaczonych na te inwestycje. Ilość miejsc powinna być dostosowana do spodziewanych potrzeb. W projektach budowlanych inwestycji należy przyjmować jako minimum wskaźniki wynoszące 25 m. p. na 100 zatrudnionych i 35 m. p. na 1000 m² powierzchni użytkowej obiektu.

Potencjalnym terenem lokalizacji większych obiektów parkingowych i garażowych mogą być tereny określone jako obszary potencjalnego rozwoju przemysłu i usług produkcyjnych, magazynów i składów.

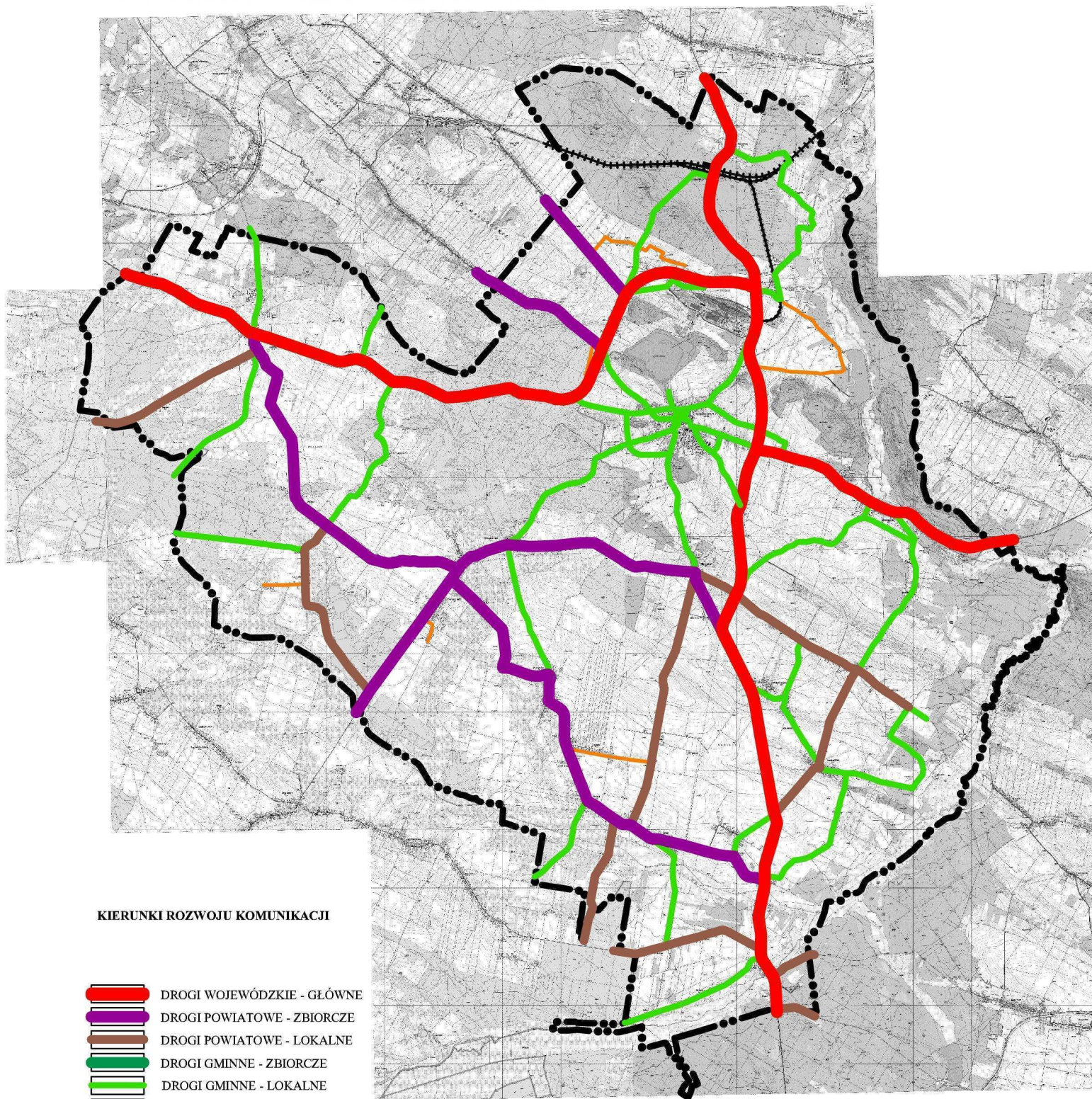
5.7.6. Zaplecze motoryzacji indywidualnej

*Zachodzące zmiany rynkowe, występujące w kraju w ostatnich latach, spowodowały niecelowość sterowania opracowaniami planistycznymi lokalizacji usług zaplecza motoryzacji w tym stacji paliw. Obiekty te powinny być traktowane jako usługi komercyjne, ich ilość podyktowana potrzebami rynkowymi a lokalizacja wynikać jedynie z wymogów ochrony środowiska i uwarunkowań ruchowych niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu drogowego.*1*

**1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

**ZMIANA NR1 DO „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY
MAŁOGOSZCZ - ZMIANA STUDIUM”**

KOMUNIKACJA - KIERUNKI

KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

- DROGI WOJEWÓDZKIE - GŁÓWNE
- DROGI POWIATOWE - ZBIORCZE
- DROGI POWIATOWE - LOKALNE
- DROGI GMINNE - ZBIORCZE
- DROGI GMINNE - LOKALNE
- DROGI GMINNE - DOJAZDOWE
- LINIA KOLEJOWA PAŃSTWOWA
- BOCZNIK KOLEJOWA
- STACJA KOLEJOWA

5.8. Kierunki rozwoju infrastruktury

5.8.1. Zaopatrzenie w wodę

Wodociągowanie sołectw w gminie jest już w większości wykonane. Ostatnie dwa sołectwa: Lipnica i Mniszek *zostały**1 zwodociągowane w *ostatnich latach*.*1

Na niezbyt odległy okres czasu planuje się też inwestycję polegającą na podłączeniu sieci wodociągowej w miejscowości Zakrucze do wodociągu „Małogoszcz” tak, aby uniezależnić się od dostawy wody z terenu prywatnego zakładu.

Gospodarka wodna w gminie wodę w gminie po wykonaniu całej sieci wodociągowej powinna skupić się na utrzymaniu sieci wodociągowej oraz na wykonaniu urządzeń gwarantujących dostawę wody w optymalnej jakości i ilości. Do urządzeń tych zaliczyć możemy studnie awaryjne, dodatkowe zbiorniki wyrównawczych.

Powinno się też wykonać połączenia między poszczególnymi sieciami wodociągowymi tak, aby tworzyły jeden połączony system odporny na awarie poszczególnych ujęć i linii wodociągowych umożliwiającym drugostronne dostarczenie wody do odbiorców.

5.8.2. Gospodarka ściekowa i kanalizacja deszczowa

Ze względu na jedynie częściowe skanalizowanie gminy Małogoszcz potrzebna była koncepcja dalszego rozwiązania gospodarki ściekowej. Aby rozwiązać ten problem, Związek Gmin Rolniczych i Ekologicznych „Ekorol”, do którego należy gmina Małogoszcz, zlecił opracowanie „Koncepcja programowej kanalizacji i oczyszczalni ścieków dla gmin położonych w zlewni górnego biegu rzeki Nidy”. Koncepcja ta została opracowana przez BIPROKOM – KRAKÓW S.A., pl. Na Stawach 1, 30 – 107 Kraków, pod red. inż. Jolanty Glixelli.

Opracowanie to posiada kilka wariantów wykonania. W ramach gminy Małogoszcz planowane jest dołączenie wszystkich sołectw do dwóch oczyszczalni:

- istniejącej w Zakruczu i
- projektowanej w Olszowcu (teren sołectwa Karsznice, niedaleko od planowanej linii brzegowej proj. zbiornika „Chęciny”).

Poszczególne warianty różnią się tylko ilością miejscowości przewidzianych do dołączenia do tych czyszczalni a położonych poza terenem gminy Małogoszcz. Dołączanie miejscowości spoza gminy wiązałoby się z partycypacją kosztów rozłożonych równomiernie na gminy zainteresowane wykonaniem oczyszczalni i sieci kanalizacyjnych.

Z terenu gminy Małogoszcz do oczyszczalni „Zakrucze” oprócz obecnie obsługiwanego terenu miasta i sołectwa Bocheniec planuje się dołączyć Leśnicę, Zakrucze i Wrzosówkę – Kopaniny. Ze wszystkich tych miejscowości odprowadzane byłoby średnio $Q_{\text{śr. d.}} = 807,0 \text{ m}^3/\text{d}$, co przy średniej przepustowości oczyszczalni wynoszącej $Q_{\text{śr. d.}} = 1\,200,0 \text{ m}^3/\text{d}$ zostawia jeszcze pewną rezerwę z której mogłyby skorzystać fragmenty gmin graniczących z od strony północno – wchodniej z gminą Małogoszcz. Gminy te były rozpatrywane w wariantowym rozwiązaniu przewidującym dołączenie:

- z gminy Piekoszków sołectw Zajączków, Wesoła, Łubno, Łosień, Łosieniek (odprowadzane byłoby średnio $Q_{\text{śr. d.}} = 216,0 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieków),
- z gminy Strawczyn sołectw: Korczyn i Małogoskie (odprowadzane byłoby średnio $Q_{\text{śr. d.}} = 116,0 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieków),
- z gminy Łopuszno sołectw: Dobrzeszów, Fanisławice, Fanisławiczki, Gnieździska, Grabownica, Piotrowiec, Podlesie, Ruda Zajączkowska, Snochwice, Eustachów (odprowadzane byłoby średnio $Q_{\text{śr. d.}} = 392,0 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieków),

Przy dołączeniu wszystkich tych miejscowości na oczyszczalnię dopływałoby średnio:

$$1531,0 \text{ m}^3/\text{d} + 10 \% \text{ wód przypadkowych} = Q_{\text{śr. d.}} = 1\,684,0 \text{ m}^3/\text{d},$$

co przy oczyszczalni o przepustowości $1\,200 \text{ m}^3/\text{d}$, wymagałoby jej rozbudowy o brakujące $Q_{\text{śr. d.}} = 484,0 \text{ m}^3/\text{d}$, ~ $500 \text{ m}^3/\text{d}$.

Do projektowanej oczyszczalni „Olszowiec” planuje się dołączyć następujące sołectwa z gminy Małogoszcz: Ludwinów, Kozłów, Henryków, Lasochów, Wiśnicz, Żarczyce Duże, Żarczyce

*1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

Małe, Wygnanów, Złotniki, Lipnica, Mniszek, Karsznice, Rembieszyce, Wola Tesserowa, Mieronice, Góry Lasochowskie. Z miejscowości tych średnio byłoby odprowadzane $Q_{\text{sr. d.}} = 620,0 \text{ m}^3/\text{d}$.

W rozwiązaniu wariantowym do oczyszczalni tej planuje się dołączyć ścieki z gminy Oksa z sołectw: Węgleszyn, Węgleszyn – Ogrody, Dębina, Zakrzów, Lipna, Zalesie, Rembiechowa, Stare Kanice, Nowe Kanice, ze średnim dopływem ścieków w ilości: $Q_{\text{sr. d.}} = 283,0 \text{ m}^3/\text{d}$.

Całkowita ilość ścieków dopływająca z terenu powyższych miejscowości wyniesie:
 $904,0 \text{ m}^3/\text{d} + 10 \% \text{ wód przypadkowych} = Q_{\text{sr. d.}} = 994,0 \text{ m}^3/\text{d}, \sim 1\,000 \text{ m}^3/\text{d}$.

Zakłada się, że oczyszczalnia „Olszowiec”, niezależnie od ilości obsługiwanych gmin, powstanie jako ciąg połączonych, cyklicznych reaktorów biologicznych SBR, rozbudowywanych wraz z dołączaniem kolejnych miejscowości. Stosowanie naprzemiennie w reaktorach biologicznych cykle aeracji i jej braku sprzyjają nityfikacji, denityfikacji i biologicznemu usuwaniu fosforu, co zapewnia ich wysoką sprawność działania.

W skład oczyszczalni wejdą: pompownia ścieków, krata, piaskownik, reaktor SBR ze stacją dmuchaw, stacja dozowania reagentu do strącania fosforu, zbiornik osadu, urządzenia do odwadniania osadu DRAIMAD i składowisko odwodnionego osadu. Pod oczyszczalnię ścieków należy zarezerwować ok. 0,6 ha terenu.

Możliwy jest również wariant wykonania kanalizacji sanitarnej sołectw w gminie w oparciu o niewielkie oczyszczalnie obsługujące jedno lub więcej sołectw, ich lokalizacja może opierać się na miejscach wskazanych na rysunku studium lub w innych miejscach uzasadnionych pod względem technicznym i ekonomicznym.

Przewiduje się w wykonanie systemu kanalizacji deszczowej na terenie miasta i w większych sołectwach o zwartej zabudowie. Wody deszczowe z pozostałego terenu będą odprowadzane systemem rowów przydrożnych.

Wody opadowe i roztopowe ujęte w szczelne, otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej, terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, miast, budowli kolejowych, dróg zaliczanych do kategorii dróg wojewódzkich i powiatowych klasy G, parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, oraz z zanieczyszczonych powierzchni szczelnej magazynowania i dystrybucji paliw, wprowadzane do wód lub do ziemi, powinny spełniać warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r., w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984, z późniejszymi zmianami).^{*1}

5.8.3. Zaopatrzenie w gaz

Gazyfikacja gminy nastąpi po wybudowaniu przez Zakład Gazownictwa w Tarnowie sieci gazu wysokiego ciśnienia wraz ze stacją redukcyjno – pomiarową I - go stopnia o przepustowości $Q = 4000 \text{ m}^3/\text{h}$, zlokalizowaną we wsi Żarczyce Małe. Warunkiem ww. dostawy gazu jest wykonanie własnym kosztem i staraniem władz terenowych oraz odbiorców gazu sieci średniego ciśnienia i wewnętrznych instalacji gazowych po uprzednim sporządzeniu projektów technicznych.

Zapotrzebowanie docelowe gazu w ilości 14,8 mln m^3/rok i 3,9 tys. m^3/h zapewnia dalszy rozwój gminy.

5.8.4. Wysypisko odpadów stałych

Na terenie gminy Małogoszcz nie ma i nie przewiduje się budowy własnego składowiska odpadów komunalnych.

Gmina Małogoszcz wywozi odpady komunalne na miejsko – gminne wysypisko odpadów „Promnik” w gminie Strawczyn. Jest to składowisko docelowe, wybudowane z zachowaniem

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

wszystkich niezbędnych zabezpieczeń gwarantujących utrudnione przenikanie zanieczyszczeń do środowiska.

*W celu ograniczenia ilości wywożonych odpadów należy prowadzić segregację odpadów i odzysk surowców wtórnych.*1*

5.8.5. Elektroenergetyka

W zakresie sieci najwyższych i wysokich napięć 400 kV, 220 kV i 110 kV.

1. Istniejąca linia 400 kV relacji Połaniec – „Kielce 400”, przebiegająca przez gminę Małogoszcz stanowi, obecnie i na okres dalekiej perspektywy, główne źródło zaopatrzenia woj. świętokrzyskiego w energię elektryczną. Linia posiada docelowe parametry techniczne i nie wymaga przebudowy.
2. Istniejąca linia 220 kV relacji „Kielce 400” – Łośnice (na Śląsku) pracować będzie do czasu ekonomicznie uzasadnionej eksploatacji tego poziomu napięcia w kraju, po czym zostanie zdemontowana lub przeznaczona do przesyłu innego poziomu napięcia np. 110 kV, w zależności od stanu technicznego i potrzeb przesyłowych. W przypadku realizacji zbiornika retencyjnego na rzece Lipnicy, należy dostosować skrzyżowanie linii ze zbiornikiem do wymagań normatywnych (wykonać specjalne przęsło skrzyżowaniowe).
3. Istniejące dwie linie 110 kV do zasilania Cementowni „Małogoszcz” pozostają w eksploatacji dla potrzeb bezpośredniego odbiorcy.
4. Istniejąca linia 110 kV przebiegająca w północnej części gminy w kierunku Radkowic, pozostaje w eksploatacji ze względu na aktualne potrzeby przesyłowe mocy.

W zakresie sieci średnich i niskich napięć.

1. Źródłem dosyłu mocy do sieci 15 kV na terenie gminy Małogoszcz, są dwie linie równoległe 15 kV „zasilacze” wyprowadzone z GPZ-110/15 kV w Gnieździskach do punktu odłącznikowego w Małogoszczu. Z uwagi na bliską odległość w/w GPZ-u od gminy, jak również przewidywaną rezerwę mocy w GPZ-cie (możliwość wymiany transformatorów na większą moc), obecny kierunek dosyłu mocy do gminy zostanie utrzymany dla perspektywy. Zwiększenie zapotrzebowania mocy ponad możliwości przesyłowe „zasilaczy”, będzie wymagało przebudowy konstrukcji linii, celem powiększenia przekroju przewodów w sieci.
2. Obecnie pracujące linie 15kV wyprowadzone z punktu odłącznikowego w Małogoszczu szczególnie w kierunku Włoszczowy i Jędrzejowa (przekrój przewodów 35 mm²) w sytuacji wymagającej zwiększonego zapotrzebowania na moc i energię elektryczną, wymagać będą poprawy stanu technicznego sieci poprzez przebudowę tych linii na przekrój przewodów 70 mm².
3. Istniejący punkt odłącznikowy 15 kV w Małogoszczu został zmodernizowany i nie przewiduje się w okresie perspektywy znaczących zmian w jego obrębie.
4. Wyeksploatowane elementy układu zasilania na średnim i niskim napięciu lub nie spełniające wymaganych warunków zasilania (np. z powodu wzrostu zapotrzebowania mocy lub wzrostu liczby odbiorców) wymagać będą sukcesywnej modernizacji lub rozbudowy.
5. Przewidywana rozbudowa niektórych fragmentów miasta Małogoszcz wiązać się będzie z przebudową sieci 15 kV, zarówno dla udostępnienia terenów pod zainwestowanie, jak również dla doprowadzenia energii elektrycznej do nowych odbiorców.

W pasach technologicznych wszystkich linii elektroenergetycznych obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu:

1. W pasach technologicznych linii:

- *należy uzgadniać warunki lokalizacji wszelkich obiektów z właścicielem linii;*
- *nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. W indywidualnych przypadkach, odstępstwa od tej zasady może udzielić Właściciel linii, na warunkach przez siebie określonych;*
- *teren nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową oraz zagrodową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą.*1*

**1 Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...*

- nie należy sadzić drzew oraz roślinności wysokiej.
- 2. Zalesienia terenów rolnych mogą być przeprowadzane w pobliżu linii w uzgodnieniu z Właścicielem linii.
- 3. Wszelkie zmiany w kwalifikacji terenu w obrębie pasa technologicznego linii i jego najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez Właściciela linii.
- 4. Lokalizacja budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacje paliw i stref zagrożonych wybuchem w bezpośrednim sąsiedztwie pasów technologicznych wymaga uzgodnień z Właścicielem linii.
- 5. Na istniejącej linii będą prowadzone prace eksploatacyjne, remontowe i modernizacyjne.
- 6. Dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę istniejących linii oraz ewentualną przyszłościową budowę nowej linii na jej miejscu, z możliwością rozmieszczenia słupów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych niż dotychczasowe miejsca.

5.8.6. Energetyka niekonwencjonalna *1

Niekonwencjonalne, przyjazne dla środowiska naturalnego i człowieka źródła energii są istotnym czynnikiem polityki zrównoważonego rozwoju, zarówno w skali kraju jak i województwa.

Do podstawowych form uzyskiwania niekonwencjonalnej energii należy zaliczyć:

- energetykę wodną;
- energetykę wiatrową;
- energetykę geotermalną;
- energetykę słoneczną;
- energetykę biomasową;
- energetykę biogazową.

Aktualnie na terenie gminy nie znajdują się urządzenia służące do pozyskiwania energii ze źródeł alternatywnych (poza panelami słonecznymi), jednak zgodnie z ogólnoswiatowymi tendencjami, gmina jest otwarta na wszelkie formy produkcji energii odnawialnej i lokalizację na terenie gminy obiektów i urządzeń z tym związanych.

Warunkiem lokalizacji urządzeń służących pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych jest występowanie na terenie gminy potencjalnych źródeł energotwórczych oraz zakres oddziaływania na środowisko urządzeń służących do jej pozyskiwania.

Istotnym ograniczeniem w lokalizacji alternatywnych źródeł energii, w szczególności energetyki wiatrowej, mogą być ograniczenia krajobrazowe wynikające z lokalizacji miasta i gminy Małogoszcz w granicach różnorodnych form ochrony przyrody i krajobrazu.

M.in. w granicach Chęcińsko - Kieleckiego Parku Krajobrazowego, zgodnie z Rozporządzeniem Nr 75/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005r. w sprawie Chęcińsko - Kieleckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 156, poz.1936, z późniejszymi zmianami), obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a do takich zostały zaliczone m.in. instalacje wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii o całkowitej wysokości nie niższej niż 30m.

Ponadto ze względu na potencjalnie niekorzystne oddziaływanie na środowisko, lokalizacja tych urządzeń powinna być poprzedzona kompleksową analizą uwzględniającą nie tylko techniczno-ekonomiczną stronę inwestycji, ale również stopień jej ingerencji w środowisko, co wynika z obowiązujących przepisów.

Potencjalnymi obszarami lokalizacji farm wiatrowych mogą być tereny otwarte, oddalone od zabudowy mieszkaniowej ok. 500,0m, od terenów leśnych i szpalerów drzew ok. 200,0m, od dróg publicznych, linii elektroenergetycznych ok. 50,0-150,0m, nie kolidujące z zasobami środowiska naturalnego, w tym ze szlakami migracji sezonowej i dobowej ptaków i nietoperzy, oraz innymi cennymi walorami przyrodniczymi, wymagającymi szczególnej ochrony.

O możliwości i miejscu lokalizacji inwestycji ostatecznie przesądzi decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji.*1

*1 Rozdział i tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

5.8.7. Telekomunikacja

Teren gminy obsługiwany jest przez centrale abonenckie w: Małogoszczu, Złotnikach i Kozłowie. Centrale te zaspokajają *aktualne*^{*1} potrzeby gminy na połączenia stacjonarne.

Cały obszar gminy Małogoszcz znajduje się w zasięgu operatorów telefonii komórkowej GSM.

Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych i teleinformatycznych zarówno w formie tradycyjnej oraz wykorzystującej nowoczesne technologie, stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie, z zachowaniem obowiązujących przepisów w tym zakresie.

*Teren gminy należy objąć zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej.*1*

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

6. Aspekty obronności i bezpieczeństwa państwa w mieście i gminie Małogoszcz

6.1. Potrzeby bezpieczeństwa państwa

Uwzględnianie potrzeb bezpieczeństwa państwa w zagospodarowaniu przestrzennym ma na celu przygotowanie i przeciwdziałanie zagrożeniom wewnętrznym, w szczególności przez zapewnienie warunków do:

- reagowania na:
 - zagrożenia zdrowia i życia ludzi,
 - katastrofy i klęski żywiołowe,
 - zagrożenia gospodarczego i ekonomicznego funkcjonowania państwa,
 - przestępczość i akty terroryzmu,
- ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- ochrony bezpieczeństwa powszechnego,
- wykonywania zadań z zakresu ochrony osób, obiektów, zabytków i urzędzeń,
- ochrony granic państwa,
- wykonywania zadań dotyczących uchodźców i azylantów.

6.2. Zagrożenia dla miasta i gminy

Ogólne zagrożenia miasta i gminy Małogoszcz w czasie pokoju i działań wojennych to:

- skażenia promieniotwórcze (radiologiczne),
- skażenia toksyczne (środki chemiczne),
- pożary przestrzenne,
- zagrożenie powodziowe,
- oddziaływanie sił i środków militarnych.

Skażeniem promieniotwórczym może ulec obszar całej gminy w wyniku:

- awarii w elektrowniach jądrowych rozmieszczonych na terenie państw europejskich (szczególnie krajów sąsiednich)
- katastrof nuklearnych po awariach lub innych zdarzeniach w miejscach składowania broni jądrowej lub po uderzeniach tą bronią.

Nagle, niekontrolowane uwolnienie się toksycznych środków przemysłowych, przewożonych w cysternach samochodowych na trasach dróg wojewódzkich, powiatowych i innych – w przypadku awarii lub katastrofy może spowodować skażenie terenu i zagrozić ludności zamieszkałej w strefie 3,0 km po obydwu stronach tras komunikacyjnych.

Zagrożeniem pożarami przestrzennymi mogą być objęte gęsto zabudowane obszary w gminie oraz obszary leśne. Na stopień zagrożenia pożarowego może mieć również wpływ zwarta zabudowa sołectw. Wszystkie sołectwa zalicza się do III i IV grupy zagrożenia pożarowego.

Zagrożenie zalaniem po gwałtownych opadach deszczu występuje wzdłuż większych rzek na terenie gminy.

6.3. Stan obronności miasta i gminy

W zakresie budownictwa obronnego

Na obszarze gminy brak jest istniejących budowli ochronnych dla mieszkańców i dla pracowników zakładów pracy przed środkami rażenia.

W zakresie zaopatrzenia w wodę

Gmina jest częściowo zwodociągowana. Urządzenia wodne nie spełniają wymagań instrukcji w sprawie zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych. Studnie kopane również nie są przystosowane do użytkowania w warunkach specjalnych.

W zakresie zabezpieczenia dóbr kultury

Na terenie gminy znajdują się liczne obiekty dóbr kultury podlegające ochronie konserwatorskiej. Obiekty te nie posiadają specjalnych zabezpieczeń.

W zakresie alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń

Na obszarze gminy zlokalizowane są syreny alarmowe. System alarmowy nie zabezpiecza potrzeb powiadamiania o zagrożeniach ludności gminy.

6.4. Działania w zakresie obronności państwa niezbędne do uwzględnienia w planach i decyzjach o warunkach zabudowy

W zakresie budownictwa ochronnego

- Na terenach budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego należy przewidzieć ukrycia wykonywane w podpiwniczeniach budynków przez mieszkańców we własnym zakresie, w okresie podwyższonej gotowości obronnej państwa.
- Dla zakładów pracy nie posiadających budowli obronnych należy zarezerwować tereny pod doraźną realizację budowli na podstawie typowej lub powtarzalnej dokumentacji budowlanej. Dla nowo budowanych zakładów pracy i obiektów użyteczności publicznej, które będą kontynuować działalność w czasie wojny należy przewidywać budowę schronów dla załóg.

W zakresie alarmowania

- Dążyć do pokrycia terenu gminy syrenami elektrycznymi dla celów alarmowania i powiadamiania mieszkańców w przypadku zagrożeń (słyszalność syreny do 300 m w zabudowie zagęszczonej). Zainstalowane syreny włączyć do obowiązującego w województwie systemu radiowego sterowania.

W zakresie zaciemniania

- Przystosować do zaciemniania i wygaszania oświetlenie zewnętrzne ulic i obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych w ramach prowadzonych robót remontowo-modernizacyjnych i inwestycji nowo projektowanych.

W zakresie zaopatrzenia w wodę

- Zarezerwować tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej lub wytypować je z już istniejących. Odległość studni wody pitnej od miejsc zamieszkania ludności powinna wynosić nie więcej niż 800 m i posiadać wydajność min. 7,5 l na jedną osobę na dobę.
- Istniejące ujęcia wody zabezpieczyć przed likwidacją i przysposobić do funkcjonowania eksploatacyjnego w warunkach specjalnych według obowiązujących przepisów.

W zakresie urządzeń specjalnych

- Nowo budowane obiekty sanitarne (łaźnie, pralnie, myjnie samochodowe) przystosowywać do potrzeb prowadzenia zabiegów specjalnych – likwidacji skażeń.

W zakresie formy przestrzennej i struktury wewnętrznej

- Zabrania się lokalizowania jakiegokolwiek zabudowy na terenach zalewowych. Istniejące zabudowania na tych terenach pozostawia się do adaptacji czasowej
- Rozbudować system alarmowania i powiadamiania mieszkańców w przypadku zagrożenia poprzez uzupełnienie syren alarmowych i planować włączenie ich do systemu radiowego powiadamiania.
- Unikać nadmiernego zagęszczenia budynków w celu zminimalizowania możliwości rozprzestrzeniania się pożarów oraz powstawania zawałów ciągłych.
- Sytuować budynki po obu stronach ulic tak, aby odległość między nimi nie była mniejsza niż suma ich wysokości + 10 metrów.
- Sieć ulic i terenów zielonych wraz z drogami wylotowymi powinno stanowić jednolity system ciągów komunikacyjnych. Powinien on zapewniać pełną przelotowość umożliwiającą sprawną ewakuację ludności oraz manewr sił ratowniczych.
- Zapewnić przelotowość istniejących i projektowanych dróg (ulic) w celu zapobieżenia ich przed zagruzowaniem od walących się budynków. Przelotowość ulic powinna zapewnić sprawną ewakuację mieszkańców na wypadek zagrożenia.

7. Tereny wskazane do sporządzenia planów miejscowych

Zgodnie z art. 10 ust 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

„W studium określa się w szczególności:

...

- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.”

Zgodnie z art. 10, ust 3 powyższej ustawy, „Obowiązek przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ust. 2 pkt 8, powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia ustanowienia tego obowiązku.

W zmianie studium... wraz ze *Zmianą nr 1 do zmiany studium...^{*1}* dla terenu miasta i gminy Małogoszcz wskazuje się następujące tereny wymagające obowiązkowego opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

– **Tereny wynikające z przepisów szczególnych**, w tym wynikające z art. 53.1 Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze (DZ. U. Nr 27, poz. 96 z późniejszymi zmianami.);

- teren górniczy kopalni „Małogoszcz” – posiadający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej Nr 19/172/05 z dnia 25.02.2005 r,
- teren górniczy Kopalni „Głuchowiec II” – posiadający miejscowy plan j.w.,
- część terenu górniczego „Maćkowa Góra” – zgodnie z art. 53.6. ustawy prawo geologiczne i górnicze, Rada Miejska zamierza podjąć decyzje o odstąpieniu od opracowania niniejszego planu, ze względu na przewidywane nieznaczące wpływy na środowisko.
- *teren górniczy „Karsznice” – posiadający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Nr 26/236/06 Rady Miejskiej z dnia 21.04.2006 r,*
- *teren górniczy „Karsznice – Łuny” – posiadający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Nr 26/236/06 Rady Miejskiej z dnia 21.04.2006 r,*
- *teren górniczy „Kozłów” – posiadający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Nr 26/237/06 Rady Miejskiej z dnia 21.04.2006 r,^{*1}*

– **Tereny wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału:**

- tereny zabudowy mieszkaniowej w Małogoszczu – nr konturu Ia, Id, (*odstąpiono od obowiązku przeprowadzenia scalenia i podziału*)^{*1}
- tereny zabudowy mieszkaniowej w Małogoszczu – nr konturu Ib, Ic, w części objęte jednocześnie obowiązkiem opracowania planu zagospodarowania przestrzennego z racji lokalizacji w granicach terenów górniczych – posiadające miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej Nr 19/172/05 z dnia 25.02. 2005r, (*odstąpiono od obowiązku przeprowadzenia scalenia i podziału*)^{*1}
- tereny zabudowy mieszkaniowej w Bocheńcu – nr konturu IIa, IIb, IIc, IId,
- tereny zabudowy mieszkaniowej w Mieronicach – nr konturu III,

– **Tereny lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²** – nie przewiduje się.

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...

– **Obszary przestrzeni publicznych** – nr kontuu Va, Vb, Vc,^{*1} objęte jednocześnie obowiązkiem opracowania planu zagospodarowania przestrzennego z racji lokalizacji w granicach terenów górniczych – posiadające miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej Nr 19/172/05 z dnia 25.02.2005r,

– **Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe**, w tym ze względu na potrzebę uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne – wyżej wymienione obszary o znacznych powierzchniach oraz tereny zbiorników wodnych retencyjno – rekreacyjnych, nr konturu: IV – zbiornik „Chęciny”, IVa – zbiornik „Wola T eserowa”, IVb – zbiornik „Żarczyce”, IVc – zbiornik „Lasochów II”, IVd – zbiornik „Złotniki I”

Ustalenia studium określają podstawowe funkcje poszczególnych terenów na obszarze gminy, nie wyklucza to przeznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego fragmentów terenu na inne funkcje, jeżeli pozwalają na to istniejące uwarunkowania i przepisy szczególne.

Wszystkie tereny rozwojowe objęte zmianą Nr 1 do zmiany studium..., w celu umożliwienia lokalizacji obiektów i urządzeń wynikających z wprowadzonych zmian, wymagają wprowadzenia zmian w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ze względu na aktualne ustalenia uniemożliwiające lokalizację funkcji określonej w zmianie Nr 1 do zmiany studium..., część terenów (tereny górnicze), posiada już plany zagospodarowania.

Potrzeba opracowania zmiany planów dla obszarów nie wymienionych powyżej nie wynika jednak z art. 10 ust 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z tym tereny pozostałe, objęte zmianą Nr 1 do zmiany studium, nie zostały objęte obowiązkiem opracowania planu.^{*1}

^{*1} Tekst wprowadzony zmianą Nr 1 do zmiany studium...